MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Prospekt Informacyjny
MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy

(dawniej Amplico Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy, AIG Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Podatkowy, AIG Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy) z wydzielonymi subfunduszami

MetLife SFIO Parasol Światowy (zwany dalej „Funduszem")

Oznaczenia Subfunduszy:

- **MetLife Subfundusz Konserwatywny Plus**
  (dawniej Amplico Subfundusz Lokacyjny, AIG Subfundusz Pieniężny, AIG Subfundusz Pieniężny Plus, Amplico Subfundusz Pieniężny Plus, MetLife Subfundusz Lokacyjny, MetLife Subfundusz Oszczędnościowy Plus)
- **MetLife Subfundusz Obligacji Plus**
  (dawniej Amplico Subfundusz Obligacji Plus, AIG Subfundusz Obligacji, AIG Subfundusz Obligacji Plus)
- **MetLife Subfundusz Akcji Małych Spółek**
  (dawniej Amplico Subfundusz Akcji Małych Spółek, AIG Subfundusz Zagranicznych Obligacji, AIG Subfundusz Aktywnej Alokacji, AIG Subfundusz Aktywnej Alokacji Plus, Amplico Subfundusz Aktywnej Alokacji Plus)
- **MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu**
  (dawniej AIG Subfundusz Stabilnego Wzrostu, AIG Subfundusz Stabilnego Wzrostu Plus, Amplico Subfundusz Stabilnego Wzrostu Plus, Amplico Subfundusz Ochrony Wzrostu)
- **MetLife Subfundusz Akcji Nowa Europa**
  (dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Nowa Europa, AIG Subfundusz Akcji Nowa Europa, Amplico Subfundusz Akcji Nowa Europa)
- **MetLife Subfundusz Akcji Polskich**
  (dawniej AIG Subfundusz Akcji, AIG Subfundusz Akcji Plus, Amplico Subfundusz Akcji Plus, Amplico Subfundusz Akcji Polskich)
- **MetLife Subfundusz Obligacji Światowych**
  (dawniej AIG Subfundusz Obligacji Światowych, Amplico Subfundusz Obligacji Światowych)
- **MetLife Subfundusz Akcji Amerykańskich**
  (dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Światowy, AIG Subfundusz Surowcowy, Amplico Subfundusz Surowcowy, Amplico Subfundusz Akcji Amerykańskich)
- **MetLife Subfundusz Zrównoważony Azjatycki**
  (dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Azjatycki, Amplico Subfundusz Zrównoważony Azjatycki)
- **MetLife Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych**
  (dawniej AIG Subfundusz Akcji Światowych, AIG Subfundusz Akcji Małych i Średnich Spółek Europejskich, Amplico Subfundusz Małych i Średnich Spółek Europejskich, Amplico Subfundusz Akcji Europejskich, Amplico Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych)
- **MetLife Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących**
  (dawniej AIG Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących, Amplico Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących)
- **MetLife Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich**
  (dawniej AIG Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich, Amplico Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich)
- **MetLife Subfundusz Akcji Europejskich**
- **MetLife Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej**

(zwane dalej „Subfunduszami", a każdy z nich pojedynczo „Subfunduszem")

Organem Funduszu jest MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą przy ulicy Przemysłowej 26, 00-450 Warszawa (zwana dalej „Towarzystwem"). Adres strony internetowej Towarzystwa: www.metlife.pl

Niniejszy Prospekt został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U.2021.605 t.j. z późn. zmianami)) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy (Dz.U.2018.2202 t.j.)

Data i miejsce sporządzenia Prospektu: 15.09.2006 r., Warszawa
Data sporządzenia ostatniego tekstu jednolitego: 31.05.2022 r.
Copyright © 2022 MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Spis treści

Rozdział I
Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie Informacyjnym..... 3
Rozdział II
Dane o Towarzystwie..... 4
Rozdział III
Dane o Funduszu i Subfunduszach 6
Podrozdział IIIa
MetLife Subfundusz Konserwatywny Plus.....10
Podrozdział IIIb
MetLife Subfundu sz Obligacji Plus.....24
Podrozdział IIIc
MetLife Subfundusz Akcji Małych Spółek 39
Podrozdział IIId
MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu…….....54
Podrozdział IIIe
MetLife Subfundusz Akcji Nowa Europa.....67
Podrozdział IIIf
MetLife Subfundusz Akcji Polskich.....……..80
Podrozdział IIIg
MetLife Subfundusz Obligacji Światowych 95
Podrozdział IIIh
MetLife Subfundusz Akcji Amerykańskich …….....109
Podrozdział IIIi
MetLife Subfundusz Zrównoważony Azjatycki 123
Podrozdział IIIj
MetLife Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych 137
Podrozdział IIIk
MetLife Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących 151
Podrozdział IIIl
MetLife Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich 165
Podrozdział IIIł
MetLife Subfundusz Akcji Europejskich…….....179
Podrozdział IIIm
MetLife Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej…… 190
Rozdział IV
Dane o Depozytariuszu.....202
Rozdział V
Dane o podmiotach obsługujących Fundusz 205
Rozdział VI
Informacje dodatkowe 209
Rozdział VII
Załączniki 210

Rozdział pierwszy

Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie Informacyjnym MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy z wydzielonymi subfunduszami

1.1. Firma, kraj siedziby, siedziba i adres Towarzystwa

MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Polska
ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa
tel. +48 22 523-57-10
faks +48 22 523-57-11

1.2. Imiona i nazwiska osób fizycznych działających w imieniu Towarzystwa

Tomasz Adamus – Prezes Zarządu
Paweł Skiba– Członek Zarządu

1.3. Oświadczam, że informacje zawarte w Prospekcie Funduszu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie w Prospekcie jest wymagane przepisami Ustawy i Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy.
Oświadczam także, że wedle mojej najlepszej wiedzy nie istnieją, poza ujawnionymi w Prospekcie, okoliczności, które mogłyby wywrzeć znaczący wpływ na sytuację prawną, majątkową i finansową Funduszu.

Tomasz Adamus **Paweł Skiba**

Rozdział drugi

Dane o Towarzystwie

2.1. Firma, kraj siedziby, siedziba i adres Towarzystwa wraz z numerami telekomunikacyjnymi, adresem głównej strony internetowej i adresem poczty elektronicznej

MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Polska
ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa
tel. +48 22 523-57-10
faks +48 22 523-57-11
Strona internetowa: www.metlife.pl
Adres poczty elektronicznej: funduszeinfo@metlife.pl

2.2. Data i numer decyzji KPWiG o udzieleniu zezwolenia na utworzenie Towarzystwa albo na wykonywanie działalności przez Towarzystwo:

9 marca 2004 r.; nr decyzji: DFI/W/4030-25-1/1097/04;

2.3. Towarzystwo jest wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000181644. Wpis do tego rejestru został dokonany w dniu 3 grudnia 2003 r.

2.4. Wysokość kapitału własnego Towarzystwa, w tym wysokość składników kapitału własnego według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi: 42 174 752,68 złotych w tym kapitał zakładowy: 17 190 000,00 złotych, kapitał zapasowy: 11 916 076,69 złotych, pozostałe kapitały rezerwowe: 12 107 671,46 złotych, zysk netto za rok 2021: 1 185 592,52 złotych.

2.5. Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 17.190.000,0 zł (siedemnaście milionów sto dziewięćdziesiąt tysięcy złotych). Kapitał zakładowy w wysokości 15.000.000 (piętnaście milionów złotych) został wpłacony w całości przed zarejestrowaniem Towarzystwa. Pozostałą część kapitału zakładowego w wysokości 2.190.000 (dwa miliony sto dziewięćdziesiąt tysięcy złotych) została pokryta majątkiem spółki pod firmą „AIG Asset Management (Polska) Spółka Akcyjna" z siedzibą w Warszawie w związku z połączeniem z ta spółką w trybie art. 492 § 1 Kodeksu spółek handlowych. Wszystkie akcje zostały objęte przez MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie.

2.6. Podmiotem dominującym wobec Towarzystwa, w rozumieniu art. 4 pkt 14 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 z 2005 roku, z późn. zm.), jest MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, posiadające 100% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Towarzystwa.

2.7. Imiona i nazwiska:

2.7.1. członków Zarządu Towarzystwa, ze wskazaniem pełnionych funkcji w Zarządzie

– Tomasz Adamus – Prezes Zarządu
– Paweł Skiba– Członek Zarządu

2.7.2. członków Rady Nadzorczej Towarzystwa, ze wskazaniem Przewodniczącego

– Justyna Dymek – Członek Rady Nadzorczej
– Marek Żytniewski – Członek Rady Nadzorczej
– Jacek Konior – Członek Rady Nadzorczej
– Jacek Koronkiewicz - Członek Rady Nadzorczej
– Liwia Kwiecień - Członek Rady Nadzorczej

2.7.3. osób fizycznych zarządzających Funduszem:

Tomasz Karsznia, Tomasz Adamus, Krzysztof Bednarczyk, Izabela Owczarek.

2.8. Osoby wymienione w pkt 2.7. nie pełnią innych funkcji poza Towarzystwem, które mogłyby mieć znaczenie dla Uczestników Funduszu

2.9. Nazwy innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, nieobjętych danym prospektem

- MetLife Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Krajowy z wydzielonymi subfunduszami:

a) MetLife Subfundusz Konserwatywny
b) MetLife Subfundusz Obligacji Skarbowych
c) MetLife Subfundusz Aktywnej Alokacji
d) MetLife Subfundusz Stabilnego Wzrostu
e) MetLife Subfundusz Akcji Europy Środkowej i Wschodniej
f) MetLife Subfundusz Akcji
g) MetLife Subfundusz Małych i Średnich Spółek
h) MetLife Subfundusz Globalnych Innowacji
i) MetLife Subfundusz Multistrategia

2.10. Skrótowe informacje o stosowanej w Towarzystwie polityce wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń opracowana została w oparciu o art. 47a Ustawy oraz przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2016 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać polityka wynagrodzeń w towarzystwie funduszy inwestycyjnych („Rozporządzenie"). Polityka wynagrodzeń ustala zasady wynagradzania osób, do których zadań należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka Towarzystwa lub zarządzanych Funduszy tj.:

a) członków zarządu;
b) osób podejmujących decyzje inwestycyjne dotyczące portfela inwestycyjnego funduszu;
c) osób sprawujących funkcje z zakresu zarządzania ryzykiem;
d) osób wykonujących czynności nadzoru zgodności działalności Towarzystwa z prawem;
e) osób pełniących funkcje związane z audytem.

Wynagrodzenie osób objętych polityką wynagrodzeń, wskazanych w lit. a) oraz lit. c) – e) powyżej składa się z elementów stałych oraz elementów zmiennych, tj. nagród uznaniowych – nieuzależnionych od wyników inwestycyjnych funduszy. Przyznanie nagrody uznaniowej uzależnione jest od oceny indywidualnych efektów pracy, na którą składają się kryteria (cele) zarówno finansowe (ilościowe) jak i niefinansowe (jakościowe) oraz od spełnienia dodatkowych warunków wskazanych w polityce wynagrodzeń.

Wynagrodzenie osób objętych niniejszą polityką, wskazanych w lit. b) powyżej składa się z elementów stałych oraz elementów zmiennych, tj. premii rocznej. Przejrzyste zasady i kryteria nabywania prawa do premii rocznej, w tym uzależnionej od wyników inwestycyjnych, jej wysokość oraz zasady wypłaty określa odrębny dokument. Polityka wynagrodzeń nie przewiduje uznaniowych świadczeń emerytalnych. Towarzystwo, ze względu na nie spełnianie kryteriów „znaczącego towarzystwa funduszy inwestycyjnych" ustalonych w Rozporządzeniu, nie powołało komitetu ds. wynagrodzeń.

Szczegółowe informacje o Polityce wynagrodzeń, a w szczególności opis sposobu ustalania wynagrodzeń, imiona i nazwiska oraz funkcje osób odpowiedzialnych za przyznawanie wynagrodzeń są dostępne na stronie internetowej www.metlife.pl

Polityka wynagrodzeń dostępna jest również na stronie internetowej www.metlife.pl

2.11. Towarzystwo nie przekazało zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw zarządzającemu z Unii Europejskiej prowadzącemu działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział trzeci
Dane o Funduszu i Subfunduszach

MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy z wydzielonymi subfunduszami (dawniej Amplico Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy, AIG Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Podatkowy, AIG Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy)

3.1. W dniu 15 września 2006 r. KPWiG udzieliła zezwolenia nr DFI/W/4033-25/1-1-4212/06 na utworzenie Funduszu.
3.2. Amplico Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy (obecnie MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy) z wydzielonymi subfunduszami został zarejestrowany w rejestrze funduszy inwestycyjnych w dniu 15 listopada 2006 r. pod numerem RFi 263.
3.3. Fundusz posiada osobowość prawną. Subfundusze nie posiadają osobowości prawnej.
3.4. Fundusz jest specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami. Konstrukcja ta stwarza możliwość utworzenia w ramach jednego funduszu inwestycyjnego wielu subfunduszy, z których każdy może realizować własną politykę inwestycyjną. W trakcie działania Funduszu możliwe jest również tworzenie nowych Subfunduszy oraz likwidowanie istniejących, w sposób określony w Statucie.
3.5. Fundusz w ramach Subfunduszy zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E i I, a w Subfunduszu Ochrony Wzrostu Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, L, E i I. Jednostki Uczestnictwa różnią się pod względem stawek opłat manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu, sposobem zbywania Jednostek Uczestnictwa, Minimalną Wpłatą oraz wysokością opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
3.6. Zasady działania Zgromadzenia Uczestników
3.6.1. Fundusz zwołuje Zgromadzenie Uczestników w celu wyrażenia zgody na:
a. przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
b. przejęcie zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw przez zarządzającego z Unii Europejskiej.
3.6.2. Zgromadzenie Uczestników zwołuje Towarzystwo zawiadamiając o tym każdego Uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.
3.6.3. Zawiadomienie, o którym mowa w pkt 3.6.2., zawiera:
a. informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników,
b. wskazanie zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę,
c. informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu lub wszystkich Subfunduszy,
d. informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
3.6.4. Od dnia ogłoszenia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa wraz z Kluczowymi Informacjami dla Inwestorów udostępnia się informację o planowanym Zgromadzeniu Uczestników zawierającą informacje, o których mowa w pkt. 3.6.3.
3.6.5. Towarzystwo przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia, o którym mowa w pkt 3.6.3., ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników, w sposób określony dla ogłaszania zmian Statutu Funduszu.
3.6.6. Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników Funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko danego Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wyłącznie tego Subfunduszu.
3.6.7. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy uprawnieni zgodnie z pkt 3.6.6. posiadający, co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników.
3.6.8. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników Zarząd Towarzystwa przedstawia Uczestnikom swoją rekomendację oraz udziela wyjaśnień i odpowiada na zadane pytania przez Uczestników na temat zagadnień związanych ze zdarzeniem będącym przedmiotem Zgromadzenia Uczestników. Uczestnik może również w tym czasie wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia zgody w kwestiach będących przedmiotem Zgromadzenia Uczestników.
3.6.9. Każda pełna Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu. Ułamkowe części Jednostek Uczestnictwa podlegają zaokrągleniu w dół do pełnych Jednostek Uczestnictwa.
3.6.10. Uchwała o wyrażeniu zgody, o której mowa w pkt 3.6.1., zapada większością 2/3 głosów Uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników.
3.6.11. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
3.6.12. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w miejscu siedziby Funduszu.
3.6.13. Koszty odbycia Zgromadzenia Uczestników ponosi Towarzystwo.
3.6.14. Niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od zakończenia Zgromadzenia Uczestników, Towarzystwo ogłasza treść podjętych na nim uchwał na stronie internetowej www.metlife.pl.
3.6.15. Uczestnik może zaskarżyć uchwałę Zgromadzenia Uczestników w drodze wytoczonego przeciwko Funduszowi powództwa o stwierdzenie jej nieważności na warunkach wskazanych w art. 87e Ustawy.
3.6.16. Tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał poza sprawami określonymi w Statucie określa regulamin przyjęty przez Zgromadzenie Uczestników.
3.6.17. Uczestnik może ustanowić pełnomocnika do udziału w Zgromadzeniu Uczestników. Pełnomocnictwo powinno być udzielone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3.7. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowych Subfunduszy
Statut Towarzystwa przewiduje możliwość prowadzenia zapisów na jednostki uczestnictwa nowych subfunduszy. W przypadku tworzenia nowych subfunduszy zapisy na Jednostki Uczestnictwa zostaną przeprowadzone według poniższej procedury.
Zapisy na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy prowadzi Towarzystwo oraz dystrybutorzy Funduszu. Zapis na Jednostki Uczestnictwa jest bezwarunkowy i nieodwołalny. Zapisu na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy może dokonać Towarzystwo oraz MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Termin rozpoczęcia i zakończenia przyjmowania zapisów na jednostki uczestnictwa nowego subfunduszu zostanie ogłoszony przez Towarzystwo na stronie internetowej www.metlife.pl. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego subfunduszu rozpoczyna się nie szybciej niż w dniu wejścia w życie zmian Statutu Funduszu związanych z utworzeniem nowego subfunduszu. Zakończenie przyjmowania zapisów nastąpi nie później niż po upływie 2 miesięcy od dnia rozpoczęcia przyjmowania zapisów. W ramach zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego subfunduszu, cena Jednostki Uczestnictwa będzie ceną stałą, jednolitą dla wszystkich jednostek objętych zapisami. Towarzystwo nie pobiera żadnych opłat związanych z nabywaniem Jednostek Uczestnictwa w ramach przyjmowania zapisów.
Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy mogą być dokonywane w formie pieniężnej na wydzielony rachunek Funduszu prowadzony na rzecz subfunduszu przez Depozytariusza. W terminie 14 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów, Towarzystwo przydziela Jednostki Uczestnictwa.

Towarzystwo dokonuje przydziału Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem zebrania w trakcie zapisów na jednostki uczestnictwa danego subfunduszu minimalnej kwoty wpłaty. Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje z chwilą wpisania do Rejestru Uczestników Funduszu liczby Jednostek Uczestnictwa przypadających na dokonaną wpłatę, powiększoną o odsetki lub inne pożytki uzyskane do dnia przydziału Jednostek Uczestnictwa subfunduszu. Łączna minimalna wysokość wpłat do nowego subfunduszu niezbędna do jego utworzenia nie może być mniejsza niż 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).
W przypadku nie zebrania wymaganej minimalnej kwoty wpłat do nowego subfunduszu, Towarzystwo niezwłocznie nie później jednak niż w terminie 14 (czternastu) dni od dnia upływu terminu przyjmowania zapisów zwróci wpłaty dokonane do Funduszu tytułem opłacenia zapisu na jednostki uczestnictwa subfunduszu powiększone o wartość otrzymanych pożytków i odsetki naliczone przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na prowadzony przez niego rachunek do dnia upływu terminu przyjmowania zapisów oraz pobrane opłaty manipulacyjne.

3.8. Oświadczenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszy opisanych w prospekcie informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą polityka inwestycyjną

Oświadczenie niezależnego biegłego rewidenta wydane w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Funduszu opisanych w prospekcie informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną

Dla Zarządu MetLife Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Opis zagadnienia i stosowane kryteria

Niniejsze oświadczenie odnosi się do Prospektu Informacyjnego MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy wraz z wydzielonymi subfunduszami:

1. Subfundusz Konserwatywny Plus
2. Subfundusz Obligacji Plus
3. Subfundusz Akcji Małych Spółek
4. Subfundusz Ochrony Wzrostu
5. Subfundusz Akcji Nowa Europa
6. Subfundusz Akcji Polskich
7. Subfundusz Obligacji Światowych
8. Subfundusz Akcji Amerykańskich
9. Subfundusz Zrównoważony Azjatycki
10. Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych
11. Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących
12. Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich
13. Subfundusz Akcji Europejskich
14. Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej

zarządzanymi przez MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Na zlecenie Zarządu MetLife Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. (zwanego dalej „Towarzystwem''), na podstawie art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 695) (zwaną dalej „ustawą o funduszach inwestycyjnych i zarządzeniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi"), wykonaliśmy usługę atestacyjną w celu potwierdzenia:

- zgodności zasad i metod wyceny aktywów **MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy** (zwanym dalej „Funduszem"), opisanych w Rozdziale III załączonego Prospektu Informacyjnego sporządzonego 15 września 2006 roku, którego ostatnia aktualizacja została dokonana 31 maja 2021 roku, z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych,
- zgodności i kompletności przyjętych zasad wyceny aktywów Funduszu z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną opisaną:
  - w Statucie tego Funduszu:
    - w paragrafach 20, 21, 22 i 23 dla MetLife Subfundusz Konserwatywny Plus,
    - w paragrafach 24, 25, 26, 27 i 28 dla MetLife Subfundusz Obligacji Plus,
    - w paragrafach 29, 30, 31, 32 i 33 dla MetLife Subfundusz Akcji Małych Spółek,
    - w paragrafach 34, 35, 37 i 38 dla MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu,
    - w paragrafach 39, 40, 40¹, 41 i 42 dla MetLife Subfundusz Akcji Nowa Europa,
    - w paragrafach 43, 44, 45, 46 i 47 dla MetLife Subfundusz Akcji Polskich,
    - w paragrafach 48 i 48¹ dla MetLife Subfundusz Obligacji Światowych,
    - w paragrafach 49 i 49¹ dla MetLife Subfundusz Akcji Amerykańskich,
    - w paragrafach 50 i 50¹ dla MetLife Subfundusz Zrównoważony Azjatycki,
    - w paragrafach 52 i 52¹ dla MetLife Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych,

- w paragrafach 51 i 51¹ dla MetLife Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących,
- w paragrafach 53 i 53¹ dla MetLife Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich,
- w paragrafach 53² i 53³ dla MetLife Subfundusz Akcji Europejskich,
- w paragrafach 53⁴ i 53⁵ dla MetLife Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej.

- w Rozdziale III Prospektu Informacyjnego tego Funduszu w kolejnych sekcjach odnoszących się do poszczególnych subfunduszy:

  - w podrozdziale IIIa, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Konserwatywny Plus,
  - w podrozdziale IIIb, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Obligacji Plus,
  - w podrozdziale IIIc, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Małych Spółek,
  - w podrozdziale IIId, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu,
  - w podrozdziale IIIe, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Nowa Europa,
  - w podrozdziale IIIf, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Polskich,
  - w podrozdziale IIIg, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Obligacji Światowych,
  - w podrozdziale IIIh, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Amerykańskich,
  - w podrozdziale IIIi, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Zrównoważony Azjatycki,
  - w podrozdziale IIIj, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych,
  - w podrozdziale IIIk, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących,
  - w podrozdziale IIIl, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich,
  - w podrozdziale IIIł, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Europejskich,
  - w podrozdziale IIIm, punkcie 3.19 dla MetLife Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej.

Do oceny zgodności metod i zasad z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także zgodności i kompletności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Funduszu, posłużono się kryteriami zgodności z wymogami:

- ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 217. z późn. zm.) – (zwaną dalej „ustawą o rachunkowości"),
- ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 605.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2436) (zwanego dalej „Rozporządzeniem").

Strony odpowiedzialne i obowiązki stron

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Funduszu, ich zgodność z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych oraz zgodność i kompletność zasad i metod wyceny aktywów z polityką inwestycyjną Funduszu.

Naszym zadaniem było sporządzenie oświadczenia niezależnego biegłego rewidenta na podstawie prac wykonanych w ramach usługi atestacyjnej.

Zgodność wykonania usługi ze standardami

Prace przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce przepisów prawa, Krajowego Standardu Usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd 3000 w brzemieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych (MSUA) 3000 (Zmienionego) „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych", przyjętego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na sformułowanie oświadczenia.

Wymogi kontroli jakości

Deloitte Audyt Spółka z ograniczona odpowiedzialnością Sp. k. stosuje Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości 1 i zgodnie z nim utrzymuje kompleksowy system kontroli jakości obejmujący udokumentowane polityki i procedury odnośnie zgodności z wymogami etycznymi, standardami zawodowymi oraz mającymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Zgodności z wymogami niezależności i innymi wymogami etycznymi

Przestrzegamy wymogów niezależności i innych wymogów etycznych określonych w Międzynarodowym kodeksie etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowe standardy niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych przyjętym przez Krajową Rady Biegłych Rewidentów. Przestrzegaliśmy również innych wymogów niezależności i etyki, które mają zastosowanie dla niniejszej usługi atestacyjnej.

Podsumowanie wykonanych prac

Nasza praca polegała na przeanalizowaniu opisanych w Prospekcie Informacyjnym Funduszu metod i zasad wyceny aktywów Funduszu i porównaniu ich z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, w szczególności wymogami ustawy o rachunkowości, ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz wymogami rozporządzenia, a także na zapoznaniu się z polityką inwestycyjną przyjętą przez

Fundusz przedstawioną w Statucie Funduszu oraz w Rozdziale III Załączonego Prospektu Informacyjnego i weryfikacji, czy metody i zasady wyceny aktywów są kompletne i zgodne z tą polityką. Ocena nie obejmowała weryfikacji, czy opisane metody i zasady były stosowane do wyceny aktywów Funduszu ani też, czy opisana polityka inwestycyjna była przestrzegana. Uważamy, że przeprowadzone prace dostarczyły wystraczającej podstawy do sporządzenia niniejszego oświadczenia.

Wniosek niezależnego biegłego rewidenta

Naszym zdaniem opisane w Prospekcie Informacyjnym metody i zasady wyceny aktywów Funduszu są, we wszystkich istotnych aspektach, zgodne z przepisami ustawy o rachunkowości, ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i rozporządzenia oraz zgodne i kompletne z polityką inwestycyjną przyjętą przez Fundusz przedstawioną w Statucie Funduszu.

Ograniczenia wykorzystania

Niniejsze oświadczenie zostało sporządzone dla Zarządu Towarzystwa wyłącznie w celu dołączenia do Prospektu Informacyjnego **MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy** w celu spełnienia wymogów określonych w art. 220 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz dla użytkowników Prospektu Informacyjnego i może nie być stosowne do innego celu.

W imieniu Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu wpisanego na listę firm audytorskich prowadzoną przez KRBR pod nr. Ewidencyjnym 73:

Dorota Snarska-Kuman
Biegły rewident
Nr w rejestrze 9667

Warszawa, 30 czerwca 2021 roku

Podrozdział IIIa
METLIFE SUBFUNDUSZ KONSERWATYWNY PLUS (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Pieniężny, AIG Subfundusz Pieniężny Plus, Amplico Subfundusz Pieniężny Plus, Amplico Subfundusz Lokacyjny, MetLife Subfundusz Lokacyjny, MetLife Subfundusz Oszczędnościowy Plus)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.

Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz w Statucie Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 (słownie: czterysta tysięcy) złotych.

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3 11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny. Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze zlecenia otwarcia rachunku w Funduszu, z zastrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłe tłumaczenie przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnione odpisy sporządzone w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika. W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.

Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora z zastrzeżeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, lub w Funduszu, Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii A1 oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii. W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.

Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.

Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".

Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników, Do pełnomocników wymogi o których mowa w 3.11.1- 3.11.2stosuje się odpowiednio.

Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej. Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.

Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.

Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.

Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, z wyłączeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działając w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutora wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych.

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych (Konwersja). Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może zostać złożone w formie pisemnej wyłącznie w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do

jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Zamianę

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) zmiennej Opłaty za Zamianę

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w Subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed Zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed Zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.

W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach. Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską. W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa
Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy
b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa
Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie jego środków w denominowane w walucie polskiej:

a) Instrumenty Rynku Pieniężnego, dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu lub depozyty bankowe, których termin zapadalności nie przekracza roku;
b) dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu i terminach zapadalności dłuższych niż rok, pod warunkiem, że charakteryzują się one ryzykiem stopy procentowej nie wyższym niż w przypadku dłużnych papierów wartościowych o terminach wykupu nie przekraczających roku.

Decyzje o doborze lokat będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych;
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych instrumentów rynku pieniężnego lub dłużnych papierów wartościowych;
c) płynności poszczególnych instrumentów rynku pieniężnego lub dłużnych papierów wartościowych.

Minimalny udział dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, w Wartości AktywówNetto Subfunduszu będzie wynosić 40%.
Maksymalny udział dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego wyemitowanych przez podmioty inne od ww. wymienionych w Wartości AktywówNetto Subfunduszu może wynosić 60%.
Fundusz może lokować do 35% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w depozyty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, które posiadają fundusze własne w wysokości nie mniejszej niż równowartość w złotych kwoty 10 000 000 euro, ustalonej przy zastosowaniu średniego kursu wyliczonego przez Narodowy Bank Polski na dzień podpisania umowy depozytu.
Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego.
Ze względu na skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie niewielka.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Subfundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne.
Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy.
Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe,

b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego),

c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),

d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,

e) Ryzyko walutowe – nie występuje,

f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza,

g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,

h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności transakcje nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,

i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,

j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,

k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,

l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Funduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o krótkim horyzoncie inwestycyjnym (do 1 roku) oraz niskiej skłonności do ryzyka. Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych. Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego

Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.

Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.

Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z

zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych rynkach, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniemodsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
b) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli z zastrzeżeniem 3.19.2.13.c– za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem .
c) w przypadku instrumentów o pierwotym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych porzez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowanu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22 Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 1,09%,
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:

WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18 i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.
Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty
3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E, i I zbywanych w ramach Subfunduszu. W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1, Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalne do wysokości 0,99% w skali roku naliczane od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

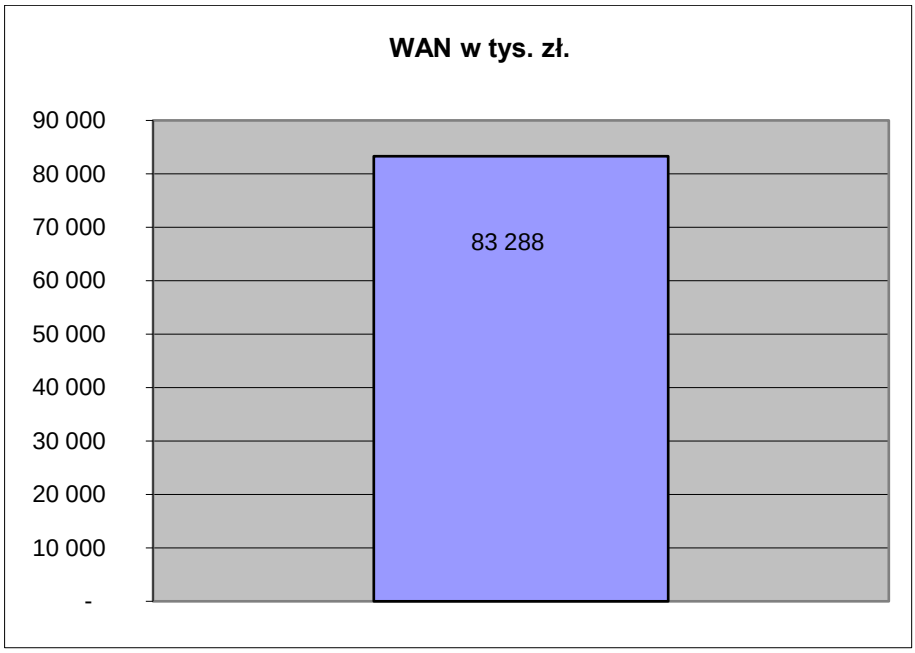

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

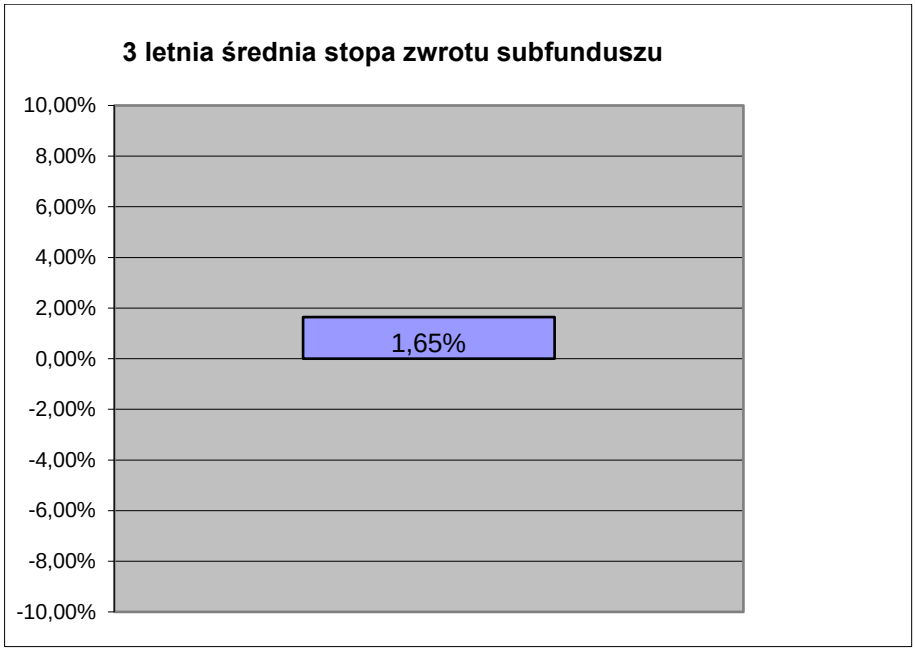

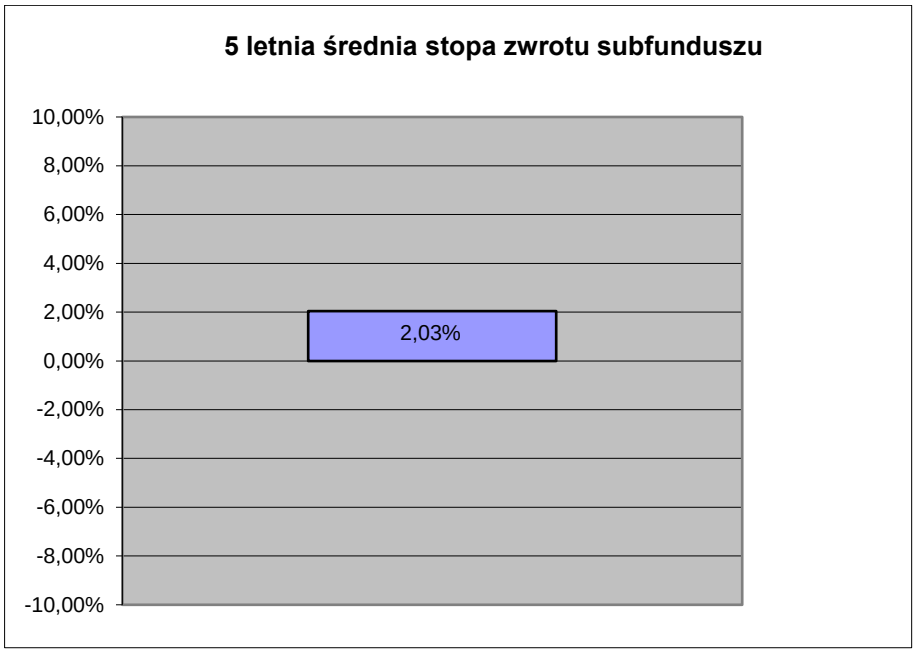

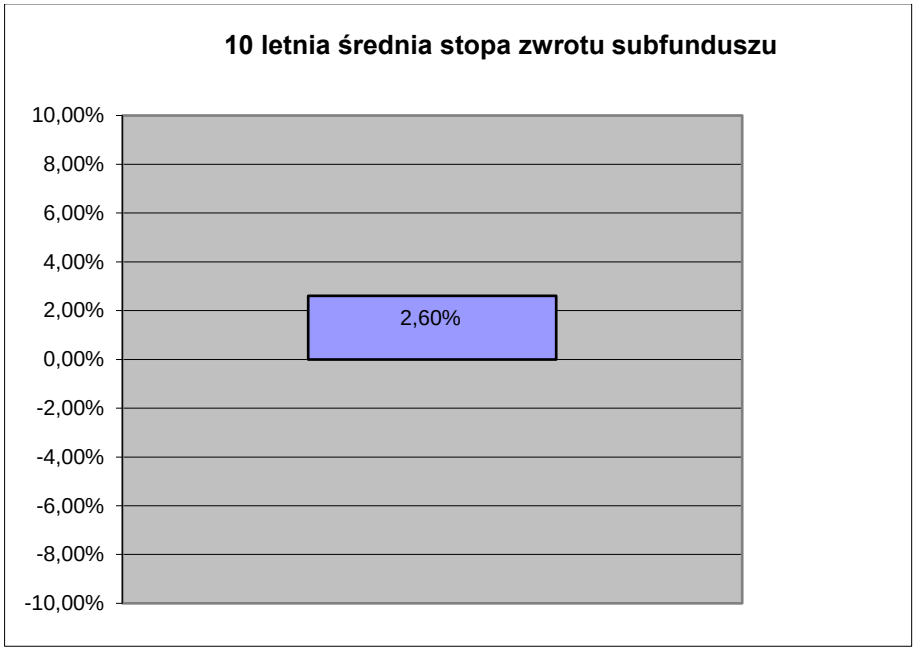

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 100% inwestycja w AIG FIO Pieniężny.
Od 1 listopada 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 100% inwestycja w 3-miesięczny WIBID.
Od 28 grudnia 2011 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 100% inwestycja w 1-miesięczny WIBID
d) Wielkość średniej stopy zwrotu z przyjętego przez Fundusz wzorca oraz informacje o dokonanych zmianach wzorca

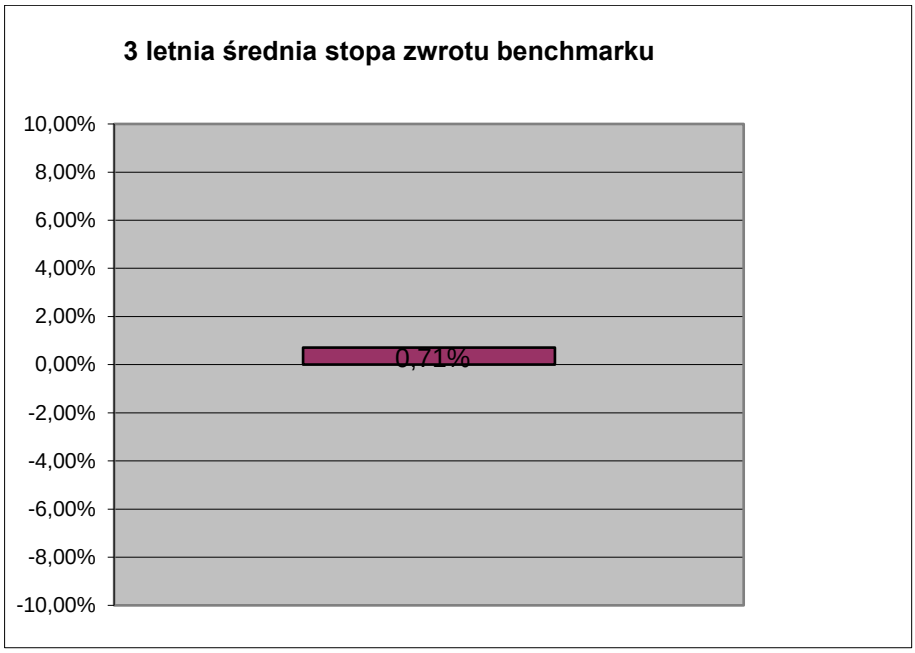
3 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
0,71%

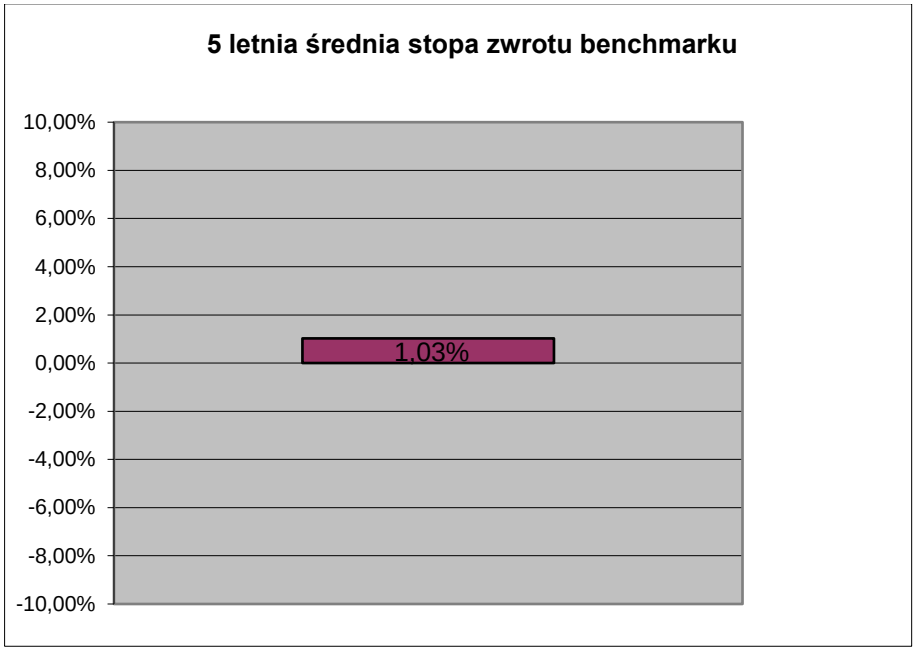
5 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
1,03%

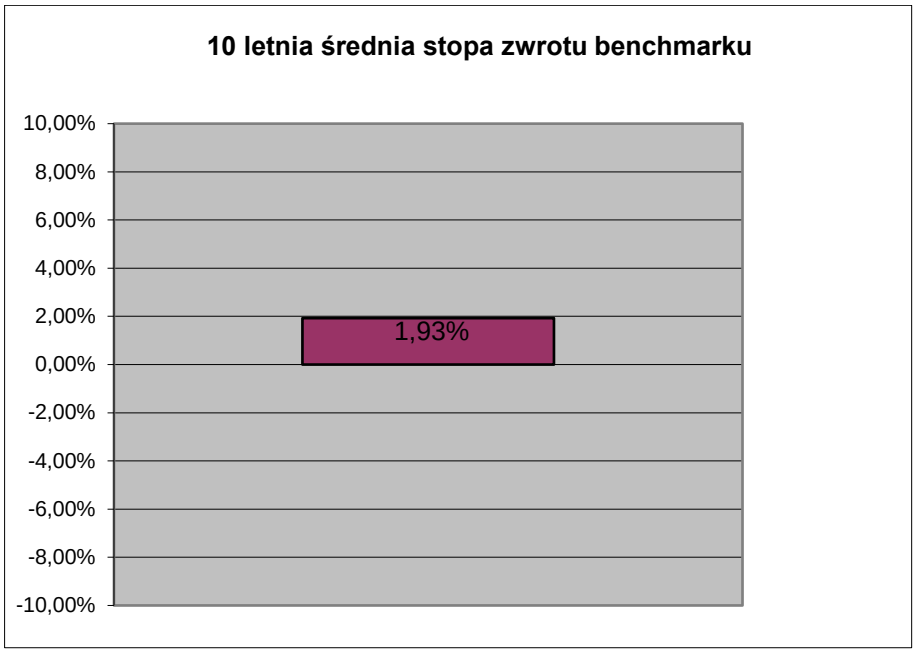

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIb
METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI PLUS (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Obligacji, AIG Subfundusz Obligacji Plus, Amplico Subfundusz Obligacji Plus)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
W związku ze zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.

Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;

w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych

ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.

Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.

W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.

Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.

Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".

Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.

Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.

Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.

Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.

Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.
Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działając w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Zamiana

Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) ze środków pieniężnych uzyskanych z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Zamianę

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) zmiennej Opłaty za Zamianę

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę

należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach. Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską. W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa
Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy
b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa
Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Subfundusz jest subfunduszem obligacji. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie jego środków w dłużne papiery wartościowe denominowane w walucie polskiej. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.
Decyzje o doborze lokat będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych;
c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Całkowita wartość inwestycji w obligacje nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Pozostała część Aktywów Subfunduszu będzie lokowana w inne dłużne papiery wartościowe oraz utrzymywana w formie gotówki bądź depozytów w celach zapewnienia płynności.
Minimalny udział obligacji Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego lub obligacji posiadających gwarancje Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego w Wartości AktywówNetto Subfunduszu będzie wynosić 40%.
Maksymalny udział obligacji, wyemitowanych przez podmioty inne od ww. Wartości Aktywów Netto Subfunduszu może wynosić 60%, przy czym wartość inwestycji w obligacje podmiotów mających siedzibę za granicą lub w zagraniczne prawa majątkowe nie będzie przekraczać 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
Fundusz nie inwestuje Aktywów Subfunduszu w akcje. W wyjątkowych sytuacjach nabycie akcji może nastąpić w wyniku konwersji długu, przy czym maksymalny udział akcji w Wartości AktywówNetto Subfunduszu nie może przekroczyć 7%. Fundusz będzie dążył do zbycia nabytych akcji w możliwie krótkim czasie, z uwzględnieniem interesów uczestników Funduszu.

Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez Subfundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych, płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu ze względu na skład portfela nie będzie charakteryzować się dużą zmiennością.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
– kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości,
– kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
– wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu,
oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punktach 3.15.b i 3.15.c.
Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Subfundusz będzie lokować swoje aktywa głównie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w § 24-28 Statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego),
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności transakcje nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Funduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o średnim i długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 2 lata) oraz niskiej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Obligacji Plus na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.
b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.
Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).
c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.
d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania
Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).
3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.
Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu
3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.

3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. e), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. e), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15 i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) akcji w spółkach niepublicznych – według wartości godziwej ustalonej w pierwszej kolejności na podstawie oszacowania wartości składnika lokat za pomocą metody porównywania wskaźników z wykorzystaniem powszechnie uznanych wskaźników rynku kapitałowego, takich jak: Cena do Zysku (P/E), Cena do Zysku Operacyjnego przed Odsetkami i Opodatkowaniem (P/EBIT), Cena do Wartości Księgowej (P/BV); jeżeli dokonywanie wyceny za pomocą metody porównywania wskaźników będzie niemożliwe, wartość godziwa zostanie oszacowana za pomocą metody dochodowej, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przepływów pieniężnych związanych z tymi spółkami; w przypadku braku możliwości zastosowania określonych powyżej metod, oszacowanie wartości akcji lub udziałów nastąpi według metody wartości aktywów netto;
b) praw do akcji – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanymi zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową;
c) praw do akcji nienotowanych na aktywnym rynku, a tożsamych w prawach do akcji notowanych na aktywnym rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości praw, prawa do akcji wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano prawa do akcji na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa;
d) praw poboru – według wartości teoretycznej;
e) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l– za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem .;
f) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
g) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
h) Jednostek Uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości godziwej ogłoszonej do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny przez fundusz Wartości Aktywów

Netto na Jednostkę Uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa tego funduszu, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Funduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą, ogłoszonych do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny;
i) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
j) akcji nienotowanych na Aktywnym Rynku, a tożsamych do akcji notowanych na Aktywnym Rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości, akcje wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano akcje na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców – w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych akcji, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych akcji, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość godziwą;
k) kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe – według cen papierów wartościowych będących podstawą wystawienia tych kwitów depozytowych przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji tych kwitów depozytowych.
l) w przypadku instrumentów o pierwotym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych porzez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku – w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowanu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
W przypadku, gdy wycena wg zasad określonych od ust. 3.19.2.7. do ust. 3.19.2.12. dla notowanych papierów wartościowych będących podstawą wystawienia kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe będzie niemożliwa, wycena tych kwitów depozytowych odbędzie się wg jednej z metod wyceny składników lokat nienotowanych na rynku aktywnym, odpowiedniej dla papieru wartościowego będącego podstawą wystawienia nienotowanego na Aktywnym Rynku kwitu depozytowego wyemitowanego na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji kwitów depozytowych.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów. 3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18a.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 1,73%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a., oraz 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18a i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Obligacji Plus pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty

Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa brana jest pod uwagę suma wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Dystrybucyjną w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,75% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,74% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

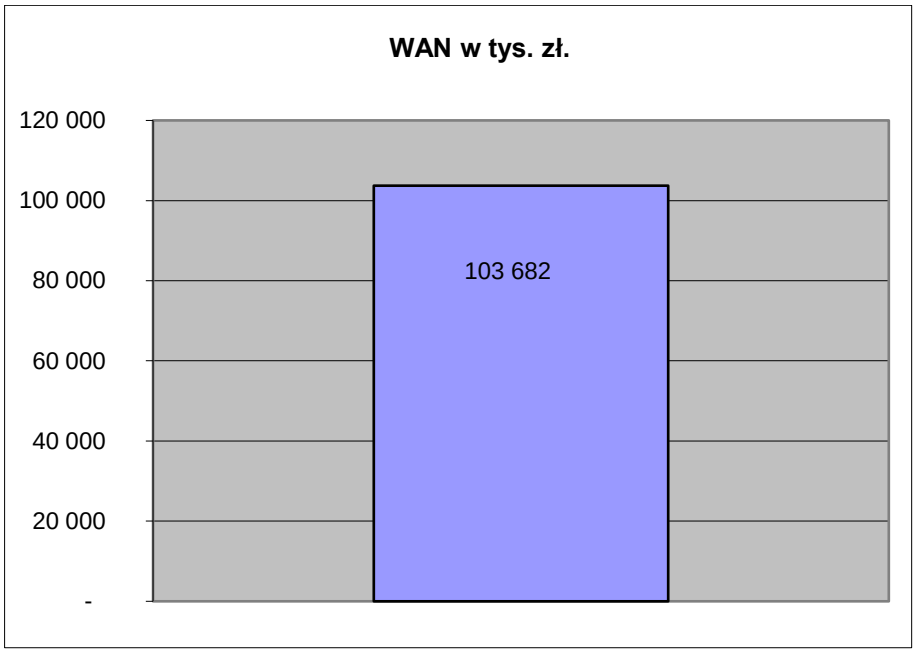

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

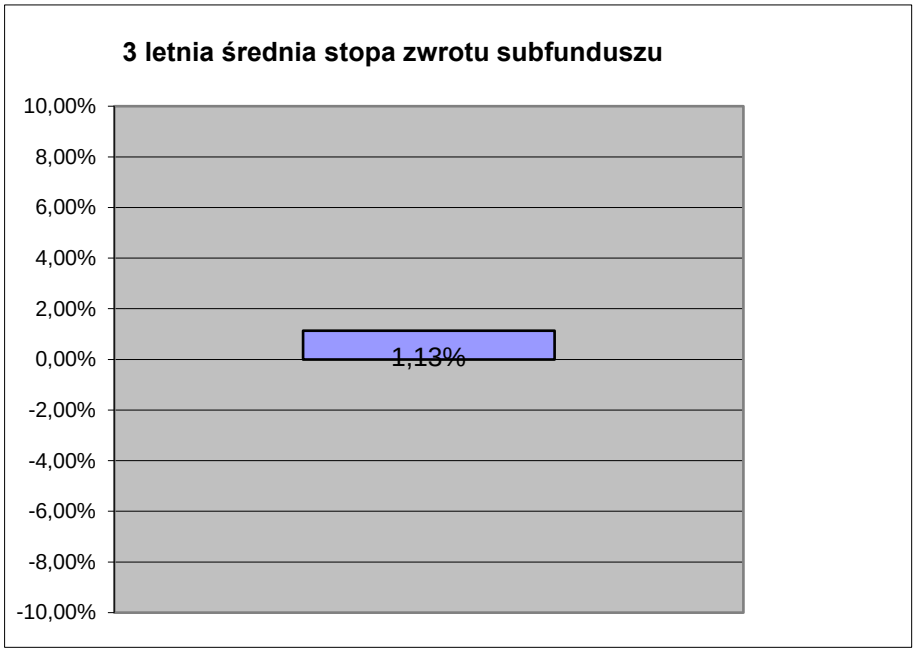

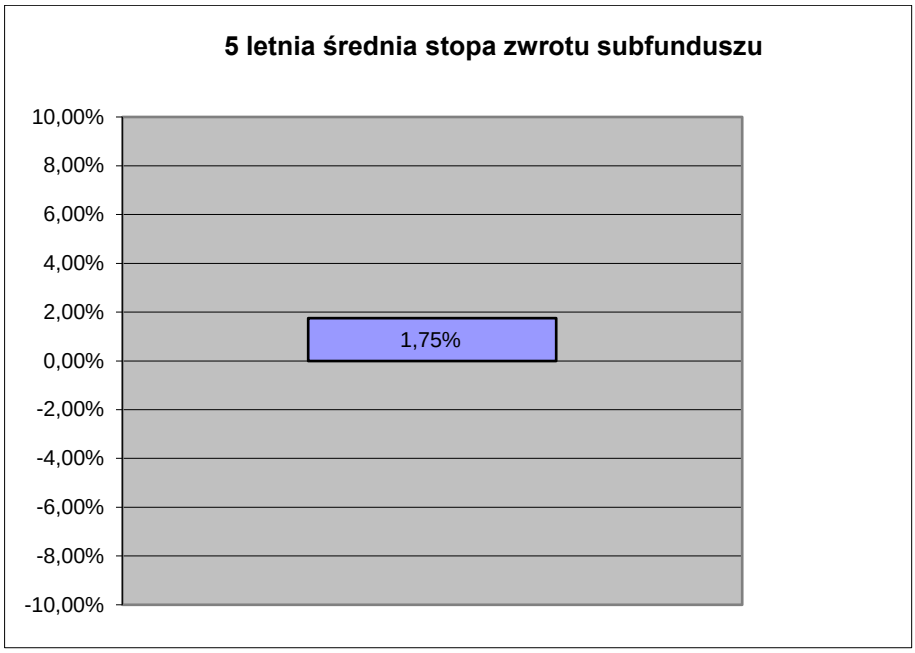

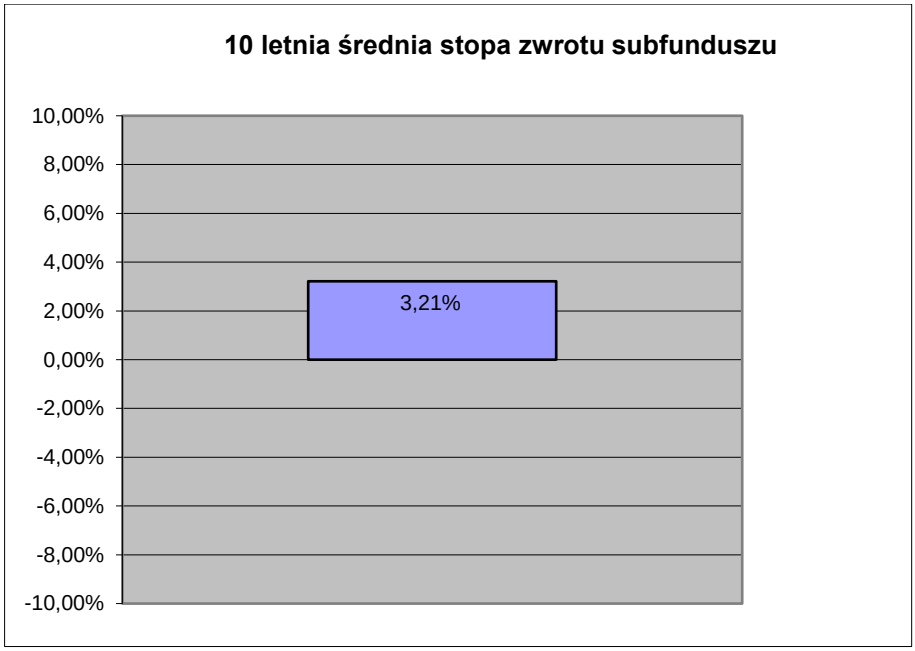

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 100% inwestycja w AIG FIO Obligacji.
Od 1 listopada 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 20% inwestycja w 3-miesięczny WIBID oraz 80% inwestycja w indeks CPGBI.
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 20% inwestycja w 1-miesięczny WIBID oraz 80% inwestycja w indeks CPGBI.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu był 90% CPGBI Index oraz 1 miesięczny WIBID.
Od dnia 20 lipca 2018 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 90% inwestycji w indeks FTSE PGBI oraz 1 miesięczny WIBID.
d) Średnie stopy zwrotu oraz roczne stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru

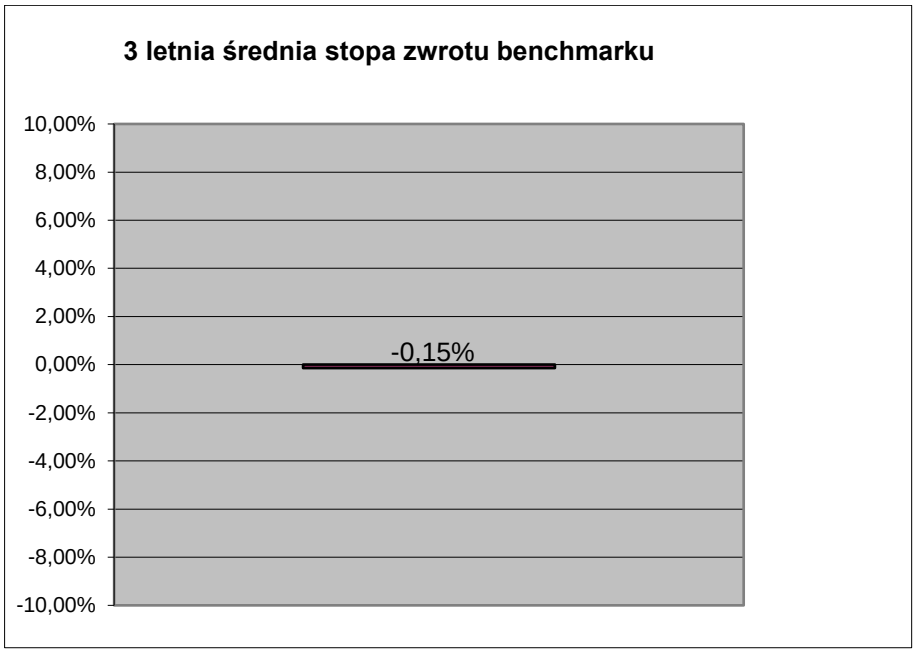
3 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
-0,15%

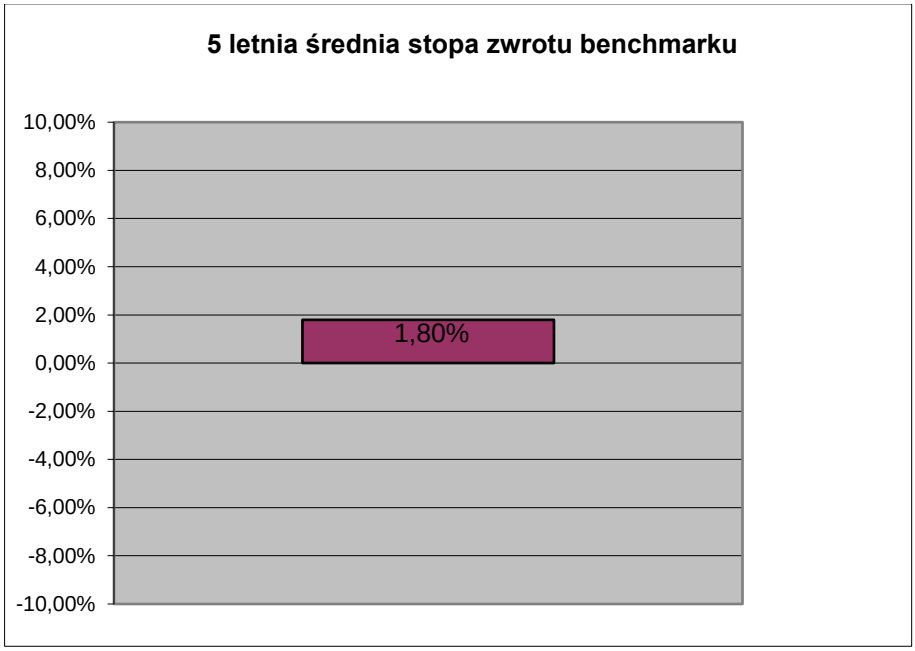
5 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
1,80%

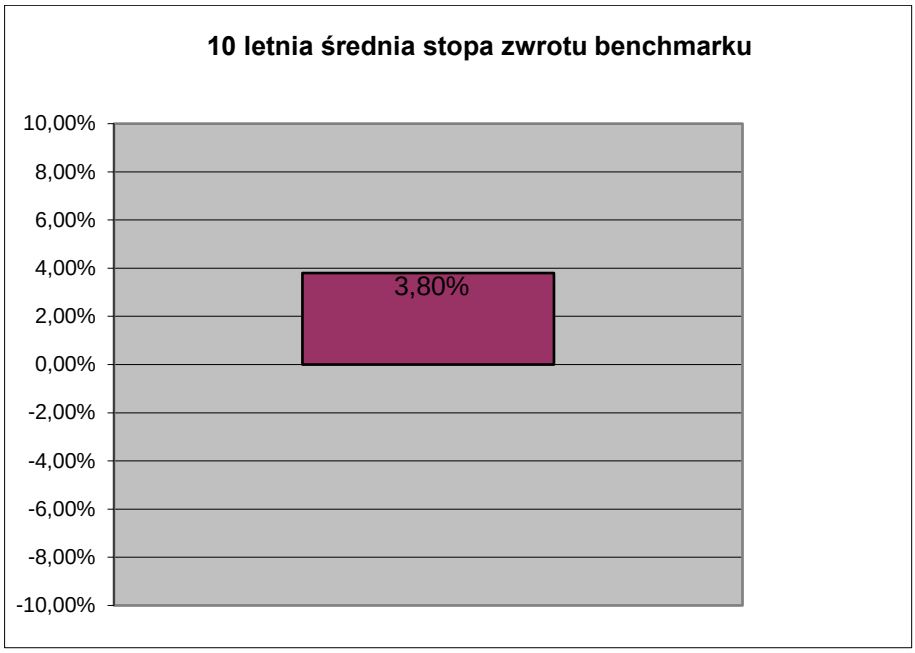

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości,

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIc

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI MAŁYCH SPÓŁEK (zwany dalej również Subfunduszem)

(dawniej AIG Subfundusz Zagranicznych Obligacji, AIG Subfundusz Aktywnej Alokacji, AIG Subfundusz Aktywnej Alokacji Plus, Amplico Subfundusz Aktywnej Alokacji Plus, Amplico Subfundusz Akcji Małych Spółek)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:

a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1 i B I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów, bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłata Dystrybucyjna – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Opłata Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłata Umorzeniowa – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłata za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl.

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu

Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.

3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu

Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:

a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze zlecenia otwarcia rachunku w Funduszu, z zastrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1. Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;

w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych

ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. =. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie.
Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora z zastrzeżeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A . kategorii A1 oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu, danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia w ramach reinwestycji jest złożenie dyspozycji nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną lub umowa albo regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.

Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii i zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję
Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat u danego Dystrybutora lub Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu
Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana
Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) ze środków pieniężnych uzyskanych z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) stałej Opłaty za Zamianę
Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.
b) zmiennej Opłaty za Zamianę
Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.
Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.
Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę
Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu (np. dla MetLife Subfunduszu Obligacji Plus jest to stawka 0,50% obowiązująca dla wpłat do 5000 zł).
Oznacza to, że w przypadku posiadania przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu („Subfundusz X") każda kolejna zamiana aktywów odpowiadających tym Jednostkom Uczestnictwa, o ile nie zostanie dokonana do Subfunduszu o równej lub wyższej niż w Subfunduszu X maksymalnej stawce Opłaty Dystrybucyjnej, będzie zwolniona ze zmiennej Opłaty za Zamianę.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu
Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1) ;
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek jeżeli wartość Aktywów Netto Subfunduszu przekroczy 200.000.000 złotych (słownie: dwieście milionów złotych). Fundusz niezwłocznie po podjęciu decyzji o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa zamieści informację o tym fakcie na stronie internetowej www.metlife.pl oraz przekaże tą informację Dystrybutorom.
W przypadku zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez Fundusz z powodu wskazanego w poprzedzającym akapicie Fundusz może w drodze decyzji podjętej w terminie 14 dni roboczych przypadających po Dniu Wyceny, w którym Aktywa Netto Subfunduszu wynosić będą mniej niż 180.000.000 złotych (sto osiemdziesiąt milionów złotych), ponownie rozpocząć zbywanie Jednostek Uczestnictwa. Termin ponownego rozpoczęcia zbywania Jednostek Uczestnictwa zostanie określony w wyżej wspomnianej decyzji. Fundusz niezwłocznie poinformuje o wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa poprzez zamieszczenie informacji o tym fakcie na stronie internetowej www.metlife.pl oraz jej przekazanie Dystrybutorom.
Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Subfundusz jest subfunduszem akcji. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu w akcje spółek wchodzących w skład indeksu sWIG80. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami niniejszego Statutu.
Akcje spółek wchodzących w skład indeksu sWIG80 stanowią nie mniej niż 55% wartości części akcyjnej aktywów Subfunduszu. Wartość inwestycji w akcje zagraniczne nie będzie przekraczać 20% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
Całkowita wartość inwestycji w akcje nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Całkowita wartość lokat innych niż akcje nie będzie wyższa niż 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

a) udziału akcji w indeksach giełdowych,
b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,
c) płynności akcji.

Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,
c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

Dokładny udział lokat Aktywów Subfunduszu w akcje i dłużne papiery wartościowe w ramach limitów określonych powyżej będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

a) oceny bieżącej sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych,
b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości, w szczególności w zakresie kształtowania się cen akcji oraz rentowności dłużnych papierów wartościowych, zarówno w krótkim (do trzech miesięcy) jak i w długim okresie (powyżej trzech miesięcy).

W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz dotyczących ryzyka kursowego tych walut.

Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.
Fundusz może pożyczać innym podmiotom zdematerializowane papiery wartościowe wyłącznie w trybie określonym w art. 102 Ustawy.
Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w zdaniu powyżej, nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które Subfundusz lokuje swoje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może ulegać istotnym zmianom.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
– kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości,
– kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
– wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu,
oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.
Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w § § 29-33 Statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa). Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej i ryzyka zmian cen akcji. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe. Wartość lokat Subfunduszu w akcje może ulec obniżeniu przede wszystkim w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej i wyników finansowych spółek,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen obligacji korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy obligacjami rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen obligacji korporacyjnych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności dotyczące instrumentów pochodnych, pożyczek papierów wartościowych lub transakcji nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Funduszu/Subfunduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,

j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz wysokiej skłonności do ryzyka. Inwestorzy powinni mieć świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.

Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.

Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.

W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).

Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.

Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.

3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. e), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. e), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15 i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) akcji w spółkach niepublicznych – według wartości godziwej ustalonej w pierwszej kolejności na podstawie oszacowania wartości składnika lokat za pomocą metody porównywania wskaźników z wykorzystaniem powszechnie uznanych wskaźników rynku kapitałowego, takich jak: Cena do Zysku (P/E), Cena do Zysku Operacyjnego przed Odsetkami i Opodatkowaniem (P/EBIT), Cena do Wartości Księgowej (P/BV); jeżeli dokonywanie wyceny za pomocą metody porównywania wskaźników będzie niemożliwe, wartość godziwa zostanie oszacowana za pomocą metody dochodowej, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przepływów pieniężnych związanych z tymi spółkami; w przypadku braku możliwości zastosowania określonych powyżej metod, oszacowanie wartości akcji lub udziałów nastąpi według metody wartości aktywów netto;
b) praw do akcji – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanymi zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową;

c) praw do akcji nienotowanych na aktywnym rynku, a tożsamych w prawach do akcji notowanych na aktywnym rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości praw, prawa do akcji wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano prawa do akcji na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa;
d) praw poboru – według wartości teoretycznej;
e) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;

f) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
g) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
h) Jednostek Uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości godziwej ogłoszonej do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny przez fundusz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa tego funduszu, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Funduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą, ogłoszonych do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny;
i) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
j) akcji nienotowanych na Aktywnym Rynku, a tożsamych do akcji notowanych na Aktywnym Rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości, akcje wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano akcje na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców – w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych akcji, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych akcji, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość godziwą;
k) kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe – według cen papierów wartościowych będących podstawą wystawienia tych kwitów depozytowych przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji tych kwitów depozytowych;
l) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
W przypadku, gdy wycena wg zasad określonych od ust. 3.19.2.7. do ust. 3.19.2.12. dla notowanych papierów wartościowych będących podstawą wystawienia kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe będzie niemożliwa, wycena tych kwitów depozytowych odbędzie się wg jednej z metod wyceny składników lokat nienotowanych na rynku aktywnym, odpowiedniej dla papieru wartościowego będącego podstawą wystawienia nienotowanego na Aktywnym Rynku kwitu depozytowego wyemitowanego na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji kwitów depozytowych.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22 Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18b.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 2,87%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18b i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Małych Spółek pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4% wpłacanej kwoty
Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa bierze się pod uwagę sumę wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Pobiera się Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.
3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

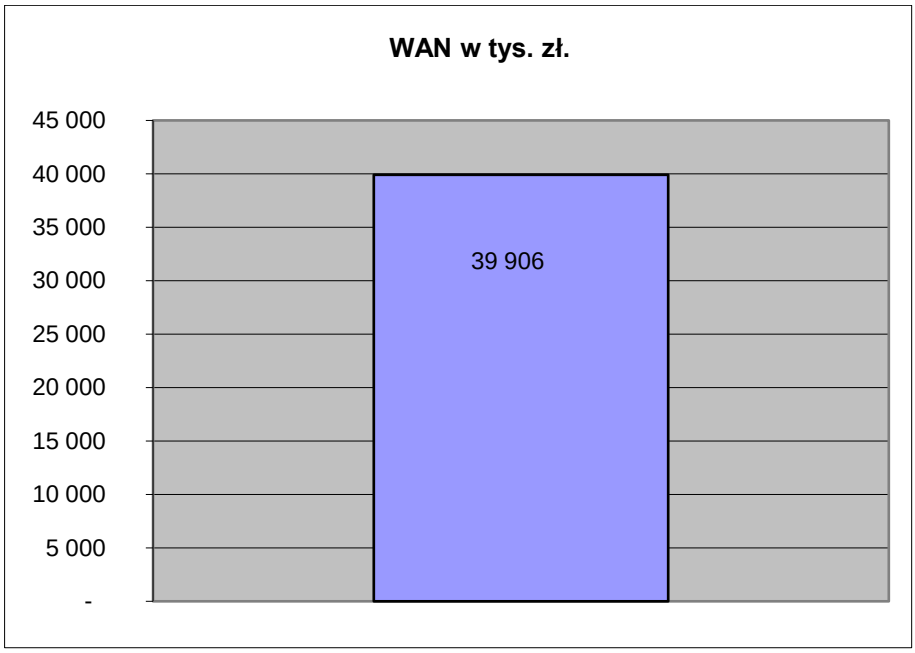

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

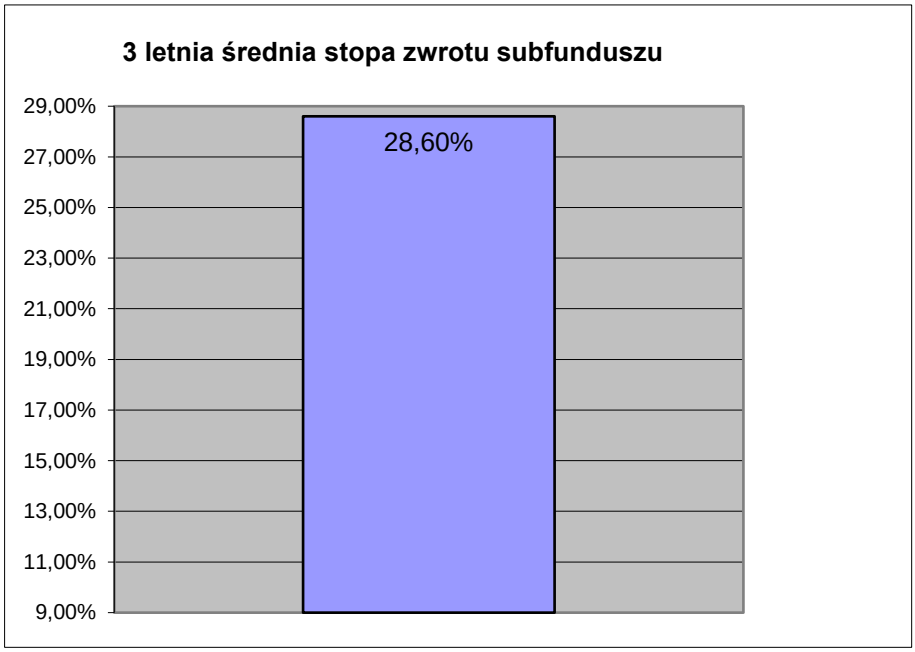

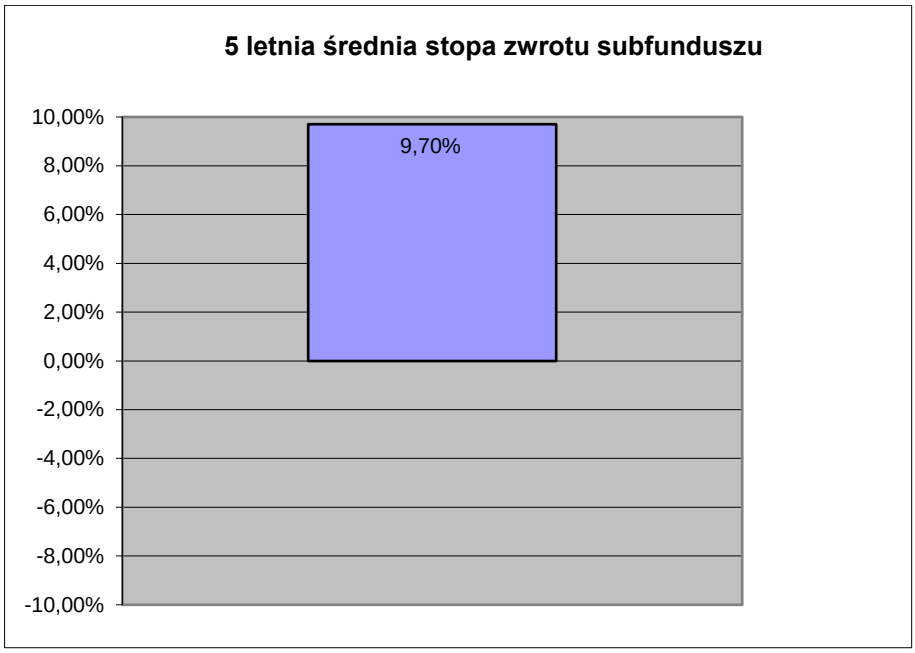

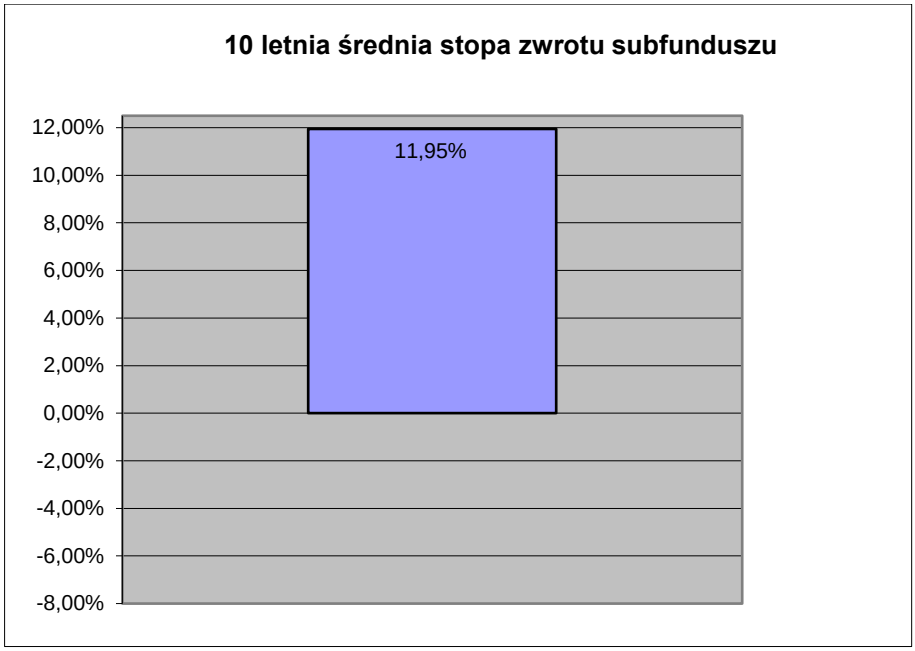

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była100% inwestycja w AIG FIO Aktywnej Alokacji.
Od 1 listopada 2008 r. do 14 grudnia 2010 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w indeks WIG oraz 50% w 3-miesięczny WIBID.
Od 15 grudnia 2010 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks sWIG80 oraz 10% inwestycja w 3-miesięczny WIBID mierzony na ostatni dzień roboczy każdego kwartału
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 22 marca 2014 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks sWIG80 oraz 10% inwestycja w 1-miesięczny WIBID.
Od dnia 23 marca 2014 r. do dnia 1 stycznia 2015 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks WIG250 oraz 10% inwestycja w miesięczny WIBID.
Od dnia 1 stycznia 2015 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 90% inwestycja w indeks sWIG80 oraz 10% inwestycja w miesięczny WIBID.

d) Średnie stopy zwrotu oraz roczne stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru

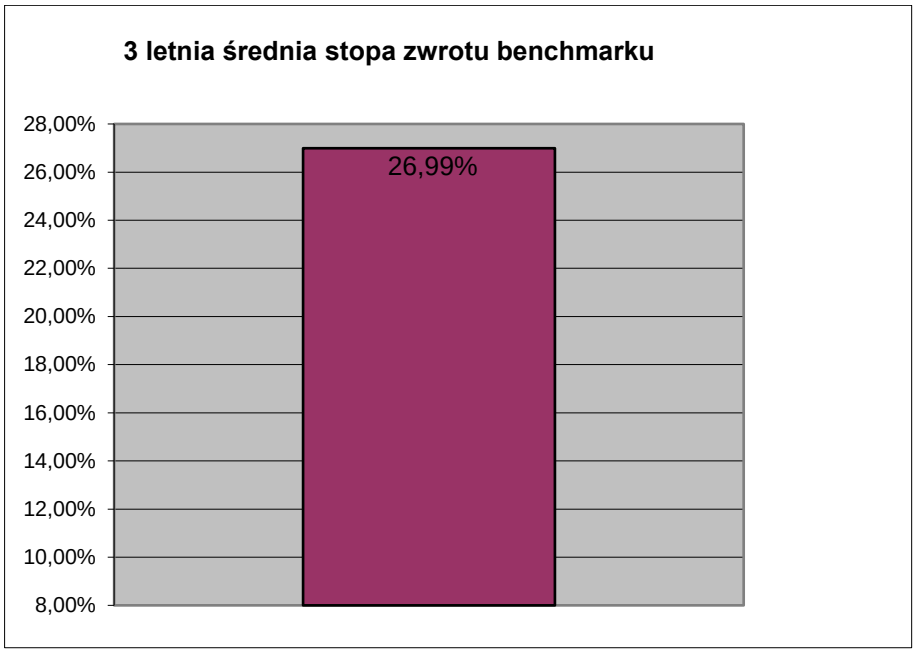
3 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
28,00%
26,00%
24,00%
22,00%
20,00%
18,00%
16,00%
14,00%
12,00%
10,00%
8,00%
26,99%

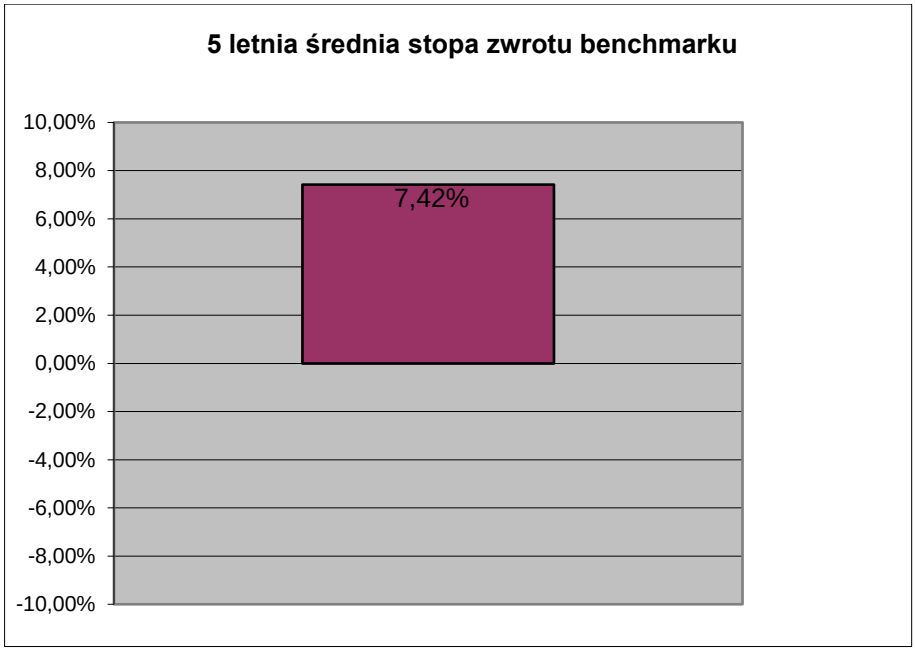
5 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
7,42%

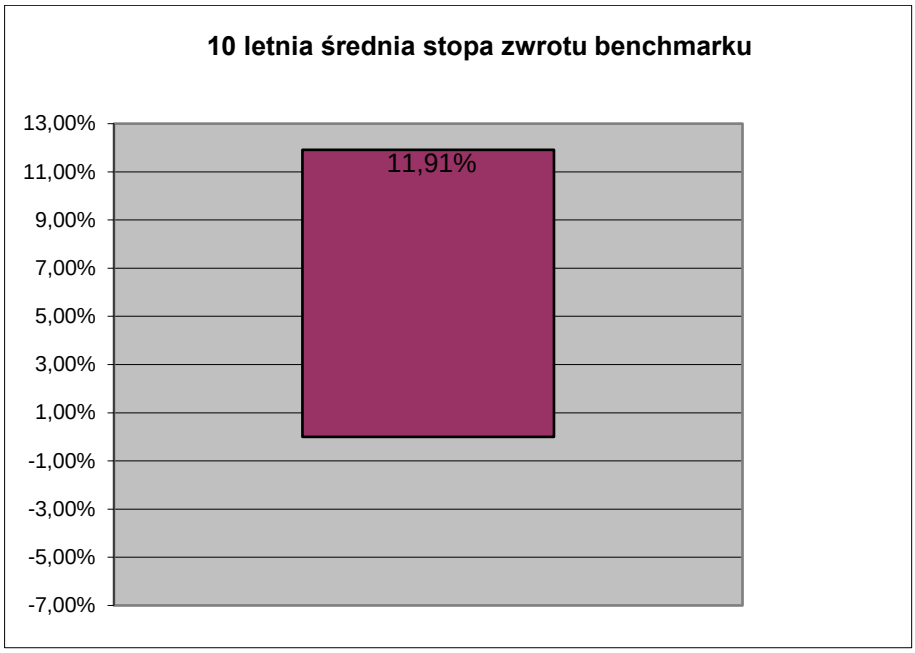

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIId
METLIFE SUBFUNDUSZ OCHRONY WZROSTU (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej Subfundusz Stabilnego Wzrostu, AIG Subfundusz Stabilnego Wzrostu Plus, Amplico Subfundusz Stabilnego Wzrostu Plus, Amplico Subfundusz Ochrony Wzrostu)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, L, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach WyspecjalizowanychProgramów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz**.** Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki kategorii L zbywane są wyłącznie na rzecz podmiotów z grupy kapitałowej MetLife, Inc.. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty. oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora. Opłata Dystrybucyjna za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii L określona jest odrębnie dla podmiotów z grupy kapitałowej MetLife, Inc.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora. Opłata Umorzeniowa za umorzenie Jednostek Uczestnictwa kategorii L określona jest odrębnie dla podmiotów z grupy kapitałowej MetLife, Inc.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora. Jednostki Uczestnictwa kategorii L nie podlegają Zamianie/Konwersji.
Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, przy czym Jednostki Uczestnictwa kategorii L są zbywane wyłącznie na rzecz podmiotów z grupy kapitałowej MetLife, Inc. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze zlecenia otwarcia rachunku w Funduszu, z zastrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii L Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu oraz dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem JednostekUczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie.

W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.

Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie TowarzystwaMinimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii A1, kategorii L oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.

W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik
posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.

Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.

Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".

Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio

Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.

Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.

Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie

do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego. W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłączeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii L nie podlegają Konwersji. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Jednostki Uczestnictwa kategorii L nie podlegają Zamianie.

Zamiana

Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) tego samego funduszu inwestycyjnego za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę

należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Subfundusz jest subfunduszem elastycznego inwestowania działającym w oparciu o strategię inwestycyjną TV CPPI (Target Volatility Continuous Proportion Portfolio Insurance). Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie w akcje, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.
Dokładny udział lokat Aktywów Subfunduszu w akcje, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe będzie uzależniony od wyniku działania algorytmu, który uwzględnia:
a) historyczną zmienność cen na rynku akcji,
b) relację bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa do jej maksymalnej historycznej wartości od momentu rozpoczęcia stosowania strategii TV CPPI.
Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) udziału akcji w indeksach giełdowych,
b) płynności akcji.
Decyzje o doborze Instrumentów Rynku Pieniężnego oraz dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,
c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.
W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz

dotyczących ryzyka kursowego tych walut.
Wartość inwestycji Funduszu w akcje będzie się kształtowała w przedziale od 0% do 80% wartości Aktywów Subfunduszu. Udział Środków Płynnych w wartości Aktywów Subfunduszu będzie się kształtować w przedziale od 0% do 100% wartości Aktywów Subfunduszu. Wartość inwestycji w zagraniczne papiery wartościowe lub prawa majątkowe nie będzie przekraczać 55% wartości Aktywów Subfunduszu. Wartość inwestycji Funduszu w ETF (exchange-traded fund) na WIG20 nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.
Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które Subfundusz lokuje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może ulegać istotnym zmianom.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Subfundusz będzie lokować swoje aktywa głównie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w §§ 34-38 Statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej i ryzyka zmian cen akcji. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe. Wartość lokat Subfunduszu w akcje może ulec obniżeniu przede wszystkim w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej i wyników finansowych spółek,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego),
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności transakcje nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Subfunduszu z innym subfunduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Funduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.
m) Ryzyko modelu – ryzyko wdrożenia nieprawidłowo zbudowanych (zdefiniowanych) modeli, taryf lub parametrów, niewłaściwego zastosowania modeli lub braku niezbędnej ich aktualizacji,

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 3 lata) oraz średniej skłonności do ryzyka. Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym. Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu. Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.

Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.

Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.

W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji). Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.

Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego. Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami. Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.

3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl

3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.

3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.

3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa

3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.

3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.

3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.

3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.

3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. e), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. e), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15 i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) akcji w spółkach niepublicznych – według wartości godziwej ustalonej w pierwszej kolejności na podstawie oszacowania wartości składnika lokat za pomocą metody porównywania wskaźników z wykorzystaniem powszechnie uznanych wskaźników rynku kapitałowego, takich jak: Cena do Zysku (P/E), Cena do Zysku Operacyjnego przed Odsetkami i Opodatkowaniem (P/EBIT), Cena do Wartości Księgowej (P/BV); jeżeli dokonywanie wyceny za pomocą metody porównywania wskaźników będzie niemożliwe, wartość godziwa zostanie oszacowana za pomocą metody dochodowej, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przepływów pieniężnych związanych z tymi spółkami; w przypadku braku możliwości zastosowania określonych powyżej metod, oszacowanie wartości akcji lub udziałów nastąpi według metody wartości aktywów netto;
b) praw do akcji – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanymi zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową;
c) praw do akcji nienotowanych na aktywnym rynku, a tożsamych w prawach do akcji notowanych na aktywnym rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości praw, prawa do akcji wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano prawa do akcji na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa;
d) praw poboru – według wartości teoretycznej;
e) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
f) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
g) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
h) Jednostek Uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości godziwej ogłoszonej do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny przez fundusz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa tego funduszu, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Funduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą, ogłoszonych do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny;
i)

– według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
j) akcji nienotowanych na Aktywnym Rynku, a tożsamych do akcji notowanych na Aktywnym Rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości, akcje wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano akcje na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców – w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych akcji, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych akcji, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość godziwą;
k) kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe – według cen papierów wartościowych będących podstawą wystawienia tych kwitów depozytowych przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji tych kwitów depozytowych;
l) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
W przypadku, gdy wycena wg zasad określonych od ust. 3.19.2.7. do ust. 3.19.2.12. dla notowanych papierów wartościowych będących podstawą wystawienia kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe będzie niemożliwa, wycena tych kwitów depozytowych odbędzie się wg jednej z metod wyceny składników lokat nienotowanych na rynku aktywnym, odpowiedniej dla papieru wartościowego będącego podstawą wystawienia nienotowanego na Aktywnym Rynku kwitu depozytowego wyemitowanego na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji kwitów depozytowych.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej .3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22 Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18c.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 0,69%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18c i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Ochrony Wzrostu pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A oraz Jednostki Uczestnictwa kategorii L – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu;
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4% wpłacanej kwoty.
Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa bierze się pod uwagę sumę wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa

Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora. Jednostki Uczestnictwa kategorii L zbywane na rzecz spółek z grupy kapitałowej MetLife, Inc. są zwolnione z Opłaty Dystrybucyjnej.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora. Jednostki Uczestnictwa kategorii L zbywane na rzecz spółek z grupy kapitałowej MetLife, Inc. są zwolnione z Opłaty Umorzeniowej.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.

Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.
3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

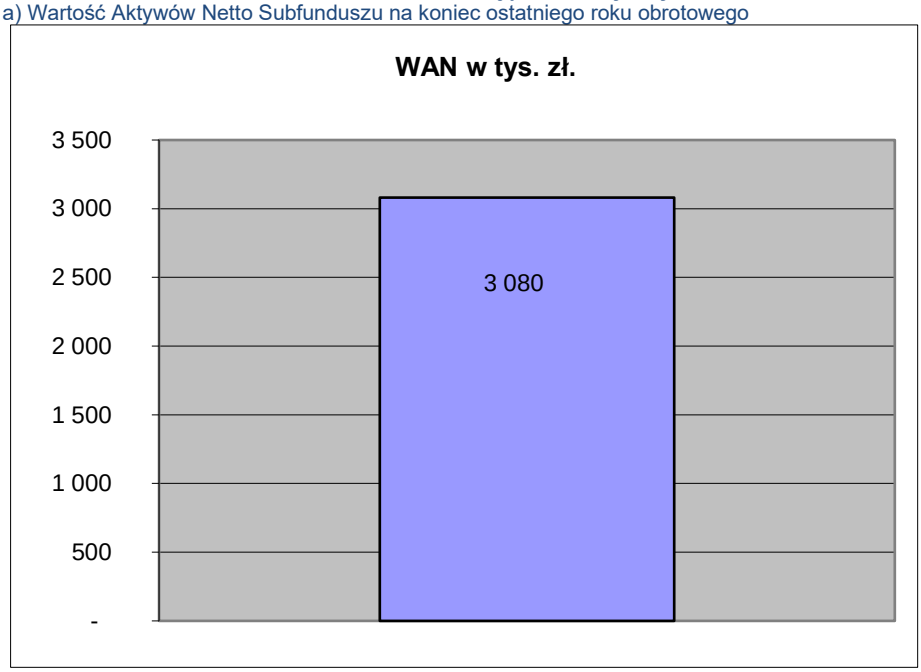

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

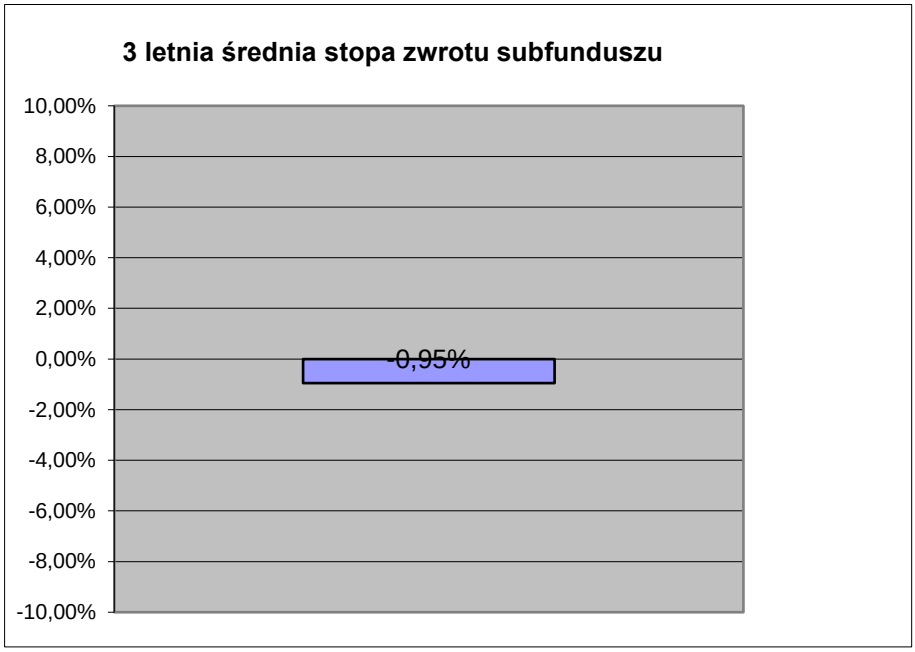

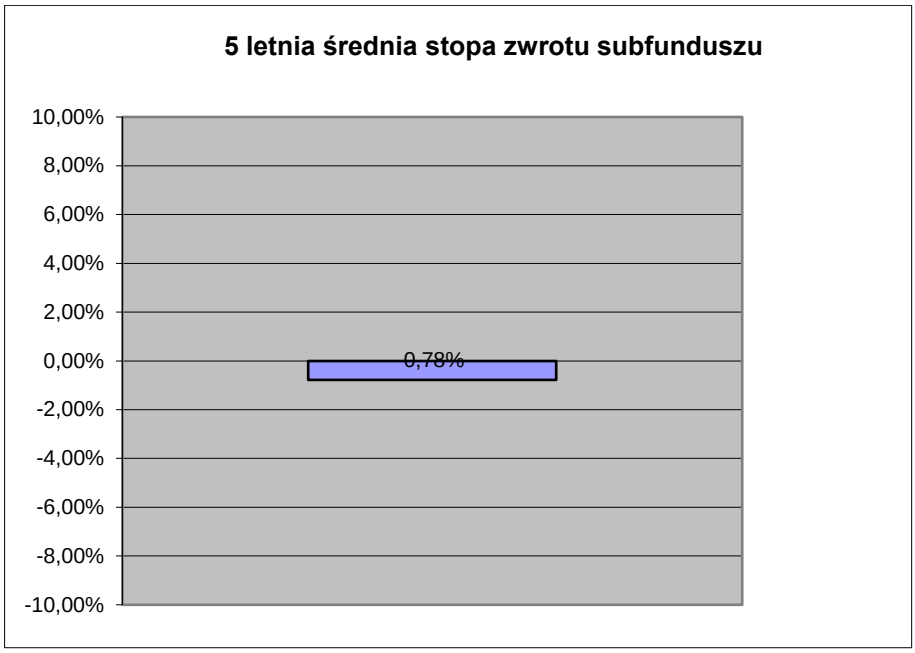

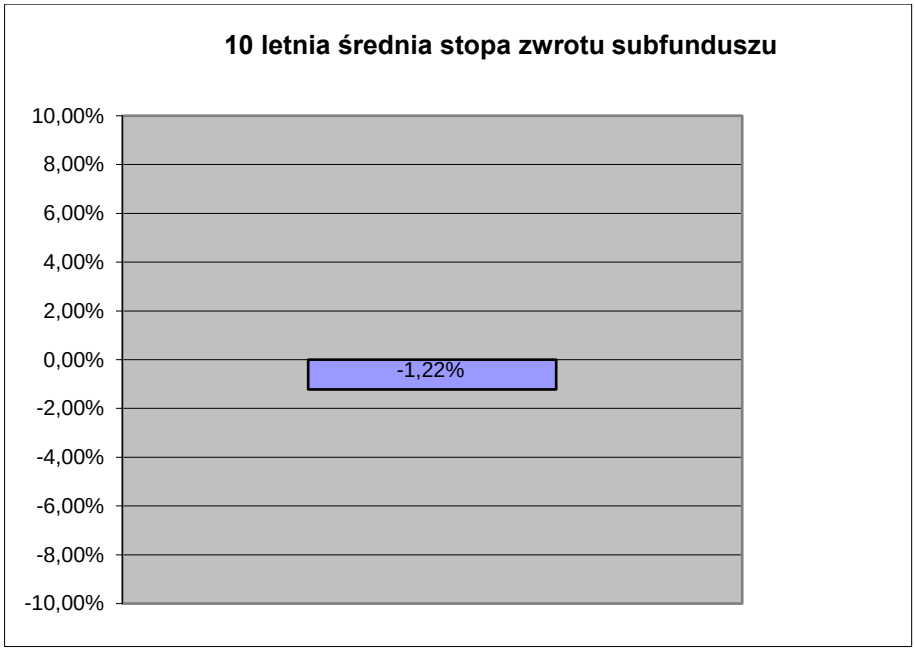

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 100% inwestycja w AIG FIO Stabilnego Wzrostu.
Od 1 listopada 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 30% inwestycja w indeks WIG, 10% inwestycja w 3-miesięczny WIBID oraz 60% inwestycja w indeks CPGBI.
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 1 listopada 2012 r. benchmark dla Subfunduszu przedstawiał się w sposób następujący: 16,67% inwestycja w indeks WIG20, 13,33% inwestycja w mWIG40, 10% inwestycja w 1-miesięczny WIBID oraz 60% inwestycja w indeks CPGBI.
Od dnia 2 listopada 2012 r. Subfundusz nie posiada benchmarku z uwagi na charakterystykę polityki inwestycyjnej.
d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu oraz roczne stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia Rady Inwestorów.

Podrozdział IIIe
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI NOWA EUROPA (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Nowa Europa, AIG Subfundusz Akcji Nowa Europa, Amplico Subfundusz Akcji Nowa Europa)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są za pośrednictwem Dystrybutorów zbywane bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu., Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.

3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,

h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 (słownie: czterysta tysięcy) złotych.

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa.

Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem JednostekUczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;

w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo,, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi,

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu. W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik

osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP”. Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie TowarzystwaMinimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A kategori A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja”.
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.
Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na

rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Zamiana

Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii i zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę

należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Subfundusz jest subfunduszem akcyjnym. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie w instrumenty dające ekspozycje na rynki akcji. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu. Fundusz będzie inwestować Aktywa Subfunduszu przede wszystkim w instrumenty dające ekspozycje na rynki akcji spółek notowanych na rynkach Europy Centralnej, w szczególności na giełdach w Warszawie, Budapeszcie, Pradze oraz Rosji i Turcji.
Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,
c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) udziału akcji w indeksach giełdowych,
b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,
c) płynności akcji.
Dokładny udział lokat aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i akcje będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów,
b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości.
Decyzje o doborze innych praw majątkowych niż papiery wartościowe, o których mowa powyżej będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz

dotyczących w szczególności:

a) poziomu ryzyka kredytowego oraz możliwości jego zmian w przyszłości,
b) poziomu ryzyka walutowego,
c) relatywnej wyceny wobec innych składników lokat,
d) stopnia korelacji z innymi składnikami portfela,
e) płynności lub zbywalności danego instrumentu finansowego,
f) kosztów transakcyjnych,
g) dostępności do rynku, na którym dokonuje się obrót.

W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz dotyczących ryzyka kursowego tych walut. Co najmniej 50% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu inwestowane jest w instrumenty finansowe notowane w następujących krajach: Czechy, Polska, Węgry.
Całkowita wartość inwestycji Funduszu w instrumenty dające ekspozycję na rynek akcji nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
Fundusz może zaciągać na rzecz Subfunduszu, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.
Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.
Maksymalny udział dłużnych papierów wartościowych, wyemitowanych przez podmioty inne niż rządy bądź banki centralne Europy Centralnej lub dłużne papiery wartościowe posiadające ich gwarancje, w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu może wynosić 20%.
Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz będzie na rzecz Subfunduszu lokować swoje aktywa głównie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego.
Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które Fundusz lokuje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Funduszu może ulegać istotnym zmianom.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
– kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości,
– kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
– wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu,
oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w §§ 39 – 42 Statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej i ryzyka zmian cen akcji. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe. Wartość lokat Subfunduszu w akcje może ulec obniżeniu przede wszystkim w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej i wyników finansowych spółek,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego),
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności transakcje nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego,

w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Funduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz wysokiej skłonności do ryzyka. Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego. Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.

Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.

Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.

Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.

W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji). Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.

Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. e), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku,
skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. e), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15 i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) akcji w spółkach niepublicznych – według wartości godziwej ustalonej w pierwszej kolejności na podstawie oszacowania wartości składnika lokat za pomocą metody porównywania wskaźników z wykorzystaniem powszechnie uznanych wskaźników rynku kapitałowego, takich jak: Cena do Zysku (P/E), Cena do Zysku Operacyjnego przed Odsetkami i Opodatkowaniem (P/EBIT), Cena do Wartości Księgowej (P/BV); jeżeli dokonywanie wyceny za pomocą metody porównywania wskaźników będzie niemożliwe, wartość godziwa zostanie oszacowana za pomocą metody dochodowej, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przepływów pieniężnych związanych z tymi spółkami; w przypadku braku możliwości zastosowania określonych powyżej metod, oszacowanie wartości akcji lub udziałów nastąpi według metody wartości aktywów netto;

b) praw do akcji – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanymi zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową;
c) praw do akcji nienotowanych na aktywnym rynku, a tożsamych w prawach do akcji notowanych na aktywnym rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości praw, prawa do akcji wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano prawa do akcji na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa;
d) praw poboru – według wartości teoretycznej;
e) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
f) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
g) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
h) Jednostek Uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości godziwej ogłoszonej do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny przez fundusz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa tego funduszu, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Funduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą, ogłoszonych do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny;
i) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
j) akcji nienotowanych na Aktywnym Rynku, a tożsamych do akcji notowanych na Aktywnym Rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości, akcje wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano akcje na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców – w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych akcji, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych akcji, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość godziwą;
k) kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe – według cen papierów wartościowych będących podstawą wystawienia tych kwitów depozytowych przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji tych kwitów depozytowych;
l) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

W przypadku, gdy wycena wg zasad określonych od ust. 3.19.2.7. do ust. 3.19.2.12. dla notowanych papierów wartościowych będących podstawą wystawienia kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe będzie niemożliwa, wycena tych kwitów depozytowych odbędzie się wg jednej z metod wyceny składników lokat nienotowanych na rynku aktywnym, odpowiedniej dla papieru wartościowego będącego podstawą wystawienia nienotowanego na Aktywnym Rynku kwitu depozytowego wyemitowanego na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji kwitów depozytowych.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22 Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.
3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz
3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18d.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 3,32%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie: WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej

kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18d i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Nowa Europa pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4,50% wpłacanej kwoty
Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa bierze się pod uwagę sumę wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4,50% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

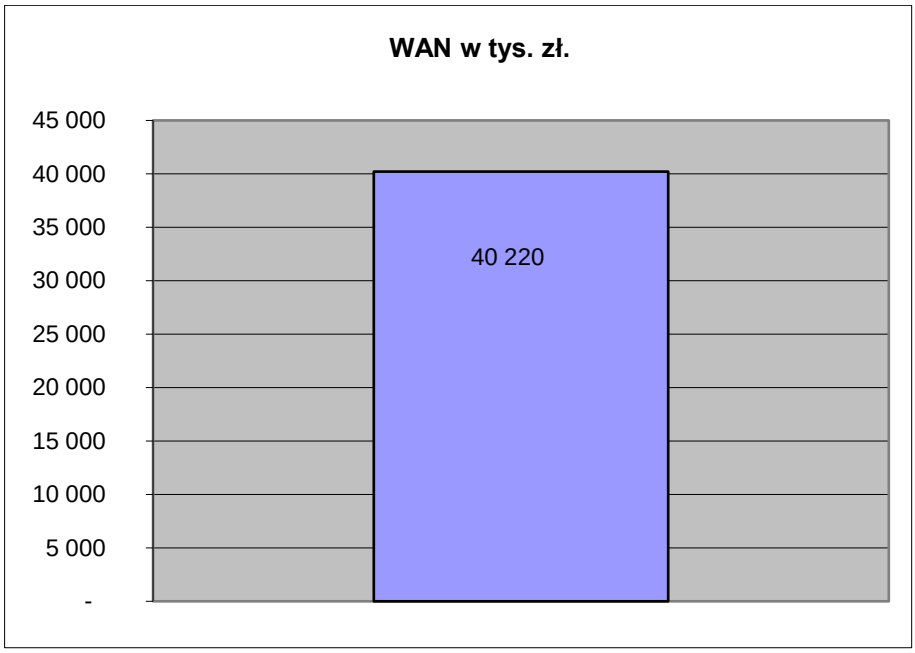

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

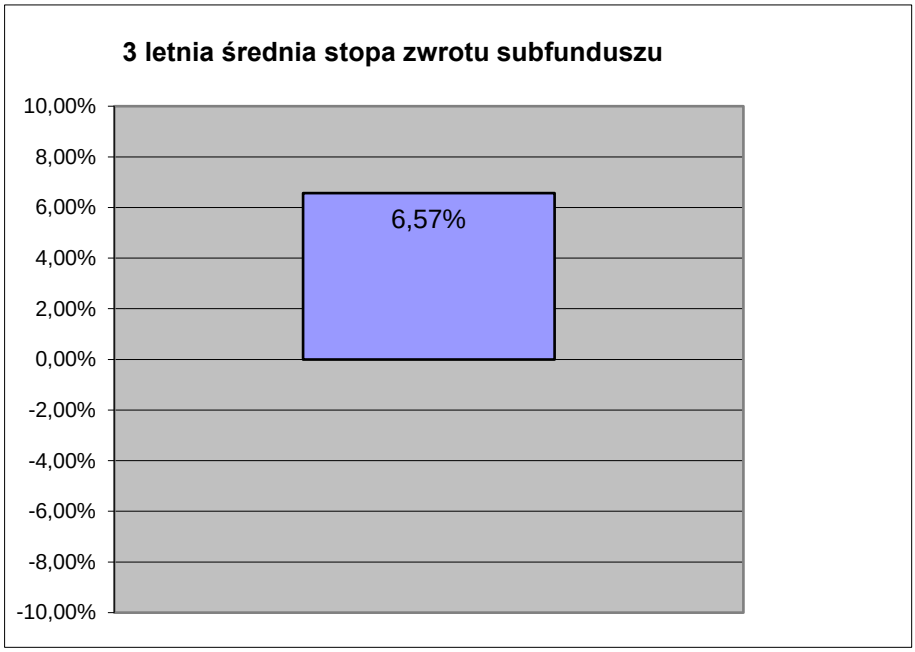

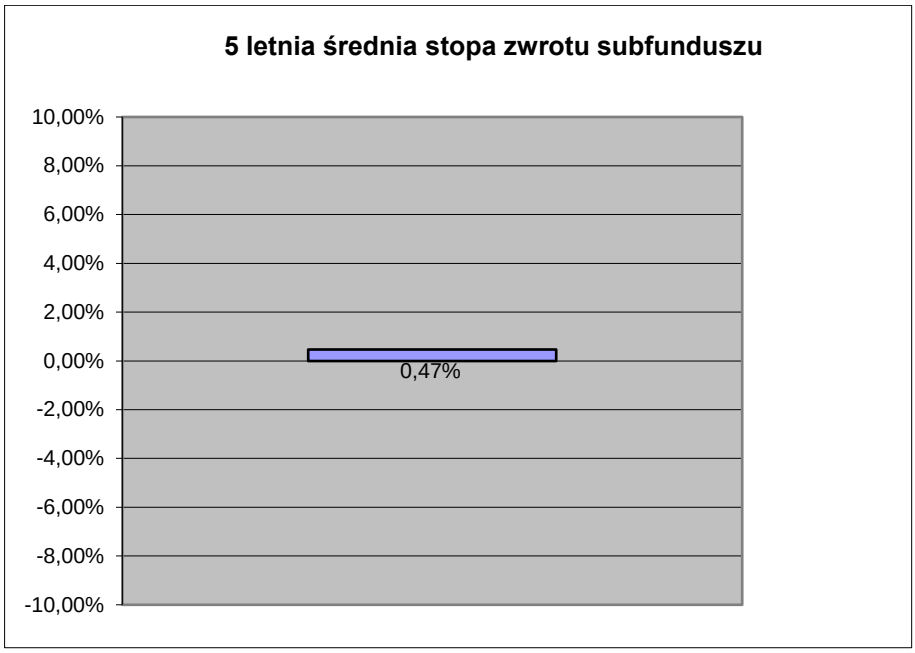

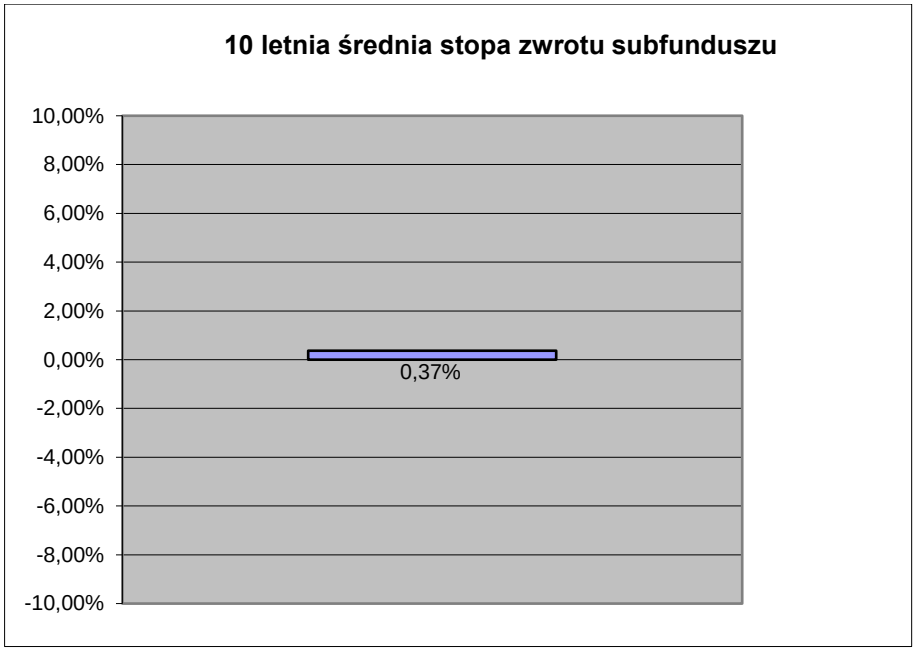

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była100% inwestycja w AIG FIO Zrównoważony Nowa Europa.
Do 14 listopada 2008 r, stopą odniesienia Subfunduszu był w 1/2 indeks CECE (część portfela Funduszu oparta na akcjach) oraz w 1/6 – JP Morgan Poland Bond Index, w 1/6 – JP Morgan Hungary Bond Index i w 1/6 – JP Morgan Czech Republic Bond Index (część portfela Funduszu oparta na dłużnych papierach wartościowych).
Od 15 listopada 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks CECE oraz 10% inwestycja w 3-miesięczny WIBID.
Od 28 grudnia 2011 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks CECE oraz 10% inwestycja w 1-miesięczny WIBID.
Od 22 marca 2012 r. do 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 50% inwestycja w CECE-Index, 20% inwestycja w RDX Index, 20% inwestycja w ISE30 Index i 10% inwestycja w 1-miesięczny WIBID.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do 14 maja 2021 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 56% inwestycja w CECE-Index, 22% inwestycja w RDX Index, 22% inwestycja w ISE30 Index. Od 15 maja 2021 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.

c) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIf
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI POLSKICH (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Akcji Plus, Amplico Subfundusz Akcji Plus, Amplico Subfundusz Akcji Polskich)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I.
Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz Jednostki Uczestnictwa kategorii B są za pośrednictwem Dystrybutorów zbywane bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.

3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) uczestnictwa w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 (słownie: czterysta tysięcy) złotych.

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji. W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyćFunduszowi następujące dokumenty

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie zbycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii A1 oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunek IKE lub Rachunek IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych
W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.
c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych
Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.
Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.
3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków
Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.
3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu
Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.
.
3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja
Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa(funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) stałej Opłaty za Konwersję
Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.
b) zmiennej Opłaty za Konwersję
Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.
Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danje kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję
Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.
.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu
Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Zamiana
Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) **stałej Opłaty za Zamianę**
Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę
b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**
Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę
Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu..

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu
Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę

należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszu

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Subfundusz jest subfunduszem akcji. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie w akcje polskich spółek. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.
Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) udziału akcji w indeksach giełdowych,
b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,
c) płynności akcji.
Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,
c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Dokładny udział lokat aktywów Subfunduszu w akcje i dłużne papiery wartościowe będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
a) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów,
b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości.
Całkowita wartość inwestycji w akcje spółek mających siedzibę w Polsce dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, Wartość inwestycji w akcje zagraniczne nie będzie przekraczać 30% Wartości Netto Aktywów Subfunduszu. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Funduszu może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.
Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.
Ze względu na skład portfela inwestycyjnego zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może być duża.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać transakcje typu buy-sell-back, sell-buy-back, repo, reverse repo.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
– kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości,
– kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
– wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu,
oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.11.b. i 3.11.c.
Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz będzie na rzecz Subfunduszu lokować swoje aktywa głównie w papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w § § 43-47 Statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej i ryzyka zmian cen akcji. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe. Wartość lokat Subfunduszu w akcje może ulec obniżeniu przede wszystkim w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej i wyników finansowych spółek,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego),
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez Fundusz z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez Fundusz są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat Subfunduszu i w rezultacie spadku wartości lokat Subfunduszu w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat Subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania Subfunduszem, alokacji aktywów Subfunduszu, spadku cen lokat Subfunduszu. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez Fundusz, w szczególności transakcje nabycia składników lokat Subfunduszu z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu,
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec Subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec Subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z Subfunduszu może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Funduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka. Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Polskich na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego. Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.

Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.

Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.

Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.

W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).

Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.

Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego.

3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl

3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.

3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.

3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa

3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.

3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. e), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. e), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15 i 3.19.2.16. w następujący sposób:
a) akcji w spółkach niepublicznych – według wartości godziwej ustalonej w pierwszej kolejności na podstawie oszacowania wartości składnika lokat za pomocą metody porównywania wskaźników z wykorzystaniem powszechnie uznanych wskaźników rynku kapitałowego, takich jak: Cena do Zysku (P/E), Cena do Zysku Operacyjnego przed Odsetkami i Opodatkowaniem (P/EBIT), Cena do Wartości Księgowej (P/BV); jeżeli dokonywanie wyceny za pomocą metody porównywania wskaźników będzie niemożliwe, wartość godziwa zostanie oszacowana za pomocą metody dochodowej, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przepływów pieniężnych związanych z tymi spółkami; w przypadku braku możliwości zastosowania określonych powyżej metod, oszacowanie wartości akcji lub udziałów nastąpi według metody wartości aktywów netto;
b) praw do akcji – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych papierów wartościowych, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych papierów wartościowych, spowodowanymi zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość rynkową;
c) praw do akcji nienotowanych na aktywnym rynku, a tożsamych w prawach do akcji notowanych na aktywnym rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości praw, prawa do akcji wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano prawa do akcji na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa;
d) praw poboru – według wartości teoretycznej;
e) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
f) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
g) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;

h) Jednostek Uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości godziwej ogłoszonej do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny przez fundusz Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa lub certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa tego funduszu, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Funduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą, ogłoszonych do godziny 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny;
i) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
j) akcji nienotowanych na Aktywnym Rynku, a tożsamych do akcji notowanych na Aktywnym Rynku – według cen tych papierów wartościowych określonych zgodnie z ust. 3.19.2.7. W przypadku braku powyższej tożsamości, akcje wycenia się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano akcje na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość godziwą prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, a w przypadku gdy zostały określone różne ceny dla nabywców – w oparciu o średnią cenę nabycia, ważoną liczbą nabytych akcji, o ile cena ta została podana do publicznej wiadomości, z uwzględnieniem zmian wartości tych akcji, spowodowanych zdarzeniami mającymi wpływ na ich wartość godziwą;
k) kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe – według cen papierów wartościowych będących podstawą wystawienia tych kwitów depozytowych przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji tych kwitów depozytowych;
l) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
.
W przypadku, gdy wycena wg zasad określonych od ust. 3.19.2.7. do ust. 3.19.2.12. dla notowanych papierów wartościowych będących podstawą wystawienia kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe będzie niemożliwa, wycena tych kwitów depozytowych odbędzie się wg jednej z metod wyceny składników lokat nienotowanych na rynku aktywnym, odpowiedniej dla papieru wartościowego będącego podstawą wystawienia nienotowanego na Aktywnym Rynku kwitu depozytowego wyemitowanego na podstawie papierów wartościowych innych niż dłużne papiery wartościowe, przy uwzględnieniu odpowiedniej proporcji ustalonej w warunkach emisji kwitów depozytowych.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Subfundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18e.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 2,90%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18e i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W Subfunduszu Akcji pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4,50% wpłacanej kwoty
Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa bierze się pod uwagę sumę wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 4,50% wpłacanej kwoty
Do ustalenia stawki opłaty dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa bierze się pod uwagę sumę wpłacanej kwoty oraz wartość dotychczas zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na rachunkach Uczestnika w Funduszu na dzień nabycia Jednostek Uczestnictwa na podstawie zlecenia nabycia.
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu w ostatnim roku obrotowym

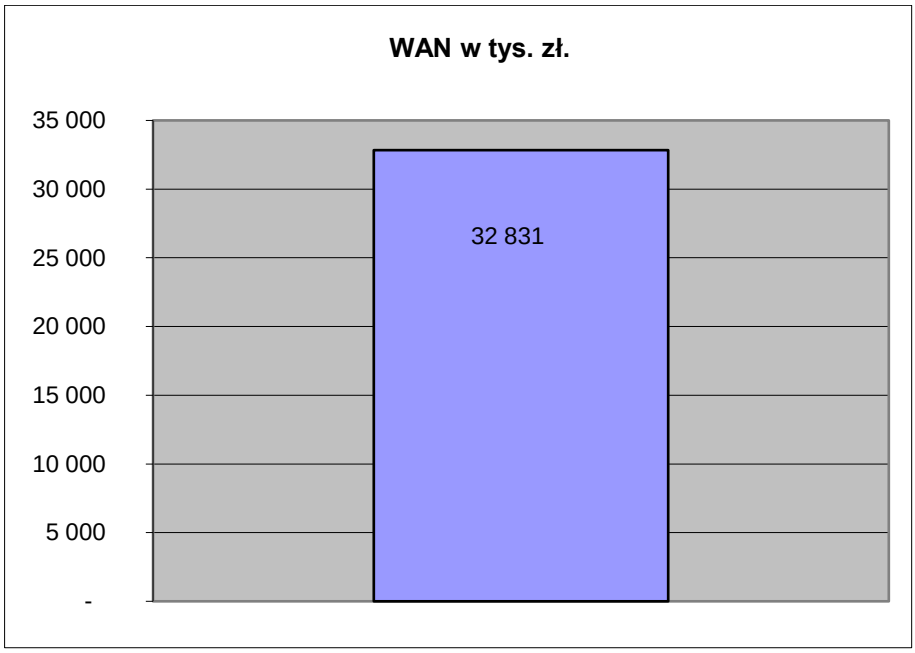

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

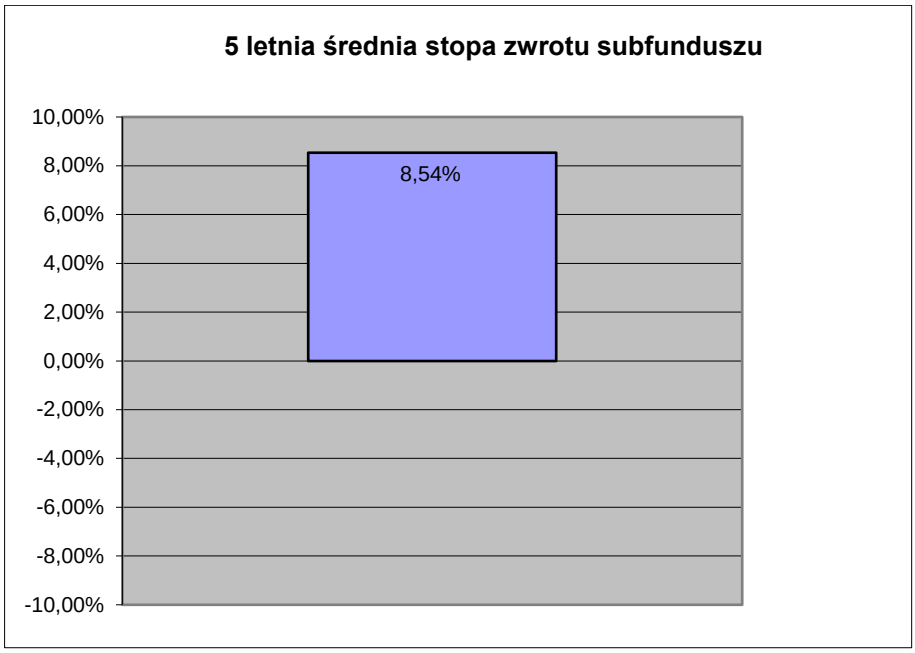

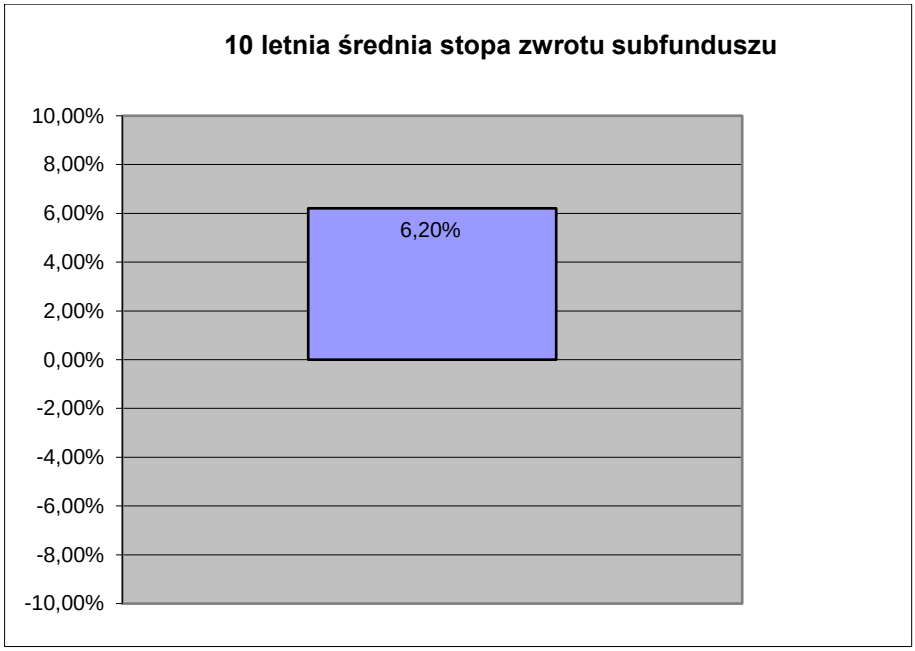

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do 31 października 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 100% inwestycja w AIG FIO Akcji.
Od 1 listopada 2008 r. do 31 grudnia 2010 r. (włącznie) benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w indeks WIG oraz 10% inwestycja w 3-miesięczny WIBID.
Od 1 stycznia 2011 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w indeks WIG20, 40% inwestycja w indeks mWIG40 oraz 10% inwestycja w 3-miesięczny WIBID.
Od 28 grudnia 2011 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 50% inwestycja w indeks WIG20, 40% inwestycja w indeks mWIG40 oraz 10% inwestycja w 1-miesięczny WIBID.
d) Średnie stopy zwrotu oraz roczne stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru

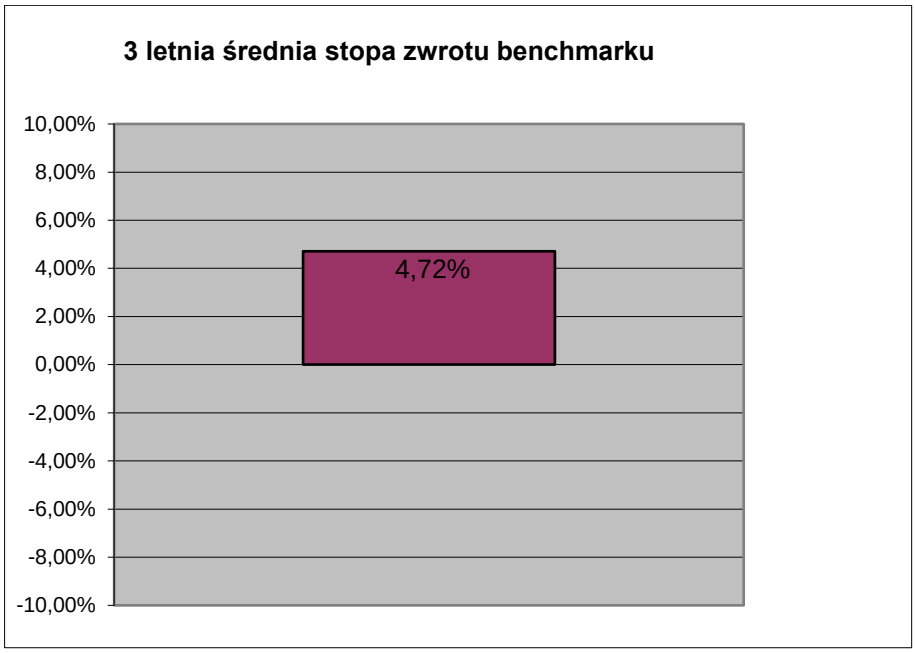
3 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
4,72%

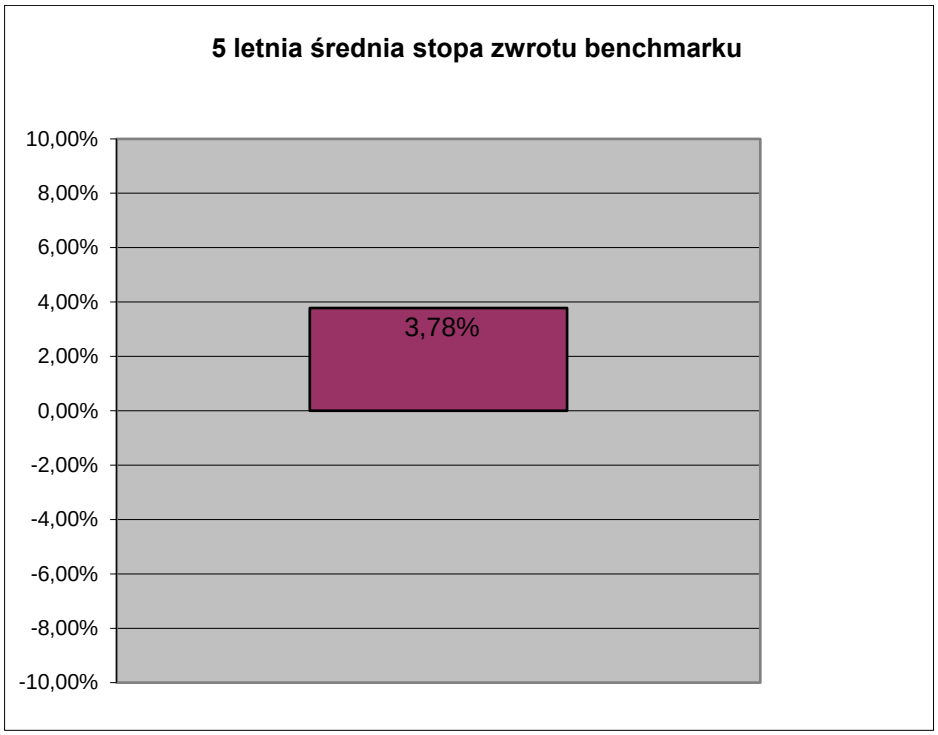
5 letnia średnia stopa zwrotu benchmarku
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
3,78%

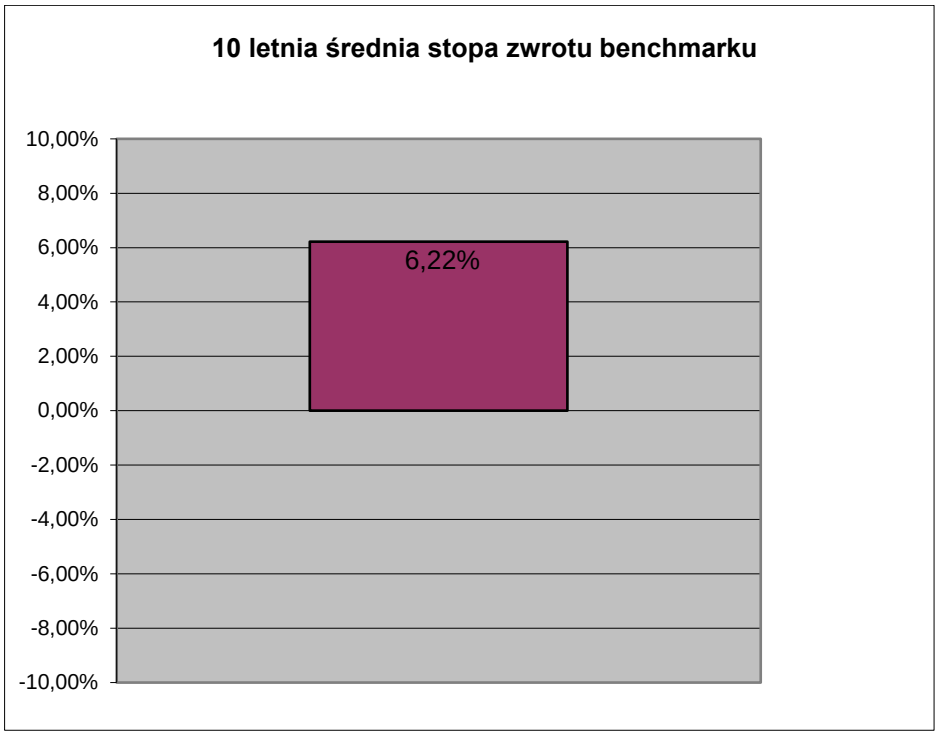

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIg
METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI ŚWIATOWYCH (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Obligacji Światowych, Amplico Subfundusz Obligacji Światowych)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.

3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi należy przedłożyć:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych
W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.
c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych
Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.
3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków
Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego. W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.
3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu
Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.
3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja
Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) stałej Opłaty za Konwersję
Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.
b) zmiennej Opłaty za Konwersję
Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.
Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.
Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) **stałej Opłaty za Zamianę**
Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed
obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.
b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**
Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę

należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.
wskazanego przez niego Dystrybutora lub może być osobiście odbierane przez Uczestnika.

3.11.10. Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych

Ze względu na fakt, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- subfunduszy PineBridge Global Funds (PineBridge Funds) - funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited w postaci PineBridge Global Bond Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund oraz PineBridge Strategic Bond Fund,
- subfunduszy Franklin Templeton Investment Funds - funduszu zarządzanego przez Franklin Templeton Investment Management Limited w postaci Templeton Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund,
- subfunduszy Schroder International Selection Fund - funduszu zarządzanego przez Schroder Investment Management (Europe) S.A. w postaci Schroder International Selection Fund Euro Corporate Bond oraz Schroder International Selection Fund US Dollar Bond,
- subfunduszy Baring Global Umbrella Fund – funduszu zarządzanego przez Baring International Fund Managers (Ireland) Limited w postaci Baring High Yield Bond Fund,

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej ww.subfunduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.
Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu. Środki Subfunduszu docelowo są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:
a) do 50% aktywów w PineBridge Global Bond Fund – subfundusz PineBridge Funds;
b) do 50% aktywów w PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund – subfundusz PineBridge Funds;
c) do 30% aktywów w PineBridge Strategic Bond Fund – subfundusz PineBridge Funds;
d) do 50% aktywów w Templeton Global Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;

e) do 50% aktywów w Templeton Emerging Markets Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;
f) do 50% aktywów w Schroder ISF Euro Corporate Bond – subfundusz Schroder International Selection Fund;
g) do 50% aktywów w Schroder ISF US Dollar Bond – subfundusz Schroder International Selection Fund;
h) do 50% aktywów w Baring High Yield Bond Fund – subfundusz Baring Global Umbrella Fund.
Do 40 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa PineBridge Funds oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) ryzyka kredytowego,
d) płynności poszczególnych klas aktywów,
e) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.
Fundusz nie będzie lokować powyżej 35% wartości aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane, gwarantowane lub poręczane przez jeden podmiot, za wyjątkiem lokat w PineBridge Global Bond Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, Templeton Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund, Schroder ISF Euro Corporate Bond, Schroder ISF US Dollar Bond i Baring High Yield Bond Fund.
Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.
Ze względu na specyficzny skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu (modelowo 90% wartości portfela stanowią jednostki uczestnictwa inwestujące głównie w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym), zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu mierzona w walucie inwestycji będzie niewielka.
Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.
Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy.
Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Informacje dotyczące PineBridge Global Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji PineBridge Global Bond Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Global Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w szeroko zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, międzynarodowe instytucje finansowe, spółki, lub inne podmioty posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poor's na poziomie co najmniej BBB- (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję), z terminami zapadalności wynoszącymi zazwyczaj od trzech do dziesięciu lat.
Stopą odniesienia funduszu jest Barclays Global Aggregate ex Securitised Total Return Index (USD Hedged). Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.
Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez PineBridge Global Bond Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, bieżącego oraz przewidywanego poziomu kursów walutowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland.

Informacje dotyczące PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowane przez rządy państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących oraz spółki lub inne podmioty mające w nich siedzibę, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poor's na poziomie co najmniej C (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję).
Stopą odniesienia funduszu jest JP Morgan Emerging Markets Bond Index+. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.
Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, bieżącego oraz przewidywanego poziomu kursów walutowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland.

Informacje dotyczące PineBridge Strategic Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji PineBridge Strategic Bond Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Strategic Bond Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie emitowane przez rządy, spółki lub inne podmioty. Maksymalnie 10% aktywów funduszu może być lokowane w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym, innych niż akcje zwykłe. Co najmniej 30% lokat funduszu dokonywane jest w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poor's na poziomie co najmniej BBB- (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję).
Stopą odniesienia funduszu jest 10% FTSENon-USD World GBI (Unhedged), 35% Barclays Capital US Corp HY 2% Issuer Capped Index, 20% JPMorgan EMBI Global Diversified, 35% Barclays Capital US Aggregate Bond Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.
Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez PineBridge Strategic Bond Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, bieżącego oraz przewidywanego poziomu kursów walutowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland.

Informacje dotyczące Templeton Global Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji Templeton Global Bond Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Global Bond Fund lokuje głównie swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie.

Informacje dotyczące Templeton Emerging Markets Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji Templeton Emerging Markets Bond Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Emerging Markets Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, agencje rządowe i spółki z krajów zaliczanych do kategorii rynków wschodzących.

Informacje dotyczące Schroder ISF Euro Corporate Bond, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji Schroder ISF Euro Corporate Bond

Zgodnie z prospektem informacyjnym Schroder ISF Euro Corporate Bond lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje w instrumenty denominowane w Euro. Przynajmniej 80% aktywów funduszu jest lokowane w papiery dłużne emitowane przez spółki;

Informacje dotyczące Schroder ISF US Dollar Bond, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji Schroder ISF US Dollar Bond

Zgodnie z prospektem informacyjnym ISF US Dollar Bond lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie w instrumenty denominowane w USD. Przynajmniej 80% aktywów funduszu jest lokowane w instrumenty o ratingu kredytowym nie niższym niż inwestycyjne (BBB-).

Informacje dotyczące Baring High Yield Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych i struktura inwestycji Baring High Yield Bond Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Baring High Yield Bond Fund lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie. Nie mniej niż 90% aktywów funduszu jest lokowane w instrumenty o ratingu kredytowym nie niższym niż B-.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez PineBridge Global Bond Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, PineBridge Strategic Bond Fund, Templeton Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund, Schroder ISF Euro Corporate Bond, Schroder ISF US Dollar Bond i Baring High Yield Bond Fund w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym.

Inwestycje zawsze wiążą się z ryzykiem straty. Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje swoje Aktywa w jednostki uczestnictwa PineBridge Global Bond Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, PineBridge Strategic Bond Fund, Templeton Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund, Schroder ISF Euro Corporate Bond, Schroder ISF US Dollar Bond i Baring High Yield Bond Fund (dalej subfundusz, subfundusze), ryzyko inwestycyjne Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem inwestycyjnym wymienionych subfunduszy z uwzględnieniem wag wynikających ze struktury portfela modelowego.

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,

b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,

c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez te subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),

d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,

e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,

f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfunduszy,

g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat tych subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat lub rynku,

h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,

i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Subfunduszu lub subfunduszy.

j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszy w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec tych subfunduszy,

k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,

l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również

pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,
ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszami – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem przez subfundusze ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa,
m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusze na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusze może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o średnim i długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 2 lata) oraz niskiej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym. Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.
Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego, z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a)
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15, ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;

d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18f.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 1,37%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18f i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Obligacji Światowych pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 1% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.
3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 1% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 0,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

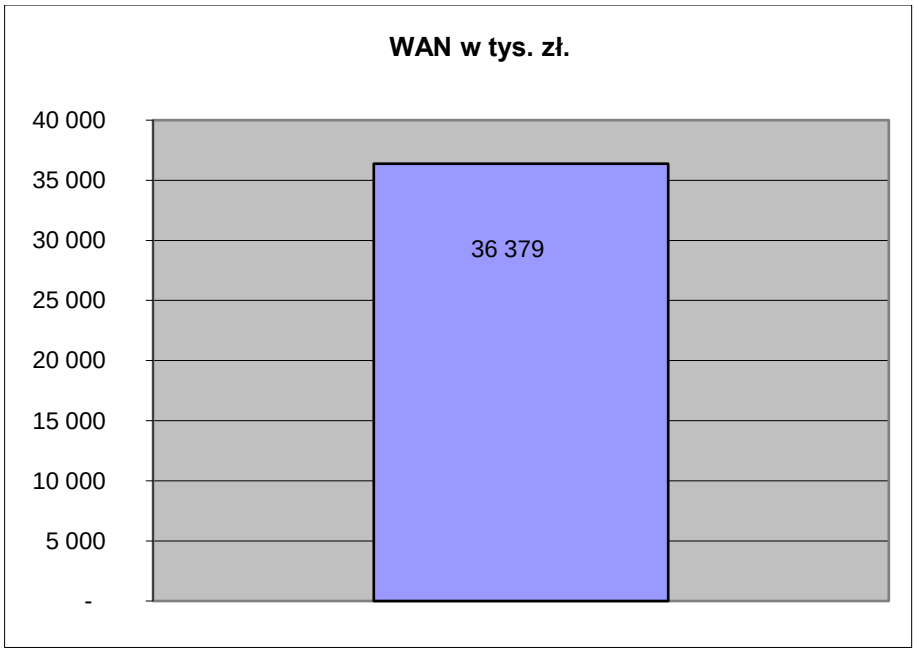

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

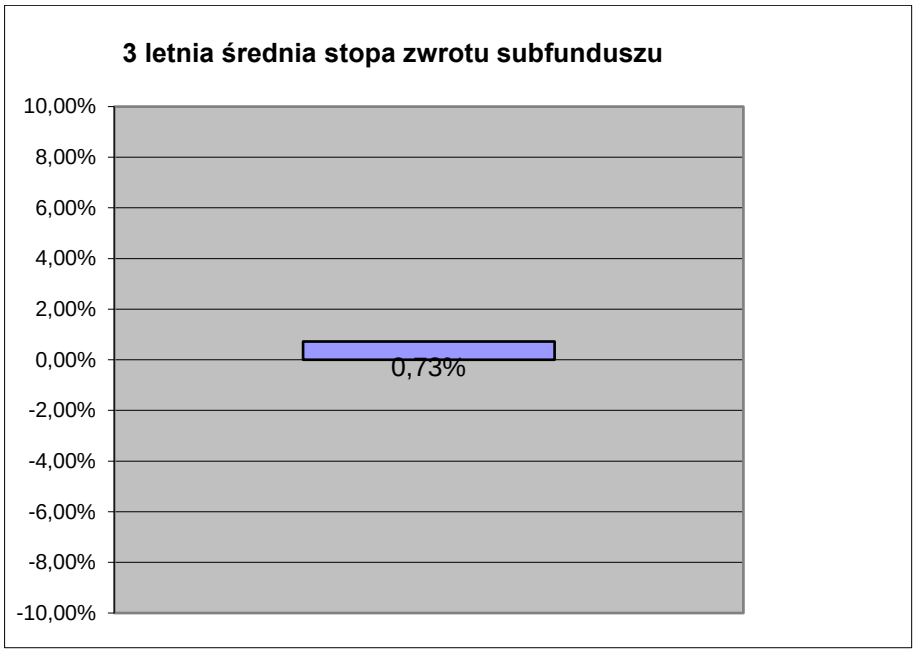
3 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
0,73%

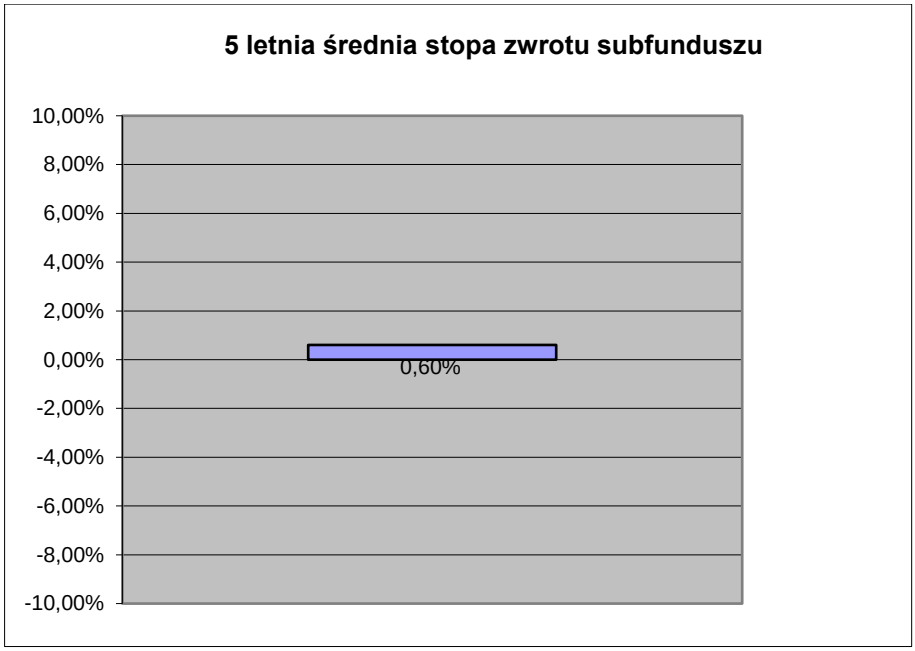
5 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
0,60%

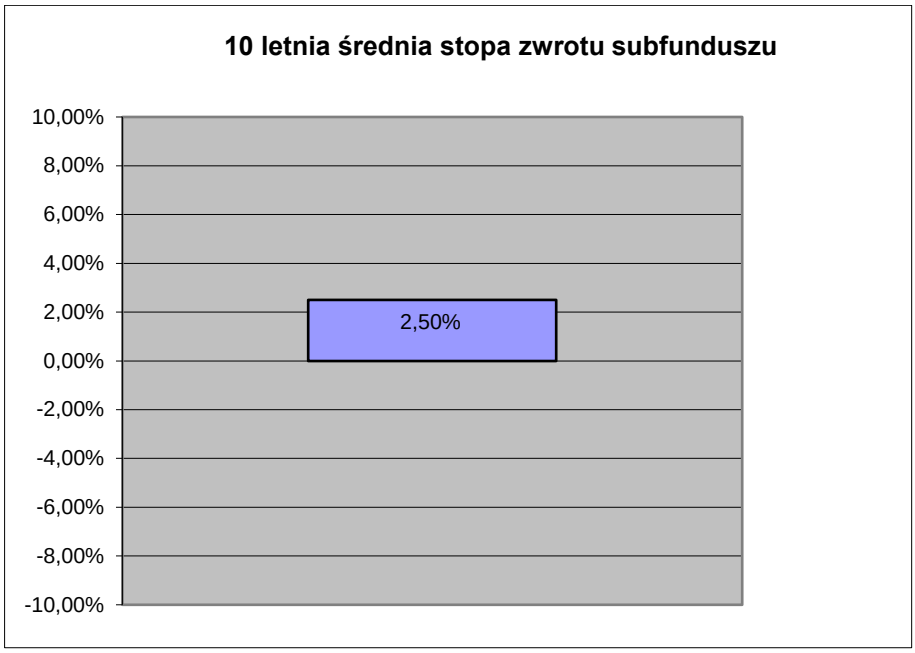

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 30 maja 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w AIG Global Bond Fund i 50% inwestycja w AIG Emerging Markets Bond Fund.
Od 1 czerwca 2008 r. Benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Global Bond Fund, 45% inwestycja w PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund i 10% USD LIBOR 1 -miesięczny – 0,2%.
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 30% inwestycja w Templeton Global Bond Fund, 30% inwestycja w Schroder ISF Euro Corporate Bond, 30% inwestycja w Schroder ISF US Dollar Bond oraz 10% PLN WIBOR 1 - miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 14 marca 2017 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 30% inwestycja w Templeton Global Bond Fund, 30% inwestycja w Schroder ISF Euro Corporate Bond Fund, 30% inwestycja w Schroder ISF US Dollar Bond Fund oraz 10% WIBID 1 – miesięczny.
Od dnia 14 marca 2017 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.

d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIh
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKAŃSKICH (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Światowy, AIG Subfundusz Surowcowy, Amplico Subfundusz Surowcowy, Amplico Subfundusz Akcji Amerykańskich)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I.
Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są za pośrednictwem Dystrybutorów zbywane bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,

g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności: w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;

w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji. W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyćFunduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby

zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie Jednostek Uczestnictwa nastąpiło w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia.
Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych. Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest
również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania

właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.
.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych (Konwersja). Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funudszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pienieżnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.
Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w Subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed Zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed Zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich

W związku z faktem, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- Franklin US Opportunities Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds, Franklin US Equity Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds,
- BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund - subfundusz BlackRock Global Funds oraz BlackRock US Basic Value Fund - subfundusz BlackRock Global Funds,
- America Fund – subfundusz Fidelity Funds,
- Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund - subfundusz Legg Mason Global Funds plc.,
- U.S. Value Fund - subfundusz MFS Meridian® Funds,
- Vanguard S&P 500 UCITS ETF – subfundusz Vanguard Funds PLC.

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej tych subfunduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.
Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu. Środki Subfunduszu zgodnie ze statutem mogą być lokowane w Jednostki Uczestnictwa następujących subfunduszy:

a) do 50% aktywów w Franklin US Opportunities Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;
b) do 50% aktywów w Franklin US Equity Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;
c) do 50% aktywów w BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund - subfundusz BlackRock Global Funds;

d) do 50% aktywów w BlackRock US Basic Value Fund - subfundusz BlackRock Global Funds;
e) do 50% America Fund – subfundusz Fidelity Funds, zarządzanego przez FIL Investment Management (Luxembourg) S.A.;
f) do 50% aktywów w Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund - subfundusz Legg Mason Global Funds plc.;
g) do 50% aktywów w U.S. Value Fund - subfundusz MFS Meridian® Funds, zarządzanego przez MFS Investment Management Company (Lux) S.à r.l.;
h) do 50% aktywów w Vanguard S&P 500 UCITS ETF – subfundusz Vanguard Funds PLC, zarządzanego przez The Vanguard Group, Inc. U.S. Equity Index Team.

Subfundusze, o których mowa powyżej, zgodnie z ich prospektami informacyjnymi, lokują swoje aktywa głównie w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.
Do 20% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu aktywów Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne

Informacje dotyczące Franklin US Opportunities Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji Franklin US Opportunities Fund

Celem inwestycyjnym Funduszu jest maksymalizacja długoterminowego zwrotu z inwestycji poprzez lokowanie środków Funduszu przede wszystkim w papiery udziałowe tych amerykańskich spółek, które są postrzegane jako charakteryzujące się stabilnym wzrostem wyników finansowych, a jednocześnie odpowiadają kryteriom Funduszu co do oczekiwanego tempa rozwoju, jakości wyników finansowych oraz wyceny spółek. Zakres lokat Funduszu obejmuje spółki, zarówno o małej jak i dużej kapitalizacji, występujące w branżach o wyjątkowym potencjale wzrostowym, charakteryzujące się szybkim wzrostem oraz dużą innowacyjnością.
Benchmarkiem Funduszu jest Russell 3000 Growth.

Informacje dotyczące Franklin US Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji Franklin US Equity Fund

Celem inwestycyjnym Funduszu jest maksymalizacja długoterminowego zwrotu z inwestycji poprzez lokowanie środków Funduszu przede wszystkim w amerykańskie papiery udziałowe bądź papiery zamienne na instrumenty udziałowe, jak również w Amerykańskie Kwity Depozytowe i Amerykańskie Akcje Depozytowe, notowane na głównych amerykańskich giełdach a emitowane przez spółki spoza Stanów Zjednoczonych.
Benchmarkiem Funduszu jest indeks grupujący 500 amerykańskich spółek: S&P500.

Informacje dotyczące BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund

Celem inwestycyjnym Funduszu jest maksymalizacja łącznego zwrotu z inwestycji. Fundusz inwestuje nie mniej niż 70% łącznych aktywów netto w papiery udziałowe spółek o małej i średniej kapitalizacji, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych. Mianem spółek o małej i średniej kapitalizacji określa się spółki, które w momencie nabycia ich papierów wartościowych plasują się wśród 40% spółek o najmniejszej kapitalizacji rynkowej na giełdach akcji w Stanach Zjednoczonych.
Benchmarkiem Funduszu jest indeks grupujący małe i średnie spółki: S&P US Mid Small Cap.

Informacje dotyczące BlackRock US Basic Value Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji BlackRock US Basic Value Fund

Celem inwestycyjnym Funduszu jest maksymalizacja łącznego zwrotu z inwestycji. Fundusz inwestuje nie mniej niż 70% łącznych aktywów w papiery udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych. Fundusz koncentruje się na akcjach spółek, których wartość inwestycyjna wynika ze zbyt niskiej, według Funduszu, bieżącej wyceny rynkowej.
Benchmarkiem Funduszu jest Russell 1000 Value.

Informacje dotyczące America Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji America Fund

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku amerykańskim. Benchmarkiem Funduszu jest S&P 500 NR USD Index.

Informacje dotyczące Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże wzrostowe spółki notowane na rynku amerykańskim. Benchmarkiem Funduszu jest Russell 1000 Growth TR USD Index.

Informacje dotyczące U.S. Value Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji U.S. Value Fund

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku amerykańskim oraz spółki, które uważane są za niedowartościowane w stosunku do ich rzeczywistej wartości. Benchmarkiem Funduszu jest Russell 1000 Value TR USD Index.

Informacje dotyczące Vanguard S&P 500 UCITS ETF, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich i struktura inwestycji Vanguard S&P 500 UCITS ETF

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie całości aktywów w spółki należące do indeksu S&P 500 w sposób możliwie dobrze odwzorowujący zmiany jego wartości (podejście pasywne), tzn. przyznając im te same wagi, które posiadają w indeksie. Benchmarkiem Funduszu jest S&P 500 NR USD Index. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym Vanguars S&P UCITS ETF, funduszu zarządzanego przez Vanguard Funds PLC.

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
d) ryzyka kredytowego,
e) płynności poszczególnych klas aktywów,
f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez Franklin US Opportunities Fund, Franklin US Equity Fund, BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund, BlackRock US Basic Value Fund, America Fund, Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund, U.S. Value Fund, Vanguard S&P 500 UCITS ETF w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Funduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym.

Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje docelowo 100% swoich aktywów w Jednostki Uczestnictwa Franklin US Opportunities Fund, Franklin US Equity Fund, BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund, BlackRock US Basic Value Fund, America Fund, Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund, U.S. Value Fund, Vanguard S&P 500 UCITS ETF, ryzyko Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem Franklin US Opportunities Fund, Franklin US Equity Fund, BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund, BlackRock US Basic Value Fund, America Fund, Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund, U.S. Value Fund, Vanguard S&P 500 UCITS ETF.
Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej.
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza subfunduszy,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat przez subfundusze, w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszy lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy,
Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji poszczególnych subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub poszczególne subfundusze połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Funduszu lub poszczególnych subfunduszy,
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec poszczególnych subfunduszy w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec poszczególnych subfunduszy,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu poszczególnych subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lata) oraz wysokiej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy Zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.
b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.
Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy Zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).
c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy Zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.
d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania
Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).
3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.
Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu
3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego, z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a)
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy

Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.l – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.
3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz
3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18g.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 3,30%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. i 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18g i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Amerykańskich pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupywania Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty

- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu. W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

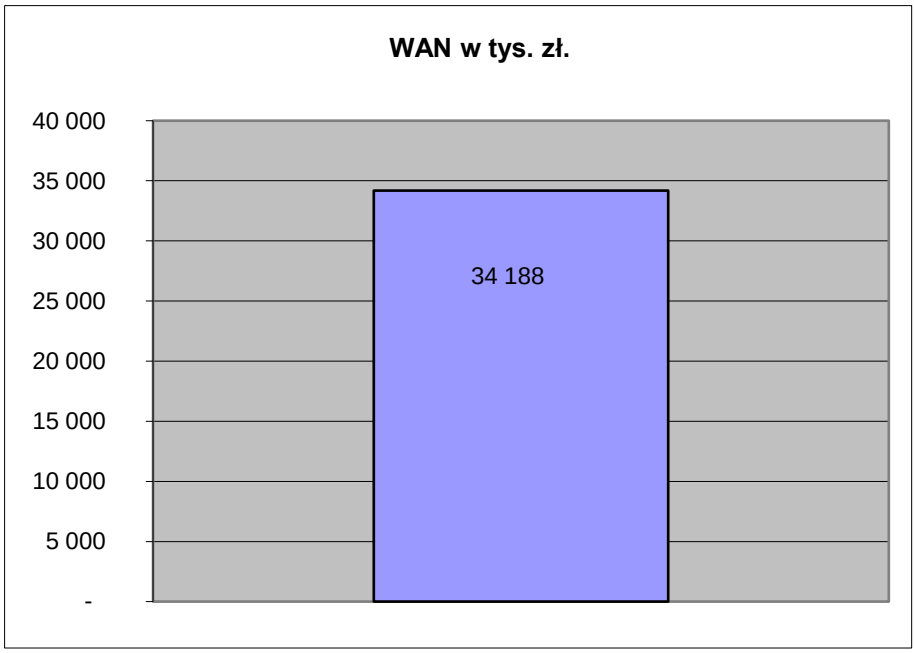

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

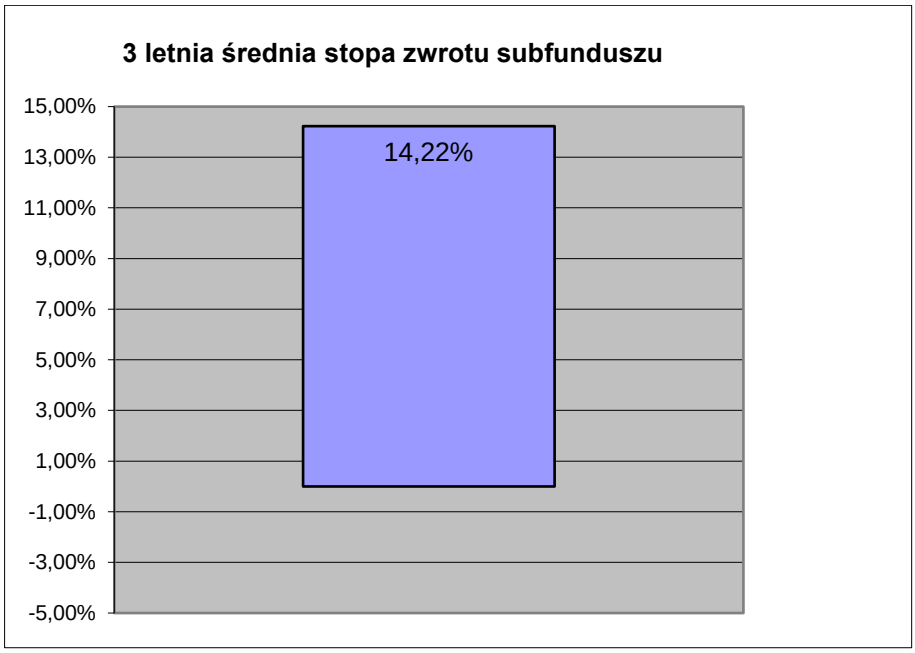
3 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
15,00%
13,00%
11,00%
9,00%
7,00%
5,00%
3,00%
1,00%
-1,00%
-3,00%
-5,00%
14,22%

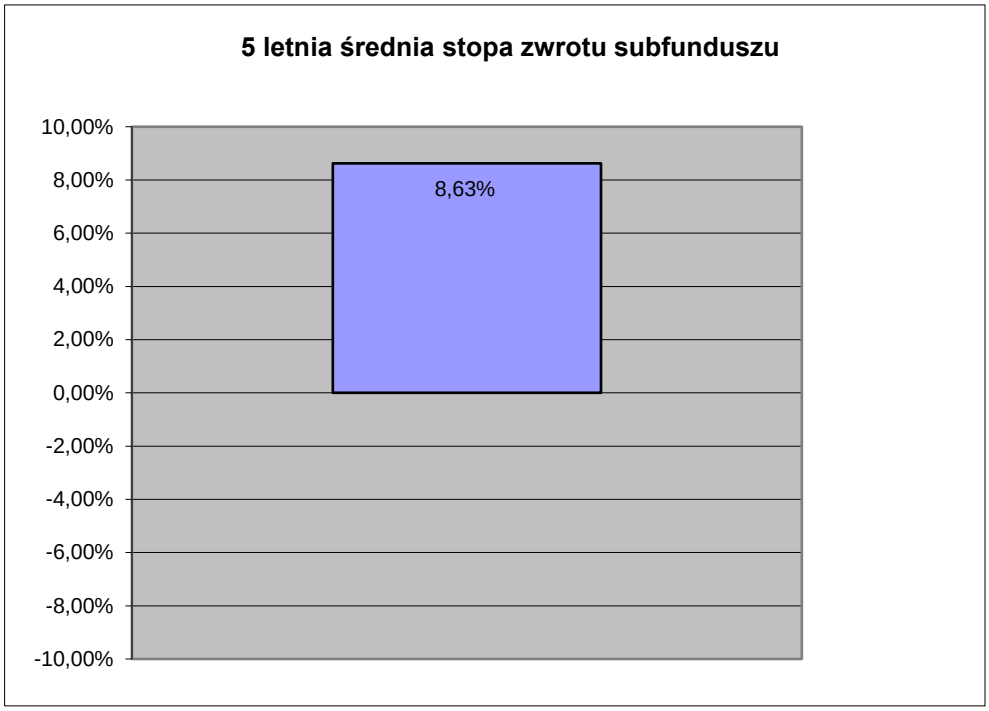
5 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
8,63%

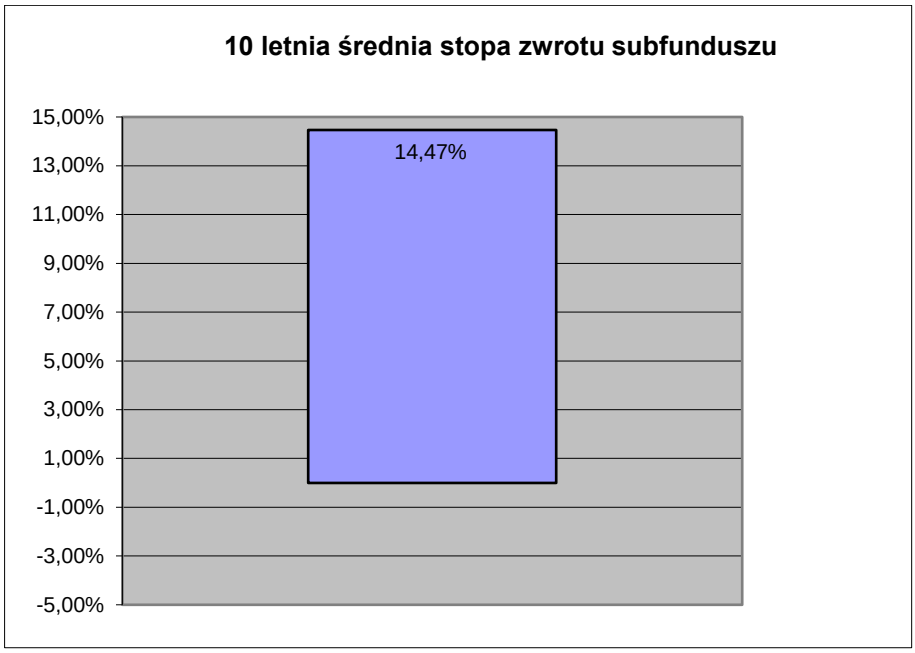

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 30 maja 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszy była 50% inwestycja w AIG Balanced World Fund, 25% inwestycja w AIG Emerging Markets Bond Fund i 25% inwestycja w AIG Global Emerging Markets Fund.
Od dnia 1 czerwca 2008 r. do 14 lipca 2009 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w AIG Balanced World Fund, 22,5% inwestycja w AIG Emerging Markets Bond Fund, 22,5% inwestycja w AIG Global Emerging Markets Fund i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od 15 lipca 2009 r. do dnia 14 grudnia 2010 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% inwestycja w S&P Goldman Sachs Light Energy Total Return Index i 10% inwestycja w USD LIBOR 1 -miesięczny – 0,2%.
Od dnia 15 grudnia 2010 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w Franklin US Opportunities Fund, 45% inwestycja w BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund i 10% inwestycja w USD LIBOR 1 – miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 45% inwestycja w Franklin US Opportunities Fund, 45% inwestycja w BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund i 10% PLN WIBOR 1 – miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 14 marca 2017 benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% S&P500 oraz 10% 1 miesięczny WIBID.
Od dnia 15 marca Subfundusz nie posiada benchmarku.

d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIi
METLIFE SUBFUNDUSZ ZRÓWNOWAŻONY AZJATYCKI (zwany dalej również Subfunduszem) (dawniej AIG Subfundusz Zrównoważony Azjatycki, Amplico Subfundusz Zrównoważony Azjatycki)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związanej ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:

a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez

Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację

Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych

notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub

jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych

ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie TowarzystwaMinimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1 oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub
Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunki iKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na

rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed
obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10. Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego

Ze względu na fakt, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- subfunduszy PineBridge Global Funds (PineBridge Funds) zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited w postaci PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund i PineBridge Global Bond Fund,
- subfunduszy Franklin Templeton Investment Funds - funduszu zarządzanego przez Franklin Templeton Investment Management Limited w postaci Templeton Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund,

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej ww. subfunduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.
Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu. Środki Subfunduszu docelowo są lokowane w Jednostki Uczestnictwa następujących subfunduszy:
a) do 50% aktywów w PineBridge Asia ex Japan Equity Fund– subfundusz PineBridge Funds;
b) do 30% aktywów w PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund – subfundusz PineBridge Funds;
c) do 30% aktywów w PineBridge Global Bond Fund – subfundusz PineBridge Funds.
d) do 50% aktywów w Templeton Global Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds,
e) do 50% aktywów w Templeton Emerging Markets Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds.
Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne.

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) ryzyka kredytowego,
d) płynności poszczególnych klas aktywów,
e) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie będzie lokować powyżej 35% wartości aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane, gwarantowane lub poręczane przez jeden podmiot, za wyjątkiem lokat w PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund, Templeton Global Bond Fund.

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.

Ze względu na specyficzny skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu (modelowo 90% wartości portfela stanowią Jednostki Uczestnictwa subfunduszy PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund oraz Templeton Global Bond Fund,),, zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może być duża.

Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.

W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy.

Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Informacje dotyczące PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego i struktura inwestycji PineBridge Asia ex Japan Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Asia ex Japan Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki i notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI All Country Far East exJapan DTR Net Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji.

Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge Asia ex Japan Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego i struktura inwestycji PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowane przez rządy państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących oraz spółki lub inne podmioty mające w nich siedzibę, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poor's na poziomie co najmniej C (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję).

Stopą odniesienia funduszu jest JP Morgan Emerging Markets Bond Index+. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, bieżącego oraz przewidywanego poziomu kursów walutowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited

Informacje dotyczące PineBridge Global Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego i struktura inwestycji PineBridge Global Bond Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Global Bond Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w w szeroko zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, międzynarodowe instytucje finansowe oraz spółki lub inne podmioty, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poor's na poziomie co najmniej BBB- (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję), z terminami zapadalności wynoszącymi zazwyczaj od trzech do dziesięciu lat.

Stopą odniesienia funduszu jest Bloomberg Barclays Global Aggregate ex Securitised Total Return Index (USD Hedged). Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze lokat są podejmowane przez PineBridge Global Bond Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, bieżącego oraz przewidywanego poziomu kursów walutowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące Templeton Global Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego i struktura inwestycji Templeton Global Bond Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Global Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie.

Informacje dotyczące Templeton Emerging Markets Bond Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego i struktura inwestycji Templeton Emerging Markets Bond Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Emerging Markets Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, agencje rządowe i spółki z krajów zaliczanych do kategorii rynków wschodzących.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund i PineBridge Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund oraz Templeton Global Bond Fund w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje swoje Aktywa w jednostki uczestnictwa PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, PineBridge Global Bond Fund, Templeton Emerging Markets Bond Fund, Templeton Global Bond Fund (dalej subfundusz, subfundusze), ryzyko inwestycyjne Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem inwestycyjnym wymienionych subfunduszy z uwzględnieniem wag wynikających ze struktury portfela modelowego.

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,

b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,

c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),

d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,

e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,

f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,

g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,

h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.

i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Funduszu lub subfunduszy.

j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,

k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,

l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,

ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu ,

m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o średnim i długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 3 lata) oraz średniej skłonności do ryzyka.

Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego. Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunki iKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego, z zastrzeżeniem pkt 3.19.2.13 a)
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.

3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę
odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg
Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie
instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie
danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie
uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli z zastrzeżeniem 3.19.2.13fl – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;.
d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18h.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 3,19%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18h i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Zrównoważonym Azjatyckim pobiera się następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego.

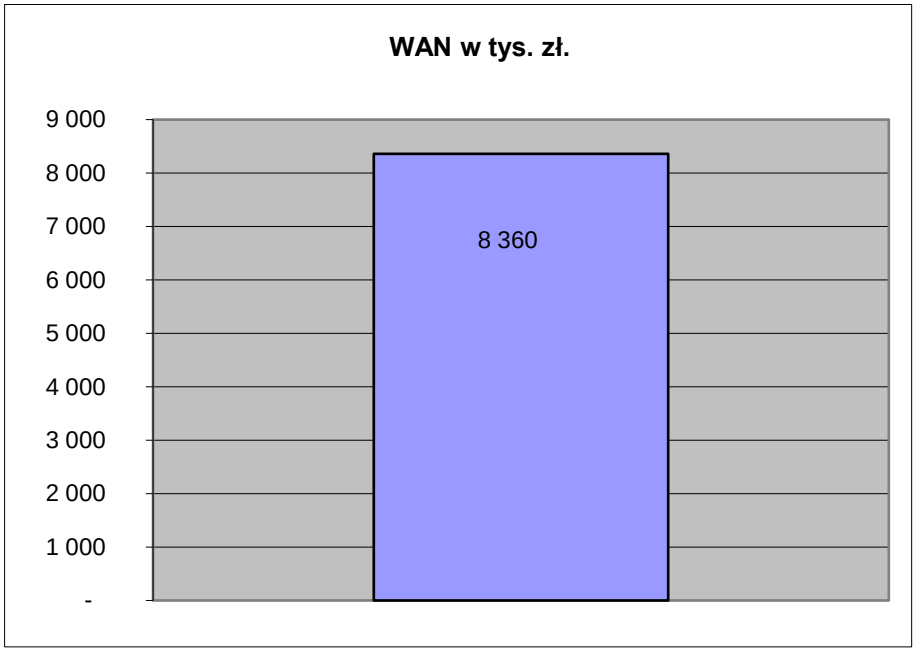

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

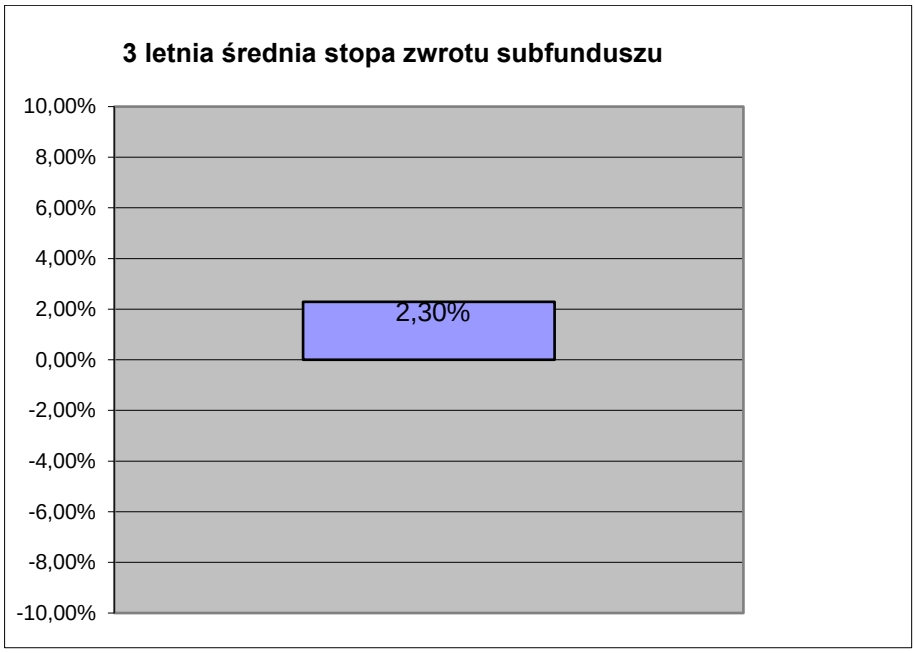
3 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
2,30%

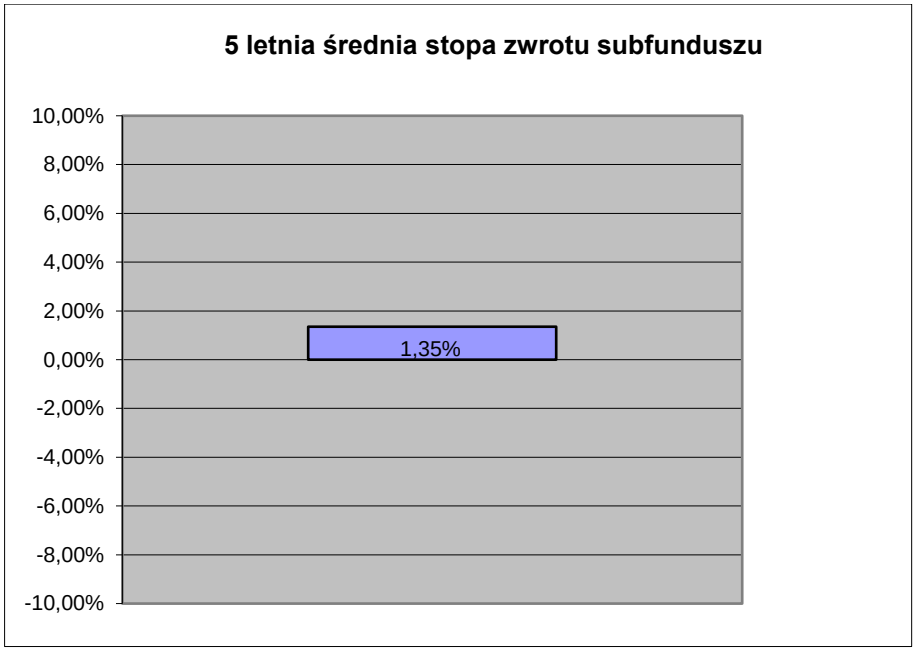
5 letnia średnia stopa zwrotu subfunduszu
10,00%
8,00%
6,00%
4,00%
2,00%
0,00%
-2,00%
-4,00%
-6,00%
-8,00%
-10,00%
1,35%

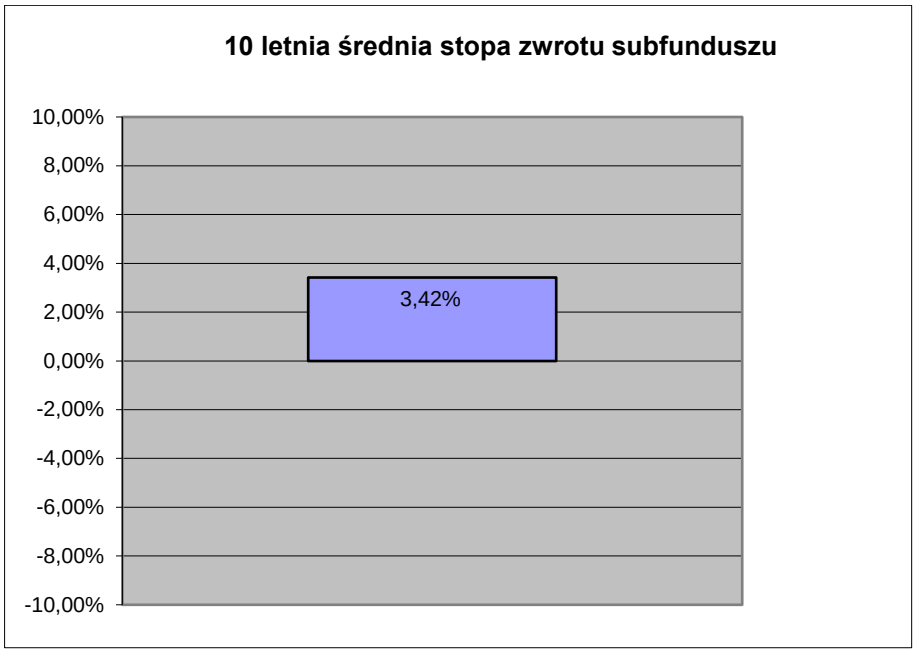

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 30 maja 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w AIG South East Asia Fund, 25% inwestycja w AIG Emerging Markets Bond Fund i 25% inwestycja w AIG Global Bond Fund.
Od dnia 1 czerwca 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge Global Bond Fund i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od dnia 28 grudnia 2011 r. do 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 45% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund, 22,5% inwestycja w Templeton Emerging Markets Bond Fund, 22,5% inwestycja wTempleton Global Bond Fund oraz 10% PLN WIBOR 1 - miesięczny
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 14 marca 2017 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund (obecna nazwa: PineBridge Asia ex Japan Equity Fund), 22,5% inwestycja w Templeton Emerging Markets Bond Fund, 22,5% inwestycja w Templeton Global Bond Fund oraz 10% PLN WIBID 1 miesięczny..
Od dnia 15 marca 2017 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.
d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIj
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW ROZWINIĘTYCH
(zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Akcji Światowych, AIG Subfundusz Akcji Małych i Średnich Spółek Europejskich, Amplico Subfundusz Małych i Średnich Spółek Europejskich, Amplico Subfundusz Akcji Europejskich, Amplico Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,

h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto).

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez

Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację

Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych

notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów

oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.

.W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.

Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa... Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1 oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub

Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.

W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.

Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.

Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".

Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.

Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.

Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej. Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.

Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:
a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;
b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;
c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;
d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej
i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.
W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu
wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym
Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.
.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.
Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję
Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.
.
3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu
Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.
3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.
Zamiana
Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) **stałej Opłaty za Zamianę**
Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.
b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**
Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.
Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii i zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.
Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę
Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu
Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo

nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych

Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu. Środki Subfunduszu docelowo są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy/funduszy:
a) do 50% aktywów w MFS Meridian Global Equity Fund – MFS Meridian Funds;
b) do 50% aktywów w Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds;
c) do 50% aktywów w Global Focus Fund – JPMorgan Funds;
d) do 50% aktywów w M&G Global Dividend Fund;
e) do 50% aktywów w Aberdeen Global World Equity Fund;
f) do 50% aktywów w Vanguard Global Stock Index Fund;
g) do 50% aktywów w America Fund – Fidelity Funds;
h) do 50% aktywów w EURO Equity - Schroder International Selection Fund;
i) do 50% aktywów w European Research Fund - MFS Meridian® Funds;
j) do 50% aktywów w Schroeder Tokyo Fund - Schroder Unit Trusts Limited;
k) do 50 % aktywów w iShares MSCI World UCITS ETF (Dist).

Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne.

Ze względu na fakt, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- subfunduszu MFS Meridian Global Equity Fund – MFS Meridian Funds zarządzanego przez Massachusetts Financial Services Company
- subfunduszu Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds zarządzanego przez Massachusetts Financial Services Company,
- subfunduszu Global Focus Fund – JPMorgan Funds zarządzanego przez JPMorgan Asset Management (Europe) S.à r.l.,
- funduszu M&G Global Dividend Fund - zarządzanego przez M&G Securities Limited,
- funduszu Aberdeen Global World Equity Fund zarządzanego przez Aberdeen Asset Managers Limited,
- subfunduszu Vanguard Global Stock Index Fund – subfundusz Vanguard® Investment Series Plc zarządzanego przez Vanguard Group (Ireland) Limited;
- subfunduszu America Fund – Fidelity Funds zarządzanego przez FIL Investment Management (Luxembourg) S.A.;
- subfunduszu EURO Equity - Schroder International Selection Fund zarządzanego przez Schroeder Investment Management (Europe) S.A.;
- subfunduszu European Research Fund - MFS Meridian® Funds zarządzanego przez MFS Investment Management Company (Lux) S.a.r.l.;
- funduszu Schroder Tokyo Fund - zarządzanego przez Schroder Unit Trusts Limited;
- subfunduszu iShares MSCI World UCITS ETF (Dist) – subfundusz iShares plc zarządzanego przez BlackRock Asset Management Ireland Limited.

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej ww. subfunduszy/funduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
d) ryzyka kredytowego,
e) płynności poszczególnych klas aktywów,
f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie będzie lokować powyżej 35% wartości aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane, gwarantowane lub poręczane przez jeden podmiot, za wyjątkiem lokat w MFS Meridian Global Equity Fund, Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds, JPMorgan Global Focus Fund, M&G Global Dividend Fund, Aberdeen Global World Equity Fund, Vanguard Global Stock Index Fund, America Fund – Fidelity Funds, EURO Equity - Schroder International Selection Fund, European Research Fund - MFS Meridian® Funds, Schroder Tokyo Fund,iShares MSCI World UCITS ETF (Dist).
Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.
Ze względu na specyficzny skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu (prawie 90% wartości portfela stanowią Jednostki Uczestnictwa subfunduszy inwestujące m.in. w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym), zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może być duża.
Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.
Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy.
Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Informacje dotyczące MFS Meridian Global Equity Fund,który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji MFS Meridian Global Equity Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym, MFS Meridian Global Equity Fund lokuje aktywa głównie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym wyemitowane przez największe spółki globalne z rynków rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji i Niemiec.Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy MFS Meridian Funds.

Informacje dotyczące Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds.

Zgodnie z prospektem informacyjnym lokuje aktywa przede wszystkim w instrumenty udziałowe wyemitowane przez największe globalne spółki z rynków rozwijających się oraz rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Francji, Anglii, Szwajcarii oraz Holandii. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym MFS Meridian Funds.

Informacje dotyczące JPMorgan Global Focus Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji JPMorgan Global Focus Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym, Global Focus Fund ponad 90% aktywów inwestuje w akcje spółek globalnych z rynków rozwiniętych. Pozostałe aktywa są inwestowane w akcje z rynków wschodzących. Spółki duże o kapitalizacji powyżej 2 mld dolarów stanowią około 75% wartości portfela. Instrumenty udziałowe dają ekspozycję przede wszystkim na rynek amerykański oraz rozwinięte rynki europejskie.Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy JPMorgan Funds.

Informacje dotyczące M&G Global Dividend Fund, jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji M&G Global Dividend Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym, M&G Global Dividend Fund lokuje swoje aktywa głównie w akcje największych spółek giełdowych z różnych sektorów, branż oraz rejonów geograficznych posiadających potencjał ciągłego wzrostu dywidendy. Ponad 90% aktywów jest inwestowane w instrumenty udziałowe z rynków rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Anglii, Szwajcarii i Chin.Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym funduszu **M&G Global Dividend Fund.**

Informacje dotyczące Aberdeen Global World Equity Fund który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji Aberdeen Global World Equity Fund.

Zgodnie z prospektem informacyjnym, Aberdeen Global World Equity Fund lokuje swoje aktywa w akcje największych spółek z rynków rozwiniętych i z rynków wschodzących, w tym Stanów Zjednoczonych, Europy i Azji. Fundusz charakteryzuje się relatywnie wysoką koncentracją spółek, których liczba w portfelu

wynosi około 50.Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym funduszu Aberdeen Global World Equity Fund.

Informacje dotyczace Vanguard Global Stock Index Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji Vanguard Global Stock Index Fund

Cel inwestycyjny Vanguard Global Stock Index Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki notowane na globalnych rynkach rozwiniętych. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI World NR USD Index, a skład lokat funduszu odwzorowuje skład indeksu (podejście pasywne), tzn. przyznając im te same wagi, które posiadają w indeksie. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Vanguard Funds Plc, funduszu zarządzanego przez Vanguard Group (Ireland) Limited.

Informacje dotyczace America Fund – Fidelity Funds, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji America Fund – Fidelity Funds

Cel inwestycyjny Fidelity America Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku amerykańskim. Stopą odniesienia funduszu jest S&P 500 NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Fidelity America Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Fidelity America Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Fidelity Funds, funduszu zarządzanego przez FIL Investment Management (Luxembourg) S.A.

Informacje dotyczące EURO Equity - Schroder International Selection Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji EURO Equity - Schroder International Selection Fund

Cel inwestycyjny Schroder International EURO Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na rynkach strefy euro. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI EMU NR EUR Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Schroder International EURO Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Schroder International EURO Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Schroder International Selection Fund SICAV, funduszu zarządzanego przez Schroder Investment Management (Europe) S.A.

Informacje dotyczące European Research Fund - MFS Meridian® Funds, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji European Research Fund - MFS Meridian Funds

Cel inwestycyjny MFS Meridian European Research Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynkach europejskich. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI Europe NR EUR Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez MFS Meridian European Research Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów MFS Meridian European Research Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy MFS Meridian Funds, funduszu zarządzanego przez MFS Investment Management Company (Lux) S.à r.l.

Informacje dotyczące Schroder Tokyo Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji Schroder Tokyo Fund

Cel inwestycyjny Schroder Tokyo Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na japońskim rynku ze szczególnym uwzględnieniem spółek niedowartościowanych fundamentalnie. Stopą odniesienia funduszu jest TOPIX TR GBP Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Schroder Tokyo Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji, a także selekcji spółek korzystających z widocznych w Japonii trendów demograficznych oraz zmian strukturalnych. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez Schroder Tokyo Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Schroder Tokyo Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym Schroder Tokyo Fund, funduszu zarządzanego przez Schroder Unit Trusts Limited.

Informacje dotyczące iShares MSCI World UCITS ETF (Dist), który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych i struktura inwestycji iShares MSCI World UCITS ETF (Dist)

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie całości aktywów w spółki należące do indeksu MSCI World w sposób możliwie dobrze odwzorowujący zmiany jego wartości (podejście pasywne), tzn. przyznając im te same wagi, które posiadają w indeksie. Benchmarkiem Funduszu jest MSCI World NR USD Index. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym iShares MSCI World UCITS ETF, funduszu zarządzanego przez iShares Public Limited Company.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez MFS Meridian Global Equity Fund, Global Concentrated Fund - MFS Meridian Funds, JPMOrgan Global Focus Fund, M&G Global Dividend Fund, Aberdeen Global World Equity Fund, Vanguard Global Stock Index Fund, America Fund – Fidelity Funds, EURO Equity - Schroder International Selection Fund, European Research Fund - MFS Meridian® Funds, Schroder Tokyo Fund, iShares MSCI World UCITS ETF (Dist) w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje większość swoich Aktywów w jednostki uczestnictwa ww. subfunduszy/funduszy ryzyko inwestycyjne Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem inwestycyjnym wymienionych subfunduszy/funduszy z uwzględnieniem wag wynikających ze struktury portfela modelowego.

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej

staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Funduszu lub subfunduszy.
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,
ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu,
m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.
Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa.
Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.

W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a).
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;

c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena. W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18i.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021–3,03%
b) Sposób obliczania wskaźnika:

Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18i i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu w ostatnim roku obrotowym

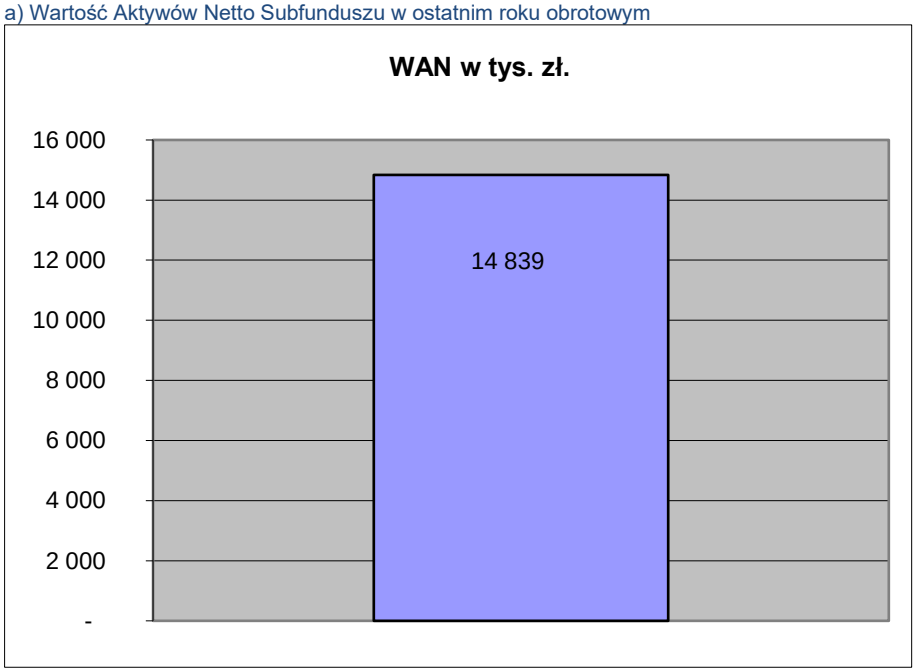

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

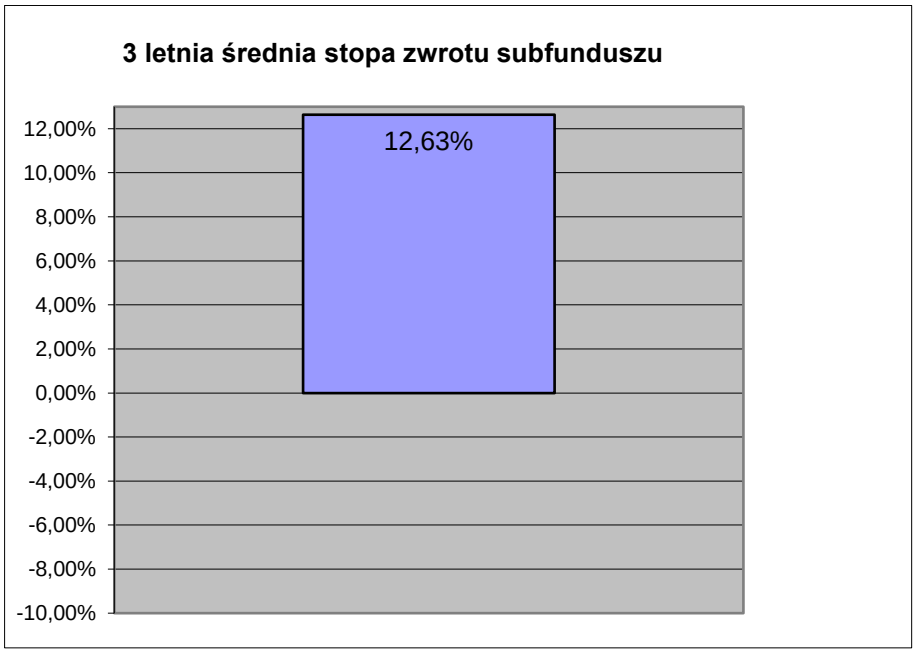

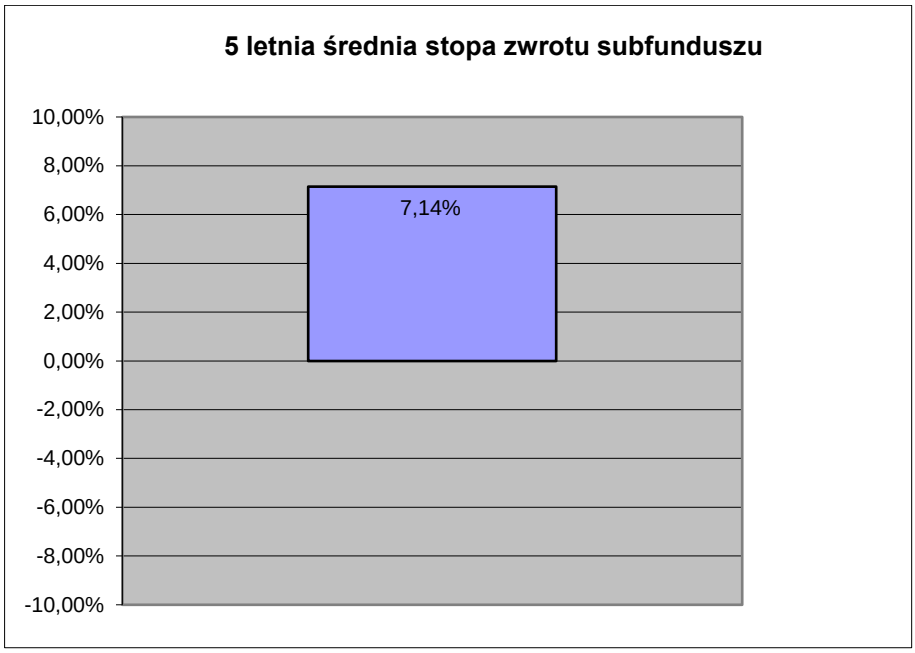

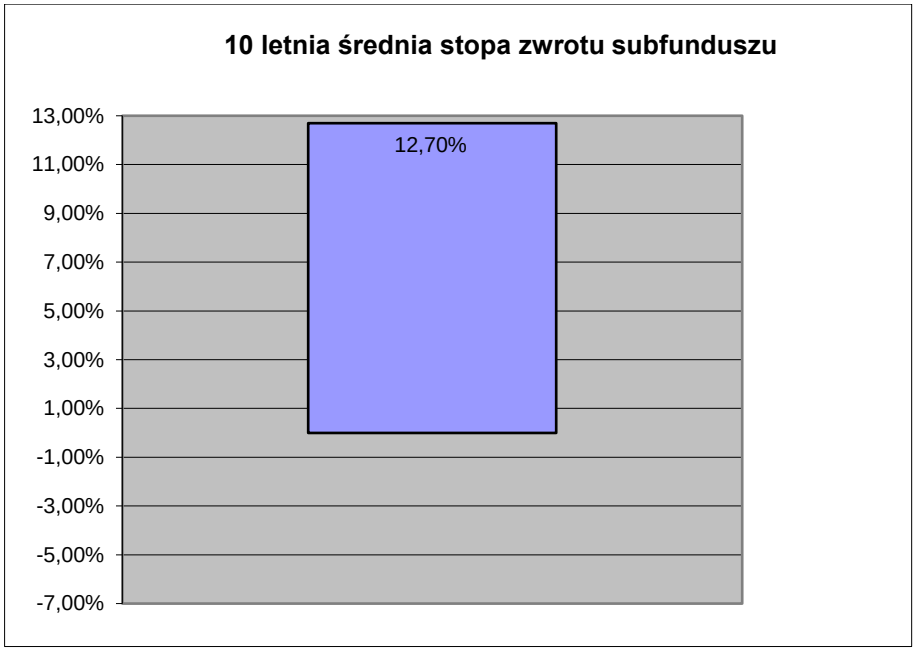

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 26 września 2007 r. Benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w AIG Global Equity Fund i 50% inwestycja w AIG Global Equities Value Fund.
Do dnia 30 maja 2008 r. Benchmarkiem dla Subfunduszu była 50% inwestycja w AIG Europe Small Companies Fund i 50% inwestycja w AIG Europe Small& Mid Cap.
Od dnia 1 czerwca 2008 roku Benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Europe Small Companies Fund, 45% inwestycja w PineBridge Europe Small& Mid Cap Fund i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od dnia 20 czerwca 2010 roku Benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w European Focus Fund – subfundusz BlackRock Global Funds, 45% inwestycja w Franklin Mutual European Fund – subfunduszy Franklin Templeton Investment Funds i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 45% inwestycja w BlackRock European Focus Fund, 45% inwestycja w Franklin Mutual European Fund oraz 10% PLN WIBOR 1 – miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 14 marca 2017 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90%MSCI World Index oraz 10% 1 miesięczny WIBID. Od dnia 15 marca 2017 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.
d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIk
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW WSCHODZĄCYCH (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących, Amplico Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E za pośrednictwem Dystrybutorów zbywane są bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto).

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;

w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji. W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.

W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.

Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, kategorii A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym pod dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.

W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.

Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.

Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".

Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.

Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.

Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.

Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.

Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego. Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu
inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.

Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję
Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.
.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu
Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami
Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana
Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:
a) **stałej Opłaty za Zamianę**
Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.
b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**
Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.
Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę
Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę
Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu
Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.

Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10. Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy.

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących

Ze względu na fakt, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- subfunduszy PineBridge Global Funds (PineBridge Funds) zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited w postaci PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Emerging Europe Equity Fund oraz PineBridge Latin America Equity Fund,
- subfunduszy BlackRock Global Funds zarządzanego przez BlackRock Investment Management (UK) Limited w postaci BlackRock Emerging Europe Fund oraz BlackRock Latin America Fund,
- subfunduszu Fidelity Funds zarządzanego przez FIL Investment Management (Luxembourg) S.A. w postaci Emerging Markets Fund,
- subfunduszu Vanguard® Investment Series Plc, zarządzanego przez Vanguard Group (Ireland) Limited w postaci Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund ,
- subfunduszu First State Global Umbrella Fund plc zarządzanego przez First State Investment Management (UK) Limited w postaci Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund,
- subfunduszu Vanguard Funds Plc zarządzanego przez Vanguard Group (Ireland) Limited w postaci Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF.

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej tych subfunduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.
Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu. Środki Subfunduszu docelowo są lokowane w Jednostki Uczestnictwa następujących subfunduszy:

a) do 50% aktywów w PineBridge Asia ex Japan Equity Fund – subfunduszu PineBridge Funds;
b) do 40% aktywów w PineBridge Emerging Europe Equity Fund – subfunduszu PineBridge Funds;
c) do 50% aktywów w PineBridge Latin America Equity Fund – subfunduszu PineBridge Funds;

d) do 50% aktywów w BlackRock Emerging Europe Fund – subfunduszu BlackRock Global Funds,

e) do 50% aktywów w BlackRock Latin America Fund – subfunduszu BlackRock Global Funds,

f) do 50% aktywów w Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds,

g) do 50% aktywów w Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund – subfundusz Vanguard® Investment Series Plc,

h) do 50% aktywów w Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund – subfundusz First State Global Umbrella Fund plc, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na rynkach Azji i Pacyfiku;",

i) do 50% aktywów w Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF – subfundusz Vanguard Funds PLC."

Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne.

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

b) tempa wzrostu gospodarczego,

c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

d) ryzyka kredytowego,

e) płynności poszczególnych klas aktywów,

f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie będzie lokować powyżej 35% wartości aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane, gwarantowane lub poręczane przez jeden podmiot, za wyjątkiem lokat w PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Emerging Europe Equity Fund, PineBridge Latin America Equity Fund, BlackRock Emerging Europe Fund i BlackRock Latin America Fund, Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds, Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund, Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund, Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF.

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.

Ze względu na specyficzny skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu (modelowo 90% wartości portfela stanowią jednostki uczestnictwa funduszy inwestujących m.in. w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym), zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może być duża.

Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.

W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy. Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Informacje dotyczące PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji PineBridge Asia ex Japan Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Asia ex Japan Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI All Country Far East exJapan DTR Net. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge Asia ex Japan Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące PineBridge Emerging Europe Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji PineBridge Emerging Europe Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Emerging Europe Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących w Europie, jak i w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowane przez rządy państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących oraz spółki lub inne podmioty mające w nich siedzibę, stosując zasadę aktywnej alokacji i mając na celu zabezpieczenie wartości jednostki funduszu.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI EM Europe 10/40 Equity DTR Net. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Emerging Europe Equity na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych, płynności poszczególnych papierów wartościowych. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Emerging Europe Equity na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych, płynności akcji. Dokładne udziały poszczególnych lokat Aktywów PineBridge Emerging Europe Equity są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące PineBridge Latin America Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji PineBridge Latin America Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Latin America Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków Ameryki Łacińskiej.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI EM Latin America DTR Net. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Latin America Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Latin America Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge Latin America Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.
Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące BlackRock Emerging Europe Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji BlackRock Emerging Europe Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym BlackRock Emerging Europe Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących w Europie;

Informacje dotyczące BlackRock Latin American Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji BlackRock Latin American Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym BlackRock Latin American Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków Ameryki Łacińskiej.

Informacje dotyczące Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji Emerging Markets Fund

Cel inwestycyjny Fidelity Funds - Emerging Markets Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na globalnych rynkach wschodzących. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI EM NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Fidelity Funds - Emerging Markets Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Fidelity Funds - Emerging Markets Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Fidelity Funds, funduszu zarządzanego przez FIL Investment Management (Luxembourg) S.A.

Informacje dotyczące Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji Emerging Markets Stock Index Fund

Cel inwestycyjny Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na globalnych rynkach wschodzących. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI EM NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Vanguard Investment Series Plc, funduszu zarządzanego przez Vanguard Group (Ireland) Limited.

Informacje dotyczące Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund

Cel inwestycyjny Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na rynkach Azji i Pacyfiku. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI AC Asia Pac Ex JPN NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy First State Global Umbrella Fund plc, funduszu zarządzanego przez First State Investment Management (UK) Limited.

Informacje dotyczące Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących i struktura inwestycji Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF

Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie całości aktywów w spółki należące do indeksu FTSE Emerging Markets NR USD w sposób możliwie dobrze odwzorowujący zmiany jego wartości (podejście pasywne), tzn. przyznając im te same wagi, które posiadają w indeksie. Benchmarkiem Funduszu jest FTSE Emerging Markets NR USD Index. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF, funduszu zarządzanego przez Vanguard Funds PLC.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Emerging Europe Equity Fund oraz PineBridge Latin America Equity Fund, BlackRock Emerging Europe Fund oraz BlackRock Latin American Fund, Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds, Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund, Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund, Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym.

Inwestycje zawsze wiążą się z ryzykiem straty. Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje większość swoich Aktywów w jednostki uczestnictwa PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge Emerging Europe Equity Fund, PineBridge Latin America Equity Fund, BlackRock Emerging Europe Fund i BlackRock Latin America Fund, Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds, Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund, Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund, Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF (dalej subfundusz, subfundusze), ryzyko inwestycyjne Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem inwestycyjnym wymienionych subfunduszy z uwzględnieniem wag wynikających ze struktury portfela modelowego.
Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym

Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,

b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,

c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),

d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,

e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,

f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,

g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,

h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.

i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Funduszu lub subfunduszy.

j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,

k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,

l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,

ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu,

m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.

3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka.

Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.

Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.

Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku iKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).
c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa. Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasadę uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.
d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania
Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).
3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.
Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu
3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego, z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a).
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na jednostkę uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych
3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z

zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten
kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika.
W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.
W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu
– według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;

c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20.Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18j.

3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:

a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 2,98%

b) Sposób obliczania wskaźnika:

Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:

WKC = Kt/WANt,

gdzie:

WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,

K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,

t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.

Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18j i § 19 Statutu.

3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:

– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,

– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,

– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,

– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,

– wartości świadczeń dodatkowych.

3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:

Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Fundusz:

– Opłata Dystrybucyjna –nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty

– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa

Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu

– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty

– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.

Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B

Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.

Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.

Jednostki Uczestnictwa kategorii E

- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie

- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty.

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.

3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

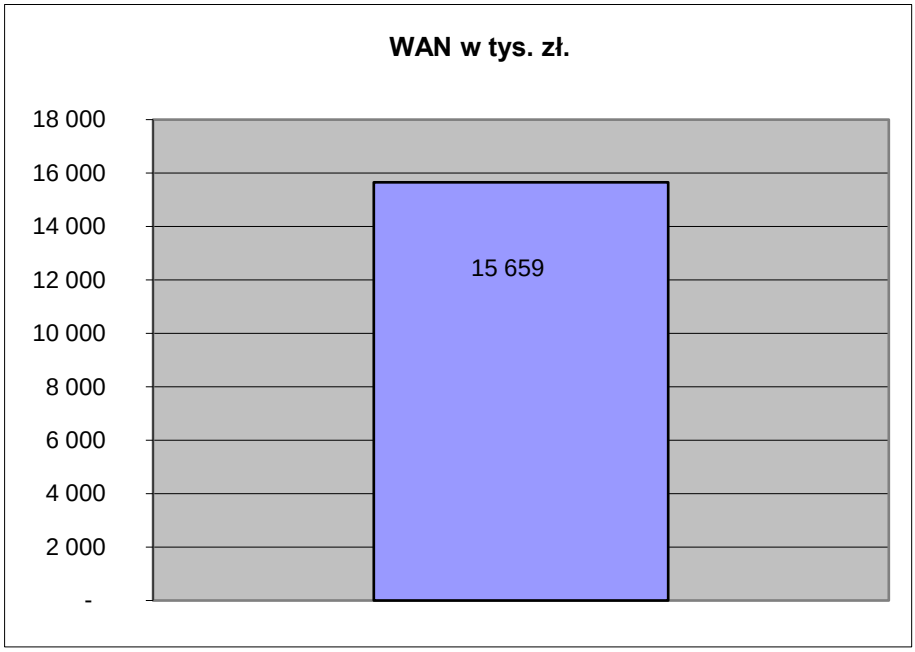

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

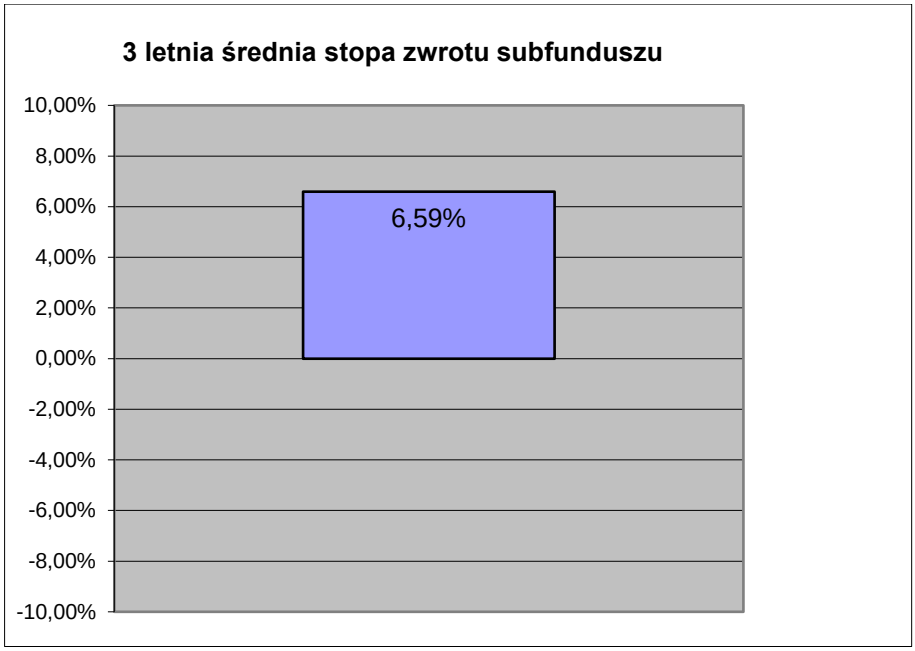

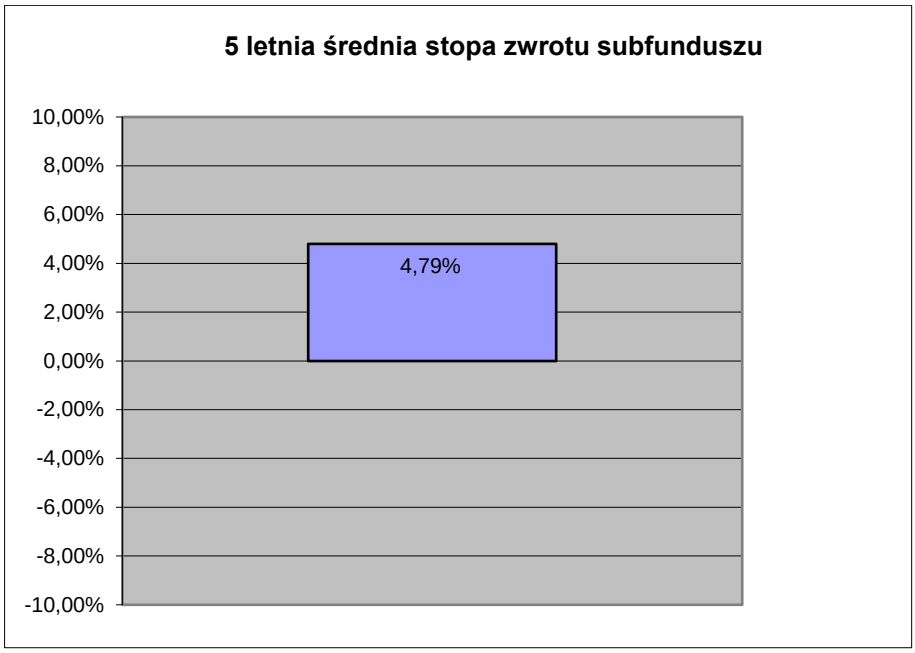

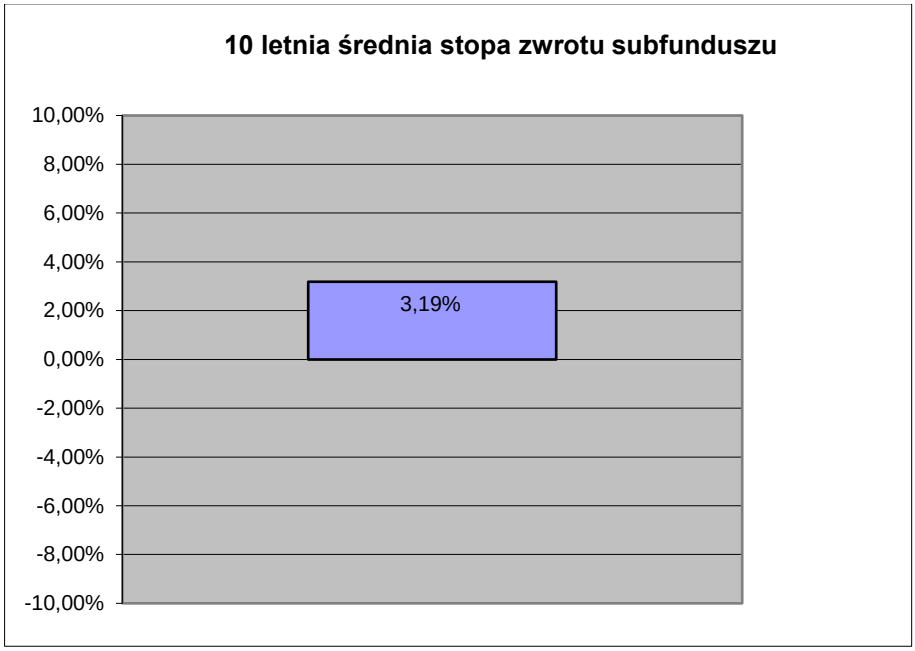

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 30 maja 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszy była 50% inwestycja w AIG South East Asia Fund i 30% inwestycja w AIG Emerging Europ Equity Fund oraz 20% inwestycja w AIG Latin American Fund.
Od dnia 1 czerwca 2008 roku Benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund, 27% inwestycja w PineBridge Emerging Europe Equity Fund, 18% inwestycja w PineBridge Latin America Equity Fund i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 45% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund (obecna nazwa: PineBridge Asia ex Japan Equity Fund), 27% inwestycja w BlackRock Emerging Europe Fund, 18% inwestycja w BlackRock Latin America Fund oraz 10% PLN WIBOR 1 - miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 14 marca 2017 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% MSCI Emerging Markets Index oraz 10% WIBID 1 miesięczny.
Od dnia 15 marca 2017 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.
d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział III I
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI CHIŃSKICH I AZJATYCKICH (zwany dalej również Subfunduszem)
(dawniej AIG Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich, Amplico Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz.Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.

3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odbyły się na zasadach określonych w art. 15 ust. 5 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 7-9 Statutu Funduszu, tzn. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy w łącznej kwocie 4.800.000 (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy) złotych w terminie 14 (słownie: czternastu) dni od dnia doręczenia MetLife Towarzystwu Funduszy Inwestycyjnych Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na utworzenie Funduszu. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów Towarzystwo stworzyło portfele inwestycyjne Subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy wyniosła 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji. W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych

ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa
nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictw. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość.
Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.

Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego.
Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.
Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.
Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.
.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na

rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są

Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę

Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed

obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny aktywów netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.
W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy.

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich

Ze względu na fakt, iż głównym przedmiotem lokat Subfunduszu są Jednostki Uczestnictwa:

- subfunduszy PineBridge Global Funds (PineBridge Funds) zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited w postaci PineBridge Greater China Equity Fund, PineBridge Asia ex Japan Equity Fund i PineBridge India Equity Fund,
- subfunduszy Franklin Templeton Investment Funds - funduszu zarządzanego przez Franklin Templeton Investment Management Limited w postaci Franklin India Fund,
- subfunduszy Invesco Funds – funduszu zarządzanego przez Invesco Management S.A. w postaci Invesco Greater China Equity Fund,
- subfunduszu Robeco Capital Growth Funds zarządzanego przez Robeco Luxembourg S.A. w postaci Robeco Chinese Equities,
- subfunduszu JPMorgan Funds zarządzanego przez JPMorgan Asset Management (Europe) S.a.r.l. w postaci ASEAN Equity Fund

poniżej przedstawiono również informacje na temat zasad polityki inwestycyjnej tych subfunduszy oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą przez te subfundusze polityką inwestycyjną lub strategią zarządzania.

Celem inwestycyjnym MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu.
Środki Subfunduszu docelowo są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:
a) do 50% aktywów w PineBridge Greater China Equity Fund - subfunduszu PineBridge Funds;
b) do 50% aktywów w PineBridge Asia ex Japan Equity Fund - subfunduszu PineBridge Funds;
c) do 50% aktywów w PineBridge India Equity Fund - subfunduszu PineBridge Funds;

d) do 50% aktywów w Franklin India Fund - subfunduszu Franklin Templeton Investment Funds;
e) do 50% aktywów w Invesco Greater China Equity Fund – subfundusz Invesco Funds;
f) do 50% aktywów w Robeco Chinese Equities – subfundusz Robeco Capital Growth Funds,
g) do 50% aktywów w ASEAN Equity Fund – subfundusz JPMorgan Funds.

Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) ryzyka kredytowego,
d) płynności poszczególnych klas aktywów,
e) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Fundusz nie będzie lokować powyżej 35% wartości aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane, gwarantowane lub poręczane przez jeden podmiot, za wyjątkiem lokat w PineBridge Greater China Equity Fund oraz PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, Franklin India Fund oraz Invesco Greater China Equity Fund, Robeco Chinese Equities, PineBridge India Equity Fund, ASEAN Equity Fund.

Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego.

Ze względu na specyficzny skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu (modelowo 90% wartości portfela stanowią jednostki uczestnictwa funduszy inwestujących m.in. w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym), zmienność Wartości Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może być duża.

Subfundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.

W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

Aktywa Subfunduszu nie będą lokowane w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa zarządzającego tym Subfunduszem, jego akcjonariuszy oraz podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub jego akcjonariuszy.

Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem Funduszu, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, jeżeli zawarcia takich umów wymaga interes uczestników, a zawarcie umów nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Informacje dotyczące PineBridge Greater China Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji PineBridge Greater China Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Greater China Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach Chin, Hongkongu i Tajwanu.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI Golden Dragon DTR NEt Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Greater China Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Greater China Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge Greater China Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited

Informacje dotyczące PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji PineBridge Asia ex Japan Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge Asia ex Japan Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI All Country Far East exJapan DTR Net Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji.

Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge Asia ex Japan Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge Asia ex Japan Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited.

Informacje dotyczące PineBridge India Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji PineBridge India Equity Fund

Cel inwestycyjny PineBridge India Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach w Indiach.

Stopą odniesienia funduszu jest MSCI Emerging Markets India DTR Net Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych i walut w przyjętej stopie odniesienia.

Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez PineBridge India Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez PineBridge India Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych oraz płynności poszczególnych papierów wartościowych. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge India Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych.

Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy PineBridge Global Funds, funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited

Informacje dotyczące Franklin India Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji Franklin India Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Franklin India Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach w Indiach.

Informacje dotyczące Greater China Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji Greater China Equity Fund

Zgodnie z prospektem informacyjnym Invesco Greater China Equity Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane na rynkach Chin.

Informacje dotyczące Robeco Chinese Equity, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji Robeco Chinese Equities

Cel inwestycyjny Robeco Chinese Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku chińskim. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI China NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez Robeco Chinese Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów Robeco Chinese Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy Robeco Capital Growth Funds, SICAV, funduszu zarządzanego przez Robeco Luxembourg S.A.

Informacje dotyczące ASEAN Equity Fund, który jest przedmiotem lokat MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich i struktura inwestycji ASEAN Equity Fund

Cel inwestycyjny JPMorgan Equity Funds - ASEAN Equity Fund jest realizowany poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynkach krajów Azji Południowo-Wschodniej. Stopą odniesienia funduszu jest MSCI South East Asia NR USD Index. Zarówno skład lokat funduszu, jak i ryzyko walutowe funduszu mogą odbiegać od udziału poszczególnych papierów wartościowych w przyjętej stopie odniesienia. Decyzje o doborze akcji są podejmowane przez JPMorgan Equity Funds - ASEAN Equity Fund na podstawie analiz dotyczących w szczególności udziału akcji w indeksach giełdowych, porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych oraz płynności akcji. Dokładne udziały akcji oraz innych lokat Aktywów PineBridge India Equity Fund są oparte o analizę relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywania odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych. Szczegółowe zasady polityki inwestycyjnej zostały określone w prospekcie informacyjnym subfunduszy JPMorgan Funds, funduszu zarządzanego przez JPMorgan Asset Management (Europe) S.à r.l.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu, z uwzględnieniem opisu ryzyka związanego z inwestowaniem przez PineBridge Greater China Equity Fund, PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge India Fund, Invesco Greater China Equity Fund, Franklin India Fund, Robeco Chinese Equities, ASEAN Equity Fund w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym

Inwestycje zawsze wiążą się z ryzykiem straty. Ze względu na fakt, iż Subfundusz inwestuje większość swoich Aktywów w jednostki uczestnictwa PineBridge Greater China Equity Fund, PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, PineBridge India Equity Fund, Invesco Greater China Equity Fund, Franklin India Fund, Robeco Chinese Equities, ASEAN Equity Fund (dalej subfundusz lub subfundusze), ryzyko inwestycyjne Subfunduszu jest tożsame z ryzykiem inwestycyjnym wymienionych subfunduszy z uwzględnieniem wag wynikających ze struktury portfela modelowego.

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie kategorie lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w określeniu Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,

b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,

c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),

d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,

e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,

f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,

g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,

h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.

i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, zmianę

Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie Funduszu z innym funduszem lub zmianę polityki inwestycyjnej Funduszu lub subfunduszy.
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,
ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu,
m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.
3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.

3.16. Określenie profilu inwestora

Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.

3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.

b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.
Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz Rachunku IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu
przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasadę uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów

3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego, z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a).

3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl

3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.

3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.

3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa

3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.

3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.

3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.

3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.

3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.

3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.

Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych

3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:

a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;

b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust.

3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;

c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.

3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.

3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.

3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:

a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub

b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub

c) kolejność wprowadzania do obrotu.

3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.

3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.

Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena.

W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.

Ustalenie wartości lokat nienotowanych

3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:

a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;

b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;

c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;

e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji; f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.

3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.

Pozostałe zasady wyceny składników lokat

3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.

3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.

3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.

3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18k.

3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:

a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 3,22%

b) Sposób obliczania wskaźnika:

Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:

WKC = Kt/WANt,

gdzie:

WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,

K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,

t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.

Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.

Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu.

Podstawę tych różnic stanowi § 18k i § 19 Statutu.

3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:

– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.

3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:

Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:

– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1%kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa

Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana

Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.
3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym
a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

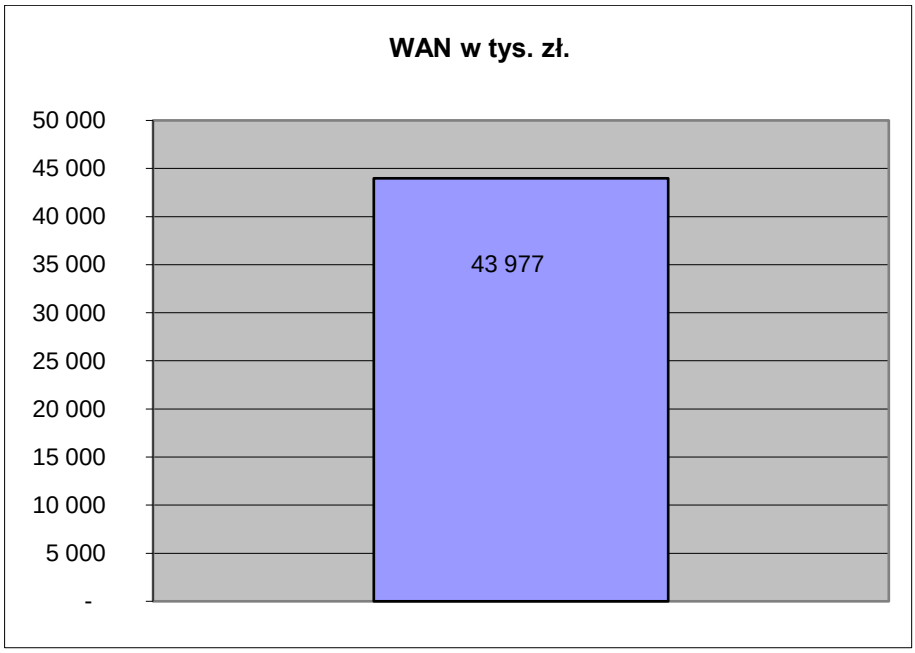

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

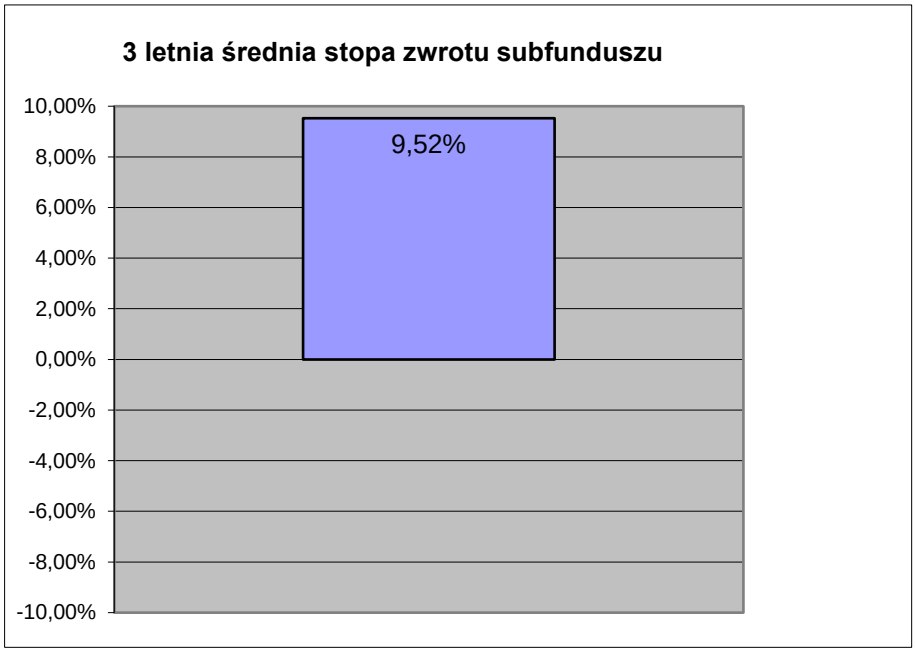

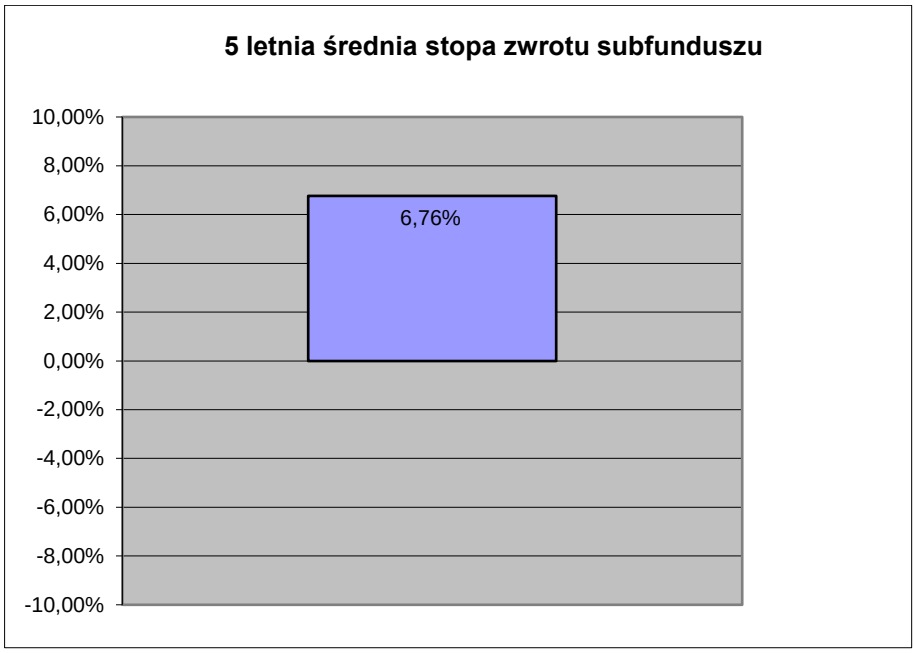

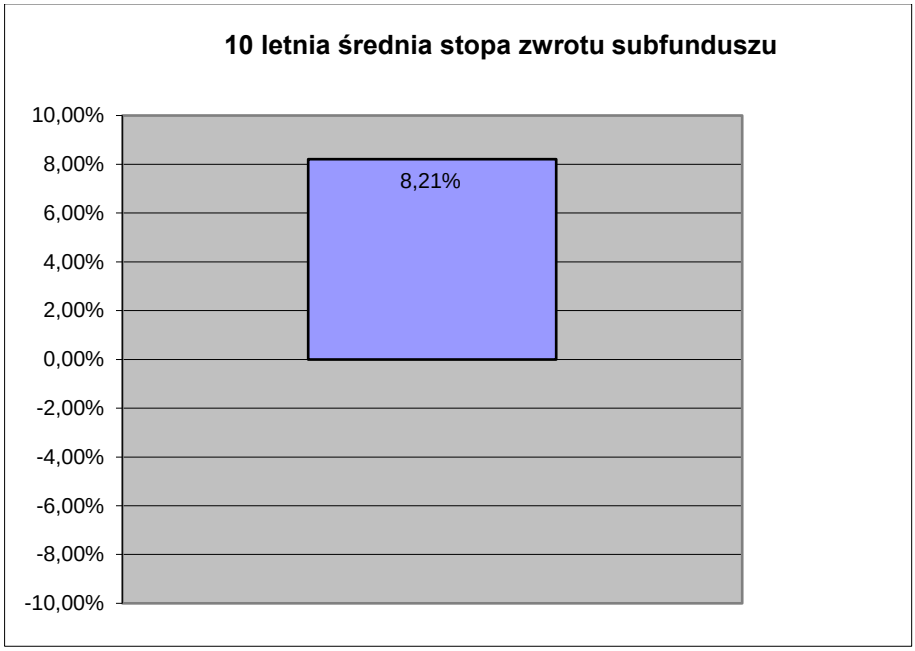

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Do dnia 30 maja 2008 r. benchmarkiem dla Subfunduszy była 50% inwestycja w AIG Greater China Equity Fund, 25% inwestycja w AIG South East Asia Fund i 25% inwestycja w AIG India Fund.
Od dnia 1 czerwca 2008 r. Benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w PineBridge Greater China Equity Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge India Equity Fund i 10% USD LIBOR 1-miesięczny – 0,2%.
Od dnia 28 grudnia 2011 r. do dnia 27 grudnia 2012 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 45% inwestycja w Invesco Greater China Equity Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund, 22,5% inwestycja w Franklin India Fund oraz 10% PLN WIBOR 1 - miesięczny.
Od dnia 28 grudnia 2012 r. do dnia 29 lutego 2016 r. benchmarkiem dla Subfunduszu jest 45% inwestycja w Invesco Greater China Equity Fund, 22,5% inwestycja w PineBridge Southeast Asia Equity Fund (obecna nazwa: PineBridge Asia ex Japan Equity Fund), 22,5% inwestycja w Franklin India Fund oraz 10% PLN WIBID 1 - miesięczny.
Od dnia 1 marca 2016 r. do 14 marca 2017 r. benchmarkiem dla Subfunduszu była 90% MSCI Asia ex. Japan Index, 10% WIBID 1M. Od dnia 15 marca 2017 r. Subfundusz nie posiada benchmarku.
d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.
f) Dane, o których mowa w lit. a) i b) pochodzą z własnych obliczeń.
3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIł
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI EUROPEJSKICH
(zwany dalej również Subfunduszem)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu. .

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nastąpiły zgodnie z procedurą tworzenia nowego Subfunduszu opisaną w §5 Statutu Funduszu oraz Rozdziale III Dane o Funduszu i Subfunduszach punkt 3.7. Prospektu.

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto).

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez

Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację

Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych

notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi.

Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.
.W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub
Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być

dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do

jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.
Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.
Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.
W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.
Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.

W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Europejskich

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Fundusz lokuje od 70% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu wyłącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne w rozumieniu Ustawy oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, spełniające kryteria określone w Ustawie, jeżeli, zgodnie ze statutem lub prospektem informacyjnym, lokują co najmniej 50% swoich aktywów w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Europie.
Łączna wartość lokat w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jeden fundusz zagraniczny w rozumieniu Ustawy lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jedną instytucję wspólnego inwestowania mającą siedzibę za granicą nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu
W celu zapewnienia płynności Subfundusz lokuje od 0 do 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
b) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
d) ryzyka kredytowego,
e) płynności poszczególnych klas aktywów,
f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego. Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które Fundusz lokuje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może ulegać istotnym zmianom.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, przejęcia zarządzania Funduszem przez spółkę zarządzającą albo zarządzającego z UE, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie subfunduszu z innym subfunduszem, przekształcenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty lub zmianę polityki inwestycyjnej subfunduszu.
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,
ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu,
m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.
3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.
3.16. Określenie profilu inwestora
Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.
3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Europejskich na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.
b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.
Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.

Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa.
Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a).
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.
3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.
Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych

3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:
a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;
b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;
c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.
3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.
3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:
a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub
b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub
c) kolejność wprowadzania do obrotu.
3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.
3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.
Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena. W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.
Ustalenie wartości lokat nienotowanych
3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:
a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;
b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu– według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;
d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;
e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;
f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.
Pozostałe zasady wyceny składników lokat
3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.
3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18l.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021 – 1,99%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu. Podstawę tych różnic stanowi § 18i i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Europejskich pobierane są następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.
Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu w ostatnim roku obrotowym

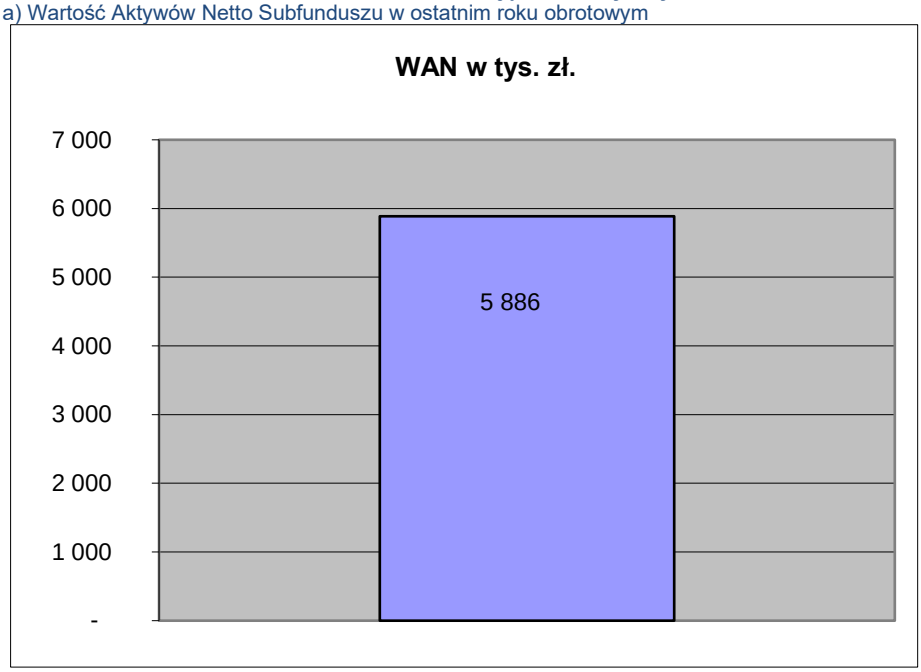

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa
Subfundusz nie posiada benchmarku.

d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.
e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Podrozdział IIIm
METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKI ŁACIŃSKIEJ
(zwany dalej również Subfunduszem)

3.8. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu zbywanych przez Fundusz, w tym:
a) Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu różnych kategorii, jeżeli Fundusz zbywa jednostki różnych kategorii
Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I. Kategorie Jednostek Uczestnictwa są zróżnicowane pod względem stawek Opłat Manipulacyjnych określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa zróżnicowane są także pod względem sposobu ich zbywania. Jednostki Uczestnictwa kategorii A zbywane są są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1, zbywane sa wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz. Jednostki Uczestnictwa kategorii B są zbywane są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu. Jednostki Uczestnictwa kategorii E zbywane są są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKZE we wszystkich Subfunduszach. Jednostki Uczestnictwa kategorii I zbywane są są za pośrednictwem Dystrybutorów bez ograniczeń w ramach Rachunku IKE we wszystkich Subfunduszach. Kategorie Jednostek Uczestnictwa mogą być także zróżnicowane pod względem Minimalnej Wpłaty oraz wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu.
W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.

W związku z zbywaniem, odkupywaniem i Zamianą/Konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz, pobiera się następujące opłaty:
Opłatę Dystrybucyjną – wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę Umorzeniową – wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określona w Statucie Funduszu.
Opłatę za Zamianę/Konwersję – wysokość Opłaty za Zamianę/Konwersję pobieranej w związku z dokonywaniem Zamiany/Konwersji Jednostek Uczestnictwa (kategorii A1) Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu lub na jednostki uczestnictwa subfunduszy wydzielanych w ramach innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo określona jest w Tabeli Opłat.
Tabela Opłat dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Opłaty związane ze zbywaniem, odkupywaniem i zamianą Jednostek Uczestnictwa kategorii B określone są w Regulaminie Programu Systematycznego Oszczędzania i nie mogą być wyższe niż maksymalna wysokość tych opłat określona w Statucie Funduszu.
Nie jest pobierana opłata związana ze zbywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa kategorii E. Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl
b) Informacja, że Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, podlegają dziedziczeniu, mogą być przedmiotem zastawu
Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestników na rzecz osób trzecich, a jedynie odkupywane przez Fundusz na zasadach określonych w Statucie Funduszu. Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. Jednostki Uczestnictwa mogą być także przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I i E traktowane jest jako zwrot. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Rejestrze Uczestników Funduszu, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.
3.9. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu
Uczestnik Funduszu ma prawo w szczególności do:
a) nabywania Jednostek Uczestnictwa,
b) żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
c) zamiany/konwersji Jednostek Uczestnictwa,
d) ustanawiania zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
e) ustanawiania pełnomocnika,
f) otrzymania potwierdzenia dokonanego zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
g) otrzymania środków pieniężnych należnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
h) żądania doręczenia prospektu informacyjnego,
i) udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
3.10. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu
Zapisy na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu nastąpiły zgodnie z procedurą tworzenia nowego Subfunduszu opisaną w §5 Statutu Funduszu oraz Rozdziale III Dane o Funduszu i Subfunduszach punkt 3.7. Prospektu.

3.11. Sposób i szczegółowe warunki

3.11.1. Zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń. Fundusz w ramach Subfunduszu zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa następuje w każdym Dniu Wyceny.

Jednostki Uczestnictwa są zbywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu obliczonej w Dniu Wyceny, w którym następuje zbycie Jednostek Uczestnictwa. Pierwsze zbycie Jednostek Uczestnictwa następuje w drodze otwarcia rachunku w Funduszu z zatrzeżeniem zdania następnego. Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 zbywane są wyłącznie bezpośrednio przez Fundusz, pod warunkiem złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 przez Fundusz w ramach Subfunduszu Minimalna Wpłata wynosi 500 (słownie: Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych minimalna Wpłata Początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o uczestnictwo w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych.

W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, oraz w przypadku osoby, która złoży oświadczenie, że prowadzi pozarolniczą działalność, limitu o którym mowa w art. 13a ust. 1a ww. ustawy. Osoba, która zawarła z Funduszem umowę o prowadzenie Rachunku IKZE zobowiązana jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach mających wpływ na wysokość przysługującego jej limitu wpłat na IKZE.

Nabycie Jednostek Uczestnictwa przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu następuje poprzez złożenie zlecenia nabycia u Dystrybutora lub w Funduszu a następnie dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem. właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, zgodnie ze złożonym zleceniem, albo poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla danej kategorii Jednostek Uczestnictwa, pod warunkiem posiadania przez Inwestora lub Uczestnika Funduszu otwartego rachunku w Funduszu. Nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 może nastąpić poprzez dokonanie bezpośredniej wpłaty środków pieniężnych na rachunek Funduszu związany z Subfunduszem, właściwy dla Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, pod warunkiem wcześniejszego złożenia pisemnego zlecenia otwarcia rachunku i nabycia Jednostek Uczestnictwa w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.. Za datę dokonania wpłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem. Z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, Inwestor może upoważnić Dystrybutora do złożenia Funduszowi zlecenia otwarcia Rejestru w terminie i na warunkach wskazanych przez

Inwestora. Podmiot składający zlecenie oraz podmiot dokonujący wpłaty obowiązani są podać dane umożliwiające identyfikację

Inwestora lub Uczestnika Funduszu, w szczególności:

- w przypadku osób fizycznych – imię i nazwisko Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres, numer PESEL lub datę urodzenia, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, jak również cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby;
- w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – nazwę (firmę) Inwestora lub Uczestnika Funduszu, adres siedziby, numer REGON, w przypadku Uczestnika Funduszu także numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze.

Fundusz żąda przedłożenia oryginałów lub złożenia kopii (w tym kopii poświadczonych

notarialnie) dokumentów potwierdzających dane identyfikujące Inwestora i Uczestnika Funduszu, a w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – dokumentów potwierdzających umocowanie do ich reprezentacji.

W przypadku dokumentów sporządzonych poza granicą Rzeczpospolitej Polskiej należy przedłożyć Funduszowi następujące dokumenty:

- albo, z wyłączeniem dokumentów tożsamości, przysięgłego tłumaczenia przedłożonych dokumentów na język polski lub ich uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym te dokumenty zostały sporządzone, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi,
- albo kopie dokumentów sporządzonych poza terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w języku angielskim, lub też przetłumaczone na język angielski i poświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot państwa, w którym zostały przetłumaczone. Dokumenty dostarczone zgodnie z brzmieniem zdania poprzedzającego będą przyjęte przez Fundusz, jeżeli zostały sporządzone nie później niż na 2 miesiące przed datą ich przedłożenia Funduszowi.

Wybór rodzaju dostarczanych dokumentów należeć będzie do Uczestnika Funduszu, w przypadku, gdy Uczestnik Funduszu nie dokona wyboru formy w jakiej zamierza dostarczyć dokumenty, niniejsze uprawnienie przysługiwać będą Funduszowi, jednakże w razie wątpliwości co do brzmienia przedłożonego dokumentu, Fundusz będzie uprawniony do żądania przedłożenia tłumaczenia takiego dokumentu.

Uczestnik Funduszu zobowiązany jest do niezwłocznego powiadamiania Funduszu o wszelkich zmianach danych podlegających wpisowi do Rejestru, w szczególności adresu korespondencyjnego oraz danych dotyczących zasad i sposobu reprezentacji Uczestnika.

W przypadku składania zleceń za pośrednictwem następujących dystrybutorów: mBank S.A oraz ING Bank Śląski S.A. Uczestnik zobowiązany jest do dodatkowego powiadomienia dystrybutora o zmianie adresu korespondencyjnego.

Uczestnik Funduszu może składać za pośrednictwem banków lub innych uprawnionych instytucji zlecenie bezpośrednie na formularzu polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, pod warunkiem umieszczenia na formularzu polecenia przelewu /wpłaty gotówkowej danych pozwalających Funduszowi na jego identyfikację, w szczególności: imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Uczestnika Funduszu, numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze, numer PESEL lub datę urodzenia, nazwę dystrybutora. Za datę dokonania wpłaty i złożenia zlecenia uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Funduszu.

W związku z wymogiem sformułowanym w art. 46 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r., poz. 723 tekst jedn.) przy przyjmowaniu pierwszego zlecenia nabycia jednostek uczestnictwa Fundusz lub Dystrybutor odbierać będzie od Inwestorów oświadczenie w formie pisemnej lub dokumentowej o posiadaniu statusu osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, członkiem rodziny osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne lub osobą znaną jako bliski współpracownik osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne w rozumieniu ww. ustawy zwanych dalej łącznie jako „PEP". Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Inwestor jest obowiązany do zawarcia w oświadczeniu klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku oświadczenia Inwestora o posiadaniu statusu PEP otwarcie rejestru w Funduszu nastąpi po uprzednim wyrażeniu zgody przez Zarząd Towarzystwa. W związku z powyższym Towarzystwo informuje, że skutkować to może opóźnieniem lub odmową otwarcia rejestru i zbycia jednostek uczestnictwa Inwestorowi. Jednocześnie zobowiązuje się Uczestników do niezwłocznego poinformowania Towarzystwa na piśmie o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania eksponowanego stanowiska politycznego w rozumieniu ww. ustawy.

.W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii B zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie. W przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii E oraz I zlecenia nabycia są realizowane na zasadach określonych w odrębnej umowie, przy czym zasady nabycia tych Jednostek Uczestnictwa nie mogą być mniej korzystne dla Uczestnika Funduszu niż zasady dotyczące nabywania Jednostek Uczestnictwa kategorii A.
Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Fundusz dołoży starań aby nabycie nastąpiło w Dniu Wyceny, przypadającym po dniu w którym Agent Transferowy otrzymał informację o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą dokonaną zgodnie z treścią Statutu Funduszu na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Nabywca Jednostek Uczestnictwa nabywa liczbę Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu, odpowiadającą ilorazowi kwoty powierzonych środków i Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny. Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.

3.11.2. Odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Na żądanie Uczestnika Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniami zawartymi w Prospekcie. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie zlecenia odkupienia, złożonego przez Uczestnika Funduszu u Dystrybutora - z zastrzeżeniem nabycia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 lub w Funduszu. Zlecenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa. Minimalna wartość zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1, oraz kategorii B z danego Rachunku Uczestnika w Subfunduszu wynosi 500 zł, z wyjątkiem sytuacji, gdy odkupywane są wszystkie Jednostki Uczestnictwa z Rachunku Uczestnika w danym Subfunduszu lub gdy umowa o świadczenie dodatkowe zawarta z Funduszem określa inną wartość. Z chwilą odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz są one umarzane z mocy prawa. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Odkupienie następuje w następnym Dniu Wyceny, przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia. Z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w Prospekcie, odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub
Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.
Zlecenie odkupienia powinno zawierać szczegółową dyspozycję odkupienia określonej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa, odkupienia takiej liczby i kategorii Jednostek Uczestnictwa wskazanych przez Uczestnika, w wyniku której wypłacona zostanie określona kwota środków pieniężnych z zastrzeżeniem, iż wskazana w żądaniu kwota zostanie pomniejszona o należny podatek oraz Opłatę Umorzeniową lub odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa określonej kategorii.
W przypadku, gdy liczba Jednostek Uczestnictwa określona w zleceniu odkupienia jest większa od aktualnego salda Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub kwota określona w zleceniu odkupienia jest wyższa niż możliwa do uzyskania w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą, lub też w wyniku realizacji zlecenia odkupienia Uczestnik posiadałby mniej niż jedną Jednostkę Uczestnictwa nieobjętą blokadą, odkupieniu podlegają wszystkie Jednostki Uczestnictwa, które nie są objęte blokadą.
Fundusz doręcza Uczestnikowi niezwłocznie potwierdzenie odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu i danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii (reinwestycja). Zwolnienie niniejsze przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym, pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych.
Korzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego stosownego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.
Warunkiem uznania nabycia Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji jest złożenie zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa z wyraźną adnotacją „reinwestycja".
Zlecenia otrzymane przez Agenta Transferowego z tą samą datą wyceny realizowane są w następującej kolejności:

- nabycie Jednostek Uczestnictwa,
- konwersja/zamiana Jednostek Uczestnictwa,
- odkupienie Jednostek Uczestnictwa.

przy czym dyspozycje blokady Jednostek Uczestnictwa oraz odwołania pełnomocnictwa realizowane będą w pierwszej kolejności niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Agenta Transferowego.

3.11.3. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez pełnomocników

a) na rzecz osób fizycznych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych

Osoby fizyczne mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa oraz wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu osobiście lub przez pełnomocników. Do pełnomocników wymogi, o których mowa w 3.11.1- 3.11.2 stosuje się odpowiednio.
Pełnomocnikiem Uczestnika Funduszu może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna. Pełnomocnictwo nie może upoważniać do udzielania dalszych pełnomocnictw, z wyjątkiem pełnomocnictwa udzielonego osobie prawnej.
Uczestnik Funduszu może posiadać nie więcej niż 2 pełnomocników jednocześnie, chyba że Uczestnik jest osobą prawną, umowa lub regulamin dotyczący danego Programu Systematycznego Oszczędzania lub Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego, Rachunku IKE lub Rachunku IKZE stanowi inaczej.
Pełnomocnictwo winno być udzielone, zmienione i odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, przedstawiciela Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku dokonania czynności udzielenia pełnomocnictwa za granicą, Pełnomocnik Uczestnika Funduszu przedłoży odpis pełnomocnictwa w języku angielskim. W uzasadnionych przypadkach Fundusz może zażądać przysięgłego tłumaczenia przedłożonego dokumentu na język polski i jego uwierzytelnienia w polskiej placówce dyplomatycznej lub urzędzie konsularnym w kraju, w którym ten dokument został sporządzony, chyba że przepisy prawa pozwalają na odstąpienie od tego wymogu m.in. poprzez umieszczenie na dokumencie lub dołączenie do dokumentu apostille wydanej przez właściwy organ państwa, z którego ten dokument pochodzi. Odwołanie pełnomocnictwa możliwe jest również poprzez złożenie dyspozycji telefonicznej, pod warunkiem podpisania przez Uczestnika Umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu.
Udzielenie, zmiana, odwołanie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania właściwej informacji przez Agenta Transferowego.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z realizacji zleceń złożonych przez osobę, której pełnomocnictwo wygasło, zostało zmienione lub odwołane, jeżeli Agent Transferowy nie został o tym wygaśnięciu, zmianie lub odwołaniu należycie powiadomiony.
Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za bezpośrednie lub pośrednie skutki złożenia sprzecznych zleceń przez Uczestnika i jego pełnomocnika.

b) na rzecz osób fizycznych posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W przypadku osoby fizycznej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (małoletni, który ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona częściowo) wykonywanie czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu powinno być dokonywane za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego na podstawie zezwolenia udzielonego prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane

czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

c) na rzecz osób fizycznych nieposiadających zdolności do czynności prawnych

Osoba fizyczna nieposiadająca zdolności do czynności prawnych (małoletni, który nie ukończył 13 lat lub osoba ubezwłasnowolniona całkowicie) może wykonywać czynności związane z uczestnictwem w Funduszu w ramach czynności nieprzekraczających zwykłego zarządu wyłącznie przez przedstawiciela ustawowego, a w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd przez przedstawiciela ustawowego za zezwoleniem udzielonym prawomocnym orzeczeniem sądu opiekuńczego. Jako czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu nie będą rozumiane czynności rozporządzające polegające na tym, że za całość sumy uzyskanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo Uczestnik tego funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo.

3.11.4. Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez małżonków

Osoby fizyczne pozostające w związku małżeńskim oraz mające wspólność majątkową małżeńską mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa wspólnie. W tym przypadku jednostki zostaną zapisane na Wspólny Rachunek Małżeński. Otwarcie Wspólnego Rachunku Małżeńskiego następuje po złożeniu przez małżonków oświadczenia, że:

a) pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej;

b) wyrażają zgodę na składanie przez każdego z nich bez ograniczeń zleceń związanych z uczestnictwem w Funduszu, łącznie z żądaniem odkupienia przez Fundusz całego salda Jednostek Uczestnictwa zapisanych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim;

c) przyjmują do wiadomości, że Fundusz nie ponosi odpowiedzialności za skutki zleceń złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń Fundusz będzie je realizował w kolejności wynikającej z zasad ogólnych;

d) zobowiązują się do natychmiastowego pisemnego zawiadomienia Funduszu osobiście, listem poleconym lub pocztą kurierską o ustaniu wspólności majątkowej i jednoczesnego dostarczenia potwierdzonej kopii stosownego postanowienia sądu, bądź potwierdzonej kopii stosownej umowy w formie aktu notarialnego.

W przypadku ustania wspólności majątkowej małżeńskiej Fundusz, po otrzymaniu dokumentów zaświadczających o ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, wykonuje dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na Wspólnym Rachunku Małżeńskim stosownie do tych dokumentów.

3.11.5. Składanie zleceń za pomocą telefonu i internetu

Uczestnik Funduszu ma prawo składać zlecenia nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa z wyłaczeniem Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, za pomocą telefonu i internetu, pod warunkiem zawarcia z Dystrybutorem umowy o składanie zleceń przez telefon lub za pomocą internetu. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść odpowiednich regulaminów składania zleceń przez telefon i za pomocą internetu.

Umowa (regulamin), o której mowa powyżej, określa wszystkie warunki, w szczególności warunki i zasady składania zleceń za pomocą telefonu i internetu. Działajac w porozumieniu z Towarzystwem Dystrybutor zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy o składanie zleceń za pomocą telefonu lub internetu, w przypadku, gdy częstotliwość i charakter składanych zleceń przez Uczestnika może godzić w interesy pozostałych Uczestników danego Funduszu, gdy działania Uczestnika będą nosiły charakter spekulacyjny. Działanie Towarzystwa i Dystrybutorem wynika z potrzeby zapewnienia najlepszej ochrony interesów wszystkich Uczestników Funduszu.

Zlecenia składane za pomocą telefonu lub internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie KNF do przyjmowania takich zleceń.

.

3.11.6. Konwersja Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego oraz wysokość opłat z tym związanych

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa pomiędzy subfunduszami różnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie Konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Konwersja

Zlecenie Konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez umorzenie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu funduszu inwestycyjnego (fundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego (funduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z odkupienia Jednostek Uczestnictwa (funduszu źródłowego). Zlecenie Konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pienieżnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie konwersji podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) stałej Opłaty za Konwersję

Stała Opłata za Konwersję jest pobierana w funduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Konwersję. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Konwersję.

b) zmiennej Opłaty za Konwersję

Zmienna Opłata za Konwersję jest równa iloczynowi kwoty konwersji i stawki zmiennej Opłaty za Konwersję. Zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu funduszu inwestycyjnego, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu docelowego i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu funduszu źródłowego. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Konwersję wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Konwersję

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszach funduszu źródłowego i docelowego, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Konwersję, jest wartość aktywów netto subfunduszu funduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu funduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed konwersją.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Konwersję

Uczestnicy Funduszu dokonujący konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu funduszu inwestycyjnego na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu innego funduszu inwestycyjnego o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Konwersję od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i kategorii A1 jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Inwestowania.

.

3.11.7. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu lub wypłat dochodów Funduszu

Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po dniu wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania której Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa. Fundusz nie wypłaca dochodów Uczestnikom bez odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

3.11.8. Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych – w przypadku funduszu z wydzielonymi subfunduszami

Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu (Zamiana). Zlecenie Zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, może zostać złożone wyłącznie w formie pisemnej w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa

Zamiana

Zlecenie Zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w innym subfunduszu wydzielonym w ramach tego samego funduszu inwestycyjnego. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu (subfundusz źródłowy) i nabycie Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu (subfunduszu docelowym) za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa. Zlecenie Zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz źródłowy) wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa Subfunduszu (subfundusz docelowy) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu (subfundusz docelowy). Jeżeli zostaną zachowane warunki wskazane w dwóch zdaniach poprzedzających, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem Zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

Dokonanie Zamiany podlega opłacie składającej się z dwóch części:

a) **stałej Opłaty za Zamianę**

Stała Opłata za Zamianę jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w subfunduszu źródłowym, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę. Aktualnie nie pobiera się stałej Opłaty za Zamianę.

b) **zmiennej Opłaty za Zamianę**

Zmienna Opłata za Zamianę jest równa iloczynowi kwoty Zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę. Zmienna Opłata za Zamianę pobierana jest w subfunduszu, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa.

Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym i stawką Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu lub funduszu źródłowym. W przypadku gdy różnica ta jest wartością ujemną stawka Zmiennej opłaty za Zamianę wynosi 0%.

Zasada kumulacji przy naliczaniu zmiennej Opłaty za Zamianę

Podstawą ustalenia stawek Opłat Dystrybucyjnych w subfunduszu źródłowym i docelowym, dla potrzeb obliczenia stawki zmiennej Opłaty za Zamianę, jest wartość aktywów netto subfunduszu źródłowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą, powiększone o wartość aktywów netto subfunduszu docelowego przypadających na Jednostki Uczestnictwa danej kategorii zapisane na rachunkach Uczestnika przed zamianą.

Zasada pobierania zmiennej Opłaty za Zamianę

Uczestnicy Funduszu dokonujący Zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu o równej lub wyższej maksymalnej wynikającej z Tabeli Opłat stawce Opłaty Dystrybucyjnej, zobowiązani są jedynie do jednorazowego poniesienia, zmiennej Opłaty za Zamianę od aktywów odpowiadających danym Jednostkom Uczestnictwa. Maksymalna stawka Opłaty Dystrybucyjnej oznacza najwyższą, określoną w Tabeli Opłat stawkę pobieraną w Subfunduszu.

Skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych dotyczy wyłącznie Jednostek Uczestnictwa kategorii A oraz kategorii A1 i jest określona w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora lub w Funduszu. Dla Jednostek Uczestnictwa kategorii B skala i wysokość stawek Opłat Manipulacyjnych określona jest w umowie dotyczącej Programu Systematycznego Oszczędzania.

3.11.9. Spełnienia świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu

Zgodnie z art. 64 Ustawy Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników Funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swoich obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 33 ust. 3 Ustawy za szkody poniesione przez osoby nabywające lub odkupujące jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność maklerską w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, banku krajowego, krajowego oddziału instytucji kredytowej uprawnionego do wykonywania działalności w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub podmiotu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 (innego niż podmiot prowadzący działalność maklerską, bank krajowy oraz krajowy oddział instytucji kredytowej), odpowiadają solidarnie towarzystwo i ten podmiot, chyba że szkoda jest wynikiem okoliczności, za które ten podmiot nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność powyższa nie może być wyłączona, ograniczona lub w inny sposób zmieniona w drodze umowy. Umowy wyłączające odpowiedzialność są nieważne.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia opóźnionego jest wyższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Towarzystwo nabędzie Uczestnikowi dodatkowe Jednostki Uczestnictwa w liczbie stanowiącej różnicę pomiędzy liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabyłby w dniu, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a liczbą Jednostek Uczestnictwa jaką Uczestnik nabył w wyniku opóźnionej realizacji zlecenia.

Nabycie powyższej liczby Jednostek Uczestnictwa zostanie wykonane po bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa bez pobrania opłaty manipulacyjnej.

W przypadku opóźnienia w realizacji prawidłowo złożonego zlecenia odkupienia Jednostek Uczestnictwa, gdy wartość Jednostki Uczestnictwa w dniu przetworzenia zlecenia jest niższa od wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, Agent Transferowy oblicza kwotę należnego Uczestnikowi świadczenia z tytułu nieterminowej realizacji zlecenia odkupienia, które po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy zostaje przekazane na rachunek Uczestnika zgodnie z instrukcjami płatniczymi zawartymi w przetworzonym zleceniu odkupienia.

Świadczenie jest równe różnicy pomiędzy wartością zlecenia odkupienia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia, w którym zlecenie powinno być przetworzone, a wartością zlecenia przeliczoną po wartości Jednostki Uczestnictwa z dnia opóźnionego przetworzenia zlecenia.

W przypadku każdego rodzaju zlecenia, w uzasadnionych przypadkach, jeżeli wysokość straty Uczestnika będzie niższa niż 100 zł lub równowartości 100 zł, wyrównanie straty Uczestnikowi może nastąpić poprzez wypłatę należnego świadczenia w gotówce, po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy, zgodnie z ostatnimi instrukcjami płatniczymi.
Przedstawione powyżej zasady będą stosowane pod warunkiem braku winy Uczestnika w opóźnieniu realizacji zlecenia nabycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, niedochowania należytej staranności przez Towarzystwo lub podmiot, za który Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
Przedstawione zasady nie będą stosowane, w przypadku gdy opóźnienie w realizacji zlecenia powstało z winy banku krajowego, instytucji kredytowej lub innych podmiotów, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
W takich przypadkach Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego, aby świadczenie należne z tytułu nieterminowej realizacji zleceń było spełnione w sposób najbardziej podobny do przedstawionych powyżej zasad.
W przypadku błędnej wyceny aktywów Towarzystwo podejmie działania zmierzające do tego aby liczba Jednostek Uczestnictwa na Rejestrze była taka, jakby zlecenie nabycia zostało zrealizowane po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. W przypadku odkupienia Jednostek Uczestnictwa Towarzystwo podejmie działania aby Uczestnik uzyskał taką kwotę, jakby zlecenie zostało rozliczone po prawidłowej Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa.

3.11.10 . Potwierdzenia zbycia, odkupienia, zamiany lub konwersji Jednostek Uczestnictwa

Po realizacji zlecenia zmieniającego stan Jednostek Uczestnictwa w Rejestrze Uczestników, Fundusz sporządza i niezwłocznie doręcza Uczestnikowi pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które zawiera w szczególności:
a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;
b) numer rachunku Uczestnika Funduszu w Rejestrze;
c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;
d) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa;
e) liczbę i kategorię zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa oraz ich wartość;
f) liczbę Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa i ich wartość;
g) podstawę opodatkowania i wysokość pobranego podatku w przypadku, gdy odkupienie wiąże ze sobą obowiązek Funduszu w zakresie pobrania należnego podatku.
Jeżeli Uczestnik wyrazi pisemną zgodę Fundusz może przekazywać potwierdzenia w innych terminach.
Potwierdzenie ma formę wydruku komputerowego nieopatrzonego podpisem. Potwierdzenie jest wysyłane do Uczestnika listem zwykłym lub pocztą kurierską.
W przypadku gdy Uczestnik wyrazi pisemną zgodę, a Fundusz udostępni taką możliwość potwierdzenie dostarczane będzie:
a) pocztą elektroniczną;
b) do wskazanego przez Uczestnika Dystrybutora (nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa kategorii A1);
c) potwierdzenie będzie osobiście odbierane przez Uczestnika;
d) potwierdzenie będzie udostępnione poprzez Internet na wskazanej stronie www.
W przypadku dostarczania potwierdzeń za pomocą technik teleinformatycznych, Fundusz zapewnia użycie technik zapewniających poufność, możliwość odczytu i wydruku oraz integralność danych. Potwierdzenia dotyczące transakcji IKE, IKZE, PSO oraz Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych mogą być przekazywane w terminach i sposób określony odrębną umową.

3.12. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

a) Okoliczności zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy

b) Okoliczności zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:
- w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo
- nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
W przypadku, o którym mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:
- odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;
- Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

3.13. Określenie rynków na jakich zbywane są Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.14. Zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Ameryki Łacińskiej

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
Fundusz lokuje od 70% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu wyłącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne w rozumieniu Ustawy oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, spełniające kryteria określone w Ustawie, jeżeli, zgodnie ze statutem lub prospektem informacyjnym, lokują co najmniej 50% swoich aktywów w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w krajach Ameryki Południowej i Środkowej.
Łączna wartość lokat w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jeden fundusz zagraniczny w rozumieniu Ustawy lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jedną instytucję wspólnego inwestowania mającą siedzibę za granicą nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
W celu zapewnienia płynności Subfundusz lokuje od 0 do 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
b) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;”

Podstawowe kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b) tempa wzrostu gospodarczego,
c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
d) ryzyka kredytowego,
e) płynności poszczególnych klas aktywów,

f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

Subfundusz nie odzwierciedla składu żadnego uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
Fundusz lokuje aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego. Fundusz nie stosuje szczególnych technik, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Ze względu na dużą zmienność cen instrumentów finansowych, w które Fundusz lokuje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może ulegać istotnym zmianom.
Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz pod warunkiem, że zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
W związku z zawieraniem umów mających za przedmiot instrumenty pochodne, może wystąpić ryzyko określone poniżej w punkcie 3.13.b. i 3.13.c.

3.15. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu w poszczególne instrumenty finansowe oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu:
a) Ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat subfunduszy w dłużne papiery wartościowe,
b) Ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy rządowymi i korporacyjnymi dłużnymi papierami wartościowymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen dłużnych papierów wartościowych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
c) Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez subfundusze z zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez subfundusze są rozliczane na bazie „dostawa za płatność"),
d) Ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
e) Ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
f) Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu lub subfundusze,
g) Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat subfunduszy i w rezultacie spadku wartości lokat subfunduszy w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat subfunduszu lub rynku,
h) Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania, alokacji aktywów lub spadku cen lokat subfunduszy. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez subfundusze, w szczególności transakcje nabycia składników lokat z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu.
i) Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Subfunduszu nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji Subfunduszu lub subfunduszy lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne Towarzystwo, przejęcia zarządzania Funduszem przez spółkę zarządzającą albo zarządzającego z UE, zmianę Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz lub subfundusze, połączenie subfunduszu z innym subfunduszem, przekształcenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego w fundusz inwestycyjny otwarty lub zmianę polityki inwestycyjnej subfunduszu.
j) Ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec subfunduszu w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec subfunduszu,
k) Ryzyko inflacji – stopa zwrotu z subfunduszy może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywcza środków zainwestowanych w Subfundusz przez Uczestnika,
l) Ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących Funduszu – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Funduszu – ryzyko to wynika z możliwości zmian uregulowań prawnych dotyczących rynku kapitałowego, w szczególności takich jak opodatkowanie zysków kapitałowych, wpływających na pogorszenie opłacalności inwestowania na tym rynku. Na dzień sporządzenia Prospektu, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek przy transakcji Zamiany Jednostek Uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami po osiągnięciu dochodu nie będzie pobierany. Jednakże Uczestnik Subfunduszu powinien brać również pod uwagę możliwość wydania przez właściwe organy podatkowe wiążących Fundusz interpretacji co do pobierania podatku od dochodu przy dokonywaniu przez Uczestnika ww. transakcji, co zobliguje Fundusz do działania zgodnego z wytycznymi organów podatkowych,
ł) Ryzyko rozliczenia pomiędzy Subfunduszem a subfunduszem – ryzyko nie wywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem subfunduszu ze zobowiązań wobec Subfunduszu wynikających z nabywania i umarzania jednostek uczestnictwa subfunduszu,
m) Ryzyko zawieszenia umorzeń jednostek uczestnictwa przez subfundusz na czas określony. Zawieszenie umorzeń przez subfundusz może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez Subfundusz.
3.15.1. Ekspozycja alternatywnego funduszu inwestycyjnego (Funduszu) liczona jest zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji NR 231/2013 uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Rozporządzenie) - poprzez obliczenie dźwigni finansowej zarówno metodą brutto jak i metodą zaangażowania opisanymi w niniejszym Rozporządzeniu, odpowiednio w Art. 7 i Art. 8 oraz jego Załącznikach I i II.
3.16. Określenie profilu inwestora
Subfundusz jest przeznaczony dla osób o długim horyzoncie inwestycyjnym (ponad 5 lat) oraz dużej skłonności do ryzyka.
Inwestorzy powinni mieć jednak świadomość, że w przypadku zaistnienia negatywnych okoliczności stopa zwrotu z Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu może okazać się niższa od oczekiwanej.
3.17. Informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu lub jego Uczestników

Charakterystyczną cechą MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy jest brak obciążenia podatkiem dochodowym zysków przy zamianie Jednostek Uczestnictwa MetLife Subfunduszu Akcji Ameryki Łacińskiej na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu.

a) Zasady opodatkowania Funduszu podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych
Zgodnie z tą ustawą zwalnia się od podatku fundusze inwestycyjne.
b) Zasady opodatkowania osób fizycznych podatkiem dochodowym uregulowane zostały w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych
Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych jest dochód. Dochodem ze źródła przychodu jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w danym roku podatkowym.

Źródłami przychodów są kapitały pieniężne. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się przychody z tytułu udziału w Funduszu. Nie ustala się jednak przychodu z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Od dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu udziału w Funduszu pobiera się podatek w formie ryczałtu w wysokości 19% uzyskanego dochodu. Zryczałtowany podatek pobiera się po pomniejszaniu przychodu o koszty ich uzyskania. Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z tytułu udziału w funduszach kapitałowych oraz inne straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich. Fundusz nie wypłaca dochodów z tytułu udziału w Funduszu.
Podatek dochodowy od dochodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa wynosi 19% uzyskanego dochodu. Dochodem jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa a sumą wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych.
Fundusz pobiera zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu dochodów z udziału Funduszu lub z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa.
Fundusz dokonuje obliczenia wysokości należnego podatku, potrąca obliczony podatek z kwoty przypadającej do wypłaty z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa oraz odprowadza pobrany podatek do właściwego urzędu skarbowego.
Zasady opodatkowania Rachunku IKE oraz IKZE są określone w sposób odrębny w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych.
W celu określenia obowiązków podatkowych osób fizycznych, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Fizycznych treść umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartych przez Rzeczpospolitą Polską z krajami zamieszkania tych osób fizycznych. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem przedstawienia Funduszowi zaświadczenia o miejscu zamieszkania podatnika za granicą, wydanego przez właściwy organ zagranicznej administracji podatkowej (certyfikat rezydencji).
Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu. W związku z tym może zaistnieć konieczność uiszczania podatku od spadków i darowizn na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 142, poz. 1514 z późn. zm.).

c) Zasady opodatkowania osób prawnych podatkiem dochodowym reguluje Ustawa o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych jest dochód. Dochodem podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Przychodem jest wartość otrzymanych środków w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa.
Do przychodów nie zalicza się przychodów z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, w przypadku Zamiany Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego.
Kosztami uzyskania przychodów są wydatki na nabycie Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Wydatki te są kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia Jednostek Uczestnictwa Funduszu. Zasady uznawania wydatków na nabycie Jednostek Uczestnictwa za koszty uzyskania przychodów nie stosuje się przy zamianie Jednostek Uczestnictwa subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego subfunduszu tego samego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.
Dochody z tytułu umorzenia Jednostek Uczestnictwa zwiększają podstawę opodatkowania. Po ustaleniu podstawy opodatkowania, podatek oblicza się przy zastosowaniu stawki wynoszącej 19% podstawy opodatkowania. W celu określenia obowiązków podatkowych osób prawnych, które nie mają siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, należy uwzględnić oprócz przepisów Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych treść odpowiednich umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

d) Dodatkowe informacje w sprawie opodatkowania

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.
Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Subfunduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa (metoda HIFO).

3.18. Dzień, godzina w tym dniu i miejsce, w którym najpóźniej jest publikowana wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, ustalona w danym dniu wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa.

Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie z podaniem na stronie internetowej przyczyn opóźnienia. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.

3.19. Metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu

3.19.1. Częstotliwość dokonywania wyceny aktywów
3.19.1.1. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego według stanów, odpowiednio, aktywów i zobowiązań Subfunduszu oraz kursów, cen i wartości z dnia bieżącego z zastrzeżeniem pkt 3.17.2.13 a).
3.19.1.2. Fundusz udostępnia informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dla każdej kategorii odrębnie, a w sprawozdaniach okresowych dane są prezentowane w taki sposób, aby Uczestnik miał możliwość uzyskania informacji właściwych dla każdej kategorii Jednostek Uczestnictwa.
3.19.1.3. Informacje o Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa będą publikowane za każdy Dzień Wyceny na stronie internetowej www.metlife.pl
3.19.1.4. Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w danym Dniu Wyceny, jest publikowana najpóźniej do godz. 23.00 w Dniu Wyceny.
3.19.1.5. W przypadku braku możliwości opublikowania Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa w ww. terminie, Fundusz opublikuje wycenę niezwłocznie na stronie internetowej z podaniem przyczyn opóźnienia.
3.19.2. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów, ustalania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz wartości aktywów netto przypadających na Jednostkę Uczestnictwa
3.19.2.1. Księgi rachunkowe Subfunduszu prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
3.19.2.2. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą, w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu.
3.19.2.3. Jeżeli operacje walutowe Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, ich wartość należy określić w relacji do euro.
3.19.2.4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa przy zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii, wyznaczonej zgodnie z ust. 3.19.2.5.
3.19.2.5. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa odpowiedniej kategorii w określonym Dniu Wyceny, nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami, ujmowanymi zgodnie z ust. 3.19.2.4.

3.19.2.6. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.13. lit. c), ust. 3.19.2.15., ust. 3.19.2.16., ust. 3.19.2.18. oraz ust. 3.19.2.19.

Ustalenie wartości godziwej składników lokat notowanych

3.19.2.7. Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku, a w szczególności: dłużnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, wyznacza się według kursów dostępnych o godzinie 23.00 (dwudziestej trzeciej zero zero) w Dniu Wyceny w następujący sposób:

a) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny, z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z Dnia Wyceny;

b) jeżeli Dzień Wyceny jest równocześnie zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, przy czym wolumen obrotów na danym składniku aktywów jest znacząco niski albo na danym składniku aktywów nie zawarto żadnej transakcji – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na Aktywnym Rynku, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3.19.2.12., z zastrzeżeniem, że gdy wycena aktywów Funduszu dokonywana jest po ustaleniu w Dniu Wyceny kursu zamknięcia, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, za ostatni dostępny kurs przyjmuje się ten kurs albo wartość z uwzględnieniem istotnych zdarzeń mających wpływ na ten kurs albo wartość;

c) jeżeli Dzień Wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu zamknięcia ustalonego na Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, skorygowanego w sposób umożliwiający uzyskanie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, zgodnie z ust. 3.19.2.12.

3.19.2.8. W przypadku, gdy składnik lokat jest notowany na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.

3.19.2.9. Rynek główny ustala się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego w oparciu o kryterium wolumenu obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego Dzień Wyceny, pod warunkiem, że Subfundusz może zawierać transakcje na tym rynku.

3.19.2.10. W przypadku braku możliwości określenia rynku głównego zgodnie z kryterium wolumenu obrotu określonym w ust. 3.19.2.9. lub w przypadku identycznego lub wolumenu na kilku aktywnych rynkach, Subfundusz stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryteria wyboru rynku głównego:

a) liczba zawartych transakcji na danym składniku lokat, lub

b) ilość danego składnika lokat wprowadzona do obrotu na danym rynku, lub

c) kolejność wprowadzania do obrotu.

3.19.2.11. Ze względu na politykę inwestycyjną Subfunduszu dopuszczającą inwestowanie na określonych geograficznie rynkach zagranicznych, mając na uwadze konieczność uzyskania wiarygodnej wartości godziwej, określona w ust. 3.19.2.7. godzina została wyznaczona, aby umożliwić zastosowanie do wyceny Jednostek Uczestnictwa kursów zamknięć składników lokat notowanych na tych rynkach.

3.19.2.12. Jeżeli określony w ust. 3.19.2.7. lit. a) ostatni dostępny kurs ustalony na Aktywnym Rynku nie odzwierciedla prawidłowo wartości godziwej danego składnika lokat Subfunduszu z przyczyn określonych w ust. 3.19.2.7. lit. b) lub c), to dokonując wyceny tego składnika, uwzględnia się średnią cenę z ofert kupna i sprzedaży instytucji finansowych kwotujących ten składnik lokat Subfunduszu pod warunkiem, iż oferty te zostały zgłoszone w terminie umożliwiającym wycenę odzwierciedlającą wartość godziwą. Niedopuszczalne jest zastosowanie jedynie cen z ofert sprzedaży.

Wyżej wskazanej wyceny dokonuje się na podstawie wskaźników Bloomberg Generic, a w następnej kolejności Bloomberg Fair Value, w przypadku braku tego pierwszego wskaźnika. W przypadku braku obu wskaźników, wyceny dokonuje się na podstawie średniej z cen transakcji ogłaszanych przez dwie instytucje finansowe mające, według wiedzy Funduszu (działającego w imieniu Subfunduszu), największy udział w obrocie danym składnikiem lokat w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonywana jest wycena. W przypadku gdy dostępne oferty kupna i sprzedaży oraz ceny transakcji zostały zgłoszone lub zawarte w terminie uniemożliwiającym wycenę składnika lokat Subfunduszu według wartości godziwej, składnik ten wycenia się zgodnie z metodologią wyceny składników określoną dla lokat nienotowanych. Zastosowanie metody wyceny, o której mowa w ust. 3.19.2.13. lit. c), w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych, ma miejsce wyłącznie w sytuacji, gdy brak jest Aktywnego Rynku.

Ustalenie wartości lokat nienotowanych

3.19.2.13. Wartość składników lokat nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 3.19.2.15. i 3.19.2.16 w następujący sposób:

a) Jednostek Uczestnictwa oraz tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – według ostatniej wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa funduszu ustalonej za dany Dzień Wyceny, ogłoszonej jednak nie później jednak niż do godziny 12:00 w dniu dokonywania wyceny, z uwzględnieniem zdarzeń znanych Subfunduszowi mających istotny wpływ na wartość godziwą;

b) środków na rachunkach bankowych oraz lokat bankowych, które są utrzymywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu – według wartości nominalnej z uwzględnieniem odsetek. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni za pomocą metody skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;

c) dłużnych papierów wartościowych (w tym listów zastawnych), kwitów depozytowych wyemitowanych na podstawie dłużnych papierów wartościowych, wierzytelności, weksli – z zastrzeżeniem 3.19.2.13.f – za pomocą modelu wyceny potwierdzonego z Depozytariuszem;

d) kontraktów terminowych, swapów – wycenia się według metody określającej stan rozliczeń Subfunduszu i jego kontrahenta wynikających z warunków umownych z uwzględnieniem zasad wyceny dla instrumentu bazowego i terminu wykonania kontraktu;

e) opcji – wycenia się według wartości godziwej, uwzględniając typ opcji (model Blacka-Scholesa), kursy instrumentów bazowych oraz czas pozostały do wykonania opcji;

f) w przypadku instrumentów o pierwotnym terminie zapalności nie dłuższym niż 92 dni, których termin nie ulegał dotychczas wydłużeniu, papierów niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji oraz papierów wartościowych nabytych przed dniem 1 stycznia 2021 roku, których pierwotny termin zapadalności przypada na datę wcześniejszą niż 31 grudnia 2021 roku –w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.14. W przypadku przeszacowania składnika lokat dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.

3.19.2.15. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

3.19.2.16. Zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów o pożyczkach papierów wartościowych, ustala się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

3.19.2.17. Metody wyceny zastosowane dla aktywów Subfunduszu nienotowanych na aktywnym rynku będą stosowane w sposób ciągły.

Pozostałe zasady wyceny składników lokat

3.19.2.18. Transakcje reverse repo/ buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

3.19.2.19. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych wycenia się, począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

3.19.2.20. Aktywa oraz zobowiązania denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku – w walucie, w której są denominowane.
3.19.2.21. Aktywa oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 3.19.2.20. wykazuje się w walucie, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Subfunduszu, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3.19.2.22. Wartość aktywów notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, należy określić w relacji do euro.
3.19.2.23. Wszelkie zmiany modeli i metod wyceny składników lokat Subfunduszu będą publikowane w sprawozdaniach finansowych Subfunduszu przez dwa kolejne lata obrotowe.
3.19.2.24. Metody i modele wyceny składników lokat są uzgadniane z Depozytariuszem.

3.20. Informacje o wysokości opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Funduszu, sposobie ich naliczania i pobierania oraz o kosztach obciążających Fundusz

3.20.1. Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenia Towarzystwa regulują przepisy Statutu – § 18l.
3.20.2. Wskaźnik kosztów całkowitych Subfunduszu WKC:
a) wysokość wskaźnika – za rok 2021– 3,14%
b) Sposób obliczania wskaźnika:
Współczynnik Kosztów Całkowitych (wskaźnik WKC) oblicza się według wzoru:
WKC = Kt/WANt,
gdzie:
WAN – oznacza średnią wartość aktywów netto Subfunduszu reprezentowanych przez Jednostki Uczestnictwa danej kategorii,
K – oznacza koszty operacyjne Subfunduszu, o których mowa w rozporządzeniu o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, poniesione przez odpowiednią kategorię Jednostek Uczestnictwa,
t – oznacza okres, za który przedstawiane są dane.
Wskaźnik WKC odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Subfunduszu w średniej wartości aktywów netto Subfunduszu za dany rok.
Różnice w opłatach i kosztach związanych z poszczególnymi kategoriami Jednostek Uczestnictwa opisane zostały w pkt 3.8.a. oraz 3.20.4. Prospektu.
Podstawę tych różnic stanowi § 18i i § 19 Statutu.
3.20.3. Koszty Subfunduszu niewłączone do wskaźnika WKC – do wskaźnika WKC nie włącza się:
– kosztów transakcyjnych, w tym prowizji i opłat maklerskich, podatków związanych z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
– odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
– świadczeń wynikających z realizacji umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne,
– opłat związanych z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub innych opłat ponoszonych bezpośrednio przez Uczestnika,
– wartości świadczeń dodatkowych.
3.20.4. Opłaty manipulacyjne z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostki Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika
W Subfunduszu Akcji Ameryki Łacińskiej pobiera się następujące Opłaty Manipulacyjne:
Jednostki Uczestnictwa kategorii A – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu:
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa
Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Dla danego Dystrybutora sporządzana jest Tabela Opłat, która jest dostępna u Dystrybutora.
Jednostki Uczestnictwa kategorii A1 – opłaty maksymalne określone w Statucie Funduszu
– Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 5% wpłacanej kwoty
– Opłata Umorzeniowa –nie wyższa niż 1% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Wysokość Opłaty Dystrybucyjnej za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Dystrybucyjnej określonej w Statucie Funduszu.
Wysokość Opłaty Umorzeniowej za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A1 określona jest w Tabeli Opłat i nie może być wyższa niż maksymalna wysokość Opłaty Umorzeniowej określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest dostępna w Punkcie Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio zlokalizowanym w siedzibie Towarzystwa.

Jednostki Uczestnictwa kategorii B
Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobierana jest Opłata Dystrybucyjna w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
Za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Umorzeniową w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.
Jednostki Uczestnictwa kategorii E
- Opłata Dystrybucyjna – opłata nie jest pobierana
- Opłata Umorzeniowa – opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – opłata nie jest pobierana
Pobiera się opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł oraz Towarzystwo pobiera opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w wysokości 2% kwoty podlegającej Wypłacie, Wypłacie Transferowej lub Zwrotowi.
Jednostki Uczestnictwa kategorii I – maksymalne stawki określone w Statucie
- Opłata Dystrybucyjna – nie wyższa niż 3% wpłaconej kwoty
- Opłata Umorzeniowa – nie wyższa niż 2% uzyskanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa
- Opłata za otwarcie rachunku IKE – nie wyższa niż 300 zł (w zależności od wariantu opisanego w §19 Statutu Funduszu)
- Opłata za Konwersję – przy konwersji do Subfunduszu opłata nie jest pobierana
- Opłata za Zamianę – przy zamianie do Subfunduszu opłata nie jest pobierana

Obowiązujące stawki Opłat Manipulacyjnych dla Jednostek Uczestnictwa kategorii I określone są w Tabeli Opłat obowiązującej u danego Dystrybutora. Wysokość Opłaty Manipulacyjnej nie może być wyższa niż maksymalna wysokość opłaty określonej w Statucie Funduszu. Tabela Opłat jest udostępniana u Dystrybutora, w siedzibie Towarzystwa oraz na stronach internetowych Towarzystwa: www.metlife.pl

Towarzystwo pobierze Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2% wypłacanej kwoty

3.20.5. Opłata zmienna będąca częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszy, prezentowana w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu – nie występuje.
3.20.6. Za zarządzanie Subfunduszem pobiera się wynagrodzenie od Aktywów Subfunduszu przypadających na daną kategorię Jednostki Uczestnictwa, w maksymalnej wysokości do 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.W przypadku kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

3.20.7. Fundusz nie zawarł umów ani porozumień, na podstawie których koszty działalności Funduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Fundusz a Towarzystwo lub inny podmiot.

3.21. Podstawowe dane finansowe Funduszu w ujęciu historycznym

a) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu w ostatnim roku obrotowym

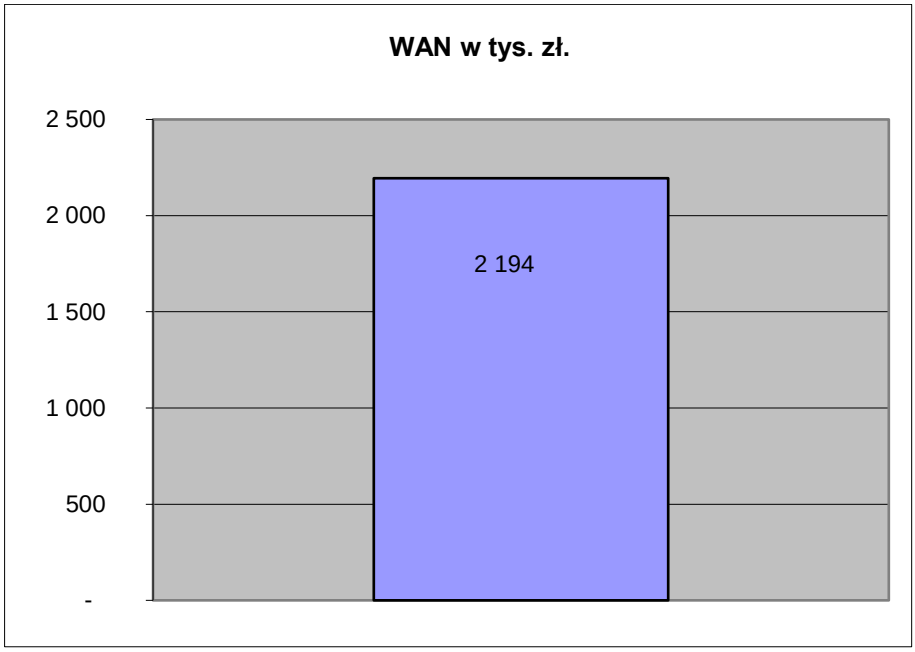

b) Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa za ostatnie 3, 5, 10 lat

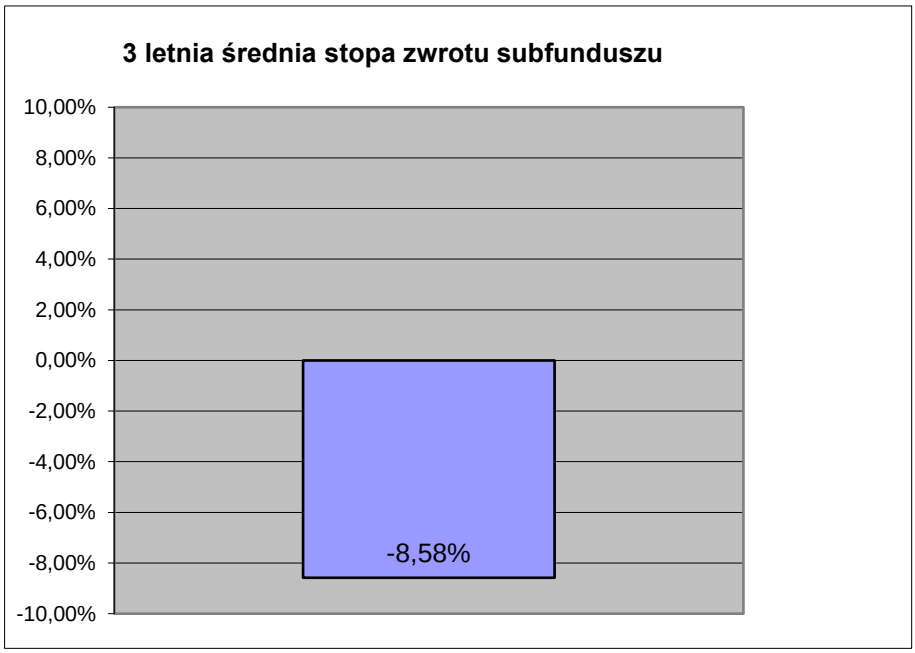

c) Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa

Subfundusz nie posiada benchmarku.

d) Z uwagi na brak benchmarku Subfunduszu średnie stopy zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzoru nie są prezentowane.

e) Indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych. Wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

3.22. W Funduszu nie przewiduje się utworzenia rady inwestorów.

Rozdział czwarty

Dane o Depozytariuszu

4.1. Firma (nazwa), siedziba i adres Depozytariusza wraz z numerami telekomunikacyjnymi
Deutsche Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa
tel. +48 22 579-98-00
faks +48 22 579-98-01

4.2. Zakres obowiązków Depozytariusza wobec Funduszu

4.2.1 przechowywanie Aktywów Funduszu,

4.2.2. prowadzenie Rejestru Aktywów Funduszu, w tym Aktywów Subfunduszy,

4.2.3. zapewnienie, aby środki pieniężne Funduszu były przechowywane na rachunkach pieniężnych i rachunkach bankowych prowadzonych przez podmioty uprawnione do prowadzenia takich rachunków zgodnie z przepisami prawa krajowego lub spełniające w tym zakresie wymagania określone w prawie wspólnotowym lub równoważne tym wymaganiom,

4.2.4. zapewnienie monitorowania przepływu środków pieniężnych Funduszu,

4.2.5. zapewnienie, aby zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa odbywało się zgodnie z przepisami prawa i Statutem,

4.2.6. zapewnienie, aby rozliczanie umów dotyczących Aktywów Funduszu następowało bez nieuzasadnionego opóźnienia, oraz kontrolowanie terminowości rozliczania umów z Uczestnikami Funduszu,

4.2.7. zapewnienie, aby Wartość Aktywów Netto Subfunduszu oraz Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa była obliczana zgodnie z przepisami prawa i Statutem,

4.2.8. zapewnienie, aby dochody Funduszu były wykorzystywane w sposób zgodny z przepisami prawa i ze Statutem,

4.2.9. wykonywanie poleceń Funduszu, chyba że są sprzeczne z prawem lub Statutem,

4.2.10. weryfikowanie zgodności działania Funduszu z przepisami prawa regulującymi działalność funduszy inwestycyjnych lub ze Statutem w zakresie innym niż wynikający z pkt 4.2.5. – 4.2.8. oraz z uwzględnieniem interesu Uczestników.

4.3. Zakres obowiązków Depozytariusza wobec Uczestników Funduszu**,** w tym zasady wytaczania przez Depozytariusza na rzecz Uczestników Funduszu powództwa, o którym mowa w art. 72a Ustawy

a) Depozytariusz działa niezależnie od Towarzystwa i w interesie Uczestników Funduszu. Depozytariusz jest zobowiązany do występowania, w imieniu Uczestników Funduszu, z powództwem przeciwko Towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji. Depozytariusz wytacza powództwo na wniosek Uczestnika Funduszu. W przypadku, gdy Depozytariusz stwierdzi brak podstaw do wytoczenia powoództwa, jest obowiązany zawiadomić o tym Uczestnika, nie później niż w terminie trzech tygodni od dnia złożenia wniosku przez Uczestnika.

b) Depozytariusz niezwłocznie zawiadamia KNF w przypadku, gdy Fundusz działa z naruszeniem prawa lub nienależycie uwzględnia interes Uczestników,

c) Depozytariusz z mocy prawa reprezentuje Fundusz w przypadku wygaśnięcia zezwolenia na działalność Towarzystwa lub w przypadku wydania przez KNF decyzji o cofnięciu zezwolenia na działalność Towarzystwa wskutek naruszania przez Towarzystwo przepisów prawa, niewypełniania warunków określonych w zezwoleniu, przekraczania zakresu zezwolenia lub naruszania interesu Uczestników Funduszu, bądź wskutek wykonywania przez Fundusz działalności z naruszeniem przepisów Ustawy o Funduszach Inwestycyjnych, Statutu Funduszu lub warunków zezwolenia,

d) Depozytariusz z mocy prawa jest likwidatorem Funduszu, o ile KNF nie wyznaczy innego likwidatora,

e) Depozytariusz zapewnia zgodne z prawem i Statutem danego Funduszu odkupywanie Jednostek Uczestnictwa od Uczestników,

f) Depozytariusz zobowiązany jest zapewnić terminowe rozliczanie umów Uczestników z poszczególnymi Funduszami,

g) Depozytariusz zobowiązany jest zapewnić stałą kontrolę czynności wykonywanych przez poszczególne Fundusze na rzecz ich Uczestników.

4.4. Zasady i zakres zawierania z Depozytariuszem umów, których przedmiotem są lokaty, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 1 Ustawy, oraz umów, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 3 Ustawy

4.4.1. Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem których przedmiotem są papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

4.4.1.1. Fundusz może zawierać następujące umowy z Depozytariuszem, których przedmiotem są prawa majątkowe oraz papiery wartościowe inne niż określone w pkt 4.4.1., jeżeli zawarcia umowy wymaga interes uczestników Funduszu, a zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów:

a) umowy kredytu w rachunku bieżącym, przy czym:
- umowy zawierane będą przez Fundusz z Depozytariuszem w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach rynkowych, w szczególności przy ocenie warunków transakcji pod uwagę brane będą następujące kryteria oceny:
- koszty prowizji za otwarcie kredytu i inne koszty związane z zawarciem umowy,
- wysokość odsetek od kredytu w rachunku bieżącym,
- stawka bazowej stopy procentowej,
- wysokość marży bankowej,
- korzystanie przez Fundusz z kredytu w rachunku bieżącym nie może doprowadzić do naruszenia limitu zaciąganych kredytów.

b) umowy rachunków lokat terminowych na okres nie dłuższy niż 7 dni (w tym lokaty typu overnight) oraz umowy rachunków rozliczeniowych, w tym bieżących i pomocniczych, przy czym umowy te zawierane będą wyłącznie w celu zarządzania bieżącą płynnością oraz w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu.

c) umowy, których przedmiotem są obligacje i bony skarbowe emitowane przez rządy Państw Członkowskich oraz obligacje emitowane przez spółki z siedzibą w Państwie Członkowskim posiadające rating inwestycyjny oraz umowy, których przedmiotem są obligacje i certyfikaty depozytowe o terminie realizacji praw liczonym od dnia ich wystawienia nie dłuższym niż rok, emitowane przez spółki z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, przy czym:
- rodzaje papierów wartościowych będących przedmiotem tych umów muszą być zgodne z polityką inwestycyjną danego Subfunduszu, a zawieranie tych umów musi być uzasadnione celem inwestycyjnym Subfunduszu,
- przedmiotem tych umów mogą być papiery wartościowe, które mogą być przedmiotem lokat danego Subfunduszu,
- wartość papierów wartościowych będących przedmiotem umowy nie może stanowić więcej niż 25% emisji danego papieru wartościowego, przy czym w przypadku zawarcia kilku umów dotyczących papierów wartościowych tej samej emisji, łączna wartość papierów wartościowych nie może przekroczyć 25% wartości emisji,
- w przypadku programów emisji papierów wartościowych danego emitenta organizowanych przez Depozytariusza łączna wartość papierów wartościowych tego emitenta nabytych w ramach programu emisji nie może przekroczyć 25% wartości wszystkich papierów wartościowych oferowanych w ramach danego programu.

d) umowy których przedmiotem jest wymiana walut (kupno lub sprzedaż) na rynku kasowym z maksymalnym terminem rozliczenia D+2 i na rynku terminowym z maksymalnym terminem rozliczenia D+7 pod warunkiem, że:

- przedmiotem umów będą waluty, w których denominowane są lokaty Subfunduszu,
- umowy będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego i w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną danego Subfunduszu oraz z interesem uczestników Funduszu,
- umowy będą zawierane na warunkach rynkowych i konkurencyjnych w stosunku do innych banków, w szczególności w odniesieniu do:
  1. ceny i kosztów transakcji;
  2. terminów rozliczenia transakcji;
  3. ograniczeń w wolumenie transakcji;
  4. wiarygodności partnera transakcji;
- Fundusz będzie zbierał i przechowywał przez okres co najmniej 5 lat wszelką dokumentację związaną z zawieraniem umów wymiany walut, w tym w szczególności danych, na podstawie których podjęta została decyzja o dokonaniu transakcji, niezależnie od formy w jakiej zostały sporządzone.

4.4.2. Umowy z Depozytariuszem muszą być zawierane na warunkach rynkowych.

4.5. Opis konfliktów interesów, które mogą powstać w związku z wykonywaniem funkcji Depozytariusza Funduszu oraz inną działalnością Depozytariusza

Depozytariusz nie powziął informacji o istnieniu konfliktu interesów, które mogą powstać w związku z wykonywaniem funkcji Depozytariusza Funduszu oraz inną działalnością Depozytariusza.

4.6. Informacje o podmiocie, o którym mowa w art. 81i Ustawy, któremu Depozytariusz powierzył wykonywanie czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania aktywów Funduszu, w tym:

a) firmę (nazwę), siedzibę i adres podmiotu,
b) zakres usług świadczonych na rzecz funduszu;

Depozytariusz może powierzyć wykonywanie czynności związanych z przechowywaniem aktywów Funduszu innemu podmiotowi, o ile podmiot ten spełnia kryteria wskazane w przepisach prawa. Powierzenie przez Depozytariusza wykonywania czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania aktywów nie wpływa na zakres odpowiedzialności Depozytariusza, chyba że Depozytariusz uwolni się od odpowiedzialności na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji, Deutsche Bank Polska S.A. – Depozytariusz powierza lub może powierzać funkcje w zakresie wykonywania czynności związanych z przechowywaniem aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo następującym podmiotom:

- Deutsche Bank AG z siedzibą w Niemczech, w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji oraz obsługi zdarzeń korporacyjnych, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski, Deutsche Bank AG Taunusanlage 12, 60325 Frankfurt am Main, Germany,

- Deutsche Bank AG, Oddział w Nowym Jorku, w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji oraz obsługi zdarzeń korporacyjnych, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski, Deutsche Bank AG, NY Branch, 60 Wall Street, 10005 New York, NY, USA

- Deutsche Bank AG, Oddział w Czechach, w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji, obsługi zdarzeń korporacyjnych oraz innych czynności, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski, w tym w szczególności na rynku czeskim, Deutsche Bank AG Prague Jungmannova 24/745, 11121 Praha, Czech Republic,

- Deutsche Bank AG, Oddział na Węgrzech, w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji, obsługi zdarzeń korporacyjnych oraz innych czynności, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski, w tym w szczególności na rynku węgierskim, Deutsche Bank AG Magyarországi Fióktelepe, H-1054 Budapest, Hold utca 27,Hungary

- Deutsche Bank A.S. z siedzibą w Turcji, w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji, obsługi zdarzeń korporacyjnych oraz innych czynności, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski, w tym w szczególności na rynku tureckim, DEUTSCHE BANK A.S. Esentepe Mahallesi Buyukdere Cad. Ferko Signature No 175/149 Sisli,TR-34394 Istanbul, Turkey,

- PKO BP S.A. z siedzibą w Polsce, w zakresie przechowywania aktywów Funduszu mających postać dokumentu, PKO Bank Polski SA ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa.

Powyżej wskazane podmioty są bezpośrednimi uczestnikami Systemów Rozrachunków Papierów Wartościowych oraz mogą dokonywać dalszego powierzenia funkcji w zakresie wykonywania czynności związanych z przechowywaniem aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo innym podmiotom, na zasadach określonych w Rozporządzeniu 231/2013.

4.7. Informacje o podmiocie, o którym mowa w art. 81j Ustawy, któremu przekazano wykonywanie czynności w zakresie związanym z realizacją funkcji przechowywania aktywów Funduszu, w tym:

a) firmę (nazwę), siedzibę i adres podmiotu,
b) zakres usług świadczonych na rzecz funduszu;

Podmiot, któremu Depozytariusz na podstawie art. 81i ust. 1 Ustawy powierzył wykonywanie czynności związanych z przechowywaniem aktywów może przekazać wykonywanie powierzonych mu czynności innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu po spełnieniu warunków określonych w Ustawie.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji, Deutsche Bank AG z siedzibą w Niemczech powierza lub może powierzać funkcje w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji, obsługi zdarzeń korporacyjnych oraz innych czynności, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski następującym podmiotom:

Rynek	Subdepozytariusz
Australia	National Australia Bank Ltd. (Melbourne), 500 Bourke Street Melbourne, VIC 3000, Australia
Austria	OeKB Central Securities Depository GmbH (Vienna), Strauchgasse 1-3 A-1011 Wien
Bangladesh	HSBC (Dhaka), 108 Bir Uttam CR Dutta Road, 1205 Dhaka, Bangladesh
Belgium	Deutsche Bank AG (Amsterdam), De Entree 195, 1101 HE Amsterdam Netherlands
Canada	Royal Bank of Canada (Toronto), 200 Bay Street, 2500 Toronto, Ontario M5J 2J5 Canada
Czech Republic	Deutsche Bank AG (Prague), Jungmannova 24/745, 11121 Praha 1, Czech Republic
Denmark	Skandinaviska Enskilda Banken (Copenhagen), Bernstorffsgade 50, 1577 Copenhagen, Denmark
Euroclear	Deutsche Bank AG (Frankfurt), Taunusanlage 12, 60325 Frankfurt am Main, Germany
Finland	Skandinaviska Enskilda Banken (Helsinki), Etelaesplanadi 18, 00130 Helsinki, Finland
France	Deutsche Bank AG (Amsterdam), De Entree 195, 1101 HE Amsterdam Netherlands
Greece	Citibank N.A. (Athens), CITIBANK N.A Athens, 52-54 Syngrou Avenue, 117 42 Athens, Greece
Hong Kong	Deutsche Bank AG (Hong Kong), 1 Austin Road West, Kowloon, Hong Kong
Hungary	Deutsche Bank Rt. (Budapest), Magyarországi Fióktelepe, H-1054 Budapest, Hold utca 27, Hungary
Indonesia	Deutsche Bank AG (Jakarta), 80 Jalan Imam Bonjol, 10310 Jakarta, Indonesia
Israel	Bank Leumi (Tel-Aviv), 19 Herzl Street 65546 Tel-Aviv, Israel
Italy	Monte Titoli S.p.A. (Milan), Palazzo Mezzanotte Piazza Affari, 6 20123 Milan MI. Italy
Japan	Mizuho Corporate Bank Ltd. (Tokyo), 2-15-1 Konan, Minato Ku, 108-6105 Tokyo, Japan
Netherlands	Deutsche Bank AG (Amsterdam), De Entree 195, 1101 HE Amsterdam Netherlands
New Zealand	National Australia Bank Ltd. (Melbourne), 500 Bourke Street Melbourne, VIC 3000, Australia
Norway	Skandinaviska Enskilda Banken (Oslo), Filipstad Brygge 1, NO-0123 Oslo, Norway
Portugal	Deutsche Bank AG (Amsterdam), De Entree 99-197195, 1101 HE Amsterdam Netherlands
Singapore	Deutsche Bank AG (Singapore), One Raffles Quay, South Tower Level 17, 048583 Singapore
Slovak Republic	UniCredit Bank Slovakia A.S. (Bratislava), Mostova 146/6 81102 Bratislava, Slovak Republic
South Africa	Standard Bank of South Africa (Johannesburg), 5 Simmonds Street, Johannesburg 2001, South Africa
Spain	Deutsche Bank SAE (Barcelona), Avenida Diagonal, 446 E-08006 Barcelona, Spain
Sweden	SEB Merchant Banking (Stockholm), Kungstradgardsgatan 8, 111 47 Stockholm
Switzerland	Credit Suisse (Zurich), Paradeplatz 8, 8001 Zurich, Switzerland
United Kingdom	Deutsche Bank AG (London), Deutsche Bank AG London, 1 Great Winchester Street, EC2N 2DB London, United Kingdom
Mexico	Banco Nacional de Mexico Citibank (Mexico City), Isabel la Catolica 44, DF 06000 Mexico City, Mexico
Thailand	Deutsche Bank AG (Bangkok), 63 Wireless Road, Lumpini, Pathumwan, 10330 Bangkok, Thailand

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji, Deutsche Bank AG, Oddział w Nowym Jorku, powierza lub może powierzać funkcje w zakresie przechowywania aktywów, rozliczania transakcji, obsługi zdarzeń korporacyjnych oraz innych czynności, dotyczących aktywów nabywanych przez Fundusz poza granicami Polski spółkom:

- The Bank of New York Mellon, 225 Liberty Street, New York, NY10286, USA,

4.8. Opis konfliktów interesów, które mogą powstać w wyniku powierzenia lub przekazania czynności Depozytariusza podmiotom, o których mowa w art. 81i oraz art. 81j Ustawy

Depozytariusz nie powziął informacji o istnieniu konfliktu interesów, który mógłby wyniknąć z powierzenia wykonywania czynności innemu podmiotowi.

4.9. Informacja, że powierzenie lub przekazanie czynności jest wymagane z uwagi na wymogi określone w prawie państwa trzeciego, okoliczności uzasadniające powierzenie lub przekazanie czynności oraz opis ryzyk wiążących się z takim powierzeniem lub przekazaniem czynności - w przypadku, o którym mowa w art. 81i ust. 3 ustawy;

Nie ma zastosowania z uwagi na politykę inwestycyjną Funduszu, która nie przewiduje lokat na rynkach objętych zakresem art. 81i ust. 3 Ustawy.

4.10. Zakres i zasady odpowiedzialności Depozytariusza oraz podmiotów, o których mowa w art. 81i oraz art. 81j ustawy, za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 i art. 72a Ustawy oraz w umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego.

Na mocy postanowień art. 75 Ustawy Depozytariusz odpowiada za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonywaniem obowiązków określonych w art. 72 ust. 1 i art. 72a. Ustawy na zasadach wskazanych w Ustawie, Rozporządzeniu Delegowanego Komisji (UE) NR 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE (Rozporządzenie) oraz umowie o wykonywanie funkcji depozytariusza z dnia 9 grudnia 2016 zawartej pomiędzy Depozytariuszem a Funduszem („Umowa"). Depozytariusz odpowiada wobec Funduszu za utratę instrumentów finansowych, o których mowa w art. 72b ust. 1, stanowiących aktywa funduszu inwestycyjnego oraz Aktywów Funduszu, o których mowa w art. 72b ust. Depozytariusz może zwolnić się od odpowiedzialności, jeżeli wykaże, z uwzględnieniem art. 101 Rozporządzenia, że utrata instrumentu finansowego lub aktywa funduszu nastąpiła z przyczyn od niego niezależnych.

Rozdział piąty

Dane o podmiotach obsługujących Fundusz

5.1. Dane o podmiocie prowadzącym rejestr Uczestników Funduszu (Agent Transferowy)
5.1.1. Firma, siedziba, adres, forma prawna i numery telekomunikacyjne Agenta Transferowego
ProService Finteco Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie
ul. Konstruktorska 12A, 02-673 Warszawa
tel. +48 22 588-19-00
faks +48 22 588-19-50
5.2. **Dane o podmiotach, które pośredniczą w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa przez Fundusze**
5.2.1. Firma (nazwa), siedziba, adres, numery telekomunikacyjne i forma prawna podmiotu
5.2.1.1. mBank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Prosta 18, 00-850 Warszawa. tel. +42 630 08 00, +48 783 300 800
5.2.1.2. Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna – Biuro Maklerskie Pekao z siedzibą w Warszawie
ul. Wołoska 18, 02-675 Warszawa
tel. +48 22 591 22 00, +48 800 105 800
5.2.1.3. Santander Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa
tel. +48 19 999
5.2.1.4. Private Wealth Consulting Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie
ul. św. Barbary 1,00-686 Warszawa
tel. +48 22 125-50-23
5.2.1.5. ProService Finteco Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie
ul. Konstruktorska 12A, 02-673 Warszawa
tel. +48 22 588-19-00
5.2.1.6. Dom Inwestycyjny Xelion Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie
ul. Puławska 107, 02-595 Warszawa
tel. +48 22 565-44-00
5.2.1.7. ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach
ul. Sokolska 34, 40-086 Katowice
tel. +48 32 357-00-69,
5.2.1.8. Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Marszałkowska 78/80, 00-517 Warszawa
tel. +48 22 504-31-04, +48 801 104 104
5.2.1.9. Alior Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Łopuszańska 38d, 02-232 Warszawa
tel. +48 19 502 , +48 12 370 70 00
5.2.1.10. IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Próżna 9,
00-107 Warszawa
tel. +48 22 236-92-00
5.2.1.11. Starfunds Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu
ul. Niszawska 1,
61-021 Poznań
tel. +48 61 646 – 06 -30
5.2.1.12. KupFundusz Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Skierniewicka 10a, 01-230 Warszawa
tel. +48 22 599-42-67
5.2.1.13. Phinance Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu
ul. Ratajczaka 19
61-814 Poznań
tel. +48 61 663-99-39
5.2.1.14. Niezależny Dom Maklerski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
ul. Wspólna 56
00-684Warszawa
tel. +48 22 254-97-60

5.2.2. Zakres świadczonych usług
5.2.2.1. mBank Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez mBank S.A. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) udzielaniu Uczestnikom i potencjalnym Uczestnikom informacji o Funduszu i Towarzystwie oraz zasadach uczestnictwa w Funduszu, w szczególności zasadach zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz za pośrednictwem Dystrybutora;
b) przyjmowaniu, za pośrednictwem jednego lub wielu kanałów dostępu, zleceń, oświadczeń woli i wiedzy związanych z uczestnictwem w Funduszu oraz dokumentów dołączanych do przyjmowanych zleceń i oświadczeń woli i wiedzy związanych z uczestnictwem w Funduszu;
c) niezwłocznym przekazywaniu bezpośrednio do Agenta Transferowego lub Funduszu przyjętych zleceń, oświadczeń woli i wiedzy związanych z uczestnictwem w Funduszu;
d) przechowywania przyjętych zleceń, oświadczeń woli i wiedzy związanych z uczestnictwem w Funduszu oraz Dokumentów dodatkowych kierowanych do Funduszu w sposób zapobiegający nieuprawnionemu wykorzystaniu danych Klientów oraz ich zniszczeniu;
e) bezpłatnym udostępnianiu Klientom aktualnych dokumentów wymaganych przepisami Ustawy, udostępnianych przez Towarzystwo;
f) współpracy w rozpatrywaniu reklamacji Uczestników.
5.2.2.2. Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna – Biuro Maklerskie Pekao prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna – Biuro Maklerskie Pekao na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązujących procedurach obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach,
e) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami (bądź Towarzystwem) a Uczestnikami o składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu bądź Internetu,
f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami a Uczestnikami o uczestnictwo w Programach Systematycznego Oszczędzania,
g) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami,
h) niezwłocznym przekazywaniu środków pieniężnych przyjętych na nabycie Jednostek Uczestnictwa, nie później niż następnego dnia roboczego, na odpowiednie rachunki bankowe Funduszy.

5.2.2.3. Santander Bank Polska Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez **Santander Bank Polska Spółka Akcyjna** na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązujących procedurach obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach,
e) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami (bądź Towarzystwem) a Uczestnikami o składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu bądź Internetu,
f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami a Uczestnikami o uczestnictwo w Programach Systematycznego Oszczędzania,
g) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami,
h) niezwłocznym przekazywaniu środków pieniężnych przyjętych na nabycie Jednostek Uczestnictwa, nie później niż następnego dnia roboczego, na odpowiednie rachunki bankowe Funduszy.

5.2.2.4. Private Wealth Consulting Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Private Wealth Consulting Sp. z o.o. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązujących procedurach obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach,
e) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami (bądź Towarzystwem) a Uczestnikami o składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu bądź Internetu,
f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami a Uczestnikami o uczestnictwo w Programach Systematycznego Oszczędzania
g) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami.

5.2.2.5. ProService Finteco Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez ProService Finteco Sp. z o.o. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązujących procedurach obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach,
e) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami (bądź Towarzystwem) a Uczestnikami o składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu bądź Internetu,
f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami a Uczestnikami o uczestnictwo w Programach Systematycznego Oszczędzania,
g) pośredniczeniu w zawieraniu umów o uczestnictwo w Pracowniczych Programach Emerytalnych,
h) pośredniczeniu w zawieraniu umów Indywidualne Konto Emerytalne MetLife Fundusze Inwestycyjne,
i) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami.

5.2.2.6. Dom Inwestycyjny Xelion Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązującymi procedurami obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) pośredniczeniu w zawieraniu umów Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego MetLife Fundusze Inwestycyjne,
e) pośredniczeniu w zawieraniu umów Indywidualne Konto Emerytalne MetLife Fundusze Inwestycyjne,

f) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami.

5.2.2.7. ING Bank Śląski Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy wyłącznie dla klientów Bankowości Prywatnej Banku Śląskiego S.A. Zakres usług świadczonych przez ING Bank Śląski S.A. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązującymi procedurami obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,

b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,

c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,

d) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami,

e) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach zgodnie z obowiązującymi procedurami,

f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami bądź Towarzystwem a Uczestnikami o składanie zleceń telefonicznych bądź internetowych.

5.2.2.8. Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązującymi procedurami obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,

b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,

c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,

d) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami,

e) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach zgodnie z obowiązującymi procedurami,

f) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami bądź Towarzystwem a Uczestnikami o składanie zleceń telefonicznych, telefaksowych bądź internetowych.

5.2.2.9. Alior Bank Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Alior Bank Spółka Akcyjna na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Uczestników i Potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązujących procedurach obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,

b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,

c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,

d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach, zgodnie z obowiązującymi procedurami,

e) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami, bądź Towarzystwem a Uczestnikami o składanie zleceń telefonicznych, bądź internetowych,

f) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich oryginałów zleceń i dyspozycji oraz oryginałów lub poświadczonych kopii innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami,

g) rozpatrywaniu lub przekazywaniu reklamacji Uczestników lub Potencjalnych Uczestników, zgodnie z obowiązującymi procedurami.

5.2.2.10. IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Klientów o zasadach nabywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z warunkami zawartymi w Ustawie, Statucie, Prospekcie, Procedurach operacyjnych oraz innych materiałach informacyjnych dostarczonych lub zaakceptowanych przez Fundusze, w tym informowania o ryzyku związanym z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa,

b) pośrednictwie w zakresie zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa poprzez przyjmowanie wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, w tym także w ramach Produktów specjalnych lub innych programów, określonych w Statucie, o ile znajdują się one w ofercie sprzedaży za pośrednictwem Spółki, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce;

c) przyjmowaniu od Klientów dyspozycji i innych oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach, oraz realizacji innych czynności, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce,

d) możliwości pośredniczenia pomiędzy Funduszami a Klientami w zawieraniu pomiędzy Funduszami a Klientami umów o korzystanie z usług serwisu transakcyjno-informacyjnego;

e) udostępnianiu Klientom Prospektów, KIID, aktualnych informacji o zmianach w Prospektach i KIID, sprawozdań finansowych Funduszy, jak również innych materiałów informacyjnych i reklamowych dostarczonych przez Fundusze,

f) udziale w rozpatrywaniu reklamacji Uczestników, na zasadach określonych w procedurach operacyjnych.

5.2.2.11. Starfunds Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Starfunds Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz Funduszy polega w szczególności na:

a) informowaniu Klientów o zasadach nabywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z warunkami zawartymi w Ustawie, Statucie, Prospekcie, Procedurach operacyjnych oraz innych materiałach informacyjnych dostarczonych lub zaakceptowanych przez Fundusze, w tym informowania o ryzyku związanym z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa,

b) pośrednictwie w zakresie zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa poprzez przyjmowanie wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, w tym także w ramach Produktów specjalnych lub innych programów, określonych w Statucie, o ile znajdują się one w ofercie sprzedaży za pośrednictwem Spółki, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce;

c) przyjmowaniu od Klientów dyspozycji i innych oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach, oraz realizacji innych czynności, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce,

d) możliwości pośredniczenia pomiędzy Funduszami a Klientami w zawieraniu pomiędzy Funduszami a Klientami umów o korzystanie z usług serwisu transakcyjno-informacyjnego;

e) udostępnianiu Klientom Prospektów, KIID, aktualnych informacji o zmianach w Prospektach i KIID, sprawozdań finansowych Funduszy, jak również innych materiałów informacyjnych i reklamowych dostarczonych przez Fundusze,

f) udziale w rozpatrywaniu reklamacji Uczestników, na zasadach określonych w procedurach operacyjnych.

5.2.2.12. KupFundusz Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez KupFundusz Spółka Akcyjna na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Klientów o zasadach nabywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z warunkami zawartymi w Ustawie, Statucie, Prospekcie, Procedurach operacyjnych oraz innych materiałach informacyjnych dostarczonych lub zaakceptowanych przez Fundusze, w tym informowania o ryzyku związanym z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa,
b) pośrednictwie w zakresie zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa poprzez przyjmowanie wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, w tym także w ramach Produktów specjalnych lub innych programów, określonych w Statucie, o ile znajdują się one w ofercie sprzedaży za pośrednictwem Spółki, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce;
c) przyjmowaniu od Klientów dyspozycji i innych oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach, oraz realizacji innych czynności, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce,
d) możliwości pośredniczenia pomiędzy Funduszami a Klientami w zawieraniu pomiędzy Funduszami a Klientami umów o korzystanie z usług serwisu transakcyjno-informacyjnego;
e) udostępnianiu Klientom Prospektów, KIID, aktualnych informacji o zmianach w Prospektach i KIID, sprawozdań finansowych Funduszy, jak również innych materiałów informacyjnych i reklamowych dostarczonych przez Fundusze,
f) udziale w rozpatrywaniu reklamacji Uczestników, na zasadach określonych w procedurach operacyjnych.
5.2.2.13. Phinance Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Phinance S.A. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Klientów o zasadach nabywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z warunkami zawartymi w Ustawie, Statucie, Prospekcie, Procedurach operacyjnych oraz innych materiałach informacyjnych dostarczonych lub zaakceptowanych przez Fundusze, w tym informowania o ryzyku związanym z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa,
b) pośrednictwie w zakresie zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa poprzez przyjmowanie wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, w tym także w ramach Produktów specjalnych lub innych programów, określonych w Statucie, o ile znajdują się one w ofercie sprzedaży za pośrednictwem Spółki, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce;
c) przyjmowaniu od Klientów dyspozycji i innych oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach, oraz realizacji innych czynności, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z przyjmowania zleceń i dyspozycji w Spółce,
d) możliwości pośredniczenia pomiędzy Funduszami a Klientami w zawieraniu pomiędzy Funduszami a Klientami umów o korzystanie z usług serwisu transakcyjno-informacyjnego;
e) udostępnianiu Klientom Prospektów, KIID, aktualnych informacji o zmianach w Prospektach i KIID, sprawozdań finansowych Funduszy, jak również innych materiałów informacyjnych i reklamowych dostarczonych przez Fundusze,
f) udziale w rozpatrywaniu reklamacji Uczestników, na zasadach określonych w procedurach operacyjnych.
5.2.2.14. Niezależny Dom Maklerski Spółka Akcyjna prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Funduszy. Zakres usług świadczonych przez Niezależny Dom Maklerski S.A. na rzecz Funduszy polega w szczególności na:
a) informowaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników o zasadach nabywania, odkupywania i dokonywania konwersji/zamiany Jednostek Uczestnictwa zgodnie z warunkami określonymi w Statutach Funduszy, obowiązującymi procedurami obsługi Uczestników i potencjalnych Uczestników oraz informacjami dostarczonymi przez Fundusze,
b) obsługiwaniu Uczestników i potencjalnych Uczestników Funduszy zgodnie z obowiązującymi procedurami przy wykorzystaniu formularzy dostarczonych przez Towarzystwo oraz stosownego oprogramowania komputerowego,
c) przyjmowaniu od Uczestników Funduszy wszelkich zleceń i dyspozycji dotyczących Jednostek Uczestnictwa, zgodnie z obowiązującymi procedurami,
d) przyjmowaniu od Uczestników wszelkich oświadczeń woli związanych z ich uczestnictwem w Funduszach,
e) realizowaniu obowiązków przewidzianych w przepisach dotyczących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
f) pośredniczeniu w zawieraniu przez Uczestników umów o składanie zleceń i dyspozycji za pomocą telefonu bądź Internetu,
g) pośredniczeniu w zawieraniu umów pomiędzy Funduszami a Uczestnikami o uczestnictwo w Programach Systematycznego Oszczędzania, Indywidualnych Kontach Emerytalnych bądź Indywidualnych Kontach Zabezpieczenia Emerytalnego,
h) przekazywaniu do Agenta Transferowego wszelkich zleceń i dyspozycji oraz innych wymaganych dokumentów przedłożonych przez Uczestników zgodnie z obowiązującymi procedurami.

5.2.3. Wskazanie miejsca, gdzie można uzyskać informacje o punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa w Funduszach

Informacje o punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa w Funduszach można uzyskać:
a) w siedzibie MetLife Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,
b) na stronie internetowej: www.metlife.pl,
c) pod numerem infolinii: 801 588 185.

5.3. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo zleciło zarządzanie portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią

Towarzystwo nie zleciło zarządzania portfelem inwestycyjnym Funduszu.

5.4. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo zleciło zarządzanie ryzykiem Funduszu

Towarzystwo nie zleciło zarządzania ryzykiem Funduszu.

5.5. Dane o podmiotach świadczących usługi polegające na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych

Towarzystwo ani Fundusz nie korzystają z usług polegających na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych.

5.6. Firma (nazwa), siedziba i adres podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Funduszu

Badaniem sprawozdań finansowych Funduszu zajmuje się:
Firma:
Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie
Adres: Aleja Jana Pawła II 22, 00-133 Warszawa, Polska

5.7. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo zleciło prowadzenie ksiąg rachunkowych

Towarzystwo nie zleciło prowadzenia ksiąg rachunkowych Funduszu. Księgi rachunkowe Funduszu prowadzone są przez Towarzystwo.

5.8. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo powierzyło czynności wyceny aktywów Funduszu

Towarzystwo nie powierzyło wyceny aktywów Funduszu. Wycena aktywów Funduszu jest prowadzona przez Towarzystwo.

Rozdział szósty

Informacje dodatkowe

6.1. Inne informacje, których zamieszczenie, w ocenie Towarzystwa, jest niezbędne inwestorom do właściwej oceny ryzyka inwestowania w Fundusz

Inwestorzy powinni zwrócić szczególną uwagę na opis ryzyka inwestycyjnego zawartego w Prospekcie w odniesieniu do każdego z Subfunduszy. Inwestorzy powinni mieć świadomość zaistnienia innych sytuacji, które mogą mieć wpływ na ryzyko inwestycyjne, a w szczególności możliwość zmiany zasad opodatkowania Funduszu i Uczestników Funduszu oraz możliwość zmiany sytuacji gospodarczej i politycznej.

Uczestnicy Funduszu powinni ponadto zwrócić szczególną uwagę na zasady opodatkowania dochodów z funduszu inwestycyjnego oraz na sposób ustalania kolejności odkupywania Jednostek Uczestnictwa dla celów ustalenia podatku (metoda HIFO), które opisano w Prospekcie w odniesieniu do każdego z Subfunduszy.

6.2. Wskazanie miejsc, w których zostanie udostępniony Prospekt, roczne i półroczne połączone Sprawozdania Finansowe Funduszu oraz sprawozdania jednostkowe Subfunduszy oraz miejsc, w których można uzyskać dodatkowe informacje o Funduszu

6.2.1. Miejsca udostępnienia Prospektu i Sprawozdań Finansowych:

a) na stronie internetowej www.metlife.pl,

b) w siedzibie Towarzystwa: ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,

c) w punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa (Punktach Obsługi Klienta).

6.2.2. Miejsca udostępniania informacji na temat Funduszy, w tym Tabeli Opłat obowiązujących u poszczególnych Dystrybutorów, wyników wycen dokonywanych przez Fundusz:

a) na stronie internetowej www.metlife.pl,

b) w siedzibie Towarzystwa: ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,

c) w punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa (Punktach Obsługi Klienta),

d) za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail: pok@info.metlife.pl,

e) pod numerem telefonu 0 801 588 185.

Informacje dotyczące Tabeli Opłat obowiązującej u poszczególnych Dystrybutorów dostępne są u Dystrybutora, którego dotyczy dana Tabela Opłat.

6.2.3. Prospekt oraz roczne i półroczne sprawozdanie finansowe funduszu, w tym połączone sprawozdania funduszy z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdania jednostkowe subfunduszy, są bezpłatnie doręczane na żądanie Uczestnika.

Rozdział siódmy

Załączniki

Definicje pojęć i objaśnienia skrótów użytych w treści Prospektu Informacyjnego

W niniejszym Prospekcie użyto pojęć i skrótów, które zdefiniowano i objaśniono w § 1 statutu MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy.

Agent Transferowy – podmiot, który na podstawie umowy zawartej z Funduszem, prowadzi Rejestr Uczestników Funduszu oraz subrejestry Uczestników Funduszu dla każdego z Subfunduszy oraz wykonuje inne czynności zlecone przez Fundusz;

PineBridge Funds lub PineBridge Global Funds – subfundusze PineBridge Global Funds z siedzibą w Dublinie (Irlandia), funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited, działającego jako instytucja zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe w rozumieniu Dyrektywy UCITS;

Aktywa Funduszu – mienie Subfunduszy, obejmujące w szczególności: środki pieniężne z wpłat Uczestników, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszy oraz pożytki z tych praw;

Aktywa Subfunduszu – mienie Subfunduszu, obejmujące w szczególności: środki pieniężne z wpłat Uczestników, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszu oraz pożytki z tych praw;

Depozytariusz – podmiot wskazany w Rozdziale czwartym niniejszego Prospektu;

Dyrektywa UCITS – Dyrektywa nr 85/611/EEC Rady Wspólnot Europejskich z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1985), a następnie zmienioną;

Dystrybutor –podmiot uprawniony na podstawie Ustawy lub zezwolenia KNF do pośredniczenia w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa oraz umocowany do występowania i składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz Funduszu w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa;

Dzień Wyceny – dzień wyceny Aktywów Funduszu, Aktywów Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu, Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa tego Subfunduszu. Dniem tym jest każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na GPW;

Europa Centralna - obszar geograficzny obejmujący Polskę, Węgry Czechy, Słowenię, Słowację, Litwę, Łotwę, Estonię;

Fundusz – MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy;

GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie;

Indywidualne Konto Emerytalne MetLife Fundusze Inwestycyjne lub IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik lub osoba trzecia, działająca w interesie Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupu Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat oraz inne zobowiązania są określone w niniejszym Statucie, stosownej umowie oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1205 z póź. zm.);

Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego MetLife Fundusze Inwestycyjne lub IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik, Inwestor lub osoba trzecia, działająca w interesie Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat oraz inne zobowiązania są określone w niniejszym Statucie, stosownej umowie oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego;

Instrumenty Rynku Pieniężnego - rozumie się przez to papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wyłącznie wierzytelności pieniężne:

a) o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni liczonym od dnia ich wystawienia lub od dnia ich nabycia lub

b) które regularnie podlegają dostosowaniu do bieżących warunków panujących na rynku pieniężnym w okresach nie dłuższych niż 397 dni, lub

c) których ryzyko inwestycyjne, w tym ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, odpowiada ryzyku instrumentów finansowych, o których mowa w lit. a lub b

- oraz co do których istnieje podaż i popyt umożliwiające ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły na warunkach rynkowych, przy czym przejściowa utrata płynności przez papier wartościowy lub prawo majątkowe nie powoduje utraty przez ten papier lub prawo statusu instrumentu rynku pieniężnego;

Instrumenty dające ekspozycje na rynek akcji – rozumie się przez to:

a) akcje,
b) kwity depozytowe (ADR, GDR),
c) ETF **(**Exchange-traded fund) na indeksy akcji,
d) ETN (Exchange-traded note) na indeksy akcji,
e) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, które zgodnie ze statutem inwestują co najmniej 66% swoich aktywów w akcje,
f) tytuły uczestnictwa zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania, które zgodnie ze statutem lub realizowaną strategią inwestycyjną inwestują co najmniej 66% swoich aktywów w akcje lub kontrakty terminowe futures na indeksy akcji,
g) kontrakty terminowe futures na indeksy akcji;

Inwestor – podmiot dokonujący pierwszego nabycia Jednostek Uczestnictwa;

Jednostka Uczestnictwa – prawo majątkowe Uczestnika Funduszu do udziału w Aktywach Netto danego Subfunduszu;

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego, organ który przejął kompetencje KPWiG

KPWiG – Komisja Papierów Wartościowych i Giełd;

Minimalna Wpłata – kwota określona w Statucie, jaką należy wpłacić na nabycie Jednostek Uczestnictwa, zawierająca ewentualną Opłatę Dystrybucyjną za nabycie Jednostek Uczestnictwa;

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju;

Opłaty Manipulacyjne – opłaty, które mogą być pobierane przy zbywaniu, odkupywaniu i zamianie Jednostek Uczestnictwa;

Opłata Dystrybucyjna – Opłata Manipulacyjna pobierana przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa;

Opłata Umorzeniowa – Opłata Manipulacyjna pobierana przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa;

Opłata za Zamianę – Opłata Manipulacyjna pobierana przy zamianie Jednostek Uczestnictwa;

Opłata za Konwersję – Opłata Manipulacyjna pobierana przy konwersji Jednostek Uczestnictwa;

Państwo Członkowskie – rozumie się przez to państwo inne niż Rzeczpospolita Polska, które jest członkiem Unii Europejskiej;

Program Systematycznego Oszczędzania – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik lub osoba trzecia, działająca w imieniu Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat, minimalny czas trwania programu inwestycyjnego oraz inne zobowiązania są określone w stosownej umowie i regulaminie;

Punkt Obsługi Klienta dla Jednostek Uczestnictwa Zbywanych Bezpośrednio przez Fundusz – punkt obsługi Uczestników lub Inwestorów zlokalizowany w siedzibie Towarzystwa, w Warszawie przy ul. Przemysłowej 26, przyjmujący zlecenia i dyspozycje dotyczące Jednostek Uczestnictwa kategorii A1, zbywanych bezpośrednio przez Fundusz.

Rachunek IKE lub Rachunek IKZE - wyodrębniony zapis w Subrejestrze prowadzony na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz.U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1205 z późn. zm.) oraz Ustawy.
Rejestr lub Rejestr Uczestników Funduszu – elektroniczna ewidencja danych dotyczących Uczestników Funduszu, z wydzielonymi subrejestrami Uczestników dla każdego Subfunduszu, zgodnie z art. 87 Ustawy, prowadzona przez Agenta Transferowego;
Rynek Zorganizowany – wyodrębniony pod względem organizacyjnym i finansowym system obrotu działający regularnie i zapewniający jednakowe warunki zawierania transakcji oraz powszechny i równy dostęp do informacji o tych transakcjach, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwe przepisy kraju, w którym obrót ten jest dokonywany, a w szczególności obrót zorganizowany, o którym mowa w Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi;
Statut – statut Funduszu;
Subfundusz, Subfundusze – określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust. 1-2 Statutu;
Subfundusz Krajowy, Subfundusze Krajowe – określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust. 1 Statutu;
Subfundusz Zagraniczny, Subfundusze Zagraniczne – określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust. 2 Statutu;
Środki Płynne – część aktywów Subfunduszy lokowana w celu zapewnienia odpowiedniej płynności Aktywów Subfunduszu i bieżącego dochodu w
a) dłużne papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;
c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;
d) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a) i b) powyżej, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
i) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, lub
ii) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub
iii) emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);
Tabela Opłat – zestawienie Opłat Manipulacyjnych obowiązujących u danego Dystrybutora lub w Funduszu;
Towarzystwo – MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna;
Uczestnik Funduszu lub Uczestnik – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rzecz w Rejestrze są zapisane Jednostki Uczestnictwa lub ich części ułamkowe;
Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.;
Ustawa – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ;
Wartość Aktywów Netto Funduszu (WAN) – wartość Aktywów Funduszu w Dniu Wyceny pomniejszona o zobowiązania Funduszu w Dniu Wyceny;
Wartość Aktywów Netto Subfunduszu – wartość Aktywów danego Subfunduszu pomniejszona o zobowiązania wynikające z tego Subfunduszu oraz pomniejszona o zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu, proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu;
Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa – Wartość Aktywów Netto Subfunduszu podzielona przez liczbę Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu zapisanych w Rejestrze w Dniu Wyceny.
Wyspecjalizowany Program Inwestycyjny – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, którego celem jest realizowanie szczególnych potrzeb i celów inwestycyjnych Uczestników. Warunki uczestnictwa w programie określone są w stosownej umowie, określającej w szczególności: czas trwania programu, terminy i wysokość poszczególnych wpłat, w tym wpłat minimalnych, zasady zmiany warunków programu i informowania o tych zmianach oraz zasady pobierania opłat związanych z uczestnictwem w programie.
Wypłata – wypłatę jednorazową albo wypłatę w ratach środków zgromadzonych na Rachunku IKE lub Rachunku IKZE dokonywaną na rzecz:
a) Uczestnika Funduszu, po spełnieniu warunków określonych w § 12 ust. 9 lub w § 12^1 ust. 10;
b) Osób uprawnionych, w przypadku śmierci Uczestnika Funduszu
Wypłata Transferowa – przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKE do innej instytucji finansowej lub przeniesienie środków zgromadzonych na Rachunku IKE zmarłego Uczestnika na rachunek IKE osoby uprawnionej lub do programu emerytalnego, do którego uprawniony przystąpił, lub przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKZE do innej instytucji finansowej lub przeniesienie środków zgromadzonych na Rachunku IKZE z IKZE zmarłego Uczestnika na rachunek IKZE osoby uprawnionej, lub przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKE do programu emerytalnego do którego przystąpił Uczestnik Funduszu, lub przeniesienie środków z programu emerytalnego na rachunek IKE, w przypadkach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych;
Zgromadzenie Uczestników - zgromadzenie uczestników Funduszu, o którym mowa w Ustawie.
Zwrot – wycofanie całości środków zgromadzonych na Rachunku IKE lub Rachunku IKZE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej.

Statut
MetLife Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Parasol Światowy

Rozdział I. Postanowienia Ogólne
§ 1
Definicje

Użyte w niniejszym Statucie określenia oznaczają:

1) Agent Transferowy – podmiot, który na podstawie umowy zawartej z Funduszem, prowadzi Rejestr Uczestników Funduszu oraz subrejestry Uczestników Funduszu dla każdego z Subfunduszy oraz wykonuje inne czynności zlecone przez Fundusz;

2) PineBridge Funds – subfundusze PineBridge Global Funds z siedzibą w Dublinie (Irlandia), funduszu zarządzanego przez PineBridge Investments Ireland Limited, działającego jako instytucja zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe w rozumieniu Dyrektywy UCITS;

3) Aktywa Funduszu – mienie Subfunduszy, obejmujące w szczególności: środki pieniężne z wpłat Uczestników, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszy oraz pożytki z tych praw;

4) Aktywa Subfunduszu – mienie Subfunduszu, obejmujące w szczególności: środki pieniężne z wpłat Uczestników, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszu oraz pożytki z tych praw;

5) Depozytariusz – podmiot wskazany w § 6 niniejszego Statutu;

6) Dystrybutor –podmiot uprawniony na podstawie Ustawy lub zezwolenia KNF do pośredniczenia w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa oraz umocowany do występowania i składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz Funduszu w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa;

7) Dzień Wyceny – dzień wyceny Aktywów Subfunduszu, ustalenia, Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa tego Subfunduszu. Dniem tym jest każdy dzień, w którym odbywa się regularna sesja na GPW;

7a) Europa Centralna - obszar geograficzny obejmujący Polskę, Węgry Czechy, Słowenię, Słowację, Litwę, Łotwę, Estonię;

8) Fundusz – MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy;

9) GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie;

9a) Indywidualne Konto Emerytalne MetLife Fundusze Inwestycyjne lub IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik, Inwestor lub osoba trzecia, działająca w interesie Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat oraz inne zobowiązania są określone w niniejszym Statucie, stosownej umowie oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego;

9b) Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego MetLife Fundusze Inwestycyjne lub IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik, Inwestor lub osoba trzecia, działająca w interesie Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat oraz inne zobowiązania są określone w niniejszym Statucie, stosownej umowie oraz w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego;

10) Inwestor – podmiot dokonujący pierwszego nabycia Jednostek Uczestnictwa;

11) Instrumenty Rynku Pieniężnego - rozumie się przez to papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wyłącznie wierzytelności pieniężne:

a) o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni liczonym od dnia ich wystawienia lub od dnia ich nabycia lub

b) które regularnie podlegają dostosowaniu do bieżących warunków panujących na rynku pieniężnym w okresach nie dłuższych niż 397 dni, lub

c) których ryzyko inwestycyjne, w tym ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, odpowiada ryzyku instrumentów finansowych, o których mowa w lit. a lub b

- oraz co do których istnieje podaż i popyt umożliwiające ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły na warunkach rynkowych, przy czym przejściowa utrata płynności przez papier wartościowy lub prawo majątkowe nie powoduje utraty przez ten papier lub prawo statusu instrumentu rynku pieniężnego;

11a) Instrumenty dające ekspozycje na rynek akcji – rozumie się przez to:

a) akcje,
b) kwity depozytowe (ADR, GDR),
c) ETF (Exchange-traded fund) na indeksy akcji,
d) ETN (Exchange-traded note) na indeksy akcji,
e) jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, które zgodnie ze statutem inwestują co najmniej 66% swoich aktywów w akcje,
f) tytuły uczestnictwa zagranicznych instytucji wspólnego inwestowania, które zgodnie ze statutem lub realizowaną strategią inwestycyjną inwestują co najmniej 66% swoich aktywów w akcje lub kontrakty terminowe futures na indeksy akcji,
g) kontrakty terminowe futures na indeksy akcji;

12) Jednostka Uczestnictwa – prawo majątkowe Uczestnika Funduszu do udziału w Aktywach Netto danego Subfunduszu;

13) KPWiG – Komisja Papierów Wartościowych i Giełd;

14) KNF – Komisja Nadzoru Finansowego, organ który przejął kompetencje KPWiG;

15) Minimalna Wpłata – kwota określona w niniejszym Statucie, jaką należy wpłacić na nabycie Jednostek Uczestnictwa, zawierająca ewentualną Opłatę Dystrybucyjną za nabycie Jednostek Uczestnictwa;

16) OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju;

17) Opłaty Manipulacyjne – opłaty, które mogą być pobierane przy zbywaniu, odkupywaniu i zamianie Jednostek Uczestnictwa;

18) Opłata Dystrybucyjna – Opłata Manipulacyjna pobierana przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa;

19) Opłata Umorzeniowa – Opłata Manipulacyjna pobierana przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa;

20) Opłata za Zamianę – Opłata Manipulacyjna pobierana przy zamianie Jednostek Uczestnictwa, o której mowa w § 14;

20a) Opłata za Konwersję – Opłata Manipulacyjna pobierana przy konwersji Jednostek Uczestnictwa, o której mowa w § 14^1;
21) Państwo Członkowskie – rozumie się przez to państwo inne niż Rzeczpospolita Polska, które jest członkiem Unii Europejskiej;

21a) Rachunek IKE lub Rachunek IKZE - wyodrębniony zapis w Subrejestrze prowadzony na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego oraz Ustawy;
21b) Program Systematycznego Oszczędzania – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, w którym Uczestnik lub osoba trzecia, działająca w interesie Uczestnika lub Inwestora, dokonuje nabycia Jednostek Uczestnictwa, a zasady dokonywania nabycia i odkupu Jednostek Uczestnictwa, minimalna kwota wpłat, minimalny czas trwania programu inwestycyjnego oraz inne zobowiązania są określone wyłącznie w stosownej umowie i regulaminie;
22) Rejestr lub Rejestr Uczestników Funduszu – elektroniczna ewidencja danych dotyczących Uczestników Funduszu, z wydzielonymi subrejestrami Uczestników dla każdego Subfunduszu, zgodnie z art. 87 Ustawy, prowadzona przez Agenta Transferowego;

23) Rynek Zorganizowany – wyodrębniony pod względem organizacyjnym i finansowym system obrotu działający regularnie i zapewniający jednakowe warunki zawierania transakcji oraz powszechny i równy dostęp do informacji o tych transakcjach, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwe przepisy kraju, w którym obrót ten jest dokonywany, a w szczególności obrót zorganizowany, o którym mowa w Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi;

24) Rynki OECD – następujące rynki zorganizowane w państwach należących do OECD innych niż Państwo Członkowskie oraz Rzeczpospolita Polska: AMEX, NASDAQ, NYSE, CBOT, Chicago Mercantile Exchange, Istanbul Stock Exchange, Bolsa Mexicana de Valores oraz London Stock Exchange. Zmiana Statutu w zakresie dodania London Stock Exchange obowiązuje od dnia następującego po dniu, w którym upłynął okres przejściowy, o którym mowa w art. 1 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o okresie przejściowym, o którym mowa w Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1516)”

25) Rynek NewConnect – rynek zorganizowany niebędący rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej polskiej lub innym państwie członkowskim;

26) Statut – statut Funduszu;

27) Subfundusz, Subfundusze - określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust 1-2;

28) Subfundusz Krajowy, Subfundusze Krajowe– określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust 1;

29) Subfundusz Zagraniczny, Subfundusze Zagraniczne - określony Subfundusz lub wszystkie Subfundusze wydzielone w Funduszu, o których mowa w § 4 ust 2;

29a) Subrejestr -– elektroniczna ewidencja danych dotyczących Uczestników Subfunduszy, prowadzona odrębnie dla każdego Subfunduszu przez Agenta Transferowego;
30) Środki Płynne – część aktywów Subfunduszy lokowana w celu zapewnienia odpowiedniej płynności Aktywów Subfunduszu i bieżącego dochodu w:

a) dłużne papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;
c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;
d) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a) i b) powyżej, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
i) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, lub
ii) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub
iii) emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);
31) Tabela Opłat – zestawienie Opłat Manipulacyjnych obowiązujących u danego Dystrybutora lub w Towarzystwie;

32) Towarzystwo – MetLife Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna;

33) Uczestnik Funduszu lub Uczestnik – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rzecz w Rejestrze są zapisane Jednostki Uczestnictwa lub ich części ułamkowe;

34) Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi ;

35) Ustawa – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ;

36) Wartość Aktywów Netto Funduszu (WAN) – wartość Aktywów Funduszu w Dniu Wyceny pomniejszona o zobowiązania Funduszu w Dniu Wyceny;

37) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu – wartość Aktywów danego Subfunduszu pomniejszona o zobowiązania wynikające z tego Subfunduszu oraz pomniejszona o zobowiązania, które dotyczą całego Funduszu, proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu;

38) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa – Wartość Aktywów Netto Subfunduszu podzielona przez liczbę Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu zapisanych w Rejestrze w Dniu Wyceny;

39) Wypłata – wypłatę jednorazową albo wypłatę w ratach środków zgromadzonych na Rachunku IKE lub Rachunku IKZE dokonywaną na rzecz:

a) Uczestnika Funduszu, po spełnieniu warunków określonych w § 10b ust. 9 lub w § 10c ust. 10;

b) Osób uprawnionych, w przypadku śmierci Uczestnika Funduszu;

40) Wypłata Transferowa – przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKE do innej instytucji finansowej lub przeniesienie środków zgromadzonych na Rachunku IKE zmarłego Uczestnika na rachunek IKE osoby uprawnionej lub do programu emerytalnego, do którego uprawniony przystąpił, lub przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKZE do innej instytucji finansowej lub przeniesienie środków zgromadzonych na Rachunku IKZE z IKZE zmarłego Uczestnika na rachunek IKZE osoby uprawnionej, lub przeniesienie środków zgromadzonych przez Uczestnika Funduszu na Rachunku IKE do programu emerytalnego do którego przystąpił Uczestnik Funduszu, lub przeniesienie środków z programu emerytalnego na rachunek IKE, w przypadkach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych;

40a) Wyspecjalizowany Program Inwestycyjny – program inwestycyjny stworzony przez Fundusz i oferowany klientom Funduszu, którego celem jest realizowanie szczególnych potrzeb i celów inwestycyjnych Uczestników. Warunki uczestnictwa w programie określone są w stosownej umowie, określającej w szczególności: czas trwania programu, terminy i wysokość poszczególnych wpłat, w tym wpłat minimalnych, zasady zmiany warunków programu i informowania o tych zmianach oraz zasady pobierania opłat związanych z uczestnictwem w programie.

41) Zgromadzenie Uczestników - zgromadzenie uczestników Funduszu, o którym mowa w Ustawie;

42) Zwrot – wycofanie całości środków zgromadzonych na Rachunku IKE lub Rachunku IKZE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej;

43) Zwrot częściowy – wycofanie części środków zgromadzonych na Rachunku IKE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej.

§ 2
Fundusz

1. Fundusz jest osobą prawną i prowadzi działalność pod nazwą „MetLife Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Parasol Światowy". Fundusz może używać nazwy „MetLife SFIO Parasol Światowy".

2. Fundusz jest specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym w rozumieniu przepisów Ustawy.

3. Fundusz prowadzi działalność jako specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami.

4. Nie przewiduje się utworzenia w Funduszu rady inwestorów.

5. Przedmiotem działalności Funduszu jest lokowanie środków pieniężnych zebranych publicznie w papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe, w tym jednostki uczestnictwa, zgodnie z niniejszym Statutem oraz przepisami Ustawy.

6. Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

7. Fundusz rozpoczął działalność po zgromadzeniu wpłat pieniężnych w łącznej kwocie nie mniejszej niż 4.800.000 złotych (słownie: cztery miliony osiemset tysięcy złotych).

8. Towarzystwo dokonało zapisu na Jednostki Uczestnictwa, w kwocie o której mowa w ust. 7 w terminie 14 dni (słownie: czternastu) od dnia doręczenia Towarzystwu zezwolenia KNF na utworzenie Funduszu.

9. Z wpłat do Funduszu w ramach zapisów, o których mowa w ust. 8, Towarzystwo utworzyło portfele inwestycyjne subfunduszy. Wysokość wpłat na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy nie może być niższa niż 400.000 złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

§ 3
Towarzystwo

1. Fundusz jest utworzony i zarządzany przez Towarzystwo z siedzibą w Warszawie. Towarzystwo jest organem Funduszu. -

2. Adres Towarzystwa to: 00-450 Warszawa ul. Przemysłowa 26.

3. Siedziba i adres Towarzystwa jest siedzibą i adresem Funduszu.

4. Towarzystwo reprezentuje Fundusz wobec osób trzecich. Do składania oświadczeń w imieniu Funduszu uprawnieni są:

   a. prezes zarządu Towarzystwa samodzielnie,

   b. dwaj członkowie zarządu Towarzystwa łącznie,

   c. członek zarządu Towarzystwa łącznie z prokurentem.

§ 4
Subfundusze

1. W ramach Funduszu wydzielone są następujące Subfundusze Krajowe:
   a) MetLife Subfundusz Konserwatywny Plus;

   b) MetLife Subfundusz Obligacji Plus;

   c) MetLife Subfundusz Akcji Małych Spółek;

   d) MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu;

   e) MetLife Subfundusz Akcji Nowa Europa;

   f) MetLife Subfundusz Akcji Polskich.

2. W ramach Funduszu wydzielone są następujące Subfundusze Zagraniczne:
   a) MetLife Subfundusz Obligacji Światowych;

   b) MetLife Subfundusz Akcji Amerykańskich;

   c) MetLife Subfundusz Zrównoważony Azjatycki;

   d) MetLife Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych;

   e) MetLife Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących;

   f) MetLife Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich,

   g) MetLife Subfundusz Akcji Europejskich;

   h) MetLife Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej.

3. Subfundusze Krajowe, wymienione w ust. 1, mogą używać nazwy:
   a) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Konserwatywny Plus;

   b) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Obligacji Plus;

   c) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Małych Spółek;

   d) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Ochrony Wzrostu;

   e) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Nowa Europa;

   f) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Polskich;

4. Subfundusze Zagraniczne, wymienione w ust. 2, mogą używać nazwy:
   a) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Obligacji Światowych;

   b) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Amerykańskich;

   c) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Zrównoważony Azjatycki;

   d) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Rynków Rozwiniętych;

   e) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Rynków Wschodzących;

   f) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Chińskich i Azjatyckich;

   g) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Europejskich;

   h) MetLife SFIO Parasol Światowy Subfundusz Akcji Ameryki Łacińskiej.

5. Subfundusze nie posiadają osobowości prawnej.

§ 5
Tworzenie nowych subfunduszy

1. Fundusz może tworzyć nowe subfundusze.

2. Utworzenie nowego subfunduszu wymaga:

a) zmiany Statutu Funduszu;

b) wydania przez KNF zgody na zmianę Statutu Funduszu, o ile jest ona wymagana;

c) ogłoszenia o zmianach Statutu Funduszu w sposób określony w Statucie;

d) wejścia w życie zmian Statutu Funduszu;

e) poinformowania przez Fundusz w sposób określony w § 54 ust. 4 Statutu o rozpoczęciu przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowego subfunduszu;

f) zebrania minimalnej kwoty wpłat na Jednostki Uczestnictwa nowego subfunduszu;

g) przydziału Jednostek Uczestnictwa nowego subfunduszu.

3. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy rozpoczyna się w dniu wejścia w życie zmian Statutu. Termin przyjmowania zapisów nie może być dłuższy niż 2 miesiące.
4. Zapisy na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy prowadzi Towarzystwo oraz Dystrybutorzy Funduszu. Zapis na Jednostki Uczestnictwa jest bezwarunkowy i nieodwołalny.
5. Zapisu na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy może dokonać Towarzystwo oraz MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.
6. Wpłaty na Jednostki Uczestnictwa nowych subfunduszy mogą być dokonywane w formie pieniężnej na wydzielony rachunek Towarzystwa prowadzony przez Depozytariusza. W terminie 14 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów, Towarzystwo przydziela Jednostki Uczestnictwa.
7. Łączna wysokość wpłat do nowego subfunduszu nie może być mniejsza niż 400.000,- złotych (słownie: czterysta tysięcy złotych).

§ 6
Depozytariusz Funduszu

1. Depozytariuszem Funduszu na podstawie zawartej umowy jest Deutsche Bank Polska Spółka Akcyjna.

2. Siedzibą Depozytariusza jest Warszawa.

3. Adresem Depozytariusza jest 00-609 Warszawa, Al. Armii Ludowej 26.

4. Depozytariusz prowadzi rejestr Aktywów Funduszu oraz subrejestry Aktywów każdego Subfunduszu i wykonuje inne obowiązki określone w Ustawie. Szczegółowe obowiązki Depozytariusza, sposób ich wykonywania, wynagrodzenie Depozytariusza oraz sposób kalkulacji kosztów obciążających Fundusz są ustalone w umowie.

5. Depozytariusz działa w interesie Uczestników Funduszu.

6. Fundusz może zawierać umowy z Depozytariuszem których przedmiotem są papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

§ 7
Uczestnicy Funduszu

Uczestnikami Funduszu mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, na rzecz których w Rejestrze zapisane są Jednostki Uczestnictwa lub ich ułamkowe części.

§ 7[1]
Zgromadzenie Uczestników

1. Fundusz zwołuje Zgromadzenie Uczestników w celu wyrażenia zgody na:
   a. przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
   b. przejęcie zarządzania Funduszem i prowadzenia jego spraw przez zarządzającego z Unii Europejskiej.
2. Zgromadzenie Uczestników zwołuje Towarzystwo zawiadamiając o tym każdego Uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
   a. informację o miejscu i terminie Zgromadzenia Uczestników,
   b. wskazanie zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, co do którego Zgromadzenie Uczestników ma wyrazić zgodę,
   c. informację o zawieszeniu zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu lub wszystkich Subunduszy,
   d. informację o dniu, na jaki jest ustalona lista Uczestników uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Uczestników.
4. Od dnia ogłoszenia o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa wraz z Kluczowymi Informacjami dla Inwestorów udostępnia się informację o planowanym Zgromadzeniu Uczestników zawierającą informacje, o których mowa w ust. 3.
5. Towarzystwo przed przekazaniem Uczestnikom zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, ogłasza o zwołaniu Zgromadzenia Uczestników, w sposób określony dla ogłaszania zmian Statutu Funduszu.
6. Uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wpisani do Rejestru Uczestników Funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników. W sprawach dotyczących tylko danego Subfunduszu uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są Uczestnicy wyłącznie tego Subfunduszu.
7. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeżeli wezmą w nim udział Uczestnicy uprawnieni zgodnie z ust. 6 posiadający co najmniej 50% Jednostek Uczestnictwa Funduszu lub Subfunduszu według stanu na dwa dni robocze przed dniem Zgromadzenia Uczestników.
8. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników Zarząd Towarzystwa przedstawia Uczestnikom swoją rekomendację oraz udziela wyjaśnień i odpowiada na zadane pytania przez Uczestników na temat zagadnień związanych ze zdarzeniem będącym przedmiotem Zgromadzenia

Uczestników. Uczestnik może również w tym czasie wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w przedmiocie zasadności wyrażenia zgody w kwestiach będących przedmiotem Zgromadzenia Uczestników.

9. Każda pełna Jednostka Uczestnictwa upoważnia Uczestnika do oddania jednego głosu. Ułamkowe części Jednostek Uczestnictwa podlegają zaokrągleniu w dół do pełnych Jednostek Uczestnictwa.
10. Uchwała o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 1, zapada większością 2/3 głosów Uczestników obecnych lub reprezentowanych na Zgromadzeniu Uczestników.
11. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
12. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w miejscu siedziby Funduszu.
13. Koszty odbycia Zgromadzenia Uczestników ponosi Towarzystwo.
14. Niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od zakończenia Zgromadzenia Uczestników, Towarzystwo ogłasza treść podjętych na nim uchwał na stronie internetowej www.metlife.pl.
15. Uczestnik może zaskarżyć uchwałę Zgromadzenia Uczestników w drodze wytoczonego przeciwko Funduszowi powództwa o stwierdzenie jej nieważności na warunkach wskazanych w art. 87e Ustawy.
16. Tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał poza sprawami określonymi w Statucie określa regulamin przyjęty przez Zgromadzenie Uczestników.
17. Uczestnik może ustanowić pełnomocnika do udziału w Zgromadzeniu Uczestników. Pełnomocnictwo powinno być udzielone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 8
Rejestr Uczestników

1. W imieniu Funduszu Agent Transferowy prowadzi Rejestr Uczestników Funduszu.

2. Otwarcie Rejestru dla danego Uczestnika następuje w momencie pierwszego nabycia Jednostek Uczestnictwa lub ich części.

§ 9
Jednostki Uczestnictwa

1. Jednostki Uczestnictwa reprezentują jednakowe prawa majątkowe.

2. Fundusz w ramach Subfunduszy Krajowych oferuje Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, L, E oraz I. W ramach Subfunduszy Zagranicznych Fundusz oferuje Jednostki Uczestnictwa kategorii A, A1, B, E oraz I.

3. Kategorie Jednostek Uczestnictwa oferowane w ramach każdego Subfunduszu są zróżnicowane pod względem wysokości opłat obciążających Aktywa Subfunduszu, stawek Opłat Manipulacyjnych, Minimalnej Wpłaty a także pod względem sposobu ich zbywania.

4. Jednostki Uczestnictwa:

   a) kategorii A – zbywane za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 Ustawy we wszystkich Subfunduszach, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów inwestycyjnych;

   b) kategorii A1 – zbywane przez Fundusz bezpośrednio we wszystkich Subfunduszach, w tym również w ramach Wyspecjalizowanych Programów inwestycyjnych;

   c) kategorii B – zbywane za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 Ustawy we wszystkich Subfunduszach w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania;

   d) kategoria L – zbywane przez Fundusz bezpośrednio w Subfunduszu Krajowym – Subfunduszu Ochrony Wzrostu wyłącznie spółkom z grupy kapitałowej MetLife, Inc.;

   e) kategorii E – zbywane za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 Ustawy we wszystkich Subfunduszach wyłącznie w ramach Rachunku IKZE;

   f) kategorii I – zbywane za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2 Ustawy we wszystkich Subfunduszach wyłącznie w ramach Rachunku IKE.

5. Jednostki Uczestnictwa kategorii I oraz kategorii E, mogą być przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z Jednostek Uczestnictwa kategorii I oraz kategorii E jest traktowane jako Zwrot. Zaspokojenie zastawnika nie wymaga przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli zaspokojenie to następuje na podstawie umowy zastawu ustanowionego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych.

6. Ustanowienie zastawu na Jednostkach Uczestnictwa kategorii E oraz kategorii I staje się skuteczne z chwilą dokonania, na wniosek zastawcy lub zastawnika, odpowiedniego zapisu w Subrejestrze, po przedstawieniu Towarzystwu umowy zastawu, z uwzględnieniem przepisów Ustawy oraz przepisów dotyczących zastawu rejestrowego i zastawu skarbowego.

§ 10
Programy Systematycznego Oszczędzania

1. Fundusz może oferować Uczestnikom Funduszu udział w Programach Systematycznego Oszczędzania.

2. Uczestnicy Funduszu przystępują do Programów Systematycznego Oszczędzania poprzez zawarcie z Funduszem umowy o uczestnictwo w danym programie. Przez zawarcie umowy rozumie się również pisemne oświadczenie Uczestnika Funduszu o doręczeniu, zapoznaniu się i wyrażeniu zgody na treść regulaminu Programu Systematycznego Oszczędzania.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 2 powyżej powinien określać:

a) czas trwania Programu Systematycznego Oszczędzania;

b) wysokość i częstotliwość wpłat przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa kategorii B;

c) zasady pobierania Opłat Manipulacyjnych związanych z uczestnictwem w danym Programie Systematycznego Oszczędzania, w tym możliwości obniżki lub zwolnienia z tej opłaty;

d) zasady rozwiązania umowy;

e) zasady zmiany warunków umowy.

§ 10a
Wyspecjalizowane Programy Inwestycyjne

1. Fundusz może oferować Uczestnikom Funduszu udział w Wyspecjalizowanych Programach Inwestycyjnych.

2. Przystąpienie do Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego następuje poprzez zawarcie przez Uczestnika stosownej umowy o uczestnictwo w programie.

3. Umowa, o której mowa powyżej powinna określać:

   a) czas trwania Wyspecjalizowanego Programu Inwestycyjnego;

   b) wysokość i częstotliwość wpłat przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa;

   c) zasady pobierania Opłat Manipulacyjnych związanych z uczestnictwem w danym Wyspecjalizowanym Programie Inwestycyjnym, w tym możliwości obniżki lub zwolnienia z tej opłaty;

   d) zasady rozwiązania umowy;

   e) zasady zmiany warunków umowy.

§ 10b
Indywidualne Konta Emerytalne

1. Fundusz może oferować Uczestnikom Funduszu prowadzenie Indywidualnych Kont Emerytalnych na podstawie odrębnej umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne zawartej na piśmie.

2. Przed zawarciem umowy Uczestnik Funduszu zobowiązany jest złożyć oświadczenie o treści przewidzianej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

3. Uczestnicy Funduszu przystępują do Rachunku IKE poprzez zawarcie z Funduszem na piśmie umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne.

4. Umowa o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne może być zawarta w imieniu Funduszu wyłącznie przez Towarzystwo lub Dystrybutora i dopiero po jej zawarciu Uczestnik Funduszu może dokonać pierwszej wpłaty.

5. Po zawarciu umowy i dokonaniu pierwszej wpłaty, Fundusz doręcza Uczestnikowi Funduszu, w terminie określonym w umowie, pisemną informację, która zawiera w szczególności:

   a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;

   b) nazwę Subfunduszu;

   c) numer Rachunku IKE Uczestnika Funduszu w Subrejestrze.

6. Wpłaty dokonywane na rachunek IKE Uczestnika Funduszu w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej trzykrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W przypadku gdy kwota ustalona w sposób określony powyżej będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, wówczas obowiązuje kwota wpłat dokonywanych na Rachunek IKE ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym.

7. W umowie Uczestnik Funduszu może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na Rachunku IKE Uczestnika Funduszu w przypadku jego śmierci. Powyższa dyspozycja może być w każdym czasie zmieniona przez Uczestnika Funduszu.

8. Uczestnik Funduszu może zawierać umowy o prowadzenie Rachunku IKE z różnymi funduszami zarządzanymi przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem, że łączna suma wpłat do funduszy w roku kalendarzowym nie przekroczy kwoty określonej w ust. 6.

9. Wypłata środków zgromadzonych na Rachunku IKE Uczestnika Funduszu następuje wyłącznie:

   a) na wniosek Uczestnika Funduszu po osiągnięciu przez niego wieku 60 lat lub po nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 roku życia oraz spełnieniu warunku:

   i) dokonywania wpłat na rachunek IKE co najmniej w 5 dowolnych latach kalendarzowych, albo

   ii) dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później niż na 5 lat przed dniem złożenia przez Uczestnika Funduszu wniosku o dokonanie Wypłaty;

   b) w przypadku śmierci Uczestnika Funduszu – na wniosek osoby uprawnionej.

9a. Wypłata może być, w zależności od wniosku Uczestnika albo osoby uprawnionej, dokonywana jednorazowo albo w ratach. Wypłata jednorazowa, a w przypadku Wypłaty w ratach pierwsza rata, powinny być, z wyłączeniem przypadku, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, dokonane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez Uczestnika wniosku o dokonanie Wypłaty lub złożenia przez osobę uprawnioną wniosku o dokonanie Wypłaty oraz przedłożenia dokumentów, o których mowa w art. 34 ust. 2 pkt 2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

10. Uczestnik Funduszu, który dokonał Wypłaty jednorazowej albo Wypłaty pierwszej raty nie może ponownie założyć rachunku indywidualnego konta emerytalnego prowadzonego w formie określonej w art. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

10a. Uczestnik Funduszu nie może dokonywać Wpłat na Rachunek IKE, z którego dokonał wypłaty pierwszej raty.

11. Wypłata Transferowa jest dokonywana:

    a) z instytucji finansowej prowadzącej rachunek IKE do innej instytucji finansowej, z którą Uczestnik Funduszu zawarł umowę o prowadzenie Rachunku IKE, albo

    b) z instytucji finansowej prowadzącej rachunek IKE do programu emerytalnego, do którego przystąpił Uczestnik Funduszu, albo

    c) z programu emerytalnego, w przypadkach, o których mowa w przepisach o pracowniczych programach emerytalnych, do instytucji finansowej, z którą Uczestnik Funduszu zawarł umowę o prowadzenie Rachunku IKE, albo

    d) z Rachunku IKE zmarłego Uczestnika Funduszu na rachunek IKE osoby uprawnionej albo do programu emerytalnego, do którego uprawniony przystąpił.

12. Z chwilą dokonania Wypłaty Transferowej, umowa o prowadzenie Rachunku IKE ulega rozwiązaniu, z wyłączeniem przypadku, gdy Uczestnik Funduszu dokonuje Wypłaty Transferowej części środków zgromadzonych na Rachunku IKE pomiędzy funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez Towarzystwo.

13. Zwrot środków zgromadzonych na Rachunku IKE Uczestnika Funduszu następuje w razie wypowiedzenia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej.

14. Uczestnik może wystąpić z wnioskiem o Zwrot częściowy pod warunkiem, że środki te pochodziły z wpłat na indywidualne konto emerytalne prowadzone w formie określonej w art. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

15. Każda ze stron może wypowiedzieć umowę o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia doręczonego na piśmie drugiej stronie listem poleconym lub za potwierdzeniem odbioru.

16. Fundusz może wypowiedzieć umowę o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne z ważnych powodów w przypadku, gdy:

    a) w okresie 365 dni od daty zawarcia umowy Uczestnik Funduszu nie dokonał pierwszej prawidłowej wpłaty na rachunek IKE;

    b) od ostatniej wpłaty na rachunek IKE do końca roku kalendarzowego następującego po roku dokonania tej wpłaty nie została dokonana kolejna wpłata na ten rachunek.

17. W przypadku wypowiedzenia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne przez którąkolwiek ze stron, Fundusz jest zobowiązany pouczyć Uczestnika Funduszu, że zwrotowi podlegają środki zgromadzone na Rachunku IKE pomniejszone o należny podatek, a w przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, również o kwotę stanowiącą 30 % sumy składek podstawowych wpłaconych do programu emerytalnego. Ponadto Fundusz dokonując wypowiedzenia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne informuje Uczestnika Funduszu o możliwości dokonania Wypłaty Transferowej.

18. Uczestnik Funduszu ma prawo do zwolnienia podatkowego w trybie i na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych wówczas, gdy na podstawie pisemnej umowy o prowadzenie Rachunku IKE jednocześnie gromadzi oszczędności tylko w ramach Rachunku IKE prowadzonego przez jedną instytucję finansową.

§ 10c

Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego MetLife Fundusze Inwestycyjne

1. Fundusz może oferować Uczestnikom Funduszu prowadzenie Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego na podstawie odrębnej Umowy o prowadzenie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne zawartej na piśmie.

2. Przed zawarciem Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne Uczestnik Funduszu zobowiązany jest złożyć oświadczenie o treści przewidzianej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

3. Umowa o prowadzenie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne może być zawarta w imieniu Funduszu wyłącznie przez Towarzystwo lub Dystrybutora i dopiero po jej zawarciu Uczestnik Funduszu może dokonać pierwszej wpłaty.

4. Uczestnik, po podpisaniu Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne zobowiązuje się do dokonywania bezpośrednich wpłat środków pieniężnych, lub wpłat w ramach złożonych zleceń, na nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii E, na rachunek bankowy wybranego Subfunduszu, zgodnie z postanowieniami Prospektu Informacyjnego Funduszu.

5. Po zawarciu Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne, Fundusz doręcza Uczestnikowi Funduszu, w terminie określonym w umowie, pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, które zawiera w szczególności:

   a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;

   b) nazwę Towarzystwa;

   c) nazwę Funduszu i Subfunduszu;

   d) numer Rachunku IKZE Uczestnika Funduszu w Subrejestrze;

6. Wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone, z zastrzeżeniem, że wpłaty dokonywane na Rachunek IKZE w roku kalendarzowym przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,8-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa powyżej. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na Rachunek IKZE, w drodze obwieszczenia, wysokość kwoty, o której mowa w zdaniu poprzedzającym.

7. W przypadku gdy kwota ustalona w sposób określony w ust. 6 będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, obowiązuje kwota wpłat dokonywanych na Rachunek IKZE ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym. Jeżeli do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na Rachunek IKZE, brak jest podstaw, o których mowa ust. 6, do ustalenia przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, jako podstawę do ustalenia kwoty, o której mowa w ust. 6, przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego. Po przekroczeniu limitu wpłaty, określonego w zdaniu pierwszym, zwrot nadpłaconych kwot odbywa się w sposób określony w Umowie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne.

8. Wpłaty dokonywane przez małoletniego na Rachunek IKZE nie mogą przekroczyć dochodów uzyskanych przez niego w danym roku z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę i nie mogą być wyższe od kwoty, o której mowa w ust. 6.

9. W Umowie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne Uczestnik Funduszu może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na Rachunku IKZE Uczestnika Funduszu w przypadku jego śmierci. Powyższa dyspozycja może być w każdym czasie zmieniona przez Uczestnika Funduszu.

10. Wypłata środków zgromadzonych na Rachunku IKZE Uczestnika Funduszu następuje wyłącznie:

    1) na wniosek Uczestnika po osiągnięciu przez niego wieku 65 lat oraz pod warunkiem dokonywania Wpłat na Rachunek IKZE co najmniej w 5 latach kalendarzowych;

    2) w przypadku śmierci Uczestnika na wniosek osoby uprawnionej.

11. Wypłata może być, w zależności od wniosku Uczestnika albo osoby uprawnionej, dokonywana jednorazowo albo w ratach. Wypłata jednorazowa, a w przypadku Wypłaty w ratach pierwsza rata, powinny być, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, dokonane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez Uczestnika wniosku o dokonanie Wypłaty lub złożenia przez osobę uprawnioną wniosku o dokonanie Wypłaty oraz przedłożenia dokumentów, o których mowa w art. 34a ust. 5 pkt 2) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

12. Wypłata w ratach środków zgromadzonych przez Uczestnika na Rachunku IKZE następuje zgodnie z wyborem Uczestnika przez okres 10, 15 lub 20 lat, w cyklu miesięcznym, kwartalnym, półrocznym lub rocznym. W przypadku, gdy Wpłaty były dokonywane przez mniej niż 10 lat, Wypłata w ratach może być rozłożona na okres równy okresowi, w jakim dokonywane były Wpłaty.

13. Uczestnik Funduszu, który dokonał Wypłaty jednorazowej albo Wypłaty pierwszej raty nie może ponownie założyć rachunku indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego prowadzonego w formie określonej w art. 2 pkt 1a) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

14. Uczestnik Funduszu nie może dokonywać Wpłat na Rachunek IKZE, z którego dokonał wypłaty pierwszej raty.

15. Wypłata Transferowa może być dokonana z Rachunku IKZE Uczestnika do innej instytucji finansowej, z którą Uczestnik zawarł umowę o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, a w przypadku śmierci Uczestnika z Rachunku IKZE zmarłego Uczestnika na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego osoby uprawnionej.

16. Zwrot środków zgromadzonych na Rachunku IKZE Uczestnika Funduszu następuje w razie wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej.

17. Każda ze stron może wypowiedzieć Umowę o prowadzenie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie jest doręczane na piśmie, za potwierdzeniem odbioru.

18. Fundusz może wypowiedzieć umowę o prowadzenie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne w przypadku gdy od ostatniej Wpłaty na Rachunek IKZE do końca roku kalendarzowego następującego po roku od dokonania tej wpłaty nie została dokonana kolejna wpłata na ten Rachunek IKZE.

19. Umowa IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne ulega rozwiązaniu w terminie 12 miesięcy od dnia jej zawarcia, jeśli w tym terminie nie zostanie dokonana przez Uczestnika wpłata początkowa na nabycie Jednostek Uczestnictwa kategorii E, zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 3 Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne, lub nie zostanie przyjęta Wypłata Transferowa z innej instytucji finansowej. Ponadto Umowa IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne ulega rozwiązaniu w przypadku dokonania Wypłaty całości środków zgromadzonych na Rachunku IKZE oraz Zwrotu środków zgromadzonych na Rachunku IKZE.

20. Umowa IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne wygasa wskutek śmierci Uczestnika.

21. Nie rzadziej niż jeden raz w roku kalendarzowym, Fundusz będzie przekazywał Uczestnikowi zbiorcze potwierdzenie dokonanych transakcji wraz z informacją o środkach zgromadzonych na Rachunku IKZE według stanu na koniec poprzedniego roku kalendarzowego, które zawiera m.in.:

    a) dane identyfikujące Uczestnika Funduszu;

    b) nazwę Funduszu i Subfunduszu;

    c) wartość zgromadzonych Jednostek Uczestnictwa na Rachunku IKZE Uczestnika;

    d) numer Rachunku IKZE Uczestnika Funduszu w Subrejestrze.

§ 11

Zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych w Ustawie. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora.

2. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy Krajowych i Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy Zagranicznych w polskich złotych. .

3. Fundusz zbywa i odkupuje Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Szczegółowe zasady zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa opisane są w prospekcie informacyjnym Funduszu.

4. Jednostki Uczestnictwa są zbywane i odkupywane po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu przez liczbę Jednostek Uczestnictwa w tym Subfunduszu ustaloną na podstawie subrejestru uczestników tego Subfunduszu w Dniu Wyceny, a w przypadku Subfunduszy posiadających Jednostki Uczestnictwa różniące się od siebie związanym z nimi sposobem lub wysokością pobierania opłat obciążających Aktywa Funduszu - po cenie wynikającej z podzielenia Wartości Aktywów Netto każdego z tych Subfunduszy przypadających na daną kategorię Jednostek Uczestnictwa przez liczbę Jednostek Uczestnictwa tej kategorii w tym Subfunduszu ustaloną na podstawie subrejestru uczestników tego Subfunduszu w dniu wyceny, z uwzględnieniem Opłat Manipulacyjnych.

5. Nie pobiera się Opłaty Dystrybucyjnej od jednorazowego nabycia Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu, danej kategorii do wysokości kwoty, otrzymanej za ostatnie dokonane jednorazowe odkupienie Jednostek Uczestnictwa tej samej kategorii. Zwolnienie to przysługuje jeden raz w roku kalendarzowym i pod warunkiem, że okres pomiędzy Dniem Wyceny, w którym odkupiono uprzednio nabyte Jednostki Uczestnictwa a dniem złożenia zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa nie przekracza 180 dni kalendarzowych. Skorzystanie z tego zwolnienia jest uzależnione od złożenia przez uprawnionego oświadczenia o odkupieniu Jednostek Uczestnictwa w okresie nieprzekraczającym ostatnich 180 dni kalendarzowych.

§ 12

1. Jednostki Uczestnictwa nabywane są w chwili wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby Jednostek Uczestnictwa nabytych za dokonaną wpłatę. Nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Krajowych oraz Subfunduszy Zagranicznych następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym pod dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informacje o uznaniu rachunku bankowego Funduszu związanego z Subfunduszem wpłatą na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

2. Nabycie powinno nastąpić nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpływu wpłaty na rachunek bankowy Funduszu związany z danym Subfunduszem, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia nabycia.

§ 13

1. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bez ograniczeń, z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych w Ustawie. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa bezpośrednio lub za pośrednictwem Dystrybutora.

2. Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy Krajowych oraz Subfunduszy Zagranicznych odkupywane są po cenie wyrażonej w polskich złotych. Wypłata dokonywana jest w polskich złotych.

3. Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z chwilą wpisania do Rejestru przez Agenta Transferowego liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu odkupienia tych Jednostek Uczestnictwa.

4. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy Krajowych oraz Subfunduszy Zagranicznych następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu odkupienia.

5. Odkupienie nie może nastąpić później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od złożenia zlecenia odkupienia, chyba że opóźnienie jest następstwem zdarzeń, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności złożenia wadliwego zlecenia odkupienia.

6. W przypadku Zwrotu odkupienie jest dokonywane nie później niż w przedostatnim dniu roboczym obowiązywania umowy o prowadzenie Rachunku IKE lub umowy o prowadzenie Rachunku IKZE. W przypadku Zwrotu częściowego z Rachunku IKE odkupienie jest dokonywane w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku przez Uczestnika.

7. W przypadku Wypłaty środków zgromadzonych na Rachunku IKE lub Rachunku IKZE na rzecz:

a) Uczestnika Funduszu, po spełnieniu warunków określonych w §10b ust. 9 lub §10c ust. 10;

b) osób uprawnionych, w przypadku śmierci Uczestnika Funduszu;

- odkupienie jest dokonywane nie później niż w siódmym dniu roboczym od dnia otrzymania przez Fundusz prawidłowego wniosku o dokonanie Wypłaty.

8. W przypadku Wypłaty Transferowej odkupienie jest dokonywane w siódmym dniu roboczym od dnia:

a) złożenia dyspozycji Wypłaty Transferowej przez Uczestnika Funduszu;

b) przedstawienia przez osoby uprawnione w przypadku śmierci Uczestnika Funduszu dokumentów wymienionych w art. 34 ust. 2 pkt 2 lub 34a ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego oraz złożenie dyspozycji Wypłaty Transferowej;

- pod warunkiem, że nie zachodzą przesłanki do zawieszenia odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

9. Fundusz niezwłocznie dokonuje przelewu kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na rachunek bankowy Uczestnika Funduszu, nie wcześniej jednak niż drugiego dnia roboczego po Dniu Wyceny, w którym nastąpiło odkupienie Jednostek Uczestnictwa, po ewentualnym pobraniu Opłaty Umorzeniowej.

10. Wypłata następuje po potrąceniu kwoty podatku, do pobrania którego Fundusz lub Towarzystwo jest zobowiązane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Przy obliczeniu należnego podatku przyjmuje się, że jako pierwsze odkupywane są Jednostki Uczestnictwa zbyte Uczestnikowi Funduszu po najwyższej Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

§ 13[1]

1. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek jeżeli wartość Aktywów Netto Subfunduszu przekroczy 200.000.000 złotych (słownie: dwieście milionów złotych). Fundusz niezwłocznie po podjęciu decyzji o zawieszeniu zbywania Jednostek Uczestnictwa zamieści informację o tym fakcie na stronie internetowej www.metlife.pl oraz przekaże tą informację Dystrybutorom.

2. W przypadku zawieszenia zbywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przez Fundusz z powodu wskazanego w ust. 1, Fundusz może w drodze decyzji podjętej w terminie 14 dni roboczych przypadających po Dniu Wyceny, w którym Aktywa Netto Subfunduszu wynosić będą mniej niż 180.000.000 złotych (sto osiemdziesiąt milionów złotych), ponownie rozpocząć zbywanie Jednostek Uczestnictwa. Termin ponownego rozpoczęcia zbywania Jednostek Uczestnictwa zostanie określony w wyżej wspomnianej decyzji. Fundusz niezwłocznie poinformuje o wznowieniu zbywania Jednostek Uczestnictwa poprzez zamieszczenie informacji o tym fakcie na stronie internetowej www.metlife.pl oraz jej przekazanie Dystrybutorom.

3. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa w każdym z Subfunduszy oddzielnie, na okres nie dłuższy niż dwa tygodnie, jeżeli:

a. w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu oraz Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10 % Aktywów danego Subfunduszu, albo

b. nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, za zgodą i na warunkach określonych przez KNF:

a. odkupywanie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może zostać zawieszone na okres dłuższy niż dwa tygodnie, nieprzekraczający jednak dwóch miesięcy;

b. Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w danym Subfunduszu, w ratach, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu.

5. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego Subfunduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. Za zgodą i na warunkach określonych przez KNF zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszone na okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy.

6. W przypadku zwołania Zgromadzenia Uczestników Fundusz zawiesza zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa od dnia poprzedzającego dzień, na który zwołano Zgromadzenie Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników.

7. W przypadku zwołania Zgromadzenia Uczestników w sprawach dotyczących tylko danego Subfunduszu Fundusz zawiesza zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa tylko Subfunduszu, którego dotyczy Zgromadzenie Uczestników.

§ 14
Zamiana Jednostek Uczestnictwa

1. Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tym Subfunduszu. Zlecenie zamiany jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia Jednostek Uczestnictwa.

2. Zamiany dokonuje się przez jednoczesne umorzenie Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu (zwanym dalej Subfunduszem źródłowym) i nabycie jednostek uczestnictwa w innym Subfunduszu (zwanym dalej Subfunduszem docelowym), za środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu źródłowego.

3. Zamiana może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa. Jednostki Uczestnictwa kategorii L w ramach Subfunduszu Ochrony Wzrostu nie podlegają zamianie na inne kategorie Jednostek Uczestnictwa. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, o którym mowa w §10 Statutu, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu.

4. Zlecenie zamiany jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu źródłowego wpłyną na rachunek nabyć Subfunduszu docelowego. Uczestnik nabywa Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu docelowego dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć Subfunduszu docelowego. Z zastrzeżeniem zachowania warunków wskazanych w zdaniach poprzednich niniejszego ustępu, zamiana następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu zamiany. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia zamiany a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

5. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie do zamiany Jednostek Uczestnictwa stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

§ 14[1]
Konwersja Jednostek Uczestnictwa

1. Uczestnik ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu pomiędzy funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez Towarzystwo, z zastrzeżeniem zasad uczestnictwa w tych funduszach inwestycyjnych. Zlecenie konwersji jest jednoczesnym zleceniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i zleceniem nabycia jednostek uczestnictwa w subfunduszu wydzielonym w ramach innego funduszu inwestycyjnego. Konwersji dokonuje się przez odkupienie Jednostek Uczestnictwa w jednym funduszu inwestycyjnym (funduszu źródłowym) i nabycie jednostek uczestnictwa w innym funduszu (funduszu docelowym), za środki pieniężne uzyskane z odkupienia jednostek uczestnictwa funduszu źródłowego.

2. Konwersja może być dokonana wyłącznie w ramach jednej kategorii Jednostek Uczestnictwa. Jednostki Uczestnictwa kategorii L w ramach Subfunduszu Ochrony Wzrostu nie podlegają konwersji na inne kategorie jednostek uczestnictwa. W przypadku rozwiązania umowy w ramach Programu Systematycznego Oszczędzania, o którym mowa w §10 Statutu, Jednostki Uczestnictwa kategorii B danego Subfunduszu są zamieniane na Jednostki Uczestnictwa kategorii A tego samego Subfunduszu.

3. Zlecenie konwersji jest realizowane jeżeli środki pieniężne uzyskane z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu (funduszu źródłowego) wpłyną na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Uczestnik nabywa jednostki uczestnictwa subfunduszu (funduszu docelowego) dopiero po wpłynięciu środków pieniężnych na rachunek nabyć subfunduszu (funduszu docelowego). Z zastrzeżeniem zachowania warunków wskazanych w zdaniach poprzednich niniejszego ustępu, konwersja następuje w następnym Dniu Wyceny przypadającym po dniu, w którym Agent Transferowy otrzymał informację o zleceniu konwersji. Okres pomiędzy złożeniem zlecenia konwersji a dniem jego realizacji nie powinien być dłuższy niż siedem dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

4. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie do konwersji Jednostek Uczestnictwa stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

§ 15
Wycena Aktywów Funduszu i Subfunduszu

1. Metody i zasady dokonywania wyceny aktywów Funduszu i Subfunduszu opisane są w prospekcie informacyjnym i są zgodne z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

2. Wartość godziwą składników lokat notowanych na aktywnym rynku, wyznacza się według ostatnich dostępnych kursów o godzinie 23.00 w Dniu Wyceny.

§ 16
Świadczenie dodatkowe

1. Uczestnikowi Funduszu, który zawarł z Towarzystwem umowę, może przysługiwać świadczenie dodatkowe po spełnieniu poniższych warunków:

   a) Uczestnik Funduszu posiadał w okresie rozliczeniowym taką liczbę Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Rejestrze Uczestników Funduszu, że średnia wartość aktywów netto przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa w Funduszu w okresie rozliczeniowym była większa niż 1.000.000 (słownie: jeden milion) złotych. Okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy. W przypadku posiadania przez Uczestnika Jednostek Uczestnictwa w walucie obcej, średnią wartość aktywów netto w walucie obcej, ustaloną w okresie rozliczeniowym przelicza się na złote polskie po średnim kursie opublikowanym przez Narodowy Bank Polski.
   b) Towarzystwo ustali w odrębnej umowie z Uczestnikiem Funduszu, w szczególności: okres obowiązywania umowy, zasady obliczania wysokości świadczenia dodatkowego, przy uwzględnieniu długości okresu rozliczeniowego i średniej Wartości Aktywów Netto Funduszu przypadających na Jednostki Uczestnictwa posiadane przez Uczestnika Funduszu w przyjętym okresie rozliczeniowym oraz sposób realizacji świadczenia dodatkowego przez Fundusz.

2. Towarzystwo może obniżyć kwotę, o której mowa w ust. 1 lit a), w następujących przypadkach:

   a) w stosunku do Uczestników Funduszu będących uczestnikami Programu Systematycznego Oszczędzania,
   b) w stosunku do Uczestników Funduszu będących uczestnikami Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych,
   c) w stosunku do Uczestników Funduszu reprezentowanych przez pełnomocnika będącego podmiotem posiadającym licencję na zarządzanie aktywami.

3. Świadczenie dodatkowe przyznane na rzecz Uczestnika Funduszu będzie realizowane ze środków Towarzystwa pochodzących z wynagrodzenia za zarządzanie.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, świadczenie dodatkowe będzie spełnione w drodze zbycia na rzecz Uczestnika Funduszu dodatkowych Jednostek

Uczestnictwa o wartości odpowiadającej otrzymanemu świadczeniu dodatkowemu bez pobierania Opłaty Dystrybucyjnej.

5. Na pisemne żądanie Uczestnika Funduszu świadczenie dodatkowe zostanie mu wypłacone w pieniądzu, jednakże nie wcześniej niż z chwilą zapłaty wynagrodzenia Towarzystwu z tytułu zarządzania Subfunduszami.

6. Uczestnik Funduszu nabywa Jednostki Uczestnictwa po dniu otrzymania świadczenia dodatkowego. Szczegółowe zasady obliczania i wypłaty świadczenia dodatkowego określa umowa, o której mowa w ust. 1.

Rozdział II: Wpłaty i Opłaty

§ 17
Wpłaty i ich minimalna wartość

1. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Krajowego kategorii A i A1 Minimalna Wpłata początkowa wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych. Kwota Minimalnej Wpłaty początkowej może być obniżona w przypadku dokonywania wpłat w ramach Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych.

2. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Krajowego kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych. Kwota Minimalnej Wpłaty Początkowej może być obniżona w przypadku dokonywania wpłat w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania.

3. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Zagranicznego kategorii A i A1 Minimalna Wpłata początkowa wynosi 500 (słownie: pięćset) złotych. Każda następna wpłata nie może być niższa niż 250 (słownie: dwieście pięćdziesiąt) złotych.

4. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Zagranicznego kategorii B Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty wynosi 100 (słownie: sto) złotych. Kwota Minimalnej Wpłaty Początkowej może być obniżona w przypadku dokonywania wpłat w ramach Programów Systematycznego Oszczędzania.

5. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Krajowego kategorii L Minimalna Wpłata początkowa oraz każda następna wpłata nie może być niższa niż 500 (słownie: pięćset) złotych.

6. W przypadku zbycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu kategorii E oraz I Minimalna Wpłata początkowa oraz minimalna kwota jednorazowej kolejnej wpłaty będzie określana w umowie o prowadzenie Rachunku IKZE lub umowie o prowadzenie Rachunku IKE, zgodnie z właściwymi dla tych programów przepisami prawa. Kwoty Minimalnych Wpłat początkowych i wpłat następnych nie mogą być wyższe od kwot wyżej wymienionych wpłat dokonywanych przez Inwestorów i Uczestników poza tymi programami.

METLIFE SUBFUNDUSZ KONSERWATYWNY PLUS

§ 18
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 0,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów

Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI PLUS
§ 18a
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,75% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,74% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust.3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI MAŁYCH SPÓŁEK
§ 18b
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości

3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ OCHRONY WZROSTU
§ 18c
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E, I i L, zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa

koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI NOWA EUROPA
§ 18d
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust.6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI POLSKICH
§ 18e
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu
oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania
kosztów obciążających Subfundusz

1. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,0% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99 % w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie związane z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych i praw majątkowych;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez organy państwowe i samorządowe, w tym opłaty za zezwolenia oraz rejestracyjne;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie to pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI ŚWIATOWYCH
§ 18f
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu
oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania
kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu w maksymalnej wysokości 1,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 0,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKAŃSKICH
§ 18g
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu
oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania
kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana

maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ ZRÓWNOWAŻONY AZJATYCKI
§ 18h
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

   h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW ROZWINIĘTYCH
§ 18i
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

b) opłaty i prowizje maklerskie;

c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW WSCHODZĄCYCH
§ 18j
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI CHIŃSKICH I AZJATYCKICH
§ 18k
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz może pokrywać następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

b) opłaty i prowizje maklerskie;

c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu oraz badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

g) opłaty i koszty likwidacji Subfunduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 5;

h) opłaty i koszty likwidacji Funduszu, w tym wynagrodzenie likwidatora, z zastrzeżeniem ust. 6;

i) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 2-6 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

j) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

5. W przypadku likwidacji Subfunduszu, Subfundusz ten pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. g) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

6. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

8. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

9. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI EUROPEJSKICH
§ 18l
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz będzie pokrywał następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

b) opłaty i prowizje maklerskie;

c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu - do wysokości 0,03% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

g) koszty badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,07% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

h) wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu, z zastrzeżeniem ust. 6;

i) wynagrodzenie likwidatora Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 7;

j) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 3-10 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

k) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Koszty i zobowiązania danego Subfunduszu będą obciążać wyłącznie ten Subfundusz. Koszty dotyczące całego Funduszu obciążają poszczególne Subfundusze w zakresie proporcjonalnym do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu.

5. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

6. W przypadku likwidacji Subfunduszu, z aktywów Subfunduszu pokrywa się koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych w całym okresie likwidacji Subfunduszu. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. i) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych w całym okresie likwidacji Funduszu. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

8. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

9. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

10. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKI ŁACIŃSKIEJ
§ 18ł
Wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Subfunduszu oraz rodzaje, wysokość, sposób kalkulacji i terminy pokrywania kosztów obciążających Subfundusz

1. Towarzystwo pobiera wynagrodzenie za zarządzanie od Aktywów Netto Subfunduszu w maksymalnej wysokości 2,0% w skali roku. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A, B, E i I zbywanych w ramach Subfunduszu.

2. Za zarządzanie Subfunduszem Towarzystwo pobiera z Aktywów Subfunduszu wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 1,99% w skali roku naliczone od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Wskazana maksymalna stawka wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem odnosi się do kategorii Jednostek Uczestnictwa A1 zbywanych w ramach Subfunduszu.

3. Subfundusz będzie pokrywał następujące koszty wynikające ze zobowiązań Subfunduszu oraz koszty wynikające ze zobowiązań dotyczących całego Funduszu proporcjonalnie do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu:

   a) prowizje i opłaty za przechowanie papierów wartościowych, prowadzenie rejestru aktywów Funduszu i Subfunduszu, przechowywanie aktywów przez Depozytariusza, otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych – do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   b) opłaty i prowizje maklerskie;

   c) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne;

   d) podatki, taksy notarialne, opłaty sądowe i inne opłaty wymagane przez przepisy prawa;

   e) opłaty, prowizje i koszty związane z obsługą i spłatą zaciągniętych przez Fundusz pożyczek i kredytów bankowych;

   f) koszty doradztwa prawnego i podatkowego na rzecz Subfunduszu wykonywanego w celu ochrony praw Uczestników Funduszu - do wysokości 0,03% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   g) koszty badań i przeglądów sprawozdań finansowych Subfunduszu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - do wysokości 0,07% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym;

   h) wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu, z zastrzeżeniem ust. 6;

   i) wynagrodzenie likwidatora Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 7;

   j) wynagrodzenie Depozytariusza za realizację obowiązków wynikających z art. 72 ust. 1 pkt 3-10 Ustawy (w tym za weryfikację wyceny Aktywów Subfunduszu) – do wysokości 26.400 zł rocznie;

   k) wynagrodzenie Agenta Transferowego pokrywane na podstawie umowy o świadczenie usług Agenta Transferowego – do wysokości 0,2% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym.

4. Koszty i zobowiązania danego Subfunduszu będą obciążać wyłącznie ten Subfundusz. Koszty dotyczące całego Funduszu obciążają poszczególne Subfundusze w zakresie proporcjonalnym do udziału Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Wartości Aktywów Netto Funduszu.

5. Za wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 3 pokrywanych przez Subfundusz, Towarzystwo pokrywa z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2 powyżej oraz ze środków własnych, wszelkie pozostałe koszty i wydatki związane z działalnością Funduszu lub Subfunduszu, a w szczególności koszty reklamy, promocji, dystrybucji oraz koszty przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych i ogłoszeń, w tym wymaganych przepisami Ustawy.

6. W przypadku likwidacji Subfunduszu, z aktywów Subfunduszu pokrywa się koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. h) do wysokości 3,0 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych w całym okresie likwidacji Subfunduszu. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

7. W przypadku likwidacji Funduszu, Fundusz pokryje koszty wynagrodzenia likwidatora, o których mowa w ust. 3 lit. i) do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000 (słownie: sto tysięcy) złotych w całym okresie likwidacji Funduszu. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość.

8. W przypadku zawarcia przez Fundusz umowy dotyczącej nabycia lub zbycia składników lokat więcej niż jednego Subfunduszu, koszty takiej transakcji obciążają dany Subfundusz proporcjonalnie do udziału wartości nabytych lub zbytych na rzecz tego Subfunduszu składników lokat w wartości składników lokat nabytych lub zbytych w ramach tej transakcji ogółem.

9. W księgach Subfunduszu codziennie tworzona jest rezerwa na wybrane koszty. Rezerwa tworzona jest w wysokości uzasadnionej i ma na celu zapewnienie współmierności kosztów do okresu, którego faktycznie dotyczą. Rozliczenie następuje z dołu w okresach miesięcznych, kwartalnych lub w innych okresach wynikających z charakteru i terminu płatności odpowiednich zobowiązań.

10.. Wynagrodzenie za zarządzanie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny. Wynagrodzenie za zarządzanie pobierane jest w okresach miesięcznych.

§ 19

Opłaty Manipulacyjne

1. Z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, za zbycie, odkupienie, konwersję i zamianę Jednostek Uczestnictwa mogą być pobierane Opłaty Manipulacyjne. Opłaty Manipulacyjne, zgodnie z art. 86 ust. 3 Ustawy, należne są Towarzystwu lub Dystrybutorowi od Uczestnika. Stawki Opłat Manipulacyjnych określone są w Tabeli Opłat i nie mogą przekroczyć maksymalnej wysokości określonej w Statucie. Towarzystwo może również ustalać Stawki Opłat Manipulacyjnych indywidualnie dla danego Dystrybutora.
2. Z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii A, A1 oraz L pobiera się Opłatę Dystrybucyjną w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej w Towarzystwie lub u danego Dystrybutora, nie wyższej niż:
   a) w przypadku Subfunduszy Krajowych:
      - 1,00 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus,
      - 1,00 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Obligacji Plus,
      - 4,00 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu,
      - 4,00 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek,
      - 4,50 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa,
      - 4,50 % wpłacanej kwoty dla MetLife Subfunduszu Akcji Polskich,

   b) w przypadku Subfunduszy Zagranicznych:
      - 1,00% wpłacanej kwoty dla Subfunduszu wymienionego w § 4 ust. 2 lit a);
      - 5,00% wpłacanej kwoty dla Subfunduszy wymienionych w § 4 ust. 2 lit b)-h).

3. Z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, pobiera się Opłatę Umorzeniową za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii A i A1 oraz L w wysokości podanej w Tabeli Opłat, obowiązującej w Towarzystwie lub u danego Dystrybutora, nie wyższej niż 1% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii A i A1 oraz L.
4. Za zbycie Jednostek Uczestnictwa kategorii B pobiera się Opłatę Dystrybucyjną w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 3% wpłacanej kwoty.
5. Z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, pobiera się Opłatę Umorzeniową za odkupienie Jednostek Uczestnictwa kategorii B w wysokości określonej w umowie oraz regulaminie dotyczących danego Programu Systematycznego Oszczędzania, która nie będzie wyższa niż 4% kwoty wypłacanej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa kategorii B.

5a. W przypadku Jednostek Uczestnictwa kategorii E pobiera się następujące opłaty:
   a) Z zastrzeżeniem ust. 7 i 8, pobiera się Opłatę za otwarcie Rachunku IKZE w wysokości, podanej w Tabeli Opłat obowiązującej w Towarzystwie u danego Dystrybutora w wysokości nie większej niż 600 zł.
   b) Opłatę dodatkową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12-miesięcy liczonych od dnia zawarcia Umowy IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Umowie IKZE MetLife Fundusze Inwestycyjne.

5b. W przypadku Jednostek Uczestnictwa kategorii I pobiera się wyłącznie następujące opłaty w zależności od wybranego przez Uczestnika wariantu opłat:
   a. I wariant – w związku z dokonaniem pierwszej wpłaty pobiera się Opłatę za otwarcie rachunku IKE w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE , nie wyższej niż 100 (sto) złotych;

- pobiera się Opłatę Dystrybucyjną w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE , nie wyższej niż 3 % wpłacanej kwoty;
- Towarzystwo pobiera Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE, nie wyższej niż 2 % wypłacanej kwoty;

b. II wariant –w związku z dokonaniem pierwszej wpłaty pobiera się Opłatę za otwarcie rachunku IKE w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE , nie wyższej niż 300 (trzysta) złotych,

- pobiera się Opłatę Dystrybucyjną w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE , nie wyższej niż 1 % wpłacanej kwoty;
- Towarzystwo pobiera Opłatę Umorzeniową za dokonanie Wypłaty, Wypłaty Transferowej lub Zwrotu w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy o prowadzenie IKE MetLife Fundusze Inwestycyjne, w wysokości podanej w Tabeli Opłat IKE , nie wyższej niż 2 % wypłacanej kwoty;

Dokonanie zamiany Jednostek Uczestnictwa kategorii I nie podlega Opłatom za zamianę w obu wariantach opłat oraz Opłatom Umorzeniowym określonym w niniejszym ustępie. Dokonanie konwersji Jednostek Uczestnictwa kategorii I nie podlega Opłatom za Konwersję w obu wariantach opłat oraz Opłatom Umorzeniowym określonym w niniejszym ustępie.

6. Z zastrzeżeniem ust. 11 i 12, za dokonanie zamiany oraz konwersji, o których mowa w § 14 i 14^1 Statutu, pobiera się opłatę składającą się z dwóch części: stałą Opłatę za Zamianę/stałą Opłatę za Konwersję w wysokości podanej w Tabeli Opłat, obowiązującej w Towarzystwie lub u danego Dystrybutora, która nie przekroczy 0,5% kwoty wypłaconej z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, ale nie będzie mniejsza niż kwota 20 (dwudziestu) złotych oraz zmienną Opłatę za Zamianę/zmienną Opłatę za Konwersję.

7. Stała Opłata za Zamianę/stała Opłata za Konwersję jest pobierana w subfunduszu docelowym ze środków pieniężnych uzyskanych z odkupienia Jednostek Uczestnictwa w funduszu lub subfunduszu źródłowym, zgodnie z postanowieniami statutu funduszu źródłowego, przed obliczeniem i pobraniem zmiennej Opłaty za Zamianę/zmienną Opłatę za Konwersję.

8. Zmienna Opłata za Zamianę/zmienna Opłata za konwersję, o których mowa w ust. 6, jest równa iloczynowi kwoty zamiany i stawki zmiennej Opłaty za Zamianę/zmiennej Opłaty za Konwersję. Stawka zmiennej Opłaty za Zamianę/zmiennej Opłaty za Konwersję nie może być wartością ujemną i nie może być większa od stawki Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym pomniejszonej o stawkę Opłaty Dystrybucyjnej w funduszu lub subfunduszu źródłowym podanych w Tabeli Opłat. Zmienna Opłata za Zamianę/zmienna Opłata za Konwersję pobierana jest w subfunduszu docelowym, w którym nabywane są jednostki uczestnictwa.

9. Szczegółowe zasady ustalenia zmiennej Opłaty za Zamianę/zmiennej Opłaty za Konwersję podane są w Tabeli Opłat obowiązującej w Towarzystwie lub u danego Dystrybutora.
10. Uczestnik jest zwolniony ze zmiennej Opłaty za Zamianę/zmiennej Opłaty za Konwersję, jeżeli maksymalna, podana w Tabeli Opłat, stawka Opłaty Dystrybucyjnej w subfunduszu docelowym jest niższa od maksymalnej, podanej w Tabeli Opłat, stawki Opłaty Dystrybucyjnej w funduszu lub subfunduszu źródłowym.
11. Towarzystwo może także częściowo lub całkowicie zwolnić wszystkich albo określoną grupę Inwestorów lub Uczestników Funduszu z Opłaty Dystrybucyjnej, Opłaty Umorzeniowej, Opłaty za Zamianę, Opłaty za Konwersję, Opłaty za otwarcie Rachunku IKE oraz Opłaty za otwarcie Rachunku IKZE dotyczącej Jednostek Uczestnictwa, w szczególności w ramach:
    a) okresowych promocji;
    b) Programów Systematycznego Oszczędzania;
    c) Rachunku IKE;
    d) Rachunku IKZE;
    e) Wyspecjalizowanych Programów Inwestycyjnych.
12. Towarzystwo może także częściowo lub całkowicie zwolnić z Opłaty Dystrybucyjnej, Opłaty Umorzeniowej, Opłaty za Zamianę, Opłaty za Konwersję, Opłaty za otwarcie Rachunku IKE oraz Opłaty za otwarcie Rachunku IKZE w szczególności:
    a) pracowników Towarzystwa;
    b) pracowników i agentów akcjonariusza Towarzystwa;
    c) pracowników i agentów Dystrybutora;
    d) pracowników podmiotów będących w stosunku dominacji i zależności z akcjonariuszem Towarzystwa w rozumieniu Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
    e) akcjonariuszy Towarzystwa;
    f) w wyjątkowych sytuacjach osoby, których reklamacje zostały uwzględnione przez Fundusz.
13. Obowiązująca w Towarzystwie Tabela Opłat oraz informacje o okresowych promocjach będą publikowane na stronie internetowej Funduszu www.metlife.pl.

Rozdział III: Zasady Inwestowania Subfunduszy Krajowych
METLIFE SUBFUNDUSZ KONSERWATYWNY PLUS
§ 20
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie jego środków w denominowane w walucie polskiej: -

    a) Instrumenty Rynku Pieniężnego, dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu lub depozyty bankowe, których termin zapadalności nie przekracza roku;

    b) dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu i terminach zapadalności dłuższych niż rok, pod warunkiem, że charakteryzują się one ryzykiem stopy procentowej nie wyższym niż w przypadku dłużnych papierów wartościowych o terminach wykupu nie przekraczających roku.

4. Decyzje o doborze lokat będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

    a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych;

    b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych instrumentów rynku pieniężnego lub dłużnych papierów wartościowych;

    c) płynności poszczególnych instrumentów rynku pieniężnego lub dłużnych papierów wartościowych.

5. Minimalny udział dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu będzie wynosić 40%.

6. Maksymalny udział dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego wyemitowanych przez podmioty inne od wymienionych w ust. 5, w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu może wynosić 60%.

7. Fundusz może lokować do 35% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w depozyty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, które posiadają fundusze własne w wysokości nie mniejszej niż równowartość w złotych kwoty 10 000 000 euro, ustalonej przy zastosowaniu średniego kursu wyliczonego przez Narodowy Bank Polski na dzień podpisania umowy depozytu.

8. Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zaciągania tych pożyczek i kredytów.

§ 21
Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

a) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;

c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;

d) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a) i b) powyżej, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:

   i) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego lub

   ii) emitowane, poręczane lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub

   iii) emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a).

e) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w lit. a), b) i d), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu,

f) papiery wartościowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria, o których mowa w art. 93 ust. 4 Ustawy, a wbudowany instrument pochodny:

   i) może wpływać na część bądź na wszystkie przepływy pieniężne, wynikające z papieru wartościowego funkcjonującego jako umowa zasadnicza, zgodnie ze zmianami stóp procentowych, cen instrumentów finansowych, kursów wymiany walut, indeksów, ratingów lub innych czynników, i tym samym funkcjonować jak samodzielny instrument po-chodny;

   ii) nie jest ściśle powiązany ryzykiem i cechami ekonomicznymi z ryzykiem i cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej;

   iii) ma znaczący wpływ na profil ryzyka oraz wycenę papierów wartościowych.

g) Instrumenty Rynku Pieniężnego z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria określone w art. 93a Ustawy, a wbudowany instrument pochodny spełnia odpowiednio kryteria, o których mowa w lit. f).

§ 22
Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 - 11, Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.

2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w dłużnych papierach wartościowych lub Instrumentach Rynku Pieniężnego wyemitowanych przez jeden podmiot, w których Fundusz ulokował ponad 5% Aktywów Subfunduszu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

3. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.

4. Łączna wartość lokat w dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

5. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego.

6. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 5, przy czym łączna wartość lokat w dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie, nie może przekroczyć 35 % wartości Aktywów Subfunduszu.

7. Do lokat w dłużne papiery wartościowe emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 5 – 6.

8. Lokaty, o których mowa w ust. 7, powinny być dokonywane w dłużne papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Fundusz może lokować do 20% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz nie może lokować więcej niż 10 % wartości Aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 9.

11. Łączna wartość lokat Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 9, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

12. Fundusz nie może nabyć więcej niż 10% wartości nominalnej dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego wyemitowanych przez jeden podmiot.

13. Limitu, o którym mowa w ust. 12, Fundusz może nie stosować w chwili nabycia dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego, jeżeli nie można ustalić wartości brutto dłużnych papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego w emisji.

14. Fundusz jest obowiązany rozwiązać umowę depozytową w przypadku:

    a) powzięcia przez Fundusz informacji, iż bank lub instytucja kredytowa przestają spełniać wymogi określone w § 20 ust. 7 – nie później niż 30 dni od powzięcia tej informacji, z uwzględnieniem interesu uczestników Funduszu;

    b) powzięcia przez Fundusz informacji, iż bank lub instytucja kredytowa stały się niewypłacalne – niezwłocznie, z uwzględnieniem interesu uczestników Funduszu.

§ 23
Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Konserwatywnego Plus

1. Fundusz nie może:

    a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

    b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem §20 ust. 8,

    c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych,

    d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:

    a) członkami organów Towarzystwa;

    b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

    c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

    d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

    e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:

    a) Towarzystwem;

    b) Depozytariuszem;

    c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

d) Akcjonariuszami Towarzystwa,

e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2 i 4 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.
6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.
7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. d) i e), nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.
8. Fundusz może dokonać lokat, o których mowa w ust. 2 lub zawrzeć umowę, o której w ust. 3 i 4, jeżeli dokonanie lokaty lub zawarcie umowy jest w interesie Uczestników Funduszu, a dokonanie lokaty lub zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI PLUS

§ 24

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Obligacji Plus

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Subfundusz jest subfunduszem obligacji. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie jego środków w dłużne papiery wartościowe denominowane w walucie polskiej. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.

4. Decyzje o doborze lokat będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,
   b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych;
   c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

5. Całkowita wartość inwestycji w obligacje nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Pozostała część Aktywów Subfunduszu będzie lokowana w inne dłużne papiery wartościowe oraz utrzymywana w formie gotówki bądź depozytów w celach zapewnienia płynności.

6. Minimalny udział obligacji Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego lub obligacji posiadających gwarancje Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu będzie wynosić 40%.

7. Maksymalny udział obligacji, wyemitowanych przez podmioty inne od wymienionych w ust. 6, w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu może wynosić 60%, przy czym wartość inwestycji w obligacje podmiotów mających siedzibę za granicą lub w zagraniczne prawa majątkowe nie będzie przekraczać 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

8. Fundusz nie inwestuje Aktywów Subfunduszu w akcje. W wyjątkowych sytuacjach nabycie akcji może nastąpić w wyniku konwersji długu, przy czym maksymalny udział akcji w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu nie może przekroczyć 7%. Fundusz będzie dążył do zbycia nabytych akcji w możliwie krótkim czasie, z uwzględnieniem interesów uczestników Funduszu.

9. Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

10. Fundusz może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe wyłącznie na zasadach określonych w art. 102 Ustawy.

11. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust 10, nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

12. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 10, i papierów wartościowych tego samego emitenta będących w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu nie może przekroczyć limitu, o którym mowa w art. 96 ust. 1 i 3, art. 97 ust. 1, art. 98 ust. 2-4, art. 99 lub art. 100 Ustawy o funduszach inwestycyjnych.

§ 25

Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Obligacji Plus

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD;
b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;
c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;
d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a i b, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
   - emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne Państwa Członkowskiego, albo przez bank centralny Państwa Członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż państwo członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno państwo

członkowskie, lub

– emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub

– emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);

e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a), b) i d) powyżej;
f) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej;
g) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne;
h) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:

- instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika;
- instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym Państwa Członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem;
- ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie jak dla funduszy inwestycyjnych otwartych;
- instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych;

i) jednostki uczestnictwa w innych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez Towarzystwo;
j) listy zastawne emitowane przez banki hipoteczne;
k) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;-
l) papiery wartościowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria, o których mowa w art. 93 ust. 4 Ustawy, a wbudowany instrument pochodny:
i) może wpływać na część bądź na wszystkie przepływy pieniężne, wynikające z papieru wartościowego funkcjonującego jako umowa za-sadnicza, zgodnie ze zmianami stóp procentowych, cen instrumentów finansowych, kursów wymiany walut, indeksów, ratingów lub innych czynników, i tym samym funkcjonować jak samodzielny instrument po-chodny;
ii) nie jest ściśle powiązany ryzykiem i cechami ekonomicznymi z ryzykiem i cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej;
iii) ma znaczący wpływ na profil ryzyka oraz wycenę papierów wartościowych.
ł) Instrumenty Rynku Pieniężnego z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria określone w art. 93a Ustawy, a wbudowany instrument pochodny spełnia odpowiednio kryteria, o których mowa w lit. l).

§ 26
Instrumenty pochodne MetLife Subfunduszu Obligacji Plus

1. Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu,
   b) takie instrumenty pochodne są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej, Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz
   c) umowa ma na celu zapewnienie sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
      i) kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości, w tym umowa pozwala na przeniesienie ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami finansowymi,
      ii) kursów walut w związku z lokatami Funduszu,
      iii) wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
   d) bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych, stanowią instrumenty finansowe, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 Ustawy, stopy procentowe, kursy walut lub indeksy, oraz
   e) wykonanie nastąpi przez dostawę instrumentów finansowych, o których mowa w art. 93 ust. 1 Ustawy, lub przez rozliczenie pieniężne.

2. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:

   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 9.
   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,
   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą.
3. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:

a) opcje,

b) kontrakty terminowe (forward lub futures),

c) transakcje wymiany (SWAP),

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.

5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:

a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,
b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,
c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,
d) płynność instrumentu pochodnego,
e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z silnymi wahaniami cen papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i innych praw majątkowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu,
b) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z papierami wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego lub innymi prawami majątkowymi, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości w celu zlikwidowania w krótkim czasie rozbieżności pomiędzy zamierzonym a faktycznym składem portfela,
c) zwiększenie sprawności zarządzania portfelem w przypadkach gdy zawarcie transakcji na rynku instrumentów bazowych jest nieefektywne z uwagi na:
   i) niższą płynność,
   ii) wielkość planowanej transakcji,
   iii) wyższe koszty zawarcia transakcji,
   iv) czas potrzebny na zrealizowanie zamierzonej strategii inwestycyjnej;
d) osiągnięcie dodatkowych dochodów w wyniku transakcji arbitrażowych polegających na jednoczesnym zakupie i sprzedaży instrumentów finansowych, w szczególności instrumentu bazowego i instrumentu pochodnego w celu osiągnięcia zysku wynikającego z różnicy cen tych instrumentów będącej rezultatem nieefektywności rynku.

7. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych określonych w § 27 Fundusz uwzględnia wartość papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego stanowiących bazę instrumentów pochodnych.

8. Przepisów ust. 7 nie stosuje się w przypadku instrumentów pochodnych, których bazę stanowią indeksy.

9. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A.. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

§ 27
Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Obligacji Plus

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.

2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

3. Łączna wartość lokat, o których mowa w § 25 w lit. e) nie może przekroczyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.

5. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

6. Fundusz nie może lokować więcej niż 25% wartości Aktywów Subfunduszu w listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny lub dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, przy czym suma lokat w listy zastawne i dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu, a łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 35 % wartości Aktywów Subfunduszu.

7. Fundusz może lokować do 20% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przy czym Fundusz nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, a łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

8. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego,

Państwo Członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego Państwa Członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno Państwo Członkowskie.

9. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.

10. Do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 8 i 9.

11. Lokaty, o których mowa w ust. 10 powinny być dokonywane w papiery wartościowe, co najmniej sześciu różnych emisji. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 28
Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Obligacji Plus

1. Fundusz nie może
   a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

   b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem §24 ust. 10,

   c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych,

   d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:
   a) członkami organów Towarzystwa;

   b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

   c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

   d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

   e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:
   a) Towarzystwem;

   b) Depozytariuszem;

   c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

   d) Akcjonariuszami Towarzystwa,

   e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2 i 4 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.
6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.
7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. d) i e), nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.
8. Fundusz może dokonać lokat, o których mowa w ust. 2 lub zawrzeć umowę, o której w ust. 3 i 4, jeżeli dokonanie lokaty lub zawarcie umowy jest w interesie Uczestników Funduszu, a dokonanie lokaty lub zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI MAŁYCH SPÓŁEK
§ 29
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust.1.

3. Subfundusz jest subfunduszem akcji. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie Aktywów Subfunduszu w akcje spółek wchodzących w skład indeksu sWIG80. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami niniejszego Statutu.

4. Całkowita wartość inwestycji w akcje nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu. Całkowita wartość lokat innych niż akcje nie będzie wyższa niż 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

5. Akcje spółek wchodzących w skład indeksu sWIG80 stanowią nie mniej niż 55% wartości części akcyjnej aktywów Subfunduszu.

6. Wartość inwestycji w akcje zagraniczne nie będzie przekraczać 20% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

7. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe oraz depozyty bankowe utrzymywane dla celów zarządzania bieżącą płynnością Subfunduszu nie będzie przekraczać 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

8. Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) udziału akcji w indeksach giełdowych,

   b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,

   c) płynności akcji.

9. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,

   b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,

   c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

10. Dokładny udział lokat Aktywów Subfunduszu w akcje i dłużne papiery wartościowe w ramach limitów określonych w ust. 4 będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

    a) oceny bieżącej sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych,

    b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości, w szczególności w zakresie kształtowania się cen akcji oraz rentowności dłużnych papierów wartościowych, zarówno w krótkim (do trzech miesięcy) jak i w długim okresie (powyżej trzech miesięcy).

11. W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz dotyczących ryzyka kursowego tych walut.

12. Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

13. Fundusz może pożyczać innym podmiotom zdematerializowane papiery wartościowe wyłącznie w trybie określonym w art. 102 Ustawy.

14. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 13, nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.-

15. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 13 i papierów wartościowych tego samego emitenta będących w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu, nie może przekroczyć limitu, o którym mowa w art. 96 ust. 1 i 3, art. 97 ust. 1, art. 98 ust. 2 - 4, art. 99 lub art. 100 Ustawy.

§ 30
Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, a także na Rynku NewConnect;

b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;

c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;

d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a i b, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:

- emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne Państwa Członkowskiego, albo przez bank centralny Państwa Członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż Państwo Członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno Państwo Członkowskie, lub

- emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne,

jak określone prawem wspólnotowym, lub

- emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);

e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a), b) i d) powyżej;
f) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
g) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne;
h) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:

- instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika;

- instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym Państwa Członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem ;

- ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie jak dla funduszy inwestycyjnych otwartych;

- instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych;

i) jednostki uczestnictwa w innych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez Towarzystwo;
j) listy zastawne emitowane przez banki hipoteczne;
k) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
l) papiery wartościowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria, o których mowa w art. 93 ust. 4 Ustawy, a wbudowany instrument pochodny:
i) może wpływać na część bądź na wszystkie przepływy pieniężne, wynikające z papieru wartościowego funkcjonującego jako umowa za-sadnicza, zgodnie ze zmianami stóp procentowych, cen instrumentów finansowych, kursów wymiany walut, indeksów, ratingów lub innych czynników, i tym samym funkcjonować jak samodzielny instrument pochodny;
ii) nie jest ściśle powiązany ryzykiem i cechami ekonomicznymi z ryzykiem i cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej;
iii) ma znaczący wpływ na profil ryzyka oraz wycenę papierów wartościowych.
ł) Instrumenty Rynku Pieniężnego z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria określone w art. 93a Ustawy, a wbudowany instrument pochodny spełnia odpowiednio kryteria, o których mowa w lit. l).

§ 31
Instrumenty Pochodne MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek

1. Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.
   b) takie instrumenty pochodne są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej, Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz
   c) umowa ma na celu zapewnienie sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:
      i) kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości, w tym umowa pozwala na przeniesienie ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami finansowymi,
      ii) kursów walut w związku z lokatami Funduszu,
      iii) wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
   d) bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych, stanowią instrumenty finansowe, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 Ustawy, stopy procentowe, kursy walut lub indeksy, oraz
   e) wykonanie nastąpi przez dostawę instrumentów finansowych, o których mowa w art. 93 ust. 1 Ustawy, lub przez rozliczenie pieniężne.

2. Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 9.
   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,
   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą.
3. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,
   b) kontrakty terminowe (forward lub futures),
   c) transakcje wymiany (SWAP),

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,
   b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,
   c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,
   d) płynność instrumentu pochodnego,
   e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.
6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3 Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli spełnione są następujące warunki:
   a) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z silnymi wahaniami cen papierów wartościowych, Instrumentów lynku Pieniężnego i innych praw majątkowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu,

   b) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z papierami wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego lub innymi prawami majątkowymi, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości, w celu zlikwidowania w krótkim czasie rozbieżności pomiędzy zamierzonym a faktycznym składem portfela,

   c) zwiększenie sprawności zarządzania portfelem w przypadku gdy zawarcie transakcji na rynku instrumentów bazowych jest nieefektywne z uwagi na:

      i. niższą płynność,

      ii. wielkość planowanej transakcji,

      iii. wyższe koszty zawarcia transakcji,

      iv. czas potrzebny na zrealizowanie zamierzonej strategii inwestycyjnej,

   d) osiągnięcie dodatkowych dochodów w wyniku transakcji arbitrażowych polegających na jednoczesnym zakupie i sprzedaży instrumentów finansowych, w szczególności instrumentu bazowego i instrumentu pochodnego w celu osiągnięcia zysku wynikającego z różnicy cen tych instrumentów będącej rezultatem nieefektywności rynku.
7. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych określonych w § 32 Fundusz uwzględnia wartość papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego stanowiących bazę instrumentów pochodnych.
8. Przepisów ust. 7 nie stosuje się w przypadku instrumentów pochodnych, których bazę stanowią indeksy.
9. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A.. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

§ 32

Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
3. Łączna wartość lokat, o których mowa w § 30 w lit. e) nie może przekroczyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
5. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Fundusz nie może lokować więcej niż 25% wartości Aktywów Subfunduszu w listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny lub dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, przy czym suma lokat w listy zastawne i dłużne papiery wartościowe nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu, a łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 35 % wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz może lokować do 20% wartości aktywów łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przy czym Fundusz nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, a łączna wartość lokat Funduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, Państwo Członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego Państwa Członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno Państwo Członkowskie.
9. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 8 i 9.
11. Lokaty, o których mowa w ust. 10 powinny być dokonywane w papiery wartościowe, co najmniej sześciu różnych emisji. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 33

Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Małych Spółek

1. Fundusz nie może:
   a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem §29 ust. 13,

c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych

d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:

a) członkami organów Towarzystwa;

b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:

a) Towarzystwem;

b) Depozytariuszem;

c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

d) Akcjonariuszami Towarzystwa,

e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2 i 4 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.
6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.
7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. d) i e), nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.
8. Fundusz może dokonać lokat, o których mowa w ust. 2 lub zawrzeć umowę, o której w ust. 3 i 4, jeżeli dokonania lokaty lub zawarcia umowy wymaga interes Uczestników Funduszu, a dokonanie lokaty lub zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

§ 34
MetLife Subfundusz Ochrony Wzrostu
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Subfundusz jest subfunduszem elastycznego inwestowania działającym w oparciu o strategię inwestycyjną TV CPPI (Target Volatility Continuous Proportion Portfolio Insurance). Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie w akcje, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.

4. Dokładny udział lokat Aktywów Subfunduszu w akcje, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe będzie uzależniony od wyniku działania algorytmu, który uwzględnia:

   a) historycznej zmienności cen na rynku akcji,
   b) relację bieżącej wartości Jednostki Uczestnictwa do jej maksymalnej historycznej wartości od momentu rozpoczęcia stosowania strategii TV CPPI.,
   .

5. Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) udziału akcji w indeksach giełdowych,

   b) płynności akcji.

6. Decyzje o doborze Instrumentów Rynku Pieniężnego oraz dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,

b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,

c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

7. W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz dotyczących ryzyka kursowego tych walut.

8. Wartość inwestycji Funduszu w akcje będzie się kształtowała w przedziale od 0% do 80% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Udział Środków Płynnych w wartości Aktywów Subfunduszu będzie się kształtować w przedziale od 0% do 100% wartości Aktywów Subfuduszu.

10. Wartość inwestycji w zagraniczne papiery wartościowe lub prawa majątkowe nie będzie przekraczać 55% wartości Aktywów Subfunduszu.

11. Wartość inwestycji Funduszu w ETF (exchange-traded fund) na WIG20 nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

12. Fundusz może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu."

§ 35
Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:
a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, a także na Rynku NewConnect;
b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;
c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;
d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a i b, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
   – emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne państwa członkowskiego, albo przez bank centralny państwa członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż państwo członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno państwo członkowskie, lub

   – emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub

   – emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);

e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a), b) i d) powyżej;
f) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne;
g) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
   - instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika;

   - instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem;

   - ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie jak dla funduszy inwestycyjnych otwartych;

   - instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych;

§ 36
(skreślony)

§ 37
Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu
1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
3. Łączna wartość lokat, o których mowa w § 35 w lit. e) nie może przekroczyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
5. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. (skreślony)

7. Fundusz może lokować do 20% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przy czym Fundusz nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, a łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, Państwo Członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego Państwa Członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno Państwo Członkowskie.
9. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 8 i 9.
11. Lokaty, o których mowa ust. 10 powinny być dokonywane w papiery wartościowe, co najmniej sześciu różnych emisji. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 38

Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Ochrony Wzrostu

1. Fundusz nie może:
   a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

   b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń,

   c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych,

   d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:
   a) członkami organów Towarzystwa;

   b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

   c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

   d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

   e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:
   a) Towarzystwem;

   b) Depozytariuszem;

   c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

   d) Akcjonariuszami Towarzystwa,

   e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2 i 4 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.
6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.
7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. d) i e), nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.
8. . Fundusz może dokonać lokat, o których mowa w ust. 2, lub zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 3 i 4, jeżeli dokonanie lokaty lub zawarcie umowy jest w interesie Uczestników Funduszu, a dokonanie lokaty lub zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów

SUBFUNDUSZ AKCJI NOWA EUROPA

§ 39

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Subfundusz jest subfunduszem akcyjnym. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany przede wszystkim poprzez inwestowanie w Instrumenty dające ekspozycje na rynki akcji Europy Centralnej (w szczególności Warszawy, Budapesztu i Pragi) oraz Rosji i Turcji. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu również w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.

4. Co najmniej 50% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu inwestowane jest w instrumenty finansowe notowane w następujących krajach: Czechy, Polska, Węgry.

5. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,

   b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,

   c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

6. Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) udziału akcji w indeksach giełdowych,

   b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,

   c) płynności akcji.

7. Dokładny udział lokat aktywów Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe i akcje będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów,

   b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości.

8. Decyzje o doborze innych praw majątkowych niż papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5 i 6 powyżej będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) poziomu ryzyka kredytowego oraz możliwości jego zmian w przyszłości,

   b) poziomu ryzyka walutowego,

   c) relatywnej wyceny wobec innych składników lokat,

   d) stopnia korelacji z innymi składnikami portfela,

   e) płynności lub zbywalności danego instrumentu finansowego,

   f) kosztów transakcyjnych,

   g) dostępności do rynku, na którym dokonuje się obrót.

9. W przypadku lokat w papiery wartościowe i prawa majątkowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również na podstawie analiz dotyczących ryzyka kursowego tych walut.

10. Całkowita wartość inwestycji Funduszu w Instrumenty dające ekspozycje na rynki akcji nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

11. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

12. Maksymalny udział dłużnych papierów wartościowych, wyemitowanych przez podmioty inne niż rządy bądź banki centralne państw Europy Centralnej lub dłużne papiery wartościowe posiadające ich gwarancje, w Wartości Aktywów Netto Subfunduszu może wynosić 20%.

13. Fundusz może zaciągać na rzecz Subfunduszu, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

14. Fundusz może pożyczać innym podmiotom zdematerializowane papiery wartościowe wyłącznie w trybie określonym w art. 102 Ustawy.

15. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust.14, nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

16. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust.14, i papierów wartościowych tego samego emitenta będących w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu, nie może przekroczyć limitu, o którym mowa w art. 96 ust.1 i 3, art. 97 ust. 1, art. 98 ust.2 - 4, art. 99 lub art. 100 Ustawy.

§ 40

Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej, Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD;
b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;
c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;
d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. „a" i „b", jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę inwestorów i oszczędności oraz są:
- emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne państwa członkowskiego, albo przez bank centralny państwa członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż państwo członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno państwo członkowskie, lub emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub

- emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. „a"; -

e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. „a", „b" i „d" powyżej;
f) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej; -
g) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne;
h) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
- instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika;

- instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem;

- ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie jak dla funduszy inwestycyjnych otwartych;

- instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych;

i) jednostki uczestnictwa w innych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez Towarzystwo;
j) listy zastawne emitowane przez banki hipoteczne;
k) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;
l) papiery wartościowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria, o których mowa w art. 93 ust. 4 Ustawy, a wbudowany instrument pochodny:
i) może wpływać na część bądź na wszystkie przepływy pieniężne, wynikające z papieru wartościowego funkcjonującego jako umowa zasadnicza, zgodnie ze zmianami stóp procentowych, cen instrumentów finansowych, kursów wymiany walut, indeksów, ratingów lub innych czynników, i tym samym funkcjonować jak samodzielny instrument po-chodny;
ii) nie jest ściśle powiązany ryzykiem i cechami ekonomicznymi z ryzykiem i cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej;
iii) ma znaczący wpływ na profil ryzyka oraz wycenę papierów wartościowych.
ł) Instrumenty Rynku Pieniężnego z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria określone w art. 93a Ustawy, a wbudowany instrument pochodny spełnia odpowiednio kryteria, o których mowa w lit. l).

§ 40[1]
Instrumenty Pochodne MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa

1. Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:

a) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu,

b) takie instrumenty pochodne są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

c) umowa ma na celu zapewnienie sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:

i) kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości, w tym umowa pozwala na przeniesienie ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami finansowymi,

ii) kursów walut w związku z lokatami Funduszu,

iii) wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

d) bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych, stanowią instrumenty finansowe, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 Ustawy, stopy procentowe, kursy walut lub indeksy, oraz

e) wykonanie nastąpi przez dostawę instrumentów finansowych, o których mowa w art. 93 ust. 1 Ustawy, lub przez rozliczenie pieniężne.

2. Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:

a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim wskazany w ust. 9.

b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą.

3. Fundusz może zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:

a) opcje,

b) kontrakty terminowe (forward lub futures),

c) transakcje wymiany (SWAP),

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.

5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:

a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

d) płynność instrumentu pochodnego,

e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3 Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z silnymi wahaniami cen papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i innych praw majątkowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu,

b) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z papierami wartościowymi, Instrumentami Rynku Pieniężnego lub innymi prawami majątkowymi, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości, w celu zlikwidowania w krótkim czasie rozbieżności pomiędzy zamierzonym a faktycznym składem portfela,

c) zwiększenie sprawności zarządzania portfelem w przypadku gdy zawarcie transakcji na rynku instrumentów bazowych jest nieefektywne z uwagi na:

i) niższą płynność,

ii) wielkość planowanej transakcji,

iii) wyższe koszty zawarcia transakcji,

iv) czas potrzebny na zrealizowanie zamierzonej strategii inwestycyjnej,

d) osiągnięcie dodatkowych dochodów w wyniku transakcji arbitrażowych polegających na jednoczesnym zakupie i sprzedaży instrumentów finansowych, w szczególności instrumentu bazowego i instrumentu pochodnego w celu osiągnięcia zysku wynikającego z różnicy cen tych instrumentów będącej rezultatem nieefektywności rynku.

7. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych określonych w § 41 Fundusz uwzględnia wartość papierów wartościowych lub Instrumentów Rynku Pieniężnego stanowiących bazę instrumentów pochodnych.

8. Przepisów ust. 7 nie stosuje się w przypadku instrumentów pochodnych, których bazę stanowią indeksy.

9. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

§ 41

Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.

2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
3. Łączna wartość lokat, o których mowa w § 44 w lit. „e" nie może przekroczyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
5. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
6. Fundusz nie może lokować więcej niż 25% wartości Aktywów Subfunduszu w listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny lub dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez instytucję kredytową, przy czym suma lokat w listy zastawne i dłużne papiery wartościowe nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu, a łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz może lokować do 20% wartości aktywów łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przy czym Fundusz nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, a łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
8. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, Państwo Członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego Państwa Członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno Państwo Członkowskie.
9. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Fundusz może lokować do 20% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub instytucji wspólnego inwestowania, z zachowaniem limitów o których mowa w § 39 ust. 10
11. Łączna wartość lokat w tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania innych niż jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub tytuły uczestnictwa funduszu zagranicznego nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
12. Do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 8 i 9.
13. Lokaty, o których mowa ust. 12 powinny być dokonywane w papiery wartościowe, co najmniej sześciu różnych emisji. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości aktywów Subfunduszu.

§ 42

Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Nowa Europa

1. Fundusz nie może:

   a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

   b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem §39 ust.13,

   c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych,

   d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.
3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:

   a) członkami organów Towarzystwa;

   b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

   c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

   d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

   e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:

   a) Towarzystwem,

   b) Depozytariuszem,

   c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

   d) Akcjonariuszami Towarzystwa,

e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,

z zastrzeżeniem ust. 2.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2 i 4 nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.
6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.
7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. „d" i „e", nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI POLSKICH

§ 43

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Polskich

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Subfundusz jest subfunduszem akcji. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie głównie w akcje polskich spółek.. Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.

4. Decyzje o doborze akcji będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) udziału akcji w indeksach giełdowych,

   b) porównania wyceny akcji na podstawie analizy fundamentalnej do bieżących cen rynkowych,

   c) płynności akcji.

5. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

   a) bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych,

   b) ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych,

   c) płynności poszczególnych papierów wartościowych.

6. Dokładny udział lokat aktywów Subfunduszu w akcje i dłużne papiery wartościowe będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez Fundusz na podstawie analiz dotyczących w szczególności:

a) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów,
b) przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na rynku akcji i dłużnych papierów wartościowych w przyszłości.

7. Całkowita wartość inwestycji w akcje spółek mających siedzibę w Polsce dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym nie będzie mniejsza niż 66% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu,

8. Wartość inwestycji w akcje zagraniczne nie będzie przekraczać 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

9. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 34% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

10. Funduszu może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

11. Fundusz może pożyczać innym podmiotom zdematerializowane papiery wartościowe wyłącznie w trybie określonym w art. 102 Ustawy.

12. .Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 11, nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

13. Łączna wartość pożyczonych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 11, i papierów wartościowych tego samego emitenta będących w portfelu inwestycyjnym Funduszu nie może przekroczyć limitu, o którym mowa w art. 96 ust. 1 i 3, art. 97 ust. 1, art. 98 ust. 2-4, art. 99 lub art. 100 Ustawy.

§ 44

Typy i rodzaje lokat MetLife Subfunduszu Akcji Polskich

Aktywa Subfunduszu mogą być lokowane wyłącznie w:

a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w Państwie Członkowskim, lub na Rynku OECD, a także na Rynku NewConnect; ,

b) dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w lit. a) powyżej, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów;

c) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;

d) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a i b, jeżeli instrumenty te lub ich emitent podlegają regulacjom mającym na celu ochronę

inwestorów i oszczędności oraz są:

– emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, właściwe centralne, regionalne lub lokalne władze publiczne Państwa Członkowskiego, albo przez bank centralny Państwa Członkowskiego, Europejski Bank Centralny, Unię Europejską lub Europejski Bank Inwestycyjny, państwo inne niż państwo członkowskie, albo, w przypadku państwa federalnego, przez jednego z członków federacji, albo przez organizację międzynarodową, do której należy co najmniej jedno państwo członkowskie, lub

– emitowane, poręczone lub gwarantowane przez podmiot podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, zgodnie z kryteriami określonymi prawem wspólnotowym, albo przez podmiot podlegający i stosujący się do zasad, które są co najmniej tak rygorystyczne, jak określone prawem wspólnotowym, lub

– emitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są w obrocie na rynku regulowanym, o którym mowa w lit. a);

e) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w lit. a), b) i d) powyżej;

f) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej;

g) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne;

h) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:

- instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika;

- instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym Państwa Członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca KNF z tym organem;

- ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie jak dla funduszy inwestycyjnych otwartych;

- instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych;

i) jednostki uczestnictwa w innych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez Towarzystwo;

j) listy zastawne emitowane przez banki hipoteczne;

k) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;

l) papiery wartościowe z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria, o których mowa w art. 93 ust. 4 Ustawy, a wbudowany instrument pochodny:

i) może wpływać na część bądź na wszystkie przepływy pieniężne, wynikające z papieru wartościowego funkcjonującego jako umowa zasadnicza, zgodnie ze zmianami stóp procentowych, cen instrumentów finansowych, kursów wymiany walut, indeksów, ratingów lub innych czynników, i tym samym funkcjonować jak samodzielny instrument po-chodny;

ii) nie jest ściśle powiązany ryzykiem i cechami ekonomicznymi z ryzykiem i cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej;

iii) ma znaczący wpływ na profil ryzyka oraz wycenę papierów wartościowych.

ł) Instrumenty Rynku Pieniężnego z wbudowanym instrumentem pochodnym, pod warunkiem, że instrumenty te spełniają kryteria określone w art. 93a Ustawy, a wbudowany instrument pochodny spełnia odpowiednio kryteria, o których mowa w lit. l).

§ 45

Instrumenty pochodne MetLife Subfunduszu Akcji Polskich

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:

a) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu.

b) takie instrumenty pochodne są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej, Państwie Członkowskim lub na Rynku OECD, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

c) umowa ma na celu zapewnienie sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu lub ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą:

i) kursów, cen lub wartości papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego posiadanych przez Fundusz, albo papierów wartościowych i instrumentów rynku pieniężnego, które Fundusz zamierza nabyć w przyszłości,

ii) kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,

iii) wysokości stóp procentowych w związku z lokatami w depozyty, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz Aktywami Subfunduszu utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

d) bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych, stanowią instrumenty finansowe, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 Ustawy, stopy procentowe, kursy walut lub indeksy, oraz

e) wykonanie nastąpi przez dostawę instrumentów finansowych, o których mowa

w art. 93 ust. 1 Ustawy, lub przez rozliczenie pieniężne.

2.Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:

a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 9.

b) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:

a) opcje,

b) kontrakty terminowe (forward lub futures),

c) transakcje wymiany (SWAP),

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.

5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:

a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

d) płynność instrumentu pochodnego,

e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z silnymi wahaniami cen papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego i innych praw majątkowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu,

b) ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z papierami wartościowymi, instrumentami rynku pieniężnego lub innymi prawami majątkowymi, które Subfundusz zamierza nabyć w przyszłości w celu zlikwidowania w krótkim czasie rozbieżności pomiędzy zamierzonym a faktycznym składem portfela,

c) zwiększenie sprawności zarządzania portfelem w przypadkach gdy zawarcie transakcji na rynku instrumentów bazowych jest nieefektywne z uwagi na:

- niższą płynność,
- wielkość planowanej transakcji,
- wyższe koszty zawarcia transakcji,
- czas potrzebny na zrealizowanie zamierzonej strategii inwestycyjnej;

d) osiągnięcie dodatkowych dochodów w wyniku transakcji arbitrażowych, polegających na jednoczesnym zakupie i sprzedaży instrumentów finansowych, w szczególności instrumentu bazowego i instrumentu pochodnego w celu osiągnięcia zysku wynikającego z różnicy cen tych instrumentów będącej rezultatem nieefektywności rynku.

7. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych określonych w § 43 Fundusz uwzględnia wartość papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego stanowiących bazę instrumentów pochodnych.

Przepisów ust. 7 nie stosuje się w przypadku instrumentów pochodnych, których bazę stanowią indeksy.

9. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A.. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

§ 46

Ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Polskich

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.

2. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

3. Łączna wartość lokat, o których mowa w § 44 w lit. e) nie może przekroczyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości aktywów w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.

5. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

6. Fundusz nie może lokować więcej niż 25% wartości Aktywów Subfunduszu w listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny lub dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, przy czym suma lokat w listy zastawne i dłużne papiery wartościowe nie może przekroczyć 80% wartości Aktywów Subfunduszu, a łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.

7. Fundusz może lokować do 20% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przy czym Fundusz nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, a łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu, nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, oraz inne podmioty, nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

8. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, Państwo Członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego Państwa Członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno Państwo Członkowskie.

9. Fundusz może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 8, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.

10. Do lokat w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski nie stosuje się ograniczeń, o których mowa w ust. 8 i 9.

11. Lokaty, o których mowa ust. 10 powinny być dokonywane w papiery wartościowe, co najmniej sześciu różnych emisji jednego emitenta. Wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

§ 47
Inne ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Polskich

1. Fundusz nie może:

   a) zobowiązywać się do przeniesienia praw, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie zostały przez Fundusz nabyte, chyba, że ma roszczenie o nabycie tych praw;

   b) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem §43 ust.11;

   c) nabywać papierów wartościowych lub zbywalnych praw majątkowych, reprezentujących prawa do metali szlachetnych,

   d) dokonywać krótkiej sprzedaży rozumianej jako technika inwestycyjna, która opiera się na założeniu osiągnięcia zysku w wyniku spadku cen określonych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego, instrumentów pochodnych lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania od momentu realizacji zlecenia sprzedaży tych praw, o ile zostały pożyczone w celu rozliczenia transakcji przez inwestora lub przez podmiot realizujący na rachunek inwestora zlecenie sprzedaży, albo nabyte w tym celu przez jeden z tych podmiotów na podstawie umowy lub umów zobowiązujących zbywcę do dokonania w przyszłości odkupu od nabywcy takich samych praw, do momentu wymagalności roszczenia o zwrot sprzedanych w ten sposób praw.

2. Fundusz nie może lokować Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe i wierzytelności Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa i podmiotów będących podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub akcjonariusza Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej.

3. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i wierzytelności pieniężne o terminie wymagalności nie dłuższym niż jeden rok z:

   a) członkami organów Towarzystwa;

   b) osobami zatrudnionymi w Towarzystwie;

   c) osobami wyznaczonymi przez Depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu;

   d) osobami pozostającymi z osobami wymienionymi w lit. a), b) i c) w związku małżeńskim;

   e) osobami, z którymi osoby wymienione w lit. a), b) i c) łączy stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie.

4. Fundusz nie może zawierać umów, których przedmiotem są papiery wartościowe i prawa majątkowe, z:

   a) Towarzystwem,
   b) Depozytariuszem,
   c) Podmiotami dominującymi lub zależnymi w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza,
   d) Akcjonariuszami Towarzystwa,
   e) Akcjonariuszami lub wspólnikami podmiotów dominujących lub zależnych w stosunku do Towarzystwa lub Depozytariusza, -

z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.

6. Ograniczeń, o których mowa w ust. 4 lit. b) nie stosuje się do umów z Depozytariuszem, o których mowa w § 6 ust. 6 i 7 Statutu.

7. Ograniczeń, o których mowa w ust. 1 lit. „d" i „e", nie stosuje się w przypadku, gdy podmioty, o których mowa w tym ustępie, są spółkami publicznymi, a Fundusz zawiera umowę z akcjonariuszem posiadającym mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

8. Fundusz może dokonać lokat, o których mowa w ust. 2, lub zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 3 i 4, jeżeli dokonanie lokaty lub zawarcie umowy jest zgodne z interesem Uczestników Funduszu, a dokonanie lokaty lub zawarcie umowy nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.

Rozdział IV: Zasady Inwestowania Subfunduszy Zagranicznych

METLIFE SUBFUNDUSZ OBLIGACJI ŚWIATOWYCH
§ 48
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Obligacji Światowych

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:

   a) do 50% aktywów w PineBridge Funds - PineBridge Global Bond Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w szeroko zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, międzynarodowe instytucje finansowe, spółki, lub inne podmioty posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poors na poziomie co najmniej BBB- (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję), z terminami zapadalności wynoszącymi zazwyczaj od trzech do dziesięciu lat;

   b) do 50% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowane przez rządy państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących oraz spółki lub inne podmioty mające w nich siedzibę, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poors na poziomie co najmniej C (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję);

   c) do 30% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Strategic Bond Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds co najmniej 90% aktywów lokuje w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie emitowane przez rządy, spółki lub inne podmioty. Maksymalnie 10% aktywów funduszu może być lokowane w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym, innych niż akcje zwykłe. Co najmniej 30% lokat funduszu dokonywane jest w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poors na poziomie co najmniej BBB - (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję);

   d) do 50 % aktywów w Templeton Global Bond Fund – Franklin Templeton Investment Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Global Bond Fund lokuje głównie swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie;

   e) do 50 % aktywów w Templeton Emerging Markets Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Emerging Markets Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, agencje rządowe i spółki z krajów zaliczanych do kategorii rynków wschodzących;

   f) do 50 % aktywów w Schroder ISF Euro Corporate Bond – Schroder International Selection Fund. Zgodnie z prospektem informacyjnym Schroder ISF Euro Corporate Bond lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje w instrumenty denominowane w Euro. Przynajmniej 80% aktywów funduszu jest lokowane w papiery dłużne emitowane przez spółki;

   g) do 50 % aktywów w Schroder ISF US Dollar Bond - Schroder International Selection Fund. Zgodnie z prospektem informacyjnym ISF US Dollar Bond lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie w instrumenty denominowane w USD. Przynajmniej 80% aktywów funduszu jest lokowane w instrumenty o ratingu kredytowym nie niższym niż inwestycyjne (BBB-);

   h) do 50 % aktywów w Baring High Yield Bond Fund - Baring Global Umbrella Fund. Zgodnie z prospektem informacyjnym Baring High Yield Bond Fund lokuje swoje aktywa w zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, międzynarodowe instytucje finansowe, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie. Nie mniej niż 90% aktywów funduszu jest lokowane w instrumenty o ratingu kredytowym nie niższym niż B-.

4. . Do 40 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne.".

5. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa funduszy wskazanych w ust. 3 oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

   a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

b) tempa wzrostu gospodarczego,

c) ryzyka kredytowego,

d) płynności poszczególnych klas aktywów,

e) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

6. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 48[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

   c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

   b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

   c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

   d) płynność instrumentu pochodnego,

   e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut, w których wyrażone są jednostki uczestnictwa funduszy wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Fundusz może również zawierać umowy wykorzystujące wahania kursów walut dla realizacji celu inwestycyjnego Subfunduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKAŃSKICH

§ 49

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Amerykańskich

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:

   a. do 50% aktywów w Franklin US Opportunities Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;

   b. do 50% aktywów w Franklin US Equity Fund - subfundusz Franklin Templeton Investment Funds;

c. do 50% aktywów w BlackRock US Small & MidCap Opportunities Fund - subfundusz BlackRock Global Funds;

d. do 50% aktywów w BlackRock US Basic Value Fund - subfundusz BlackRock Global Funds;

e. do 50% aktywów w America Fund - subfundusz Fidelity Funds;

f. do 50% aktywów w Legg Mason ClearBridge US Large Cap Growth Fund - subfundusz Legg Mason Global Funds plc.;

g. do 50% aktywów w U.S. Value Fund - subfundusz MFS Meridian® Funds;

h. do 50% aktywów w Vanguard S&P 500 UCITS ETF – subfundusz Vanguard Funds PLC;

4. Subfundusze, o których mowa w ust. 3, zgodnie z ich prospektami informacyjnymi, lokują swoje aktywa głównie w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

5. Do 20% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu aktywów Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne."

6. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa subfunduszy oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

a. obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

b. tempa wzrostu gospodarczego,

c. dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

d. ryzyka kredytowego,

e. płynności poszczególnych klas aktywów,

f. relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

7. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 49[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

   c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat w jednostki uczestnictwa subfunduszy o których mowa w § 49 ust. 3,

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

d) płynność instrumentu pochodnego,

e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut w których wyrażone są jednostki uczestnictwa subfunduszy o których mowa w § 49 ust. 3, wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Funduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ ZRÓWNOWAŻONY AZJATYCKI

§ 50

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Zrównoważonego Azjatyckiego

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:

   a) do 50% aktywów w PineBridge Funds - PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki i notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii;

   b) do 30% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Global Emerging Markets Bond Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowane przez rządy państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących oraz spółki lub inne podmioty mające w nich siedzibę, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poors na poziomie co najmniej C (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję);

   c) do 30% aktywów w PineBridge Funds - PineBridge Global Bond Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w szeroko zdywersyfikowany portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym, o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, międzynarodowe instytucje finansowe oraz spółki lub inne podmioty, posiadające rating długoterminowy wydany przez agencję Standard&Poors na poziomie co najmniej BBB- (lub porównywalny wydany przez inną renomowaną agencję), z terminami zapadalności wynoszącymi zazwyczaj od trzech do dziesięciu lat;

   d) do 50 % aktywów w Templeton Global Bond Fund – Franklin Templeton Investment Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Global Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez spółki, rządy i agencje rządowe. Fundusz inwestuje globalnie;

   e) do 50 % aktywów w Templeton Emerging Markets Bond Fund – subfundusz Franklin Templeton Investment Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Templeton Emerging Markets Bond Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze dłużnym o stałym lub zmiennym dochodzie, emitowanych przez rządy, agencje rządowe i spółki z krajów zaliczanych do kategorii rynków wschodzących.

4. Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne.

5. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa subfunduszy wskazanych w ust. 3 oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

   a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

   b) tempa wzrostu gospodarczego,

   c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

   d) ryzyka kredytowego,

   e) płynności poszczególnych klas aktywów,

   f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

6. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 50[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

   b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

   c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

   d) płynność instrumentu pochodnego,

   e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut, w których wyrażone są jednostki uczestnictwa funduszy wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Fundusz może również zawierać umowy wykorzystujące wahania kursów walut dla realizacji celu inwestycyjnego Subfunduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW WSCHODZĄCYCH
§ 51
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Wschodzących

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:

   a) do 50% aktywów w PineBridge Funds - PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii;

   b) do 40% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Emerging Europe Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących w Europie;

   c) do 50% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Latin America Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków Ameryki Łacińskiej;

   d) do 50% aktywów w BlackRock Emerging Europe Fund – BlackRock Global Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym BlackRock Emerging Europe Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków wschodzących w Europie ;

   e) do 50% aktywów w BlackRock Latin American Fund– BlackRock Global Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym BlackRock Latin American Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach państw zaliczanych do kategorii rynków Ameryki

Łacińskej;

f) do 50% aktywów w Emerging Markets Fund – subfundusz Fidelity Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na globalnych rynkach wschodzących;”

g) do 50% aktywów w Vanguard Emerging Markets Stock Index Fund – subfundusz Vanguard® Investment Series Plc, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na globalnych rynkach wschodzących;

h) h) do 50% aktywów w Stewart Investors Asia Pacific Leaders Fund – subfundusz First State Global Umbrella Fund plc, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na rynkach Azji i Pacyfiku;”;

i) do 50% aktywów w Vanguard FTSE Emerging Markets UCITS ETF – subfundusz Vanguard Funds PLC.

4. Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne

5. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa subfunduszy wskazanych w ust. 3 oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

b) tempa wzrostu gospodarczego,

c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

d) ryzyka kredytowego,

e) płynności poszczególnych klas aktywów,

f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

6. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 51[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

   c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

   b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

d) płynność instrumentu pochodnego,

e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut, w których wyrażone są jednostki uczestnictwa funduszy wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Fundusz może również zawierać umowy wykorzystujące wahania kursów walut dla realizacji celu inwestycyjnego Subfunduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI RYNKÓW ROZWINIĘTYCH
§ 52
Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Rynków Rozwiniętych

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy/funduszy:

   a) do 50% aktywów w MFS Meridian Global Equity Fund – MFS Meridian Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym lokuje aktywa głównie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym wyemitowane przez największe spółki globalne z rynków rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji i Niemiec;

   b) do 50% aktywów w MFS Meridian Funds: Global Concentrated Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym lokuje aktywa przede wszystkim w instrumenty udziałowe wyemitowane przez największe globalne spółki z rynków rozwijających się oraz rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Francji, Anglii, Szwajcarii oraz Holandii;

   c) do 50% aktywów w Global Focus Fund – JPMorgan Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym ponad 90% aktywów inwestuje w akcje spółek globalnych z rynków rozwiniętych. Pozostałe aktywa są inwestowane w akcje z rynków wschodzących. Spółki duże o kapitalizacji powyżej 2 mld dolarów stanowią około 75% wartości portfela. Instrumenty udziałowe dają ekspozycję przede wszystkim na rynek amerykański oraz rozwinięte rynki europejskie;

   d) do 50% aktywów w M&G Global Dividend Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym lokuje swoje aktywa głównie w akcje największych spółek giełdowych z różnych sektorów, branż oraz rejonów geograficznych posiadających potencjał ciągłego wzrostu dywidendy. Ponad 90% aktywów jest inwestowane w instrumenty udziałowe z rynków rozwiniętych, w tym Stanów Zjednoczonych, Anglii, Szwajcarii i Chin;

   e) do 50% aktywów w Aberdeen Global World Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym lokuje swoje aktywa w akcje największych spółek z rynków rozwiniętych i z rynków wschodzących, w tym Stanów Zjednoczonych, Europy i Azji. Fundusz charakteryzuje się relatywnie wysoką koncentracją spółek, których liczba w portfelu wynosi około 50;

   f) do 50% aktywów w Vanguard Global Stock Index Fund – subfundusz Vanguard® Investment Series Plc, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na globalnych rynkach rozwiniętych;

   g) do 50% aktywów w America Fund - subfundusz Fidelity Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku amerykańskim;”

   h) do 50% aktywów w EURO Equity – subfundusz Schroder International Selection Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki wzrostowe notowane na rynkach strefy euro;

   i) do 50% aktywów w European Research Fund – subfundusz MFS Meridian® Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestowanie w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynkach europejskich;

   j) do 50% aktywów w Schroder Tokyo Fund – fundusz, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku japońskim;

   k) do 50% aktywów w iShares MSCI World UCITS ETF (Dist) – subfundusz iShares plc.

4. Do 20 % Wartości Aktywów Netto aktywów Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne

5. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa subfunduszy wskazanych w ust. 3 oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Fundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

   a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

   b) tempa wzrostu gospodarczego,

   c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

   d) ryzyka kredytowego,

e) płynności poszczególnych klas aktywów,

f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach

6. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 52[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

   c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.-

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

   b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

   c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

   d) płynność instrumentu pochodnego,

   e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut, w których wyrażone są jednostki uczestnictwa funduszy wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Fundusz może również zawierać umowy wykorzystujące wahania kursów walut dla realizacji celu inwestycyjnego Subfunduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI CHIŃSKICH I AZJATYCKICH

§ 53

Cel i zasady polityki inwestycyjnej MetLife Subfunduszu Akcji Chińskich i Azjatyckich

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.

3. Aktywa Subfunduszu są lokowane w jednostki uczestnictwa następujących subfunduszy:

   a) do 50% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge Greater China Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach Chin, Hongkongu i Tajwanu;

   b) do 50% aktywów w PineBridge Funds - PineBridge Asia ex Japan Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże i średnie spółki notowane na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, Australii i Nowej Zelandii;

c) do 50% aktywów w PineBridge Funds – PineBridge India Equity Fund, który zgodnie z prospektem informacyjnym PineBridge Funds lokuje aktywa w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez spółki notowane na rynkach w Indiach;

d) do 50% aktywów w Franklin India Fund – Franklin Templeton Investment Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Franklin India Fund lokuje swoje aktywa w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane lub prowadzące przeważającą część swojej działalności na rynkach w Indiach;

e) do 50% aktywów w Invesco Greater China Equity Fund – Invesco Funds. Zgodnie z prospektem informacyjnym Invesco Greater China Equity Fund nie mniej niż 70% swoich aktywów lokuje w portfel instrumentów finansowych o charakterze udziałowym emitowanych przez spółki notowane na rynkach Chin;

f) do 50% aktywów w Robeco Chinese Equities – subfundusz Robeco Capital Growth Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynku chińskim;

g) do 50% aktywów w ASEAN Equity Fund – subfundusz JPMorgan Funds, który zgodnie z prospektem informacyjnym inwestuje w instrumenty finansowe o charakterze udziałowym emitowane przez duże spółki notowane na rynkach krajów Azji Południowo-Wschodniej.

4. Do 20 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu jest lokowane w Środki Płynne..

5. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w jednostki uczestnictwa subfunduszy wskazanych w ust. 3 oraz w Środki Płynne będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:

a) obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,

b) tempa wzrostu gospodarczego,

c) dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,

d) ryzyka kredytowego,

e) płynności poszczególnych klas aktywów,

f) relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.

6. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 53[1]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
   a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz

   b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,

   c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Funduszu.

2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
   a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie wspólnotowym, wskazany w ust. 7.

   b) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,

   c) instrumenty te mogą być w dowolnym czasie przez Fundusz sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

   d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut.

3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
   a) opcje,

   b) kontrakty terminowe,

   c) transakcje wymiany (SWAP).

4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zawierania przez fundusze inwestycyjne umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
   a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,

b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,

c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,

d) płynność instrumentu pochodnego,

e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.

6. W przypadku zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 3, Fundusz może zawierać takie umowy, jeżeli transakcja ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego z wahaniami kursów walut, w których wyrażone są jednostki uczestnictwa funduszy wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Fundusz może również zawierać umowy wykorzystujące wahania kursów walut dla realizacji celu inwestycyjnego Subfunduszu.
7. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI EUROPEJSKICH

§ 53[2]

Cel i zasady polityki inwestycyjnej typy i rodzaje lokat, ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Akcji Europejskich

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.
3. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz lokuje od 70% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu wyłącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne w rozumieniu Ustawy oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, spełniające kryteria określone w Ustawie, jeżeli, zgodnie ze statutem lub prospektem informacyjnym, lokują co najmniej 50% swoich aktywów w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w Europie..
4. Łączna wartość lokat w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jeden fundusz zagraniczny w rozumieniu Ustawy lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jedną instytucję wspólnego inwestowania mającą siedzibę za granicą nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. W celu zapewnienia płynności Subfundusz lokuje od 0 do 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
b) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;"
6. Z zastrzeżeniem ust. 7, 8, 9 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
7. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
8. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
9. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w kategorie lokat wymienionych w ust. 3 oraz 5 będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
   a. obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
   b. tempa wzrostu gospodarczego,
   c. dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
   d. ryzyka kredytowego,
   e. płynności poszczególnych klas aktywów,
   f. relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.
11. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 53[3]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz
b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz
c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu oraz,
d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat w tytuły uczestnictwa funduszy o których mowa w art. 53[2] ust. 3 oraz
e) wykonanie nastąpi poprzez rozliczenie pieniężne,
oraz umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne.
2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie Unii Europejskiej, wskazany w ust. 6,
b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu,
d) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,
e) instrumenty te mogą zostać w każdym czasie przez Fundusz zbyte lub pozycja w nich zajęta może być w każdym czasie zamknięta przez transakcję równoważącą albo zlikwidowana,
f) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat w tytuły uczestnictwa funduszy o których mowa w art.53[2] ust. 3.,
g) wykonanie nastąpi poprzez rozliczenie pieniężne.
3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:

a) opcje,
b) kontrakty terminowe,
c) transakcje wymiany (SWAP).
4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zawierania przez fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,
b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,
c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,
d) płynność instrumentu pochodnego,
e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.
6. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

METLIFE SUBFUNDUSZ AKCJI AMERYKI ŁACIŃSKIEJ
§ 53[4]
Cel i zasady polityki inwestycyjnej, typy i rodzaje lokat, ograniczenia inwestycyjne MetLife Subfunduszu Ameryki Łacińskiej

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego określonego w ust. 1.
3. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz lokuje od 70% do 100% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu wyłącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne w rozumieniu Ustawy oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, spełniające kryteria określone w Ustawie, jeżeli, zgodnie ze statutem lub prospektem informacyjnym, lokują co najmniej 50% swoich aktywów w instrumenty udziałowe spółek, które mają siedzibę lub prowadzą przeważającą część swojej działalności gospodarczej w krajach Ameryki Południowej i Środkowej.
.
4. Łączna wartość lokat w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jeden fundusz zagraniczny w rozumieniu Ustawy lub tytuły uczestnictwa emitowane przez jedną instytucją wspólnego inwestowania mającą siedzibę za granicą nie będzie przekraczać 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. W celu zapewnienia płynności Subfundusz lokuje od 0 do 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
a) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
b) depozyty w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności;”
;
6. Z zastrzeżeniem ust. 7, 8, 9 Fundusz nie może lokować więcej niż 5% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
7. Fundusz może lokować do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot i w wierzytelności wobec tego podmiotu.
8. Fundusz nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
9. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz w depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
10. Decyzje o doborze i proporcjach lokat Subfunduszu w kategorie lokat wymienione w ust. 3 oraz 5 będą podejmowane przez Subfundusz w zależności od oceny dochodowości poszczególnych lokat oraz ich potencjału wzrostu, na podstawie analiz poszczególnych rynków dotyczących w szczególności:
a. obecnego i prognozowanego poziomu stóp procentowych,
b. tempa wzrostu gospodarczego,
c. dynamiki wzrostu zysków i wyceny rynkowej spółek,
d. ryzyka kredytowego,
e. płynności poszczególnych klas aktywów,
f. relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów oraz przewidywań odnośnie rozwoju sytuacji na poszczególnych rynkach.
11. W zakresie nie zdefiniowanym w niniejszym statucie Subfundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne zawarte w Ustawie.

§ 53[5]

1. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot instrumenty pochodne, pod warunkiem, że:
a) takie instrumenty pochodne są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz
b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu oraz,
c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu, oraz
d) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat w tytuły uczestnictwa funduszy o których mowa w art. 53[4] ust. 3. oraz
e) wykonanie nastąpi poprzez rozliczenie pieniężne,
oraz umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne.
2. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne pod warunkiem, że:
a) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczpospolitej Polskiej, państwie członkowskim, państwie należącym od OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie w zakresie co najmniej takim, jak określony w prawie Unii Europejskiej, wskazany w ust. 6,
b) umowa ma na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami Subfunduszu,
c) zawarcie umowy będzie zgodne z celem inwestycyjnym Subfunduszu,
d) instrumenty te podlegają w każdym dniu roboczym możliwej do zweryfikowania, rzetelnej wycenie według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej,
e) instrumenty te mogą być w każdym czasie przez Fundusz zbyte lub pozycja w nich zajęta może być w każdym czasie zamknięta przez transakcję równoważącą albo zlikwidowana,

f) bazę dla tych instrumentów stanowią kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat w tytuły uczestnictwa funduszy o których mowa w art. 53^4 ust. 3.,
g) wykonanie nastąpi poprzez rozliczenie pieniężne.
3. Fundusz może na rzecz Subfunduszu zawierać umowy mające za przedmiot następujące instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne:
a) opcje,
b) kontrakty terminowe,
c) transakcje wymiany (SWAP).
4. Lokowanie w instrumenty pochodne może odbywać się wyłącznie pod warunkami i na zasadach określonych w Ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zawierania przez fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne oraz przy uwzględnieniu celu inwestycyjnego Subfunduszu.
5. Przy zawieraniu umów mających za przedmiot instrumenty pochodne Fundusz uwzględnia takie kryteria jak:
a) rodzaj instrumentu bazowego oraz przewidywane zmiany poziomu lub zmienności kursów, cen lub wartości instrumentu bazowego,
b) stosunek ceny rynkowej instrumentu bazowego do jego wartości teoretycznej,
c) termin i sposób rozliczenia instrumentu pochodnego,
d) płynność instrumentu pochodnego,
e) zgodność ze strategią i celem inwestycyjnym.
6. Fundusz zawiera umowy mające za przedmiot niewystandaryzowane instrumenty pochodne z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna, Deutsche Bank Polska S.A. oraz Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.

Rozdział V: Postanowienia końcowe

§ 54
Obowiązki Informacyjne

1. Przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Fundusz bezpłatnie udostępnia kluczowe informacje dla inwestorów.

2. Na żądanie Uczestnika, Fundusz doręcza półroczne i roczne połączone sprawozdania finansowe Funduszu obejmujące wszystkie Subfundusze oraz jednostkowe sprawozdania finansowe Subfunduszy, a także prospekt informacyjny Funduszu wraz z aktualnymi informacjami o zmianach w tym prospekcie.

3. Fundusz ogłasza informacje o Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa oraz cenę zbycia i odkupienia tych Jednostek Uczestnictwa, dla każdej kategorii odrębnie, niezwłocznie po ich ustaleniu na stronie internetowej Funduszu www.metlife.pl.

4. Fundusz publikuje na stronie internetowej Funduszu www.metlife.pl w szczególności:

   - prospekt informacyjny,

   - kluczowe informacje dla inwestorów,

   - wszelkie zmiany Statutu Funduszu wraz z informacją o terminie wejścia w życie tych zmian,

   - półroczne i roczne połączone sprawozdanie finansowe Funduszu obejmujące wszystkie Subfundusze,

   - półroczne i roczne jednostkowe sprawozdania finansowe Subfunduszy.

5. W dzienniku „Parkiet" Fundusz dokonuje ogłoszeń w przypadkach przewidzianych przepisami prawa. W przypadku zawieszenia lub zaprzestania wydawania dziennika „Parkiet", Fundusz będzie publikował powyższe informacje w dzienniku „Puls Biznesu"

6. Fundusz może publikować także dodatkowe materiały informacyjne na stronie internetowej Funduszu www.metlife.pl

§ 55
Przyczyny rozwiązania Funduszu

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej, Fundusz ulega rozwiązaniu, jeżeli:

   a) w ciągu trzech miesięcy od dnia wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie Towarzystwa lub wygaśnięcia zezwolenia na działalność Towarzystwa inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych nie przejmie zarządzania Funduszem;

   b) Depozytariusz zaprzestał wykonywania swoich obowiązków, a nie zawarto z nowym depozytariuszem umowy o prowadzenie Rejestru;

   c) Wartość Aktywów Netto Funduszu spadnie poniżej 2.000.000 (słownie: dwóch milionów) złotych.

2. Towarzystwo lub Depozytariusz niezwłocznie opublikują informację o wystąpieniu przyczyn rozwiązania Funduszu w sposób, o którym mowa w § 54 ust. 4 Statutu.

3. Fundusz nie ulega rozwiązaniu, jeżeli na wniosek Towarzystwa złożony w terminie 7 dni od dnia wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 1 lit c) powyżej, KNF udzieli zgody na połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym.

4. Rozwiązanie Funduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Od dnia rozpoczęcia likwidacji Fundusz zaprzestaje zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

5. Likwidacja Funduszu polega na zbyciu Aktywów Funduszu, ściągnięciu należności Funduszu, zaspokojeniu wierzycieli i umorzeniu Jednostek Uczestnictwa przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych Uczestnikom Funduszu proporcjonalnie do posiadanych przez nich Jednostek Uczestnictwa zgodnie z Rejestrem.

6. Środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe, zostaną przekazane przez likwidatora do depozytu sądowego.

7. Likwidatorem Funduszu będzie Depozytariusz, chyba że KNF wyznaczy innego likwidatora.

8. W przypadku:

   a) otwarcia likwidacji Funduszu;

   b) ogłoszenia upadłości albo prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego Funduszu, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;

   c) ostatecznej decyzji KNF o cofnięciu zezwolenia albo w przypadku wygaśnięcia zezwolenia, na prowadzenie działalności Funduszu;

Fundusz lub likwidator Funduszu są zobowiązani, w terminie 30 dni od wystąpienia któregoś z powyższych zdarzeń, powiadomić o tym Uczestnika Funduszu posiadającego Rachunek IKE lub Rachunek IKZE.

9. Uczestnik Funduszu zobowiązany jest w terminie 45 dni od daty otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 7, do zawarcia umowy o prowadzenie rachunku IKE lub rachunku IKZE z inną instytucją finansową i do dostarczenia potwierdzenia zawarcia umowy lub w przypadku przystąpienia do programu emerytalnego do dostarczenia potwierdzenia przystąpienia do programu emerytalnego, odpowiednio Funduszowi lub likwidatorowi Funduszu.

10. Tryb postępowania określony w ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku gdy przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych powoduje, że Uczestnik Funduszu będzie posiadał Jednostki Uczestnictwa kategorii I w funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez różne towarzystwa funduszy inwestycyjnych.

§ 56
Likwidacja Subfunduszu

1. Fundusz może dokonać likwidacji Subfunduszu jeżeli spełniony zostanie chociaż jeden z poniższych warunków:

   a) wartość Aktywów Subfunduszu spadła poniżej 300.000 złotych,
   b) likwidacji ulega fundusz lub subfundusz, którego jednostki uczestnictwa są przedmiotem lokat Subfunduszu.

2. W przypadku wystąpienia jednego z warunków, o których mowa w ust. 1, Towarzystwo może podjąć uchwałę o likwidacji Subfunduszu.

3. Towarzystwo niezwłocznie opublikuje informację o wystąpieniu przyczyny likwidacji Subfunduszu w sposób określony w § 54 ust. 4 Statutu.

4. Likwidatorem Subfunduszu jest Towarzystwo.

5. Likwidacja Subfunduszu następuje zgodnie z przepisami Statutu, Ustawy i aktów wykonawczych do Ustawy dotyczących likwidacji funduszu.

6. W trybie, o którym mowa w ust. 1 Fundusz nie może zlikwidować wszystkich Subfunduszy.

§ 57
Prawo właściwe

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Statucie mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy oraz inne właściwe przepisy prawa polskiego. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów powstałych w związku z niniejszym Statutem jest sąd właściwy dla siedziby Funduszu.

§ 58
Zmiana Statutu

1. Zmiana Statutu jest dokonywana w formie aktu notarialnego i wymaga zezwolenia KNF w wypadkach wskazanych w Ustawie.

2. O zmianie Statutu Towarzystwo ogłasza w sposób określony w § 54 Statutu.

3. Zmiana Statutu wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, chyba że Ustawa przewiduje inny termin. W przypadku zmiany Statutu wymagającej zezwolenia KNF, zmiana Statutu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania ogłoszenia, chyba że KNF zezwoli na skrócenie tego terminu.